

Ano ang buhay na espirituwal — at kung paano makasabay dito

Teofan ang Nakatago

Mga Sulat:

|| 1 || 2 || 3 || 4 || 5 || 6 || 7 || 8 || 9 || 10 || 11 || 12 || 13 || 14 || 15 || 16 || 17 || 18 || 19 || 20 || 21 || 22 || 23 || 24 || 25 || 26
|| 27 || 28 || 29 || 30 || 31 || 32 || 33 || 34 || 35 || 36 || 37 || 38 || 39 || 40 || 41 || 42 || 43 || 44 || 45 || 46 || 47 || 48 || 49 || 50
|| 51 || 52 || 53 || 54 || 55 || 56 || 57 || 58 || 59 || 60 || 61 || 62 || 63 || 64 || 65 || 66 || 67 || 68 || 69 || 70 || 71 || 72 || 73 || 74
|| 75 || 76 || 77 || 78 || 79 || 80 ||

|| 1 |

Matapos nating napagkasunduan bago ang iyong pag-alis patungong Moscow na talakayin sa sulat ang mga bagay na mahalaga sa iyo, inaasahan kong pagdating mo ay ipapaalam mo sa akin ang tungkol sa iyong kalagayan at sa iyong bagong kapaligiran. Naghintay ako nang naghintay, ngunit ngayon ay matagal na akong naghihintay nang walang naririnig. Ano ang nangyari? May mabuti ka? Nawa'y protektahan ka ng Ina ng Diyos. O nagbago ka ba ng isip?! Anumang bagay ay maaaring mangyari — at posible nga iyon. Kung ganoon nga ang kaso, sumusulat ako ngayon upang, kung may anumang pag-aalala ka tungkol sa akin — na baka ako'y maging pabigat o iba pa — mawala na ang mga iyon sa isip mo. Ang pagsulat sa iyo, lalo na tungkol sa ganitong mga bagay, ay hindi magiging pabigat para sa akin — sa kabaligtaran, ito ay magiging isang malaking kasiyahan, na magdadala ng kaunting pagbabago sa aking karaniwang gawain. May sasabihin pa ako: kung hindi matuloy ang ating pinlano, mararamdaman kong parang nawalan ako ng isang bagay o nagkaroon ng kapahamakan. Hindi ko ipapaliwanag sa iyo kung bakit, ngunit inuulit ko na ganoon nga ang mangyayari at ganoon nga dapat. Kaya hindi ako magbibigay ng payo sa iyo, kundi isang pakiusap: sumulat ka. Bagaman hindi mo dapat asahan ang dakilang karunungan mula sa akin, ang simpleng pagsusuri sa lahat ng bagay na karapat-dapat isaalang-alang ay magiging malaking pakinabang sa iyo, na magbabalik-buhay sa iyong alaala tungkol sa buong larangang ito at magtutuon ng iyong pansin dito, marahil nang may muling sigla at espesyal na enerhiya. At anong biyaya iyon! Sapagkat kung nakakaranas tayo ng mga paghihirap sa buhay, halos palagi itong nagmumula hindi sa malisya at masamang hangarin kundi sa kakulangan ng sigasig at ng pagnanais na gawin ang tama.

Kaya't magsulat ka.

| 2 |

At nalito ako sa mga hula: ano kaya ito? Ganito pala! Medyo may sakit si Lolo. Aba, ang salitang 'lolo' ay isang panalo. Para sa mga apo na babae, walang mas mainit na lugar kaysa sa tahanan ng kanilang mga lolo, at para sa mga lolo, walang mas mahalaga kaysa sa mabubuting apo na babae. At para dito, dapat tayong magpasalamat sa Diyos. At dapat mong aliwin nang mas madalas ang iyong lola at makinig nang mabuti sa kanyang sinasabi. Ang matatandang babae ay may karunungang nakuha sa pamamagitan ng karanasan at mga pagsubok ng buhay. At madalas nilang basta-basta ipahayag ang mga ganitong pantas na aral sa simpleng mga salita na hindi mo matatagpuan kahit sa mga libro. Bagaman nagbigay ka na ng napakasatisfyadong paliwanag kung bakit ka hindi nakasulat nang matagal, narapat ka pa ring mabigyan ng kaunting saway para sa iyong pagwawasto. Gayunpaman, sa tingin ko, mas magiging bukas ka sa pagwawasto sa sarili kung pasasalamatang kita sa pagsusulat at sa mga sinulat mo, at pinapasalamatang nga kita.

Nangako kang magiging tapat. Mabuti! Ang pagiging tapat ang pinakamahalaga sa pagsulat-sulat, kung hindi, wala nang saysay na simulan pa ito. At palaging sumulat nang malaya — lahat ng nasa isip mo, at lalo na ipaliwanag nang detalyado ang mga tanong na umiikot sa iyong isipan at maring nanghihingi ng solusyon. Matutuklasan ang mga solusyon, katulad ng pagsisipsip ng uhaw na lupa sa tubig. At ito ang pinakamainam na paraan upang matamo at mapagtibay sa iyong kaluluwa ang mga konseptong nagpapaliwanag sa diwa ng mga paksang itinuturing nating mahalaga para sa ating sarili, sa pamamagitan ng malinaw na pananaw ng mata ng isip. Ano ang silbi kung susulatan kita tungkol sa isang bagay, ngunit ang kaluluwa mo ay abala sa iba? Magiging hungkag na usapan lamang iyon, na parang dalawang taong nag-uusap na nakatalikod sa isa't isa, bawat isa'y nagbibigay ng sarili niyang interpretasyon sa nakikita. Mukhang napagkasunduan nating huwag magpakasangkot sa mga abstraksyon at gumawa ng mga plano at teorya, kundi isagawa ang ating pag-uusap ayon sa mga kasalukuyang pangyayari sa buhay. Kaya't magpatuloy tayo nang hakbang-hakbang.

Isulat mo ang nakikita mo sa harap ng iyong mga mata. Sa loob ng dalawang araw, sabi mo, nakadalo ka sa karaniwang pagtitipong panlipunan dito: umupo ka sa teatro, naglakad-lakad, dumalo sa isang salu-salo. At ano ang ingay na ito, anong mga talumpati, anong matatalinong paghuhusga tungkol sa lahat, anong mga asal? Kakaiba ito sa akin, at hindi ko maipon ang aking mga saloobin mula sa karamihan." Ganoon ang pakiramdam mo noong una, ngunit pagmasdan mong mabuti. Ang impresyong naranasan mo, pagkatapos ng tahimik at payak na buhay-pamilya sa nayon, ay ganap na normal. Sasabihin ko sa iyo: iyan ang dahilan kung bakit hinuhusgahan mo kung saan naroroon ang katotohanan ng buhay at kung saan ang kasinungalingan — ngunit hindi ko alam kung ano ang nanirahan sa iyong kaluluwa mula sa lahat ng nangyari. Sapagkat posible na sa ibabaw ay may pagtutol sa ganitong mga kaayusan, ngunit sa mas malalim ay may simpatiya para rito at pagnanais na maulit. Ang buhay na nasilip mo ay may nakalalasing na katangian: kahit nakikita ng mga tao na hindi ito tama, naaakit pa rin sila rito, tulad ng isang taong adik sa opyum na alam niyang magpapabaliw sa kanya, pero iniinom pa rin niya ito. Ano ang pakiramdam mo? Naaakit ka pa rin ba sa buhay na iyon? Ganoon ba ang gusto mong pamumuhay? Mangyaring isulat mo sa akin nang detalyado — at tapat.

| 3 |

Natuwa ako nang husto sa tugon mo! "Hindi ako naaakit; sa halip, tinutulak ako nito. Ilang araw pagkatapos noon, ako'y nabuwag, ang aking kaluluwa ay pinahirapan at nananabik, at hindi ko matanggap ang sarili ko. Kailangan kong magsikap nang husto para malagpasan ito." Bakit hindi mo ito nabanggit noong nakaraang beses? Sa tingin ko, sa pagiging tahimik mo, nagtatago ka ng tinik o splinter. Nawa'y ipagkaloob ng Diyos na manatili sa'yo magpakailanman ang pakiramdam ng paglayo sa buhay-sosyal at mga libangan. Ngunit posible ring umibig ka. Tila hindi mo maiiwasang makipag-ugnayan sa ganitong uri ng buhay. Hindi ganoon kasira at nakalilito ang pangalawang beses, mas hindi pa ang pangatlo, at pagkatapos ay wala nang anuman — gaya ng sinasabi tungkol sa vodka: ang unang baso ay parang patpat, ang pangalawa ay parang lawin, at pagkatapos ay sige na lang. Ano ang nararanasan ng mga kailangang pumasok sa tindahan ng tabako? Sumasakit ang mata mo, sumasakit ang ilong mo, at hindi ka makahinga. Ngunit ang mga naninigarilyo ay hindi nakararamdam ng kahit ano; at kahit ang mga baguhan, pagkatapos ng ilang sandali, ay hindi na kumikurap, bumubuga ng sipon o umuubo nang sobra, at kalaunan ay tuluyang nawawala ang mga abalang ito. Siguraduhin mong walang katulad na mangyari sa iyo kaugnay ng kaayusan ng iyong buhay na labis na nagulo ang iyong kapayapaan.

Mukhang nauna mo nang hulaan ang tanong ko at sinabi mo: "At hindi ko sa tingin matanggap kailanman ang ganitong buhay. Tiningnan ko nang mabuti at natuklasan kong hindi ito buhay. Hindi ko maipaliwanag, pero kumbinsido akong hindi ito buhay. Maraming galaw dito, pero walang buhay. Tingnan mo ang mananahi ko, abala siya sa pag-aayos-ayos, pero anong klaseng buhay ang meron siya?" Ang maliit mong maliwanag na isipan ay nagbunga ng isang kahanga-hangang kaisipan. Ngayon, masasabi kong mas matatag na ang iyong paninindigan. Ang isang damdamin lamang ay marupok: maaari itong magbago. Ngunit kapag sinuportahan ito ng matibay na kaisipan, napapatibay ito at sa gayon ay pinatitibay din ang kaisipan. Magkasama, parang isang kuta sila. Ngunit upang mas lumakas ang kutang ito, kailangan mong maunawaan kung bakit walang buhay sa buhay na iyon. Kung magpapatuloy ang ating pag-uusap, lilitaw nang detalyado ito sa paglipas ng panahon; sa ngayon, sasabihin ko na lamang ito: walang buhay sa buhay na iyon dahil hindi nito sinasakop at pinapalusog ang lahat ng aspeto ng buhay ng tao, kundi isang maliit na bahagi lamang nito, at isa pa na nasa huling puwesto, o mas tama, sa laylayan ng buhay, na hindi naaabot ang sentro nito. Ang buhay ng tao ay masalimuot at maraming

aspeto. May pisikal itong bahagi, mental, at espiritwal. Bawat isa ay may kani-kaniyang lakas at pangangailangan, kani-kaniyang paraan at pagsasanay para matugunan ang mga ito. Tanging kapag gumagalaw na ang lahat ng ating mga lakas at natutugunan na ang lahat ng ating mga pangangailangan saka tunay na nabubuhay ang isang tao. At kapag bahagi lamang ng kanyang mga kakayahan ang gumagana at bahagi lamang ng kanyang mga pangangailangan ang nasasagot, hindi tunay na buhay ang buhay na iyon: katulad ito ng sa iyong makinang panahi, na gumagana nang maayos lamang kapag gumagalaw ang lahat ng bahagi nito. Kung may bahaging tumigil sa paggana, humihinto ang makina: hindi ito nabubuhay. Hindi nabubuhay nang tunay na buhay ang isang tao kapag hindi gumagalaw ang lahat sa kanya. Sa makina lamang nakikita ang paghihinto ng buhay nito — ang paggalaw — ngunit sa isang tao, ang kawalan ng kilos sa kanyang buong buhay bilang tao, kung saan gumagana lamang ang isang bahagi at nasasagot ang iilang pangangailangan, ay nagaganap nang hindi nakikita, bagaman ito ay totoo, gaya ng pagiging totoo ng kawalan ng galaw ng nasabing makina. Ganito ang batas ng buhay ng tao! Ilapat natin ito sa ating pinag-uusapan. Anong mga puwersa ang gumagana roon at anong mga pangangailangan ang nasisiyahan? Ang mga kamay, paa, dila, mata, tenga, pandama ng amoy, pandama ng haplos, alaala, imahinasyon, pantasya at talas ng isip ay lahat ay gumagana — lahat nang magkakasama, ang pinakamababang bahagi ng isang tao, na kapareho ng sa mga hayop; at tanging isang pangangailangan ng buhay-hayop ang natutugunan, o mas tama, ang paglalaro ng buhay na ito, na makikita rin sa mga batang tupa at mga tupa kapag pinapalabas sila sa isang luntiang parang. Bukod sa mga kakayahang ito, ang tao ay may dalawa o tatlong karagdagang antas ng mga ito at ang kanilang pangunahing sentro.

Ngayon, kayo na ang humusga kung ang ganitong buhay ay maaaring tawaging buhay. Sinasabi sa inyo ng inyong pakiramdam na walang buhay dito. Itinuturo ko sa inyo ang pangunahing dahilan kung bakit walang buhay. Marahil ay hindi pa malinaw sa inyo ngayon ang epekto ng dahilan na ito, ngunit ang pangkalahatang ideya ay tiyak na mauunawaan; ang mga detalye ay lilitaw sa tamang panahon. Sapagkat balak kong ilahad ang lahat ng kinakailangan mula sa estruktura ng likas na katangian ng tao. Dapat tayong mabuhay ayon sa paglikha sa atin ng Diyos, at kapag ang isang tao ay hindi nabubuhay nang ganito, masasabi nating hindi siya talaga nabubuhay. Mangyaring magkasiya ka muna rito sa ngayon.

| 4 |

Noong nakaraan, hindi ko natugunan ang lahat ng nabanggit mo sa iyong liham. Ipinapadala ko sa iyo ang isang karagdagang tala. Sabi mo: "Narito pa ang nakikita ko: lahat ay nagmamadali, habol sa isang bagay na mahuli, at wala sa kanila ang nakakahuli ng kahit ano. Nang nagkataon na naglalakad ako sa isang masikip na kalye o lugar — ang ingay at alboroto roon! Pero pagtingin ko: ganoon din sa kanilang mga tahanan, at marahil sa kanilang mga kaluluwa. Hindi ko maintindihan: posible bang mabuhay nang ganito? At narito pa ang nakikita ko: pinagsisiksikan nila ang isa't isa, pinipigilan at inaapi nila ang bawat isa, at wala sa kanila ang may sariling kalooban o kalayaan. Huwag mong subukang magbihis ayon sa gusto mo, huwag mong subukang lumakad ayon sa gusto mo, huwag mong subukang magsalita ayon sa gusto mo — huwag mong subukang gawin ang kahit ano ayon sa gusto mo. Lahat ng bagay ay napapailalim sa isang batas na walang nakakaalam kung sino ang sumulat; pinipiga nito ang lahat, ngunit walang nangahas na lumabag dito. Sa halip, nagiging tirano sila sa isa't isa. Subukang sumuway sa kahit sino, at aba, kapahamakan ang maghihintay sa iyo. Ako, halimbawa, ay kumakanta kapag gusto kong kumanta. Pagkatapos ng lahat, ito ay paraiso: kaaya-aya ito para sa akin at para sa mga nakikinig. Ngunit dito, gusto mo man o hindi, kailangan kang kumanta. Inaalok ito nang magalang, ngunit ang pagtanggap ay itinuturing na ilegal. Kaya kumakanta ka. Hindi matiis ang hirap — parang sasabog na ang dibdib mo, pero pinipilit mong magpabunton-bunton para ipakita na mula sa puso ang pagkanta mo. Napansin ko rin ito sa iba. Ganyan nga ang kalayaan! Ngunit sa panlabas na tingin, mukhang malaya ang lahat. Malaya, ngunit nakagapos ang kamay at paa! Dahil dito, sinimulan kong masusing tingnan kung mula ba sa puso nila ang lahat ng kanilang ginagawa. At ano ang nakita ko? Baka mali ako, pero wala akong nakitang anumang nagmula sa puso. Peke ang pagmamahal, gayundin ang kagustuhang maglingkod at ang paggalang sa isa't isa. Pekeng-peke ang lahat. Sa likod ng makinis at eleganteng anyo ay nakatago ang isang ganap na ibang kaluluwa, na kung ilalantad, ay hindi matuturing na elegante, o kahit katanggap-tanggap pa nga, ng sinuman. At lumalabas na kapag nagtitipon-tipon kami, kami ay isang pagtitipon ng mga hipokrito at mga nagpapanggap. Ang komedya! At ang mas nakakagulat pa ay tila napakalamig ng lahat. Paano nga ba?! Tila magkaibigan ang lahat sa isa't isa, handang ibigay ang kanilang kaluluwa sa bawat isa, ngunit may lamig sa paligid!

Tama ka. Walang idaragdag sa iyong paglalarawan. Matagal nang napansin at itinuro ang lahat ng ito bilang pag-iingat. Inilarawan ni Macarius na Dakila ang kalituhan at ang paghahabol sa isang bagay na nakita mo sa ganitong paraan: Ang mga anak ng panahong ito ay parang trigo na ibinuhos sa salaan ng mundong ito, at sila'y sinasala sa gitna ng pabago-bagong kaisipan ng mundong ito, sa gitna ng walang tigil na kaguluhan ng mga bagay na lupa, mga pagnanasa, at masalimuot na materyal na kaisipan. Yuyugyugin ni Satanas ang mga kaluluwa at sasala ang buong makasalanang lahi ng tao gamit ang salaan, ibig sabihin, gamit ang mga bagay na lupa. Mula nang Pagbagsak, nang lumabag si Adan sa utos at sumailalim sa masamang prinsipeng nagkaroon ng kapangyarihan sa kaniya, sinasala niya ang lahat ng mga anak ng panahong ito sa pamamagitan ng patuloy na mapanlinlang at magulong mga kaisipan at inilagay sila sa alitan sa salaan ng lupa. Tulad ng trigo sa salaan na pinapalo at, sa patuloy na pag-angat, at pinipihit-pihit sa loob nito, kaya ang prinsipeng mapanlinlang ay pinapabusy ang lahat ng tao sa mga bagay na lupa, yuyugyugin sila, dinadala sa kalituhan at pagkabahala, pinapahumaling sa mga walang-kwentang iniisip, maruruming pagnanasa, at mga ugnayang lupa at makalupa, na patuloy na binibihag ang buong makasalanang lahi ni Adan. At ipinahayag ng Panginoon sa mga apostol ang hinaharap na pag-aalsa ng masama laban sa kanila: " " *Hiningi ni Satanas na salain kayo na parang trigo, ngunit nanalangin ako para sa iyo, upang hindi mabigo ang iyong pananampalataya* " (Lucas 22:31-32). Sapagkat ang salitang ito at kahulugan, na sinabi ng Maylalang kay Cain, ay malinaw: "*ikaw ay magiging takas at palaboy-laboy sa lupa*" (Genesis 4:12), ay nagsisilbing isang lihim na larawan at kawangis para sa lahat ng makasalanang, sapagkat ang lahi ni Adan, matapos lumabag sa utos at maging makasalanang, ay lihim na isinapaw sa sarili ang kawangis na ito. Ang mga tao ay nahahantong sa kalituhan dahil sa pabago-bagong kaisipan ng takot, pagkabahala, sari-saring kaguluhan, pagnanasa, at iba't ibang uri ng kasiyahan. Ang prinsipeng mundong ito ay ginugulo ang bawat kaluluwang hindi ipinanganak ng Diyos, at, tulad ng trigo na patuloy na umiikot sa salaan, ginugulo niya ang mga kaisipan ng tao sa iba't ibang paraan, na nagiging sanhi upang ang lahat ay manginig at nahuhuli sila sa pamamagitan ng mga tukso ng mundo, mga laman-pilosopiyang kagalakan, takot, at kalituhan" (Conversation 5, 1, 2).

Narito ang karagdagan sa iyong napagmasdan! Napansin mong ito ay umiiral at nangyayari. At itinuro ni San Macarius ang dahilan nito at ang pangunahing pinagmulan. Hindi tinatanggap ang pananaw na ito sa usaping ito sa nabanggit na bilog, at hindi ito maaaring banggitin. Hinihiling ko na itanim mo sa iyong puso ang pananaw na ito at laging isaisip. Ipinahayag nito ang diwa ng usapin at, kung tatanggapin mo ito nang buong katiyakan, magsisilbi itong proteksyon para sa iyo mula sa mga alindog ng makamundong buhay. Upang mas pag-isipan ito at mas maging pamilyar sa ganitong paraan ng pag-iisip, pakisumikap mong basahin ang buong ikalimang pakikipag-usap ni San Macarius. Ibinigay ko ang librong ito sa iyong ina, at nais niyang bilhin ito.

Sa aking bahagi, idaragdag ko na ang paghahangad na ito sa isang bagay at ang pagkadismaya sa lahat ay nakasalalay sa aking sinulat noong nakaraang beses: na hindi lahat ng kalikasan ng tao ay napapalusog ng ganitong paraan ng pamumuhay, at hindi lahat ng pangangailangan nito ay nasasagot. Ang hindi nasisiyahang bahagi, tulad ng nagugutom, ay humihingi ng pagkain upang mapawi ang gutom at uhaw nito, at itulak ang tao na hanapin ito. Tumatakbo ang tao upang hanapin ito; ngunit habang umiikot siya sa iisang bilog na hindi nakakapawi sa nagugutom na bahagi, walang kasiyahan, hindi napawi ang gutom at uhaw, hindi tumitigil ang pangangailangan sa pagkain, at hindi rin humihinto ang paghahangad. At hindi ito kailanman titigil sa mga namumuhay ayon sa diwa ng mundo. Pinananatili sila ng kaaway sa kamangmangan, upang hindi nila mapansin ang kanilang pagkakamali, na sila ay tumatakbo sa maling landas at nagsusumikap para sa maling bagay, at sa kadilumang ito ay pinahihirapan at sinasakal niya ang mga kaluluwang ito. At dahil dito, nalilito ang kaaway sa kanila kaya walang nangahas na magsabi sa kanila ng kanilang pagkakamali. Umaungal sila na parang mababangis na hayop. Hindi ba ito ang ungal ng leon na naglilibot-libot, na naghahanap ng kaninuman na kanin niya (1 Ped. 5:8)?

Tungkol naman sa iba pang aspekto ng sekular (pang-mundo) na buhay na napansin mo, sasabihin ko na lang na hindi ito maaaring iba. Sapagkat ang ganitong buhay ay buhay ng nahulog na sangkatauhan, na ang pangunahing katangian ay pagmamahal sa sarili, o egoismo, na itinakda ang sarili bilang layunin at ang lahat ng iba pa bilang paraan para makamit iyon. Ito ang dahilan kung bakit nais ng bawat isa na ipataw ang kanilang mga hangarin sa iba o itali sila rito, na tinatawag mong tiraniya nang napakaangkop. Kahit gaano pa pagandahin ng isang tao ang kanyang mga hangarin, sa likod ng lahat ay makasarili, na nagnanais na gawing kasangkapan ka para sa kanilang sariling layunin. Ito ang dahilan ng pagpapanggap, na ang diwa nito ay ang tensiyosong pagsisikap na itago ang mga masamang bahagi ng sarili sa lahat ng posibleng paraan nang hindi ito inaayos; kung

hindi, mapuputol ang impluwensya ng isang tao sa iba at, dahil dito, ang paggamit niya sa kanila bilang kasangkapan. Ito rin ang dahilan kung bakit tila malamig ang lahat — dahil ang bawat isa ay nakasara sa sarili at hindi ipinapamahagi ang mga sinag ng mainit na buhay sa kanilang paligid.

Totoo, malamang na makakasalamuha ka ng ilang taong may malasakit na ugali: kumakapit sila sa iyo at tinatanggap ka nang buong-buo. Ang ganitong ugali ay labi ng pagkakapatiran kung saan nilikha ang tao kaugnay ng iba; ngunit dito, ito ay nagsisilbi sa egoismo, na ginagamit ito bilang pinakamabisang paraan ng pag-aayos ng sarili nitong mga gawain. Kilala ko ang isang ganoong tao. Mas mabuti pang maging lantad na makasarili kaysa sa mga ganoong simpatiya. Sa huli, makikita mo kung saan ka nila dadalhin, ngunit sa una, iilan lamang ang nakakagawa nito.

Totoo, palagi kang nakakatagpo ng mga serbisyo, ngunit ginagawa ito upang pagkatapos ay magamit ka sa sampung gawain para sa kanilang kapakinabangan. Maaaring sabihin mo, "Ngunit paano mangyari iyon? Pinahahalagahan ng lahat dito ang katapatan, at ang magpakita ng kawalang-katapatan sa anumang bagay ay nangangahulugang sinisira mo ang sarili mo." Totoo nga iyon, ngunit ang pagiging tapat na ito ay isang maskara ng pagkamakasarili; ang buong punto rito ay huwag mawalan ng dangal, kaya madalas na isinasagawa ang pinakawalang-dangal na mga gawa, basta't maitago lamang ito sa iba. Makinig ka pa nga o marahil ay narinig mo na ang mga hatol: makasarili siyang lalaki, makasarili siyang babae! Huwag mong isipin na ang mga nagsasabi nito ay malaya sa makasarili. Hindi, ang paghatol na ito ay para sa mga hindi nagpapahintulot na manipulahin o gamitin sila bilang kasangkapan para sa makasariling layunin ng mga humahatol sa kanila sa ganitong paraan. At, dahil dito, direktang inilalantad nito ang mga huli bilang mga makasariling lalaki at babae. Narinig ko na ang ganitong mga tao ay sinisisi pa ang mga monghe sa pagiging makasarili, na nagsasabing para lamang sa sarili nila sila nabubuhay. Mga kawawang monghe! Wala silang pagkain, inumin, o tulog; nakatayo sila araw at gabi, sumusunod sa mga utos, walang sariling kalooban at walang sariling pagnanasa — at gayon pa man ay tinatawag silang makasarili! Mula rito lamang, maaari mong husgahan ang halaga ng at, sa pangkalahatan, ang mga paratang ng makasarili na iyong nakatagpo o makakatagpo sa mga sekular na tao. Ibig sabihin: natagpuan ng karit ang bato.

Matapos kong muling basahin ang aking isinulat, nakita kong nagbigay ako ng napakamatinding paghuhusga sa buhay sekular, ngunit hindi ko bina-bawi ang aking mga salita. Marahil hindi ko sana isinulat ang aking isinulat, ngunit dahil napansin mo mismo ang medyo madilim na bahagi sa liwanag, nawala ang aking sigla — na kantahin ang parehong himig; at hindi ko iniisip na ikalulungkot mo ito sa anumang paraan matapos ang sinabi mo. Ngunit inaasahan kong tatanungin mo: "Ano ang dapat nating gawin?" Ipapasiya natin iyon sa paglipas ng ating palitan ng liham. Sa ngayon, ito lamang ang masasabi ko: siyempre, hindi mo lubusang mailalayo ang sarili mo sa lahat, ngunit tumangging pumasok sa bilog ng buhay-sosyal na ito hangga't maaari, at kapag naakit ka nang hindi mo kalooban, kumilos na parang wala ka roon: huwag makita ang anuman at huwag marinig ang anuman. Hayaan mong dumaan sa harap ng iyong mga mata ang nakikita mo at sa harap ng iyong mga tainga ang naririnig mo. Sa panlabas, kumilos ka na parang lahat, na tila bukas ka nang lubos, ngunit ingatan mo ang iyong puso sa mga simpatiya at pagnanasa. Ito ang pinakamahalaga: ingatan mo ang iyong puso... at naroroon ka lamang sa katawan, hindi sa kaluluwa, na tapat na tinutupad ang utos ng apostol: "*Ang mga gumagamit ng sanlibutan ay parang hindi naman talaga gumagamit*" (1 Cor. 7:31). Ang sanlibutan dito ay nangangahulugang pareho sa liwanag at makamundong buhay para sa atin. Ikaw ay magiging isang nagnanasa sa mundo, ibig sabihin, isang nangangailangan ng pakikipag-ugnayan sa makamundong buhay; ngunit kapag inilayo mo ang iyong puso sa lahat ng ito, ikaw ay magiging isang hindi nagnanasa sa ganoong buhay, ibig sabihin, isang hindi nakikilahok dito dahil sa pakikiramay at pagnanasa, kundi pinipilit ng kanyang tunay na kalagayan.

Nakapagod ko na kayo sa mahabang liham ko, ngunit pinilit ninyo akong isulat ito. Hinihiling ko sa inyo na huwag balewalain ang aking isinulat, lalo na ang mga huling linya.

Ilang tanong na ang itinatanong mo tungkol sa nakaraang dalawang liham! Ipinapakita nito na ikaw ay isang masigasig, masigla, at madaling matutunang estudyante at nangangako ng tagumpay. Lalo akong nasasabik na sumulat. Ngunit hindi ko sasagutin ang lahat ngayon; iiwan ko ang mga sagot sa susunod. Tatalakayin ko ang mga bagay na pinakakaugnay sa iyo. Sinulat mo: "Ang iyong mga salita tungkol sa mga aspeto, lakas, at pangangailangan ng likas na katangian ng tao ay naghihikayat sa akin na tumingin sa aking kalooban. Papasok

ako. Nakikita ko ang ilang bagay, ngunit ang karamihan ay malabo o ganap na hindi nakikita sa akin. Lubos kong hinahangad na malaman kung ano ang mga espiritwal, mental, at pisikal na aspeto ng isang tao, kung ano ang pangangailangan ng bawat isa, at kung paano ito natutugunan. Lubos kong nais panatilihin ang aking sarili sa antas ng dangal ng tao — totoo, kung paano tayo nilalang ng Maylalang."

Napakabuti! Tinatalakay mo ang mismong pundasyon ng ating buhay, na ang pagpapaliwanag nito ay magbibigay sa atin ng batayan para sa lahat ng susunod na pangangatwiran. Paano pa mabubuhay ang isang tao kung hindi ayon sa kung paano siya nilikha? Sa pamamagitan ng pagtatatag ng matibay na mga konsepto tungkol sa kung paano nilikha ang tao, makakamit natin ang pinakatumpak na indikasyon kung paano siya dapat mabuhay. Sa tingin ko, maraming tao ang hindi nabubuhay nang nararapat dahil iniisip nila na ang mga tuntunin ng wastong pamumuhay na ito ay ipinapataw mula sa labas, sa halip na magmula sa mismong kalikasan ng tao, at hindi nila ito kailangan. Kung kumbinsido sila na ganoon nga ang kaso, hindi nila ito sasalungatin o lilihis mula rito. Kaya, makinig nang mabuti.

Ang ating katawan ay binubuo ng iba't ibang mga organo, na ang bawat isa ay may kanya-kanyang tungkulin na mahalaga para sa pisikal na buhay. May tatlong pangunahing organo: 1) ang tiyan kasama ang mga бага, puso, mga arteryang at ugat, mga daluyan ng lymph at marami pang ibang daluyan, mga kapilyari at mga glandula, na nagsisilbi para sa iba't ibang dibisyon ng dugo at likido ng katawan; ang tungkulin nila ay magpakain sa katawan, o magbuo ng laman; 2) ang sistema ng mga kalamnan at buto, na ang tungkulin ay paggalaw sa loob at labas; at 3) ang sistemang nerbiyos, na ang sentro ay ang ulo, gulugod at sistema ng mga ganglion — sa ibaba ng mga hadlang sa tiyan at dibdib, na may mga sanga na sumisingit sa buong katawan; ang tungkulin nito ay pagiging sensitibo. Kapag maayos ang daloy ng mga tungkuling ito at ang kanilang ugnayan, malusog ang katawan at hindi nanganganib ang buhay; ngunit kapag naabala ang kaayusang ito, nagkakasakit ang katawan at nanganganib ang buhay. Ang bawat tungkulin ay may sariling pangangailangan, na nararamdaman ng buhay na nilalang at humihiling ng kaganapan. Ang pangangailangan ng tiyan, o ang bahaging nagpapakain at nagpapatibay ng laman, ay pagkain, inumin, hangin, at tulog; ang pangangailangan ng bahaging kalamnan at kalansawan ay ang pangangailangang magpagal ng kalamnan, na nararamdaman ng bawat isa pagkatapos ng matagal na pag-upo, at nang direkta ang pangangailangan para sa paggalaw, na nagtutulak sa isang tao na maglakad, maglibot, at magtrabaho; ang mga pangangailangan ng bahaging nerbiyos ay ang kaaya-ayang stimulasyon ng mga nerbiyos ng buong katawan, tulad ng pakiramdam ng init at lamig at iba pa, at lalo na ang kaaya-ayang stimulasyon ng ating limang pandama, kung saan lumilitaw ang sistemang nerbiyos upang makipag-ugnayan sa panlabas na mundo.

Lahat ng ito, gaya ng nakikita mo, ay pisikal, anuman ang kinalaman ng kaluluwa rito. Ngunit dahil ito ay mahigpit na kaugnay ng katawan, tinanggap nito ang katawan sa kanyang pagkatao at itinuturing na sarili ang lahat ng pangangailangan ng katawan. Kaya sinasabi natin: Gusto kong kumain, uminom, matulog, maglakad, maglakad-lakad, magtrabaho, makakita ng mga kulay, makarinig ng iba't ibang tunog, makasingaw ng iba't ibang amoy, at iba pa. Matapos tanggapin ang lahat ng pangangailangan ng katawan, itinuturing ng kaluluwa na tungkulin nito ang pagtupad sa mga ito at inilalaan ang sarili sa pagkain, inumin, pagtulog, damit, tirahan, at iba pa, na nagnanais sa lahat ng paraan na matiyak na ang katawan ay payapa at hindi siya guluhin ng nakakainis nitong mga kahilingan. Ang saloobin na ito ng kaluluwa sa katawan, na pinananatili nito hindi sa pamamagitan ng pagkatuto kundi sa pamamagitan ng sarili nito, sa pamamagitan ng ilang panloob na puwersa, ay nagpapakita sa katawan bilang isang uri ng likas na hilig — isang pagmamahal sa buhay, isang pagmamahal sa katawan, isang pagnanais na pahingahin ang katawan at makuha ang lahat ng kinakailangan para dito.

Ang kabuuan ng lahat ng ito ay ang pisikal na bahagi ng buhay ng tao. Ngunit hindi lahat dito ay pantay-pantay na pisikal, o laman at pagnanasa. Ang bahaging may kinalaman sa pagkain lamang ang lubos na makamundo, ngunit pati ito ay pinapadakila sa pamamagitan ng pag-aangkop ng kasiyahan nito sa mga pangangailangan at layunin ng kaluluwa mismo. Ang mga organo ng paggalaw at pandama ay nagsisilbi sa mga pangangailangan ng kaluluwa nang higit kaysa sa mga pangangailangan ng katawan. At isang organo, na tila nasa labas ng sistema ng ibang mga organo, ang organo ng pananalita, ay eksklusibong organo ng kaluluwa, na dinisenyo upang maglingkod lamang dito.

Ang isang pisikal, laman-gusto, at maringal na buhay — na kaugnay ng masamang asal — ay yaong kung saan ang isang tao, na hinatak ng sukdulang pag-ibig sa buhay at pag-ibig sa katawan, ay ginagawang pangunahing layunin at pakay ang kapayapaan ng katawan, o ang ganap na kasiyahan ng mga pangangailangan ng katawan lamang, na nakakalimot sa kaluluwa at, higit pa rito, sa espiritu. Kasabay nito, ang bawat pisikal na

pangangailangan, na likas at payak, ay dumarami at nagiging napakaraming nakasanayang pangangailangan dahil sa ugali at pagkaadik sa iba't ibang paraan ng pagbibigay-kasiyahan dito. Halimbawa, ang pagkain, inumin, o damit. Ano rito ang tila pinakamadaling bagay? Gayunpaman, ilan nga ba ang mga pangangailangang hindi mapapalitan: kahit na mamatay ka pa, ibigay mo sa akin! Iyan ang dahilan kung bakit nakikita natin na ang ilang tao ay walang libreng oras, na naghahabol sa kanilang mga kailangan upang matugunan ang kanilang mga pagnanasa, kahit na maraming iba pang tao ang abala sa paggawa ng parehong bagay para sa kanila. Ang ganitong mga tao ay hindi maiiwasang magdusa sa gutom ng kaluluwa at espiritu, kung hindi man ay tuluyan nang nalunod, natumba, at nababad sa senswalidad.

Pakaisipin mo ang lahat ng ito. Tungkol sa kaluluwa — hanggang sa susunod na liham.

| 6 |

Pumasok ka na; pasukin natin muli iyon. Tingnan mo ang dami at sari-saring kilos at galaw doon! Isang bagay, pagkatapos ay isa pa, ang pumapasok, pagkatapos ay lumalabas, tinatanggap, pagkatapos ay tinatanggihan, ginagawa at muling ginagawa. Sapagkat ang kaluluwa ay palaging gumagalaw at hindi maaaring manatili sa isang lugar. Kung titingnan natin nang magkasama ang kaluluwa, wala tayong mauunawaan — kailangan nating hatiin ang mga kilos nito sa mga kategorya at pagkatapos ay suriin nang paisa-isa ang bawat kategorya. Noong una, sinuri at hinati na natin ang lahat ng kilos ng kaluluwa sa tatlong kategorya — mga iniisip, mga pagnanasa, at mga damdamin, at tinawag natin ang bawat isa bilang magkakahiwalay na bahagi ng kaluluwa — ang nag-iisip, ang nagnanasa, at ang dumaramdam. Gamitin natin ang paghahating ito at simulan nating suriin ang bawat panig.

Ang bahagi ng pag-iisip. Kung nakikita natin ang kalituhan sa ating sarili, ito ay pinakamalinaw sa ating mga iniisip, habang ang mga pagnanasa at damdamin ay nauudyok na sa ilalim ng impluwensya ng mga iniisip. Ngunit hindi lahat ng nasa kategorya ng mga iniisip ay magulong paggalaw; may ilang seryosong gawain sa mga ito. Ang mga ito, sa katunayan, ang bumubuo sa tunay na gawain ng buhay ng kaluluwa sa bahagi ng pag-iisip. Ang mga aktibidad na ito ay ang mga sumusunod:

1) Sa sandaling mapansin mo ang isang bagay sa labas sa pamamagitan ng iyong mga pandama o marinig mong pinag-uusapan ng iba ang kanilang napansin gamit ang kanilang mga pandama, agad itong inihuhulma ng iyong imahinasyon at naaalala ng iyong alaala; at walang ibang makapapasok sa kaluluwa maliban sa imahinasyon at alaala. Pagkatapos, ang kasunod na gawain ng pag-iisip ay nakabatay sa imahinasyon at alaala. Ang hindi naitala ng alaala, hindi mo maiisip-isip, at hindi mo ito pag-iisipan. Nangyayari na ang mga kaisipan ay direktang isinisilang mula sa kaluluwa, ngunit agad silang nabibihisan ng imahe. Kaya ang bahagi ng kaluluwa na nag-iisip ay ganap na nakabatay sa imahe.

2) Ngunit ang imahinasyon at alaala ay kumukuha lamang at nag-iimbak ng materyal para sa mga iniisip. Ang paggalaw ng mga iniisip ay nagmumula mismo sa kaluluwa at pinamamahalaan ng mga batas nito. Tandaan kung paano ang nakababatang kapatid mo, nang makakita ng bago, ay agad na lumapit sa iyo o sa iba na may mga tanong: "Ano ito? Sino ang gumawa nito? Ano ang gawa nito?" — at hindi siya tatahimik hangga't hindi nasasagot ang lahat ng mga tanong na ito at siya ay nasisiyahan. Ang kakayahan ng kaluluwa sa pag-iisip ay nagsisimula nang eksakto sa paglikha ng mga tanong na ito at nagbubunga ng mga saloobin bilang tugon sa mga ito o tinatanggap ang mga handang-gawang saloobin tungkol dito mula sa iba. Ang imahinasyon at alaala ay hindi nag-iisip. Sila ay mga manggagawa, mga tauhan. Ang kakayahan ng kaluluwa kung saan nagmumula ang mga ganitong tanong at kung saan hinahanap at nililikha ang mga kaisipan bilang tugon sa mga ito ay tinatawag na rason, na ang tungkulin ay magrason, magmuni-muni, at hanapin ang kinakailangang mga solusyon. Pansinin mo ang sarili mo, at matutuklasan mong walang nagagawa nang hindi pinag-iisipan at pinag-aaralan. Kahit ang pinakamaliit na bagay ay kailangang talakayin. Kahit gaano pa ito mabilis mangyari, laging may pag-iisip na kasangkot saanman at sumusunod ito sa mga tanong na nabanggit sa itaas.

3) Kapag iniisip mo, wala pang tiyak na kaisipan. Nabubuo ang isang tiyak na kaisipan kapag nahanap mo ang solusyon sa isa sa mga tanong. Patuloy na naghahanap ang iyong isip, sinusubukang alamin kung ano ang isang bagay, kung saan ito nanggaling, kung para saan ito, at iba pa. Kapag nahanap mo ang sagot sa sarili o narinig mo ito mula sa iba at sumang-ayon ka rito, karaniwan mong sinasabi, "Ngayon naintindihan ko na, wala nang dapat pag-uusapan, tapos na." Ang solusyong ito ay nagbibigay ng kapanatagan ng isip sa iyong kaisipan tungkol sa paksang bumabagabag sa iyo. Pagkatapos, ang iyong isipan ay lumilipat sa ibang paksa, at ang naitatag na kaisipan ay naitatago sa mental na arkibo — ang alaala, kung saan, kapag kinakailangan, ito ay kinukuha

bilang tulong sa paglutas ng ibang mga tanong, bilang paraan ng pagbuo ng ibang mga kaisipan. Ang kabuuan ng lahat ng mga konseptong nabuo sa ganitong paraan ang bumubuo sa larawan ng iyong mga iniisip, na sa anumang kaso ay naipapahayag mo sa iyong pananalita. Ito ang saklaw ng iyong kaalaman, na nakuha sa pamamagitan ng pag-iisip. Habang mas maraming tanong ang nalulutas mo, mas tiyak ang iyong mga kaisipan o konsepto tungkol sa mga bagay; habang mas marami kang ganitong mga konsepto, mas malawak ang iyong saklaw ng kaalaman. Kaya, tulad ng nakikita mo, sa itaas ng alaala at imahinasyon ay nakatayo ang rason, na sa pamamagitan ng pagsisikap ng isip, nakakamit para sa iyo ang tiyak na mga konsepto o kaalaman tungkol sa mga bagay.

Hindi natin makikita ang tiyak na sagot sa bawat tanong. Karamihan sa mga ito ay nananatiling hindi nalutas. Nag-iisip tayo nang paulit-ulit, ngunit wala tayong maisip na tiyak na sagot. Kaya nga sinasabi natin: baka ito, baka iyon. Nagbubunga ito ng mga opinyon at palagay, na sa kabuuan, ay hindi hihigit sa bilang ng mga tiyak na pananaw na mayroon tayo.

Kapag ang isang tao, na pinag-uusapan ang isang kilalang uri ng mga bagay, nakakalap ng napakaraming tiyak na kaisipan at konsepto tungkol sa mga ito, mula sa sarili at sa iba, at nagagawang punan ang hindi pa nalulutas sa mga ito ng matagumpay na mga opinyon at palagay na maaari nilang ituring na sapat na ang kaalaman at pag-unawa sa hanay ng mga paksang ito, saka iniaayos nila ang lahat ng kanilang nakuha, inihaharap ito sa magkakaugnay at magkakaparehong paraan, at ibinibigay sa atin ang isang agham tungkol sa mga paksang iyon. Ang agham ang korona ng intelektwal na gawain ng rason.

Sinasabi ko sa inyo ang lahat ng ito upang mas malinaw ninyong maunawaan kung ano ang likas at lehitimong gawain ng ating intelektwal na kapangyarihan. Dapat itong masigasig na talakayin ang hindi pa alam upang ito'y maunawaan. Lilan lamang ang itinakda upang maging siyentipiko, at hindi lahat ay maaaring mag-aral ng agham, ngunit lahat ay maaaring at dapat talakayin ang mga bagay sa ating paligid upang makuha ang ilang mga konsepto tungkol sa mga ito. Ito ang dapat maging paksa ng intelektwal na kakayahan ng bawat isa. Ang makakamit nito ay nakasalalay sa lakas nito, ngunit dapat itong laging nakatuon sa seryosong gawain ng pag-iisip at pagtalakay sa mga realidad. Samantala, ano ang nakikita natin sa ating kaisipan? Isang tuloy-tuloy na paggalaw ng mga imahe at ideya nang walang tiyak na layunin o kaayusan. Ang mga kaisipan ay sumusulpot nang sunud-sunod, minsan ay magkakasunod, minsan ay magkasalungat, minsan ay nagmamadaling sumulong, minsan ay bumabalik, minsan ay lumilihis sa gilid, nang hindi humihinto sa kahit ano. Hindi ito pangangatwiran, kundi paglilibot at pagkalilihis ng mga kaisipan; kaya naman, isang kalagayang kabaligtaran ng dapat sanang anyo ng ating kakayahang mag-isip — isang karamdaman na lubos na naka-ugat dito at karaniwan sa lahat, kaya't hindi ka makakakita ng kahit isang tao na makapagsasagawa ng tuloy-tuloy na seryosong pag-iisip nang hindi naaabala at nalilihis, na nakakaabala sa kasalukuyang gawain at nagdudulot ng paglayo sa iba't ibang direksyon. Madalas nating tanungin: ano ang kalagayang ito? Ganito ito: ang kaisipan ay bumababa sa arkibo ng alaala at, sa tulong ng imahinasyon, sinasala ang lahat ng naipong kalat doon, gumagalaw mula sa isang kuwento patungo sa isa pa ayon sa pamilyar na batas ng pagkakaugnay-ugnay ng mga ideya, hinahabi ang hindi pa nagaganap, at madalas pati na ang imposible, sa nakaraan, hanggang sa magkamalay ito at bumalik sa katotohanang nakapaligid dito. Sasabihin nila: malalim ang iniisip niya. Malalim nga ang iniisip niya, ngunit sa kawalan, hindi sa seryosong talakayan tungkol sa bagay na iyon. Ito ay katulad ng panaginip habang nakahiga — tamad at hungkag na pag-iisip. Pansinin mo ang sarili mo — at makikita mong ang karamihan ng ating oras ay ginugugol sa ganitong hungkag na pag-iisip at pag-iisip na palaboy-laboy. May mga araw (at marahil karamihan ng mga araw) na hindi man lang isang seryosong kaisipan ang pumapasok sa isip. Hinihiling ko sa iyo na bigyang-pansin ito at pag-isipan ang tanong: angkop ba sa isang makatwirang nilalang na kumilos nang ganito? Samantala, lilipat ako sa iba pang kategorya ng pangkaisipang gawain.

| 7 |

Ang kanais-nais na bahagi. Ang puwersang gumagana rito ay ang kalooban, na nagnanais makamit, gamitin, o gawin ang sa tingin nito ay kapaki-pakinabang, kinakailangan, o kaaya-aya para sa sarili, at hindi nagnanais ng anumang sumasalungat dito. Ang pag-uga ng kalooban ay nangangailangan ng katugmang kilos, sapagkat ang kalooban ay isang tuwiran, aktibong puwersa na ang pangunahing pangangailangan ay mabuhay at kumilos. Kinokontrol nito ang lahat ng kapangyarihan ng kaluluwa at katawan at lahat ng paraan na nasa kanyang pag-aari, na ginagamit nito kapag kinakailangan. Sa puso nito ay ang sigasig, o kasabikan — isang uhaw sa pagkilos — at ang mga pampasigla nito ay ang mga kaaya-aya, kapaki-pakinabang, at kinakailangan. Kapag wala ang mga

ito, natutulog ang sigasig at nawawala ang tensyon ng mga aktibong puwersa at humihina. Pinananatili nila ang pagnanasa, at ang pagnanasa ang nagpupukaw ng sigasig.

Ang proseso ng pagbubunyag ng aspetong ito ng kaluluwa ay ganito. Ang kaluluwa at katawan ay may mga pangangailangan, na kung saan ay nakakabit ang mga pang-araw-araw na pangangailangan — pampamilya at panlipunan. Ang mga pangangailangan na ito ay hindi sa kanilang sarili nagdudulot ng isang tiyak na pagnanasa, kundi pinipilit lamang tayo na maghanap ng kasiyahan. Kapag nasiyahan ang isang pangangailangan sa isang paraan o iba pa, kasabay ng paggising ng pangangailangan ay sumisibol ang pagnanasa para sa bagay na nagbigay-kasiyahan dito. Ang pagnanasa ay laging may tiyak na bagay na nakapagbibigay-kasiyahan sa pangangailangan. Iba't ibang pangangailangan ang nasisiyahan sa iba't ibang paraan, kaya kapag isang pangangailangan ang lumitaw, iba't ibang pagnanasa ang isinisilang: para sa isang bagay, pagkatapos ay sa iba, pagkatapos ay sa ikatlong bagay na makakapagbigay-kasiyahan sa pangangailangan. Sa bukas na buhay ng isang tao, hindi nakikita ang mga pagnanasa sa likod ng mga pangangailangan. Ang mga pangangailangan lamang ang dumadagsa sa kaluluwa at humihingi ng kasiyahan, na para bang para sa sarili nila.

Ano ang dapat gawin ng kaluluwa sa mga pagnanasa na ito? Kailangan nitong pumili kung alin sa mga hinahangad na bagay ang bibigyan ng prayoridad. Kapag napili na, nagagawa ang isang desisyon — gawin, makuha, o gamitin ang napiling bagay. Kapag nagawa na ang desisyon, pinipili ang mga paraan at tinutukoy ang pamamaraan at pagkakasunod-sunod ng pagsasakatuparan. Sinusundan ito, sa huli, ng gawa sa tamang oras at sa tamang lugar. Lahat ng bagay, kahit ang pinakamaliit, ay sumusunod sa pagkakasunod-sunod na ito. Maaari mong subukan ito sa alinmang bagay na iyong pinamamahalaan. Sa pamamagitan ng pagsasanay, ang lahat ng mga kilos na ito ay minsan naisasagawa kaagad, at agad na sinusundan ng kilos ang pagnanasa. Ang pagpili, desisyon, at paraan ay hinango mula sa mga naunang kilos at hindi na nangangailangan ng anumang espesyal na paghahanda.

Sa isang taong matagal nang nabubuhay, halos lahat ng bagay ay ginagawa na ayon sa nakasanayan. Bihira nang may nangyayaring gawain o pagsisikap na lumalampas sa karaniwang kaayusan ng mga bagay at kaalaman. Nangyayari na ang isang naitatag na buhay ay nangangailangan ng mga kilos na angkop dito. Dahil madalas itong inuulit, natural lamang na nagiging nakasanayan, katangiang pang-katauhan, tuntunin sa buhay, at katangiang pan personalidad. Ang kabuuan ng lahat ng ganoong mga gawi, tuntunin, at rutin ang bumubuo sa pamumuhay ng isang kilalang tao, gaya ng kabuuan ng mga nakapirring konsepto na bumubuo sa larawan ng kanyang mga iniisip at pananaw. Sa pag-alam sa pamumuhay ng isang tao, mahuhulaan kung ano ang iniisip niya sa anumang oras at kung paano siya kikilos sa ilang mga sitwasyon.

Ang tagapangasiwa ng isang aktibong buhay ay ang pag-iingat, na katulad ng katwiran, na nagsisilbi lamang sa kalooban. Sa larangan ng pag-iisip, ang katwiran ang nagpapasya kung ano ang umiiral, at sa larangan ng pagnanasa at pagkilos, tinutukoy nito kung ano ang dapat gawin upang makamit ang lehitimong hinahangad. Kapag nasanay siyang itama ito nang wasto, kaya't ang isang tao ay palagi o kadalasan ay matagumpay na nagpapatakbo ng kanyang mga gawain, kaniya ngang tinatawag na maingat — ang kakayahang magpatakbo ng mga gawain nang matagumpay, sa wastong pagtatimbang ng mga paraan laban sa mga layunin at ng mga kilos laban sa panlabas na kalagayan.

Mula sa mga nabanggit, hindi magiging mahirap para sa iyo na bumuo ng konklusyon tungkol sa likas at makatuwirang gawain ng kalooban, na, gaya ng nakikita mo, ay siyang ginang ng lahat ng ating mga kapangyarihan at ng ating buong buhay. Ang tungkulin nito ay tukuyin ang anyo, paraan, at sukatan ng pagtupad sa mga pagnanasa na nilikha ng pangangailangan o ng pagpapalit rito, upang ang buhay ay dumaloy nang maayos, na nagdudulot ng kapayapaan at kagalakan sa mga nabubuhay. Tulad ng nabanggit, mayroon tayong mga pangangailangan at pagnanasa — espiritual, pisikal, pang-araw-araw, at panlipunan. Hindi ito nagpapakita nang pantay-pantay sa bawat tao, dahil hindi pantay ang pag-usad ng buhay para sa bawat isa; iba ito para sa isang tao at iba para sa iba. Nasa isang tao ang pagtukoy kung paano, sa kanyang sitwasyon, niya maaaring at dapat tugunan ang kanyang mga pangangailangan at pagnanasa, ang mag-angkop ng angkop na mga pamamaraan para rito, at ang mamuhay nang naaayon. Ang mabuting pamumuhay, ayon sa mga itinakdang pamantayan, kasama ang lahat ng mga gawain at pakikipagsapalaran nito — ito ang tungkulin ng kanais-nais o aktibong bahagi ng ating buhay. Dapat nga. Ngunit tingnan nang mabuti at isalang-alang kung ano ang nangyayari.

Sa ating isipan, nararanasan natin ang kalituhan, pagkagambala, at paglaylay ng isipan; sa ating mga pagnanasa naman, nararanasan natin ang kawalang-pagkakapareho, kaguluhan, at pabigla-biglang pagbabago, na sinusundan ng hindi magkakatugmang mga kilos. Gaano karaming oras ang ginugugol nati sa katamaran at

kawalan ng kabuluhan: naglilibot tayo rito't roon nang hindi alam kung bakit; ginagawa at inuulit-ulit natin ito nang hindi makapagbigay ng matibay na paliwanag; sinisimulan natin ang isang pagsisikap kasunod ng isa pa at isang gawain kasunod ng isa pa, ngunit ang kinalalabasan ay kalituhan — kayabangan. Sumisibol ang mga pagnanasa, at wala tayong magagawa tungkol dito: hayaan na lang natin sila. At magiging maayos sana kung minsan lang ito, ngunit halos bawat oras ay nangyayari. Bakit nga ba? Ang ating ginang, ang kalooban, ay naging malabo. Tingnan mo rin kung gaano karaming panlabas na pampukaw ng pagnanasa ang mayroon tayo: galit, poot, inggit, kasakiman, kayabangan, pagmamataas, at iba pa. Ang pinagmumulan ng mga pagnanasa ay dapat ang likas na pangangailangan ng matatag na buhay-pamilya at panlipunang buhay, ngunit ano nga ba ang likas sa lahat ng ito? Ginugulo lamang nila ang kalikasan at ang buong kaayusan ng buhay. Saan nanggagaling ang barbarikong pagsalakay na ito? Iiwan ko na sa inyo ang pag-iisip dito, at ako mismo ay magmamadali patungo sa wakas.

| 8 |

Ang puso ang bahagi ng pakiramdam. Sino ang hindi nakakaalam kung gaano kalaki ang kahalagahan ng ating puso sa buhay? Lahat ng pumapasok sa kaluluwa mula sa labas at nalilikha ng kaniyang pag-iisip at aktibong bahagi ay naitatago sa puso; at lahat ng inihahayag ng kaluluwa palabas ay dumaraan din sa puso. Kaya tinatawag itong sentro ng buhay.

Ang tungkulin ng puso ay maramdaman ang lahat ng may kinalaman sa atin. At ito ay patuloy at walang humpay na nararamdaman ang kalagayan ng kaluluwa at katawan, pati na rin ang iba't ibang impresyon mula sa tiyak na mga gawaing pangkaisipan at pisikal, mula sa mga bagay sa paligid at mga nakasagupa, mula sa panlabas na sitwasyon at, sa pangkalahatan, mula sa agos ng buhay, na nagtutulak at nag-uudyok sa isang tao na maghanap ng kasiyahan sa lahat ng ito at iwasan ang hindi kanais-nais. Ang kalusugan at hindi kalusugan ng katawan, ang sigla at katamaran nito, ang pagod at lakas, ang sigla at antok; kung ano ang nakikita, naririnig, nahihawakan, naamoy, natitikman, ano ang naaalala at iniisip, ano ang pinag-iisipan at pinagbubulayan, ano ang nagagawa, ginagawa, at gagawin pa, ano ang nakukuha at nakukuha pa, ano ang maaaring makuha at hindi maaaring makuha, ano ang paborable sa atin o hindi paborable — maging ito man ay isang tao o kumbinasyon ng mga pangyayari, — ang lahat ng ito ay sumasalamin sa puso at nakakaistorbo rito nang kaaya-aya o hindi kaaya-aya. Batay dito, hindi ito makapaghupa kahit sandali, kundi laging nasa kaguluhan at pagkabahala, na parang barometro bago ang bagyo. Ngunit nararamdaman ito, at marami ang lumilipas nang walang bakas, gaya ng mapapatunayan mo sa mga pagkakataong unang beses nating mapupunta sa isang lugar; abala tayo sa lahat ng bagay doon, ngunit sa ikalawa at ikatlong pagbisita, halos wala nang nakakaabala.

Bawat impluwensya sa puso ay nagdudulot ng isang natatanging pakiramdam dito, ngunit walang mga salita sa ating wika upang pag-ibahin ang mga ito. Ipinapahayag natin ang ating mga damdamin sa pangkalahatang paraan: kaaya-aya — hindi kaaya-aya, gusto — ayaw, masaya — nakakabagot, kagalakan — kalungkutan, pagdadalamhati — kasiyahan, kapayapaan — pagkabalisa, inis — kasiyahan, takot — pag-asa, pagkamuhi — simpatiya. Pansinin ang iyong sarili at matutuklasan mong ang iyong puso ay nakararamdam ng isa o iba pa.

Ngunit ang kahalagahan ng puso sa pagliligtas ng ating buhay ay hindi lamang upang magdusa sa mga impresyon at magpatotoo sa ating kasiya-siya o hindi kasiya-siyang kalagayan, kundi pati na rin upang mapanatili ang enerhiya ng lahat ng puwersa ng kaluluwa at katawan. Tingnan kung gaano kabilis natatapos ang isang gawain na kaaya-aya at malapit sa puso! Ngunit kapag tungkol sa isang bagay na hindi malapit sa puso, bumabagsak ang mga kamay at hindi gumagalaw ang mga paa. Kaya naman ang mga nakakaalam kung paano pamahalaan ang sarili, kapag nahaharap sa isang kinakailangang gawain na hindi kaaya-aya sa puso, ay nagmamadaling maghanap ng anumang kaaya-aya rito at, nang mapayapain ang puso rito, pinananatili ang enerhiyang kailangan para sa gawain. Ang sigasig, ang puwersang nagtutulak sa kalooban, ay nagmumula sa puso. Ganoon din sa pag-iisip: ang paksang malapit sa puso ay mas mabilis at mas malalim na talakayin. Kusang-loob na dumarating ang mga iniisip, at ang gawain, gaano man katagal, ay hindi mahirap.

Hindi lahat ay nagugustuhan ang lahat ng bagay, at hindi pantay-pantay ang hilig ng puso ng bawat isa sa lahat ng bagay, kundi ang iba ay mas nahihilig sa isang bagay, at ang iba naman sa iba pa. Naipapahayag ito sa ganitong paraan: ang bawat isa ay may kanya-kanyang panlasa. Ito ay nakadepende nang bahagya sa likas na hilig, at bahagya naman — at marahil mas higit pa? — sa mga unang impresyon, sa mga impresyon ng pag-uugali at sa mga pangyayari sa buhay. Ngunit sa anumang paraan mabuo ang mga panlasa, pinipilit nila ang isang tao

na ayusin ang kanyang buhay sa ganitong paraan, na palibutan ang sarili ng mga bagay at relasyon na iniuutos ng kanyang panlasa at kung saan siya ay nasisiyahan. Ang katuparan ng mga hinahangad ng kanyang puso ay nagbibigay sa kanya ng kapayapaan — isang matamis na kapayapaan na siyang sukatan ng kanyang kaligayahan. Walang nakakasagabal sa kanila — iyan ang kaligayahan.

Kung ang isang tao ay palaging nananatiling matino ang pag-iisip at maingat sa kanyang mga kilos, makakatagpo siya ng pinakamaliit na bilang ng mga hindi kanais-nais na pangyayari sa buhay at, bilang resulta, magkakaroon siya ng pinakamalaking bahagi ng kaligayahan. Ngunit, gaya ng nabanggit na, bihira namang kumilos ang isipan ayon sa nararapat, nalululong ito sa mga pangarap at pagkagambala, at ang aktibong isipan ay lumilihis sa karaniwang takbo nito, nadadala ng pabago-bagong pagnanasa na hindi pinukaw ng pangangailangan ng kalikasan, kundi ng dayuhang damdamin. Kaya naman ang puso ay walang kapayapaan at, hangga't ang mga panig na ito ay nasa ganitong kalagayan, hindi nito ito magkakaroon. Ang mga pagnanasa ang higit na nag-uutos sa puso. Kung walang mga pagnanasa, tiyak na magkakaroon ng mga problema, ngunit hindi nila kailanman pahihirapan ang puso nang kasing tindi ng ginagawa ng mga pagnanasa. Napapaso ang puso ng galit! Pinahihirapan ito ng poot! Kinakain ng masamang inggit! Gaano karaming pagkabahala at paghihirap ang dulot ng hindi nasisiyahang o nahiyang kayabangan! Gaano kabigat ang dalamhati kapag nasaktan ang ating pagmamalaki! Ngunit kung titingnan natin nang mas mabuti, matutuklasan natin na ang lahat ng ating mga pagkabahala at pighati ay nagmumula sa mga pagnanasa. Ang masasamang pagnanasa na ito, kapag nasisiyahan, ay nagbibigay ng kagalakan, ngunit sandali lamang, at kapag hindi sila nasisiyahan, kundi sa halip ay sinalabungan ng pagtutol, nagdudulot sila ng matagal at hindi matiis na kalungkutan.

Kaya't malinaw na ang ating puso ay tunay na ugat at sentro ng buhay. Sa pamamagitan ng pagpapahiwatig ng mabuti o masamang kalagayan ng isang tao, pinupukaw nito ang iba pang puwersa upang kumilos at saka sinisipsip ang kanilang mga epekto, pinapalakas o pinahihina ang damdamin na siyang tumutukoy sa kalagayan ng isang tao. Mukhang dapat itong bigyan ng ganap na kontrol sa pamamahala ng buhay, gaya ng nangyayari sa napakaraming tao, at sa mas mababang antas naman sa lahat ng iba pa. Mukhang ganoon nga, at marahil ay ganoon nga talaga ang layunin nito ayon sa kalikasan, ngunit sumulpot ang mga pagnanasa at pinagulo ang lahat. Dahil sa mga ito, mali ang ipinapahiwatig ng puso sa ating kalagayan, hindi ayon sa nararapat ang mga impresyon, nalilihis ang mga hilig, at ang sigla ng ibang puwersa ay napupunta sa maling direksyon. Kaya, ang batas ngayon ay panatilihing nasa kontrol ang puso at ilagay sa ilalim ng mahigpit na pagsusuri ang mga pakiramdam, panlasa, at pagnanasa nito. Kapag ang isang tao ay nalinis mula sa mga pagnanasa, hayaang malayang maghari ang kanyang puso, ngunit habang malakas pa ang mga pagnanasa, ang pagpapahintulot sa puso na maghari nang malaya ay nangangahulugang malinaw na hinahatulan ang sarili sa lahat ng uri ng maling hakbang. Ang pinakamalala ay yaong iniaalay ang buong buhay nila sa mga ligaya ng puso at, gaya ng kasabihan, sa mga ligaya ng buhay. Dahil mas matindi ang pakiramdam ng mga laman at pagnanasa, ang ganitong mga tao ay laging nahuhulog sa magaspang na pagnanasa at nagiging mas mababa kaysa sa hangganan na naghihiwalay sa tao mula sa ibang mga nilalang.

Narito, kung gayon, ang kaluluwa at ang buhay na espiritwal sa lahat ng aspeto nito! Sinasadya kong itinuro kung ano ang nararapat na likas na nasa bawat panig at kung ano ang hindi. At nang hindi ko na kayo kailangang paalalahanan, nakikita ko sa inyo ang kahandaang sundin ang una at tanggihan ang huli. At pagpalain nawa kayo ng Panginoon!

Sumusulat ka: "Sinubukan kong panatilihing seryoso ang aking mga iniisip ngunit hindi ko nagawa. Akala ko ay dahil hindi ako sanay sa pagrereason, kaya kumuha ako ng isang magandang libro upang matulungan akong ituon ang aking isip sa praktikal na pagrereason, ngunit pareho pa rin. Patuloy na nalilihis ang isip ko sa mga walang kabuluhang bagay. Sa wakas, tuluyan akong nalunod sa aking mga iniisip — at kung nasaan ako at kung anong mga kuwento ang inimbento ko. Binalik ako sa aking mga pandama ng isa sa aming mga kaibigan sa tanong na: "Bakit ka nagpapiilosopiya? Tungkol saan?" Ngunit hindi naman ako nagpapiilosopiya, nananaginip pala ako. Ganoon na iyon noon pa man, pero dati hindi ko lang pinapansin. Ngayon nakikita ko na, at nakikita kong hindi dapat ganoon, pero ano'ng magagawa ko? Hindi ko makontrol ang aking mga iniisip.

Ipapaliwanag ko sa iyo mamaya kung paano ito haharapin, pero ngayon hinihiling ko na idagdag mo ang isa pang obserbasyon sa sa iyo: subukang magpalipas ng kahit isang araw nang walang galit at sama ng loob at sabihin mo sa akin kung paano mo nagawa iyon.

Pagkatapos tinatanong mo ako: "Napagpasyahan mo: narito ang kaluluwa at ang buhay-espirtwal. Ngunit hindi mo nabanggit ang lahat ng nangyayari sa kaluluwa. Wala kang sinabi tungkol sa mga birtud o debosyon. At nakikita ko na sa aming pamilya, sa aming mga kamag-anak at maraming kakilala, sila ang nangunguna hindi lamang sa salita kundi pati na rin sa gawa. Paano mo sila hindi nabanggit?"

Magsusulat na sana ako tungkol dito. Gusto kong sabihin na ang sasabihin ko ngayon noong nakaraan, pero naisip kong maghihintay muna ako at titingnan kung paano ka tutugon sa lahat ng nasabi. At ngayon, ang iyong tanong. Salamat sa iyong seryosong pag-iisip sa mga iminungkahi. Karapat-dapat ito sa iyong maayos na pag-iisip. Ang pagkukulang na napansin mo ay hindi tunay na pagkukulang, ngunit ang pagbanggit sa akala mong naiwan ay lubos na hindi angkop dito. Hindi tungkulin ng kaluluwa na mag-alala sa mga ganitong bagay. Iyon ang saklaw ng espirtu, samantalang ang kaluluwa ay ganap na nakatuon sa estruktura ng ating pansamantala at makamundong pag-iral. Ang lahat ng kaalaman nito ay nakabatay lamang sa karanasan, at ang mga gawain nito ay nakatuon sa pagtugon sa mga pangangailangan ng pansamantalang buhay sa lupa, at ang mga damdamin nito ay nagmumula at napapanatili lamang mula sa mga nakikitang kalagayan at katayuan. Anumang higit pa rito ay hindi sakop ng pag-aalala nito. Bagaman mayroon itong mas mataas pa rito, panauhin lamang ito na nagmula sa ibang, mas mataas na kaharian — ang kaharian ng espirtu.

Ano ang espirtung ito? Ito ang kapangyarihang hininga ng Diyos sa mukha ng tao nang lubos Niya siyang likhain. Lahat ng uri ng mga nilalang sa lupa ay lumabas mula sa lupa sa pamamagitan ng utos ng Diyos. Bawat kaluluwa ng mga buhay na nilalang ay nagmula sa lupa. Bagaman ang kaluluwang pantao ay katulad ng kaluluwa ng mga hayop sa mababang bahagi nito, sa mas mataas nitong bahagi ay hindi ito matatawaran ang kalamangan. Ang pagkatao nito ay nakasalalay sa pagsasanib nito sa espirtu. Ang espirtu, na hininga ng Diyos sa tao at nakisanib sa kaniya, ay nagtaas sa kaniya nang napakalayo sa bawat kaluluwang hindi tao. Kaya naman, sa ating sarili, napapansin natin, bukod sa nakikita sa mga hayop, ang katangian ng kaluluwang pantao, at higit pa rito, ang katangian ng mismong espirtu.

Ang espirtu, bilang isang puwersang nagmumula sa Diyos, ay nakakakilala sa Diyos, hinahanap Siya, at nakakapagpahinga lamang sa Kanya. Pinagtitibay ng isang partikular na espirtual na intuwisyon tungkol sa kanyang pinagmulan mula sa Diyos, nararamdaman nito ang kanyang ganap na pag-asa sa Kanya at itinuturing ang sarili na may tungkuling paluguran Siya sa lahat ng paraan at mabuhay lamang para sa Kanya at sa pamamagitan Niya.

Ang mas konkretong mga pagpapakita ng mga paggalaw na ito ng espirtu ay: 1) Takot sa Diyos. Lahat ng tao, anuman ang yugto ng kanilang pag-unlad, ay alam na mayroon isang pinakamataas na nilalang, ang Diyos, na lumikha ng lahat, nagpapanatili ng lahat, at namamahala sa lahat, na sila ay umaasa sa Kanya sa lahat ng bagay at dapat Siyang akitin, na Siya ang Hukom at Tagapagbigay-gantimpala ng bawat isa ayon sa kanilang mga gawa. Ganito ang likas na simbolo ng pananampalataya, na nakasulat sa espirtu. Sa pag-amin nito, pinupuri ng espirtu ang Diyos at napupuno ng takot sa Diyos. 2) Budhi. Dahil alam nito ang tungkulin nitong paluguran ang Diyos, hindi malalaman ng espirtu kung paano tuparin ang tungkuling ito kung hindi ito ginagabayan ng budhi. Matapos iparating sa espirtu ang bahagi ng Kanyang kakayahang makabasa ng lahat sa nabanggit na likas na simbolo ng pananampalataya, inukit ng Diyos dito ang mga hinihingi ng Kanyang kabanalan, katotohanan, at kabutihan, at ipinagkatiwala rito ang tungkuling subaybayan ang kanilang katuparan at husgahan ang sarili batay sa kanilang pagiging tama o mali. Ang aspekto ng espirtu na ito ay ang budhi, na nagpapahiwatig kung ano ang tama at kung ano ang mali, kung ano ang kaaya-aya sa Diyos at kung ano ang hindi, kung ano ang dapat at hindi dapat gawin; matapos itong ipahiwatig, ito ay may awtoritaryong pagpipilit na tuparin ito, at pagkatapos ay ginagantimpalaan ang pagtupad nito ng kaaliwan, at pinaparusahan ang hindi pagtupad nito ng pagsisisi. Ang budhi ang tagapagbigay-utos, tagapangalaga ng batas, hukom, at tagapagbigay-gantimpala. Ito ang likas na mga tableta ng tipan ng Diyos, na sumasaklaw sa lahat ng tao. At nakikita natin sa lahat ng tao, kasabay ng takot sa Diyos, ang mga kilos ng budhi.

3) Pagnanasa sa Diyos. Ipinapahayag ito sa pangkalahatang paghahangad sa ganap na kabutihan at malinaw ding makikita sa pangkalahatang pagkadismaya sa anumang nilikha. Ano ang ibig sabihin ng pagkadismayang ito? Ibig sabihin, walang nilikha ang makakapagbigay-kasiyahan sa ating espirtu. Mula sa Diyos, hinahanap nito ang Diyos, nananabik na matikman Siya, at sa pamamagitan ng paninirahan sa isang buhay

na pagkakaisa at pakikipag-isa sa Kanya, nakakahanap ng kapahingahan sa Kanya. Kapag naabot na nito ito, magkakaroon ito ng kapayapaan, ngunit hangga't hindi pa ito naabot, hindi ito makakapagkaroon ng kapayapaan. Hindi alintana kung gaano karaming nilikha at kabutihan ang mayroon ang isang tao, hindi ito kailanman sapat. At ang bawat isa, gaya ng napansin mo na, ay patuloy na naghahanap. Naghahanap sila at nakakakita, ngunit nang makakita na, iniwan nila ito at nagsisimulang maghanap muli, upang nang makakita rin nila iyon, ay maaari rin nila itong iwan. At paulit-ulit, nang walang katapusan. Ibig sabihin nito, hindi nila hinahanap ang dapat nilang hanapin, ni kung saan nila ito dapat hanapin. Hindi ba't malinaw na ipinapakita nito na may puwersa sa loob natin na humihila sa atin palayo sa lupa at sa mga bagay na lupaing tungo sa mga bagay na makalangit?

Hindi ko ipapaliwanag sa iyo nang detalyado ang lahat ng mga pagpapahayag ng espiritu, kundi itutuon ko lamang ang iyong pansin sa presensya nito sa atin at hihilingin kong pag-isipan mo pa ito at kumbinsihin ang iyong sarili na ang espiritu ay tunay ngang nasa loob natin. Sapagkat ito ang natatanging katangian ng tao. Ang kaluluwa ng tao ay ginagawang halos hayop lamang tayo, ngunit ang espiritu ang ginagawang halos anghel tayo. Siyempre, pamilyar ka sa kahulugan ng mga pariralang ginagamit natin: ang espiritu ng isang manunulat, ang espiritu ng isang bayan. Ito ay isang hanay ng mga natatanging katangian, tunay ngunit sa ilang paraan ay ideal, natutukoy ng isip, mailap at hindi nahahawakan. Ganoon din ang totoo sa espiritu ng tao; ang espiritu ng isang manunulat, halimbawa, ay itinuturing na ideal, samantalang ang espiritu ng tao ay likas sa kaniya bilang isang buhay na puwersa, na nagpapatotoo sa kaniyang presensya sa pamamagitan ng mga buhay at nakikitang kilos.

Mula sa aking sinabi, nais kong makuha ninyo ang sumusunod na konklusyon: ang mga walang kilos o gawa ng espiritu ay hindi katumbas ng dangal ng tao.

| 10 |

Tatanungin mo: "Ngunit paano mo masasabi na ang bawat isa ay may espiritu na may mga nabanggit na pagpapakita, kung napakaraming tao ang hindi nakakakilala sa Diyos?" Hindi alam ng mga taong iyon na may tunay na Diyos, ngunit lahat sila ay nagpapatotoo na Siya ay . Naniniwala silang may Diyos at nais nilang mas tumpak na tukuyin kung sino Siya, nagkamali sila at tinawag sa Diyos ang hindi Diyos: ang ilan ay tinawag ang araw, ang iba naman ang buwan o ang mga bituin, o iba pa. Gayunpaman, hindi lahat ay nagkamaling ganoon kalubha. Nang ikalat ng Diyos ang mga bansa sa buong lupa matapos ang Torre ng Babel, dala-dala nilang lahat ang dating wastong mga kaisipan tungkol sa Diyos bilang isang di-nakikitang Espiritu, Maylalang, Makapangyarihang Tagapangasiwa, Hukom, at Tagapagbigay-gantimpala. Napreserba ng lahat na Siya ang Maylalang, Tagapagtustos, at Tagapagbigay-gantimpala, ngunit ang Siya ay isang di-materyal na Espiritu ay hindi napreserba ng lahat, kundi *"pinalit nila ang kaluwalhatian ng hindi nabubulok na Diyos sa isang larawang ginawang kawangis ng nabubulok na tao—at ng mga ibon at ng mga hayop na may apat na paa at ng mga gumagapang na bagay"* (Roma 1:23). Nauunawaan nila ang Diyos, ibig sabihin, alam nila na may Diyos, ngunit hindi nila Siya pinurihan bilang Diyos (v. 21). Sa mga bansang Silangan, ang mga Persyano, Indiano, Asyano, at Amerikano ay may mas mataas na mga konsepto tungkol sa Diyos. Ang mga Griyego at Romano, kung baga, ay pababa ang tingin sa Diyos. Ang mga Amerikano, halimbawa, ang mga Indiyano, ay tinatawag ang Diyos na pangkalahatang espiritu — hindi nakikita, sumasaklaw sa lahat. Ito ay isang napakataas na pagkaunawa, at ang espiritu kung iiwan sa sarili nito ay hindi makalampas dito. Mas malalim ang pagsisiyasat ng mga Indiyano sa Asya sa pag-unawa sa Diyos, ngunit, habang pinananatili ang konsepto ng Kanyang pagiging hindi nakikita, makapangyarihan sa lahat, at nasa lahat ng dako, nang sinimulan nilang tukuyin nang mas tumpak ang Kanyang mga gawaing malikha at mapagkaloob, nagdulot ito ng maraming hindi pagkakatumag at nakasulat ang maraming kamangha-manghang kuwento.

Kaya ito ang ibig sabihin ng pagsasabing may mga taong hindi nakakakilala sa Diyos! Hindi nito ibig sabihin na may mga taong hindi inaamin ang pag-iral ng Diyos. May ilang manlalakbay ang nagpatotoo na nakasalamuha nila ang mga tao at mga tribo na hindi talaga nakakakilala sa Diyos at hindi Siya sinamba. Ang tanging totoo sa patotoong ito ay hindi sila nakarinig ng anumang pagpapahayag ng pananampalataya at hindi rin sila nakakita ng anumang pagsamba sa Diyos — ngunit hindi rin naman nangangahulugang wala ang alinman sa dalawa... Para malaman iyon, kailangan sana nilang manirahan nang mas matagal sa mga taong iyon. Nanirahan si Becker sa isang partikular na bayan nang isang buong buwan — malapit sa mga lawa na tinatahak ng Ilog Nile — at hindi siya nakakita ng anumang pagsamba sa Diyos. Ngunit, sabi niya, dumating ang bagong buwan — nakita kong papunta ang hari sa isang lugar, nagtitipon ang lahat ng matatanda, at naghahanda sila ng isang baka.

Nang dumating ang itinakdang araw, pumunta sila sa isang burol at inihain ang toro. Kung umalis ako dalawa o tatlong araw nang mas maaga, sabi ni Becker, makapagtatotoo ako nang buong katapatan na ang taong ito ay hindi sumasamba sa Diyos.

Kaya huwag mong isipin na may mga taong hindi kinikilala ang pag-iral ng Diyos. May ilang iskolar na nag-iisip na kaya nilang mabuhay nang wala ang Diyos, at nagsasalita at nagsusulat sila ng mga libro tungkol dito, ngunit kapag ang kanilang mga dila at panulat ay nagsasambit ng ganitong walang-laman na mga salita, iba ang sinasabi ng kanilang mga puso. Ipinagmamalaki nila ang hindi paniniwala sa Diyos, ngunit lubhang kahinahinala na magtatagumpay sila rito sa huli sa harap ng kanilang sariling konsensya.

Sa pagkilala sa Diyos, ipinapakita ng bawat tao ang kanilang budhi, pinapahalagahan ang Diyos, nananalangin sa Kanya, at inaasam ang buhay sa hinaharap, kung saan ang bawat isa ay gagantimpalaan ayon sa kanilang mga gawa. Ang puwersang naglalaman ng lahat ng ganitong paniniwala at kumbiksyon ay ang espiritu. Huwag nating kaligtaan na ang bawat tao ay may espiritu — ang pinakamataas na aspeto ng buhay ng tao, isang puwersang humihila sa kanila mula sa nakikita tungo sa hindi nakikita, mula sa pansamantala tungo sa walang hanggan, mula sa nilikha tungo sa Lumikha, na siyang naglalarawan sa tao at nagpapakilala sa kanila mula sa lahat ng iba pang buhay na nilalang sa lupa. Ang puwersang ito ay maaaring humina sa iba't ibang antas, maaaring mali ang pagkakaintindi sa mga hinihingi nito, ngunit hindi ito maaaring ganap na supilin o sirain. Ito ay isang hindi mapaghihiwalay na bahagi ng ating likas na pagkatao at ipinapakita nito ang sarili sa sarili nitong paraan sa bawat isa.

Ito ang napapaisip sa akin ng tanong mo. Ngunit hindi ito masamang bagay. Gusto kitang sulatanan hindi tungkol dito, kundi tungkol sa nangyari at nangyayari sa kaluluwa sa ilalim ng impluwensya ng espiritu at ang pagsasanib nito rito. Ngunit tungkol diyan sa susunod na pagkakataon.

| 11 |

Ipagpapatuloy ko kung saan ako tumigil — iyon ay, kung ano ang umusbong sa kaluluwa bilang resulta ng pagkakaisa nito sa espiritu, na nagmula sa Diyos? Dahil dito, ang buong kaluluwa ay nabago at, mula sa pagiging hayop sa kalikasan, ay naging tao, na may mga kapangyarihan at gawaing nabanggit sa itaas. Ngunit hindi iyon ang pinag-uusapan natin ngayon. Nanatili ito ayon sa paglalarawan, inihahayag ang mas mataas na mga hangarin at umakyat ng isang baitang, na naging isang espiritwal na kaluluwa.

Ang ganitong pagpapaspiritwal ng kaluluwa ay makikita sa lahat ng aspeto ng buhay nito — pangkaisipan, aktibo, at emosyonal.

Sa mental na bahagi ng aktibidad ng espiritu, may paghahangad sa kaperpeksiyunan ng kaluluwa. Ang mismong mental na aktibidad ay nakabatay lamang sa karanasan at obserbasyon. Mula sa mga natutunang pira-pirasong at hindi magkakaugnay, binubuo nito ang mga pangkalahatang pahayag, gumagawa ng mga konklusyon at sa gayon ay nakakamit ang mga pangunahing proposisyon tungkol sa kilalang hanay ng mga bagay. Maaari na itong huminto roon. Gayunpaman, hindi ito kailanman nasisiyahan dito, kundi nagsusumikap pa, na hinahangad tukuyin ang kahulugan ng bawat saklaw ng mga bagay sa kabuuan ng nilikha. Halimbawa, ang kung ano ang isang tao ay maaaring maunawaan sa pamamagitan ng pagmamasid, paghiheneralisa, at paghihinuha. Ngunit hindi tayo nasisiyahan dito, kaya tinatanong natin ang ating sarili: "Ano ang kahulugan ng tao sa kabuuan ng nilikha?" Sa paghahanap ng sagot, may magdedesisyon: siya ang ulo at korona ng mga nilikha; ang iba naman: siya ay isang pari — sa diwa na tinitipon niya ang mga tinig ng lahat ng nilikha na hindi namamalay na pumupuri sa Diyos at iniaalay ang papuri sa Makapangyarihang Lumikha sa pamamagitan ng isang matalinong awit. Ang kaluluwa ay may pagnanasang bumuo ng ganoong mga kaisipan tungkol sa bawat iba pang uri ng nilalang at tungkol sa lahat ng ito nang magkakasama. At tunay ngang binubuo nga nito ang mga ito. Kung ito man ay may kaugnayan o hindi ay ibang tanong, ngunit walang duda na ang kaluluwa ay may pagnanasang hanapin ang mga ito, hinahanap nga, at binubuo nga. Ito ang paghahangad sa kasakdalan, sapagkat ang kahulugan ng isang bagay ay ang ideya nito.

Ang pagnasang ito ay karaniwan sa lahat. Kahit yaong hindi nagpapahalaga sa anumang kaalaman maliban sa empirikal na kaalaman ay hindi maiwasang mag-idealisa laban sa kanilang kalooban, nang hindi nila namamalayan. Tinatanggihan nila ang mga ideya sa kanilang mga salita, ngunit sa katotohanan ay binubuo nila ang mga ito. Ang mga haka-haka na kanilang tinatanggap, na kung wala nito ay hindi maaaring umiral ang anumang bilog ng kaalaman, ay ang pinakamababang uri ng mga ideya.

Ang ideal na paraan ng pag-iisip ay metapisika at tunay na pilosopiya, na palagi nang nariyan at palaging magiging bahagi ng saklaw ng kaalaman ng tao. Ang espiritu, na palaging nakapaloob sa atin bilang isang mahalagang puwersa, ay pinagmamasdan ang Diyos Mismo bilang Maylalang at Tagapangasiwa, at hinihila ang kaluluwa patungo sa hindi nakikitang at walang hangganang kaharian. Marahil, ayon sa pagka-diyos nito, ang espiritu ay itinakda upang pagnilayan ang lahat ng bagay sa Diyos, at ginawa nga sana nito iyon kung hindi dahil sa Pagbagsak. Ngunit kahit ngayon, ang sinumang nagnanais na pagnilayan ang lahat ng umiiral nang ideyal ay dapat magsimula sa Diyos o sa simbolong isinulat ng Diyos sa espiritu. Ang mga tagapag-isip na hindi gumagawa nito ay hindi mga pilosopo. Sa hindi paniniwala sa mga ideyang binuo ng kaluluwa batay sa mga inspirasyon ng espiritu, kumikilos sila nang hindi makatarungan kapag hindi sila naniwala sa bumubuo sa nilalaman ng espiritu, sapagkat iyon ay isang likha ng tao, at ito ay banal.

Ang aktibong bahagi ng kilos ng espiritu ay ang pagnanais at pagsasagawa ng mga gawaing walang kapalit o mga birtud, o higit pa rito — ang hangarin na maging birtudoso. Sa katunayan, ang tungkulin ng kaluluwa sa bahaging ito (ang kalooban) ay mag-ayos ng pansamantalang pag-iral para sa isang tao, upang siya ay mapala. Sa pagtupad ng layuning ito, ginagawa nito ang lahat batay sa paniniwalang ang ginagawa ay kaaya-aya, kapaki-pakinabang, o kinakailangan para sa buhay na inaayos nito. Samantala, hindi ito nasisiyahan dito, kundi lumalampas pa rito at gumagawa ng mga gawa at pakikipagsapalaran hindi dahil kinakailangan, kapaki-pakinabang, at kaaya-aya ang mga ito, kundi dahil mabuti ang mga ito, mabuti at makatarungan, na pinagsusumikapan niya nang buong sigasig, kahit na hindi ito nagbibigay ng anumang ambag sa kanyang pansamantalang pag-iral at sa katunayan ay hindi pabor dito at isinasagawa sa kapahamakan nito. Sa iba, ang ganitong mga hangarin ay nagpapakita ng napakalakas na puwersa kaya iniaalay nila ang buong pagkatao nila para rito, upang mabuhay nang hiwalay sa lahat ng bagay. Makikita ang mga pagpapakita ng ganitong uri ng hangarin kahit saan, pati na sa labas ng Kristiyanismo. Saan sila nagmula? Mula sa espiritu. Ang pamantayan ng isang banal, mabuti, at matuwid na buhay ay nakasaad sa budhi. Nang matanggap ng kaluluwa ang kaalaman tungkol dito sa pamamagitan ng pagkakaisa sa espiritu, nahuhumaling ito sa hindi nakikitang kagandahan at kadakilaan nito at nagpasiyang isama ito sa saklaw ng kaniyang mga gawain at buhay, binabago ito ayon sa mga hinihingi nito. At lahat ay nakikiramay sa ganitong mga hangarin, kahit na hindi lahat ay lubos na nakatuon dito; ngunit walang isang tao man na hindi paminsan-minsan ay iniaalay ang kanilang paggawa at mga ari-arian sa mga gawaing may ganitong diwa.

Ang sensitibong bahagi ng aktibidad ng espiritu ay ang pagnanasa at pag-ibig ng kaluluwa sa kagandahan, o, gaya ng karaniwang sinasabi, sa kariktan. Ang tiyak na tungkulin ng bahaging ito ng kaluluwa ay matuklasan, sa pamamagitan ng mga pandama, ang mga kanais-nais o hindi kanais-nais nitong kalagayan at panlabas na impluwensya batay sa kasiyahan o hindi kasiyahan ng mga pangkaisipan at pangpisikal na pangangailangan. Ngunit nakikita natin sa hanay ng mga damdamin, kasabay ng mga makasariling damdaming ito, gaya ng sinasabi, ang ilang di-makasariling damdamin na sumisibol nang hiwalay sa kasiyahan o hindi kasiyahan ng mga pangangailangan — mga damdamin ng tuwa sa kagandahan. Ayaw ng mata na humiwalay sa isang bulaklak, at ayaw ng tainga na lumayo sa awitan, dahil pareho silang maganda. Inilalagay at dinidisenyo ng bawat isa ang kanilang tahanan sa isang paraan o iba pa dahil mas maganda ito sa ganoong paraan. Naglalakad tayo at pumipili ng lugar para sa kadahilanang iyon mismo, dahil maganda ito. Higit sa lahat, narito ang kasiyahang nagmumula sa mga pinta, eskultura, musika at pag-awit, at higit sa lahat, narito ang kasiyahang nagmumula sa mga likhang-poetiko. Ang mga napakagandang likhang-sining ay nagpapaligaya hindi lamang sa pamamagitan ng ganda ng kanilang panlabas na anyo, kundi lalo na sa ganda ng kanilang panloob na nilalaman, isang ganda na matalinong pinagmamasdan, perpekto. Saan nagmumula ang ganitong mga penomena sa kaluluwa? Sila ay mga bisita mula sa ibang kaharian, mula sa kaharian ng espiritu. Ang espiritu, na nakakakilala sa Diyos, ay natural na nauunawaan ang kagandahan ng Diyos at hinahangad na tanging ito ang ikasiya. Bagaman hindi nito matitiyak kung ano nga ba ito, ngunit lihim nitong dalang-dala sa sarili ang kaniyang itinakda, tiyak nitong itinuturo kung ano ito hindi, na ipinapahayag ang pahiwatig na ito sa pamamagitan ng hindi pagkasiya-siya sa anumang nilikha. Ang pagmumuni-muni, pagtikim, at pagnanasa sa kagandahan ng Diyos ang pangangailangan ng espiritu; ito ang kaniyang buhay at ang buhay ng paraiso. Matapos matanggap ang kaalaman tungkol dito sa pamamagitan ng pagkakaisa sa espiritu, naaakit ang kaluluwa rito at, sa pagkaunawa rito gamit ang espirituwal nitong imahe, masayang itinatapon ang sarili sa anumang lilitaw sa loob ng bilog nito bilang repleksiyon nito (mga dilettante), o kaya naman ay ito mismo ang lumilikha at gumagawa ng mga bagay na inaasahan nitong magiging repleksiyon nito ayon sa pagkakita rito (mga alagad ng sining at mga tagapag-tanghal). Dito nagmumula ang mga bisitang ito

— matamis, hiwalay sa lahat ng makaramdam na damdamin, nag-aangat sa kaluluwa patungo sa espiritu at nagbibigay-inspirasyon dito! Nais kong itala na sa lahat ng mga gawaing gawa ng tao, isinasama ko sa klaseng ito ang mga ang nilalaman ay ang banal na kagandahan ng mga hindi nakikitang banal na bagay, at hindi ang mga, bagaman maganda, ay kumakatawan sa parehong karaniwang espirituwal at pisikal na pag-iral o sa parehong mga bagay sa lupa na bumubuo sa karaniwang kapaligiran ng pag-iral na iyon. Ang kaluluwa, na ginagabayan ng espiritu, ay hindi lamang naghahanap ng kagandahan, kundi pati ng mga pagpapahayag sa magagandang anyo ng hindi nakikitang magandang mundo, kung saan tinatawag ito ng espiritu sa pamamagitan ng kaniyang impluwensya.

Ito ang ibinigay ng espiritu sa kaluluwa, sa pamamagitan ng pagkakaisa nito rito, at ganito nagiging espiritwal ang kaluluwa! Hindi ko inaakala na magdudulot ito sa iyo ng kahirapan, ngunit hinihiling ko na huwag mong basta-bastahin ang nakasulat, kundi talakayin mo ito nang mabuti at ilapat sa iyong sarili. Espiritwal ba ang iyong kaluluwa? Pagkatapos ng lahat, kumakanta ka at tumutugtog ka ng musika! Balang araw susuriin natin ang bahaging ito sa iyo ayon sa itinakdang hinihingi na dapat mong katawanin ang malalagong sining.

| 12 |

Ngayon ay suriin natin o bumuo ng konklusyon mula sa lahat ng nasabi na. Tingnan kung ilang aspeto, o mas tama nga ay antas, ng buhay ang ating taglay! May espiritwal na panig at antas ng buhay, may espiritwal-emosyonal, may emosyonal, may emosyonal-pisikal (mukhang hindi ko ito nabigyang-diin nang maayos — kasama rito ang mga obserbasyon gamit ang imahinasyon at alaala, mga pagnanasa mula sa pangangailangan ng katawan, at mga pakiramdam ng pisikal na kalagayan at impresyon), at may pisikal. Mayroong limang antas, ngunit ang isang tao ay may iisang mukha lamang, at ang iisang mukha na ito ay nabubuhay ng isang buhay, pagkatapos ay isa pa, pagkatapos ay isa pa, at, depende sa buhay na tinatahak nito, nakakakuha ito ng isang natatanging karakter, na makikita sa mga pananaw nito, sa mga tuntunin nito, at sa mga damdamin nito, ibig sabihin, maaari itong maging espiritwal — na may espiritwal na pananaw, tuntunin, at damdamin, o mental — na may mental na konsepto, tuntunin, at damdamin, o laman — na may makamundong iniisip, gawa, at damdamin. (Hindi ko isinasaalang-alang ang mga gitnang kalagayan — mental-espiritwal at mental-pisikal — upang hindi masyadong malunod sa mga detalye.) Hindi nito ibig sabihin na kapag ang isang tao ay espiritwal, nawawalan na ng lugar sa kanya ang emosyonalidad at pisikalidad, kundi ang espiritwalidad ang nagiging nangingibabaw, pinapailalim at sumisingaw sa emosyonalidad at pisikalidad; ni hindi rin nito ibig sabihin na kapag emosyonal ang isang tao, nawawala na ang kanyang espiritwalidad at katawan, kundi nanaig ang emosyonalidad, namamahalang-hampas sa lahat at nagtatakda ng tono para sa lahat, at maging ang espiritwalidad ay nababalutan ng belo ng emosyonalidad; Hindi rin naman kapag ang isang tao ay makalupa ay nawawala ang kanyang espiritwalidad at pagka-kaluluwa, kundi nagiging makalupa ang lahat sa kanya, at ang kanyang espiritwalidad at pagka-kaluluwa ay nagiging makalupa, nasasailalim sa laman, natatapan nito, at inaalipin nito.

Dahil, kahit anong yugto ang kinaroroonan ng isang tao, nananatili ang iba pang aspeto ng kanyang buhay sa kanyang pagkatao, hindi siya kailanman lubos na napapailalim sa alipin sa anumang yugto na hindi niya mailalayo ang sarili mula sa gapos na ito, kundi palagi siyang may pagkakataong lumipat mula sa isang yugto patungo sa iba, pinahihina ang isang aspeto ng kanyang buhay at pinatitibay ang isa pa. Kaya, ang isang taong espiritwal ay maaaring mahulog sa senswalidad at laman, at ang isang taong makamundo ay maaaring umangat sa espiritwalidad kapag minahal ng una ang senswal at makamundo, at hinanap naman ng huli ang espiritwal. Ang tao ay laging malaya. Ang kalayaan ay ibinibigay sa kanya kasabay ng kamalayan sa sarili at, kasama nito, bumubuo sa diwa ng espiritu at sa pamantayan ng pagiging tao. Patayin ang kamalayan sa sarili at kalayaan, at papatayin mo ang espiritu, at ang tao ay titigil nang maging tao.

Ngunit sa pagsasabing may kalayaan ang tao na umakyat at bumaba sa mga antas ng kanyang buhay, hindi ko sabay na sinasabing pantay na madali at maginhawa para sa kanya ang gumalaw, maging siya man ay mula sa itaas pababa o mula sa ibaba pataas, o na ang mga paggalaw na ito ay maaaring maganap sa kanya nang kasing bilis at kasing dalas ng paglipat mula sa isang silid papunta sa isa pa, na nangyayari nang ilang beses sa isang araw. Nais ko lamang sabihin na ang isang taong may kself-, may kamalayan at malaya ay may pananagutan sa kanyang panloob na kalagayan, at kung matagpuan niya ang kanyang sarili sa isang kalagayang hindi matatanggap at mananatili rito, siya mismo ang may kasalanan at pananagutan niya ito sa Diyos at sa tao.

Ang bawat isa sa mga yugto o pagpapakita ng ating buhay na ipinapakita rito ay likas sa atin at, samakatuwid, hindi maaaring tutulan sa sarili nito. Ang hindi likas at, samakatuwid, hindi matatanggap sa kanyang sarili ay ang kalagayan kung saan ang mga iniisip ay naglilibot, lumilipad at kumukulimlim, ang mga pagnanasa ay pabagu-bago, pinupukaw ng mga pagnanasa na hindi likas sa atin kundi dayuhan, at ang mga damdamin ng puso ay nababalisa at nababahala dahil sa mga pagnanasa ring iyon. Sinadya kong itampok ang mga hindi likas na bagay sa loob natin nang pinag-uusapan ang buhay espirituwal upang maakit ang inyong pansin. Sinadya ko rin itong banggitin ngayon upang mas lubos ninyong maunawaan ang usaping ito at bigyan ito ng nararapat na paggalang. Ang paglayas ng isipan, ang kawalang-tigil ng mga mapusok na pagnanasa, at ang pagkabalisa ng puso ay patuloy tayong ginugulo, pinipigilan tayong gawin nang maayos ang anumang bagay at halos palaging tayo'y inililihis. Ito ay isang karamdaman na pangkalahatan at laganap, ngunit hindi ito likas; sa halip, ito'y ating kusang-loob na pinili. Alam ng kaaway kung gaano ito kapaki-pakinabang sa kanya, at kapag sinubukan niyang tuksuhin ang isang tao, una niyang sinusubukang itulak sila sa alimpuyong ito — una niyang ipinakikilala sa kanila ang agos ng mga iniisip, pagkatapos ay sinisindihan ang kanilang mga mapusok na pagnanasa, at ginugulo ang puso gamit ang mga ito.

Ang mga nadadala sa puntong ito ay nakarating na sa punto ng tukso. Kung hindi sila magkamalay, sila ay nahuhulog at, nang sila'y mahulog, ay nadadala sa isang paikot-ikot ng magulong mga iniisip, pagnanasa, at damdamin, minsan sa maikling panahon, minsan sa mahabang panahon, at madalas magpakailanman. Ang buhay na iyon, na bahagi nito, tandaan mo, ay naranasan mo na, ay lubos na nagaganap sa paikot-ikot na ito at, kung susundin ang mga bilog nito, ay kung minsan mas magulo, kung minsan mas tahimik, kung minsan mas payak, kung minsan malawak — sa lahat ng kahubaran at kahihayan nito. Ngunit higit pa rito, bihira ang taong malaya sa mga alon-alon sa loob. Hindi, hindi — sasabog ito. Tungkol naman sa paglayas ng mga iniisip at imahinasyon, hindi ko alam kung may sinumang malaya rito. Kaya, pansinin mo ang karamdaman nating ito (at napansin mo na ito nang bahagya, sa pagrereklamo mo sa hindi mo mapigilang mga iniisip) — at, nang mapansin mo na ito, simulan mo ang gawain ng pagpapagaling. Huwag kailanman pakawalan ang kaisipang may masamang bagay sa loob mo na laging handang itaboy ka sa tamang landas at iligaw ka.

Tungkol naman sa espiritwalidad at pisikalidad, sila ay, gaya ng nabanggit na, walang kasalanan sa kanilang sarili, sapagkat likas sila sa atin; ngunit ang isang taong hinubog ng espiritwalidad o, mas masahol pa, ng pisikalidad, ay hindi walang kasalanan. Siya ay may kasalanan sa pagpapahintulot sa isang bagay na hindi dapat mamuno at dapat ay nasa posisyong sumusunod na mangibabaw sa kanya. At lumalabas na, bagaman likas ang pagkaespiritwal, hindi likas para sa isang tao na maging espiritwal; gayundin, likas ang pagkamakalaman, ngunit hindi likas para sa isang tao na maging makalaman. Ang kasalanan dito ay ang eksklusibong pangangibabaw ng bagay na dapat ay nasa ilalim.

Ngunit kapag nangingibabaw ang espiritwalidad sa isang tao, kahit pa ito ay dahil sa kanyang pambihirang pagkatao at disposisyon, hindi siya nagkakasala, una, dahil ang espiritwalidad ang pamantayan ng buhay ng tao at, dahil dito, bilang isang espiritwal na tao, siya ay isang tunay na tao, samantalang ang isang sensitibo at laman-angkin na tao ay hindi tunay na tao; at pangalawa, dahil gaano man siya kaspiritwal, hindi niya maiwasang bigyang-pansin ang kaluluwa at ang laman, tanging pinipigilan niya ang mga ito at sinasailalim sa espiritu. Kahit na ang kanyang kaluluwa ay hindi malawak (sa siyentipikong kaalaman, sining, at iba pang mga gawain) at ang kanyang laman ay mahigpit na pinigilan, siya pa rin ay isang tunay, kumpletong tao. Ngunit ang isang taong espiritwal (maalam, bihasa, at praktikal), at lalo na ang isang taong laman, ay hindi tunay na tao, gaano man siya kahanga-hanga sa panlabas. Siya ay parang walang ulo. Kaya naman, ang isang payak na taong may takot sa Diyos ay hihigit sa isang taong may mataas na pinag-aralan at elegante na walang layunin at pagnanais na akayain ang Diyos. Husgahan ang mga akdang pampanitikan at sining ayon sa iisang pamantayan. Ang mga akdang ang lahat ay makamundo ay malinaw na masama; ngunit kahit ang mga nangingibabaw ang espiritwalidad ay hindi natutupad ang kanilang layunin, bagaman mas mataas ang uri nila kaysa sa mga makamundong akda. Ganito ang paghuhusga sa mga gawaing walang espirituwal na elemento; ang mga tuwirang salungat sa lahat ng bagay na espirituwal, ibig sabihin, sa Diyos at sa mga bagay na banal, ay mga mungkahing tuwirang salungat at hindi dapat pagtoleraan.

Mula rito makikita mo na, ayon sa likas na kaayusan, ang tao ay dapat mabuhay sa espiritu, ilagay ang lahat sa ilalim nito, at punuin ng espiritu ang lahat ng bagay na espiritwal, at lalo pa ang lahat ng pisikal — at pagkatapos noon, ang lahat ng panlabas, ibig sabihin, ang buhay-pamilya at panlipunang buhay. Ito ang pamantayan!

Hindi ko sinisikap kayong kumbinsihin na mamuhay sa espiritu at isailalim ang lahat dito, sapagkat naniniwala ako na kung naunawaan ninyo ang lahat ng nasabi, ang desisyon na mamuhay nang ganito ay likas na nasa inyo. Ipinahayag na ninyo ang inyong matibay na hangarin na tumindig sa antas ng buhay ng tao ayon sa orihinal nitong layunin. Ngayon nakikita mo kung paano ito dapat maging, at siyempre nais mo itong ipahayag nang ganoon. Pagkatapos ng lahat, namuhay ka hanggang ngayon sa iyong pamilya at sa gitna ng iyong mga kamag-anak ayon sa inilarawan, iyon ay, ayon sa espiritu, kahit na nag-aral ka ng agham, marunong kang magpalakad ng sambahayan, at dalubhasa ka sa musika at pag-awit. Hindi para sa iyo na paunlarin ang espiritwalidad sa iyong sarili, kundi panatilihin at ingatan ito, na pinoprotektahan ang iyong sarili mula sa mga impluwensya at pang-aakit ng buhay na espiritwal at pisikal, na kung saan ka nagsimulang mahulog sa alon nito. Ito ang napagkasunduan nating talakayin. At siyempre, naghihintay ka ng desisyon sa lalong madaling panahon: ano ang dapat mong gawin?

| 13 |

Nais kong sagutin ang tanong sa dulo ng huling liham ko, ngunit dumating ang araw ng iyong Anghel, at naisip kong iparating sa iyo ang aking mabuting hangarin sa okasyong ito.

Una sa lahat, hinihiling ko ang iyong mabuting kalusugan, sapagkat ito ang kundisyon para makamit ang lahat ng biyayang itinuturing ng isang tao na mabuti, at para masiyahan o matikman ang mga ito. Anong mga kasiyahan ang posible para sa isang taong maysakit at mahina, kung ang lahat ng kanyang pandama ay nasa hindi normal na kalagayan? Ang tanging eksepsiyon ay ang espirituwal na aliw. Hindi ito nakadepende sa kalagayan ng kalusugan at maaaring maranasan sa kabila ng pisikal na pagdurusa. Ang mga martir ay tunay na nagalak sa kanilang pinakamatinding paghihirap, at hindi nila ito sinabi lamang gamit ang kanilang mga dila.

At ano naman ang dapat hangarin pagkatapos noon? Karaniwan, ang mga tao ay naghahangad ng kaligayahan. Ako rin ay naghahangad ng kaligayahan para sa iyo. Ngunit ano nga ba talaga ang dapat hangarin dito?! Pagkatapos ng lahat, wala pang nakapagtakda kung ano nga ba ang kaligayahan o kung sino ang tunay na masaya. Ayon sa pagkaunawa ko, ang masayang tao ay yaong nakararamdam ng kaligayahan. Kaya iyan ang aking hangarin para sa iyo, na maging masaya ka! Hinihiling ko na sana'y palagi kang nakararamdam ng kaligayahan. Bakit at paano? Napakaraming magkakaibang ideya at panlasa ang mga tao tungkol dito kaya't imposibleng maunawaan. Mahinahon kitang sasabihan na hangga't hindi ka namumuhay ayon sa espiritu, huwag mong asahan ang kaligayahan. Ang buhay na espiritwal at pisikal, kapag maayos ang takbo, ay nagbibigay ng katulad ng kaligayahan, ngunit ito ay isang panandaliang ilusyon ng kaligayahan na agad na naglalaho. Bukod pa rito, ang magulong kapaligiran na nabubuo sa pagitan ng kaluluwa at katawan, na pinupukaw ng mga mapusok na kaisipan, pagnanasa, at damdamin, ay laging malakas, at dahil dito, dahil sa lason ng mga pagnanasa, tanging pagkalasing lamang ang posible, na nakakalimot sa pagdurusa, gaya ng nangyayari sa opyo, ngunit hindi ang kawalan ng pagdurusa at pighati. Ang kirot ng puso ay isang mahalagang bahagi ng buhay na iyon. Ang espiritu, gayunpaman, ay lumilipad lampas sa lahat ng kaguluhan at dinadala ang siyang namumuhay rito, pinapahintulutan siyang matikman ang walang hanggang biyaya nito at ginagawang tunay at pangmatagalan siyang masaya.

Ano nga ba? Dapat ba nating doon na tapusin ang ating mabubuting hangarin? Hindi, sa tingin ko ay hindi iyon sapat. Kung ang buhay natin ay nagtatapos sa buhay na ito, siyempre, sapat na lamang ang sabihin: maging malusog at masaya. Ngunit dahil hindi ito nagtatapos doon, kundi nagpapatuloy lampas sa hukay at saka lamang nagiging isang tiyak na buhay, para sa kabuuan ng aking mabubuting hangarin, hindi ko maiwasang hilingin na pagpalain ka rin doon. Pagpalain ka rin sana doon. Taos-puso kong hinihiling ito para sa inyo at higit sa lahat, at taimtim akong nananalangin sa Panginoon na gabayan kayo nang ligtas sa buhay na ito at pagkatapos ay dalhin kayo sa Kanyang lubos na pinagpalang Kaharian.

Siyempre, alam mong napakahigpit ng mga kundisyong iyon. Mayroon, siyempre, mga tiyak na kundisyon, ngunit mabigat ba ang mga ito? Sa ngayon, sasabihin ko nang pangkalahatan: oo at hindi, depende sa kung paano ka pinalaki mula pagkabata; at, batay rito, iminumungkahi kong hindi ito mabigat para sa iyo. Tinutupad mo na ang mga ito. Mag-ingat ka lang at huwag kang lumihis.

Naisip kong magpadala sa iyo ng ilang kendi para sa iyong pista, ngunit hindi ko alam kung magagawa kong ihanda ang mga iyon. Susubukan ko.

Kung naaalala mo, minsan kitang kinausap tungkol sa isang tiyak na banayad at maselang elemento na mas pinong kaysa sa liwanag. Tinatawag itong eter. Ngunit hindi ang pangalan ang mahalaga, kundi ang pagkilala na ito ay umiiral. Kinikilala ko na umiiral ang ganitong banayad na elemento, na sumusuri at dumaraan sa lahat, na nagsisilbing sukduhan ng hangganan ng materyal na pag-iral. Naniniwala ako na ang lahat ng mga banal na espiritu — ang mga anghel at mga santo ng Diyos — ay naninirahan sa elementong ito, na sila mismo ay nakasuot ng isang partikular na kasuotan na gawa rin sa elementong ito. Ang panlabas na bahagi ng ating kaluluwa ay gawa rin sa elementong ito (unawain sa salitang ito ang espiritu, na siyang kaluluwa ng ating makataong kaluluwa). Ang kaluluwa mismo ay espiritu, hindi materyal, ngunit ang balangkas nito ay gawa sa banayad na di-materyal na elementong ito. Magaspang ang ating katawan, ngunit ang balangkas ng kaluluwa ay napakabanayad at nagsisilbing tagapamagitan sa pagitan ng kaluluwa at ng katawan. Sa pamamagitan nito, kumikilos ang kaluluwa sa katawan at kumikilos ang katawan sa kaluluwa. Ngunit binabanggit ko lamang ito nang paisa-isa. Tandaan lamang na ang kaluluwa ay may napakatalinong balat at ang balat na ito ay pareho para sa ating kaluluwa gaya ng sa lahat ng espiritu. Mula rito, hindi mahirap para sa iyo na magwakas na ang pangkalahatang malinong elemento na gawa ang mga balat na ito at kung saan naninirahan ang lahat ng espiritu ay tagapamagitan din para sa magkabilang komunikasyon sa pagitan ng ating mga kaluluwa at ng kanilang mga espiritu.

Ngayon, hiwain mo ang sarili mo mula sa imaheng ito at ituon ang iyong pansin sa ating pang-araw-araw na gawain. Nakatira ka na ngayon sa Moscow, nakaupo sa loob ng mga pader ng iyong apartment, napapaligiran sa lahat ng panig ng mga gusali, at saan ka man tumingin, makakasalubong mo ang mga hadlang: maraming bagay ang humaharag sa talas at pangmalas ng iyong mga mata. Ngunit kung sasadsad ka sa itaas ng Moscow sa isang lobo, makikita mo hindi lamang ang buong lungsod kundi pati ang mga nakapaligid dito nang walang sagabal. Kung sasadsad ka pa nang mas mataas, makikita mo kung ano ang nasa mas malayong lugar. Palakasin ang iyong paningin at umakyat nang mas mataas pa, at makikita mo ang St. Petersburg, Paris, London, atbp. Lahat ng ito ay dahil naging matalim ang iyong paningin at walang sagabal sa iyong paningin.

Ngayon, bumalik ka sa mga santo ng Diyos. Ang elementong ito ay dumaraan sa lahat ng bagay at hindi nahahadlangan kahit saan. Ang sinag ng araw ay dumaraan sa salamin, at ang elementong iyon ay dumaraan sa salamin, sa mga pader, sa lupa, at sa lahat ng bagay. Ngunit kung paanong ito ay dumaraan sa lahat ng bagay, gayon din naman ang mga naninirahan dito ay makakadaan sa lahat ng bagay kapag kinakailangan, tulad ng pagpasok ng Tagapagligtas sa silid sa itaas kung saan naroroon ang mga apostol, "*nang nakasara ang mga pinto ng bahay na pinagtipunan ng Kanyang mga alagad*" (Juan 20:19). Naninirahan sila sa isang tiyak na lugar, ngunit kapag inutusan o pinayagan, agad silang dinadala ng elementong iyon kung saan sila kailangang mapunta at hindi lamang sila nakakasagupa ng mga hadlang, kundi hindi pa nga nila ito nakikita. Kapag kinakailangan, sila'y dinadala, at kapag wala namang ganoong pangangailangan, nananatili sila sa kanilang kinaroroonan at nakikita nila sa lahat ng direksyon kung ano ang kung saan at kung ano ang nangyayari. At kapag itinutok nila ang kanilang mga mata sa lupa, ibig sabihin, sa ating mga makasalanan, malinaw din nila tayong nakikita... hindi lamang ang ating magaspang na mga katawan, na wala sa kanilang pakialam, kundi nakikita rin nila ang ating mga kaluluwa mismo kung ano ang mga ito, hindi nang direkta, kundi sa pamamagitan ng panlabas na bahagi ng kaluluwa, na kahalintulad ng kanilang panlabas na bahagi at ng elementong kanilang ginagalawan — sapagkat ang kalagayan ng kaluluwa ay tunay na naipapakita sa panlabas na bahagi nito.

Ngayon, isipin: dalawang tao ang nakaupo at nag-uusap, bawat isa ay may kanya-kanyang kalagayan ng isipan. Wala sa kanila ang makakakita sa nasa kaluluwa ng isa't isa dahil sa magaspang na belo ng katawan, na kung saan nakatago ang kaluluwa; ngunit ang mga anghel at mga santo, kung itututok nila ang kanilang tingin sa kanila, ay makikita nila ang kanilang mga kaluluwa kung ano ang mga ito at kung ano ang nasa loob nito, sapagkat ang mga ito at ang nasa loob nito ay sumasalamin sa kanilang panlabas na baluti. Kung mayroon silang banal na mga kaisipan at damdamin, ang kanilang panlabas na baluti ay maliwanag, at sa bawat banal na damdamin ay lalo itong nagniningning sa isang natatanging paraan. Ngunit kung ang mga iniisip at damdamin nito ay hindi lubusang dalisay, hindi maliwanag ang panlabas nitong balat at nadidiliman ito sa sarili nitong paraan ng bawat maruming damdamin, na kung minsan ay nagmumukhang ulap, kung minsan ay kadiliman ng gabi. Kung ikaw ay aakyat sa langit at makakakita gamit ang pangitain ng anghel, matapos mong hubarin, siyempre, ang katawang ito, pagkatapos, kung titingin ka pababa sa lupa, makikita mo sa halip na isang magkakaibang masa ng mga tao ang ilang mga anino: maliwanag, medyo maliwanag, maulap, at malungkot. At hindi ikagugulat na ang mga nakasuot ng maliwanag na kulay ay magmumukhang malungkot sa iyo kung ang kanilang mga kaluluwa ay masama, at ang mga nakasuot ng punit-punit na damit ay magmumukhang maliwanag kung ang kanilang mga

kaluluwa ay dalisay. At ganito rin tayo nakikita ng mga nasa langit, at batay sa kanilang nakikita, sila'y nagagalak o nagdadalamhati para sa atin.

Hayaan mong itanong ko sa iyo: paano ka nakikita ng santa na may dalang pangalan mo, lalo na ngayon na mas mabantay-bantay ka niya dahil mas taimtim kang lumalapit sa kanya? Paano ka nakikita ng iyong anghel na tagapag-ingat, na laging kasama mo, at paano ka naman nakikita ng Panginoon Mismo, na nakaupo sa kanan ng Ama ngunit nangakong sasamahan tayo magpakailanman? Ang pagtingin nila sa iyo ang tunay mong kalagayan. Agad kong idinagdag na hindi ko layuning guluhin ka sa tanong na ito o maghulog ng anino sa iyong pagdiriwang; sa kabaligtaran, inaasahan kong magdala sa iyo ng espirituwal na ginhawa at kagalakan. Sapagkat hindi ko inaasahan na makikita ka mula sa langit na malungkot o malabo. Hindi ka pa nagkaroon ng pagkakataong maging malabo, kaya nakikita kang maliwanag. Hindi bababa rito ang taos-puso kong hangarin para sa iyo sa araw ng iyong pangalan: sana'y palagi kang maging at manatiling ganoon upang palagi kang makita ng mga nilalang sa langit na maliwanag. Pagkatapos ay direktang lilipat ka mula sa buhay na ito patungo sa kanila. Ito ang aking hangarin para sa iyo nang buong puso.

| 14 |

Nais kong magdagdag pa ng isang bagay sa aking sinabi kanina. Ibabahagi ko ang ilang karanasan na nagpapakita na ang kaluluwa sa loob ng katawan ay nagkakaroon ng anyo na tumutugma sa panloob nitong damdamin. Noong nabubuhay pa si San Andres, ang hangal para kay Kristo, may isang pari (walang asawa) sa Constantinople na nag-aayuno, nag-iisa, at taimtim na nagdarasal. Pinapurihan siya ng lahat, ibig sabihin, iginagalang siya. Ngunit nakasalamuha siya ni San Andres at nakita niyang nakasuot siya ng isang uri ng madilim na ulap, at nakabalot sa kanyang leeg ang isang ahas na may nakasulat na "ahás ng kasakiman". Ganoon ang kanyang kaluluwa! Samantala, walang ibang nakakakita nito. Tanging ang liwanag na espirituwal na mga mata ni San Andres ang nakakakita rito (. Pagkatapos makipag-usap nang pribado kay San Andres, dinala siya nito sa pagsisisi at siya ay nagbago. Narito at sa mga susunod, ang mga tala ay hinango mula sa edisyong 1914). Ngunit ang mga nilalang sa langit ay may mas lalo pang maliwanag na mga mata. Kaya, habang iniisip nating walang nakakakita sa atin kung ano talaga tayo, napakaraming mata ang nakakakita sa atin. Tingnan mo kung gaano karaming bituin ang nasa langit! May mas marami pang mga mata na nakatuon sa atin.

Ngunit kahit tayo mismo, kung hindi man nakikita, ay kayang tukuyin kung ano tayo. Ipinapaalam ito sa atin ng ating budhi — isang hindi masisirang hukom. Maaari itong patahimikin pansamantala, ngunit palagi nitong nagagawang palayain ang sarili mula sa pang-aapi at itaas ang tinig nito, kahit sa mga hindi lubos na may budhi. At sa mga hindi nadungisan, ang tinig nito ay palaging malinaw at malakas. Umíral ito at tinatawag na tinig ng Diyos sa diwa ng tao. Sinasalamatin din nito ang opinyon ng mga nilalang sa langit tungkol sa atin o ang pananaw nila sa atin. Kaya, kapag sinasabi sa atin ng konsensya na tayo ay malinis sa lahat ng bagay sa harap ng Diyos at tao, ang patotoong ito ng konsensya ay sumasalamin sa liwanag sa paligid ng ating kaluluwa — at lahat sa langit ay nakikita tayong maliwanag. Ngunit kung pinapagalitan tayo ng ating budhi dahil sa ating karumihan, tayo ay nagmumukhang madilim. Gayunpaman, palaging mas malapitan tayong tinitingnan ng ating mga anghel na tagapagbantay, hinuhusgahan nilang tayo ay madilim o maliwanag ayon sa ating panloob na damdamin, maging ito man ay tuloy-tuloy o pansamantala.

Bukod sa mga anghel at mga santo, nakikita rin tayo ng mga puwersang madilim, kahit hindi natin sila nakikita. Gayunpaman, kapag dalisay ang kaluluwa, hindi nila ito kayang tingnan, natatakot sila sa liwanag na parang mga paniki, at tinitingnan lamang nila ito kapag nagsimulang dumilim. Lumilipad sila nang pulut-pulut kahit saan, at sa sandaling mapansin nila ang isang madilim na kaluluwa, agad nilang inaatake ito nang sabay-sabay at sinisimulang baluktutin ito rito't roon gamit ang mga kaisipan, matinding pagnanasa, at kaguluhang emosyonal. Ang magulong rehiyong iyon, na sinabi kong labag sa batas na naitatag sa pagitan ng kaluluwa at katawan, ay isang lugar kung saan nauupo ang mga demonyo sa kaluluwa at sinisimulang iwagwag ito na parang alikabok sa hangin. Sinusubukan nilang palihim na lapitan ang mga maliwanag na kaluluwa, ngunit tinataboy sila at natatamaan na parang mga palaso ng mga sinag ng liwanag. Sa Antioquia, may isang salamangkero na nagngangalang Cyprian. May isang binata na humiling sa kaniya na gamitin ang kaniyang salamangka upang mahikayat si Justina, isang magandang Kristiyanang babae na nais niyang pakasalan, ngunit hindi man lang siya tumingin sa kaniya. Pinadala ni Cyprian ang ilan sa kanyang mga demonyo sa kanya nang ilang ulit upang pukawin ang pagmamahal niya para sa binata sa kanilang paraan, ngunit lumapit sila sa kanyang tirahan at hindi

makapasok, at Pagbalik nila, sinabi nila na mula sa loob, isang liwanag ang tumaboy at nagnilay sa kanila, sapagkat si Justina ay nakasuot ng liwanag na parang ulap, at hindi nila siya makatingin (Hindi na mahalaga sa atin ngayon ang nangyari pagkatapos. Parehong lumapit sa Kristo ang binata at ang salamangkero. Tingnan ang Mga Buhay ng mga Santo).

Ito ang pinakamahusay na halimbawa kung gaano kasilaw ang kaluluwa kapag ito ay Kristiyano, dalisay sa budhi, at deboto sa Panginoon. Sa malinaw na budhi, pinupuno ng takot sa Diyos ang kaluluwa at pinananatiling hindi matitinag. Pagkatapos, ang Panginoon, na nasa lahat ng dako at pumupuno sa lahat ng bagay, ay bumibisita sa kaluluwang iyon, at ito ay nagiging ganap na liwanag at nagniningning na parang bituin.

Nanatili itong napakalinis at maliwanag, kaya ang kaluluwa ay lumilipat sa kabilang buhay pagkatapos umalis sa katawan nang kasing-liwanag pa rin. Minsan, nakipag-usap si San Antonio sa kanyang mga alagad at nakita niya ang isang sinag ng liwanag na umaakyat sa langit. Nang masusing tingnan niya ito at matukoy kung ano nga ito, sinabi niya, "Si Santo Ammon na umaakyat sa langit na sinasamahan ng mga anghel."

Kaya ito ang dapat ninyong pagsikapan. Huwag magtiwala sa inyong panlabas na anyo, sapagkat posible na ang nakikita natin sa ating sarili ay iba sa ating tunay na pagkatao. Ngunit, siyempre, mas mabuti ang maging mabuti kaysa magkunwaring mas mabuti. Naalala ko ang mga salita ni Basil na Dakila, na nagsasabi: ang katawan ay sa atin; ang lahat ng iba pa na ating pag-aari, simula sa ating mga damit, ay ang ating nakapaligid. At ano tayo? Tayo ang kaluluwa (kasama ang espiritu). Doon, sa paglayo ng ating pansin sa lahat ng nasa labas natin at sa katawan mismo, kailangan nating tipunin ang ating sarili, pagnilayan ang ating sarili, isaalang-alang ang lahat at magpasya: ano ka, ina naming kaluluwa?

Ito ay nagbabalik sa atin sa ating kaunting paglayo — ang pasya: kung paano mabuhay sa espiritu at gamitin ito upang bigyang-inspirasyon ang kaluluwa at katawan at ang lahat ng panlabas na bagay? Ngunit tungkol diyan ay sa susunod na lang.

| 15 |

Lubos akong nagagalak na nagustuhan mo ang aking talumpati tungkol sa elementong iyon. Tanggapin mo ito, ukitin mo nang matibay sa iyong isipan, at laging tandaan mo. Makikita mo kung gaano ito makakatulong sa iyo sa lahat ng bagay. Gaano nito ipinaliwanag ang mga bagay at gaano karaming ginhawa ang hatid nito! Marahil ay narinig mo na ang tanong kung paano naririnig ng mga santo ang ating mga panalangin, o baka ikaw mismo ang nagtanong sa sarili mo. Sa pagtugon dito, maraming paliwanag at interpretasyon ang ibinibigay ng mga tao, ngunit nananatiling tanong pa rin ito. Sa aking palagay, kung ipagpapalagay na umiiral ang elementong iyon, sumusunod na paano nga ba hindi maririnig ng mga santo ang ating mga panalangin? Alam mo ba kung paano gumagana ang telegrapo elektriko? Sa St. Petersburg, halimbawa, pinapagana nila ang isang kilalang aparato, at sa mismong sandaling iyon, ang kilos sa St. Petersburg ay naipapakita sa Moscow sa isang katulad na aparato at sa parehong diwa ng galaw na nagaganap doon. Bakit ganoon? Dahil magkapareho ang mga aparato, at magkapareho rin ang kawad na nag-uugnay sa kanila. Kaya, ang kilos ng ganitong telegrapo ay ang ating panalangin. Tayo at ang mga santo ay parang dalawang magkaparehong aparato; ang daluyan kung saan naninirahan ang mga santo at bumabalot sa ating mga kaluluwa ay ang kawad. Kapag ang tunay na panalangin — taos-pusong panalangin — ay gumising sa kaluluwa, bumibiyahen ito sa elementong iyon, na naapektuhan ito, na parang sinag ng liwanag na lumilipad patungo sa mga santo at nagsasabi sa kanila kung ano ang nais natin at kung ano ang ipinapanalangin natin. Walang puwang sa pagitan ng ating panalangin at ng pagdinig dito — kinakailangan lamang na ang panalangin ay magmula sa puso. Ito ang telegrapo natin patungo sa langit. Ang mga panalangin na hindi nagmumula sa puso, kundi sa isip at dila lamang, ay hindi nagpapadala ng sinag na umaakyat sa langit at hindi naririnig doon. Sa katunayan, hindi ito mga panalangin, kundi mga teknik lamang sa pagdarasal.

Marahil nang hindi mo namamalayan, nagbigay ka na ng empirikal na patunay sa aking sinabi. Sinulat mong nanalangin ka nang taimtim at agad kang nakaramdam ng kapanatagan, nakatanggap ng panloob na katiyakan na malalaya ka sa bagay na pumipighati sa iyo; at nangyari nga iyon. Kaya lumalabas na tama ang aking paghahambing ng taos-pusong panalangin sa isang telegrapo, na hindi nakikita na ipinapadala sa langit sa pamamagitan ng elementong iyon. Isang biglaang pwersa o sinag ang umabot mula sa iyong puso patungong langit, at sa parehong linya o sa pamamagitan ng parehong sinag mula sa langit, dumating sa iyong puso ang kailangan mo bilang tugon. Ganito palagi ang nangyayari sa lahat ng panalangin na nagmumula sa puso. Ang katuparan ng ganitong panalangin ay hindi palaging sumusunod kaagad, ngunit ang pagtanggap nito ay agarang nangyayari.

Ikinalulugod kong nangyari ito sa iyo. Nawa'y mas madalas itong mangyari sa iyo. Tandaan mo kung paano ka nanalangin dito, at palaging sikaping manalangin nang ganoon, na ang panalangin ay nagmumula sa puso, at hindi basta sinasambit lang ng dila at iniisip ng isip.

Kung gagawin mo ito, makakakita ka ng praktikal na solusyon sa tanong kung paano mabubuhay sa espiritu. Sapagkat ang ganitong panalangin ang buhay ng espiritu. Dito naninirahan ang espiritu sa Diyos at nagsasama sa Kanya, at dito nakapaloob ang buong kapangyarihan ng buhay nito. Alamin mong kapag nanalangin lamang ang espiritu gaya ng pagdalangin mo, saka ito nabubuhay. Kapag walang ganitong panalangin, ibig sabihin nito ay nanlamig na ito, kung hindi man tuluyang naging tahimik.

Hindi ko itinatago sa iyo na kahit na nanalangin ka nang ganito, bihira kang makapanalangin nang ganito palagi. Ang ganitong panalangin ay ibinibigay ng Diyos o hinihikayat ng anghel na tagapagbantay. At ito'y dumarating at nawawala. Gayunpaman, hindi nito ibig sabihin na maaari nating iwanan ang pagsusumikap sa panalangin. Dumarating ito kapag nagsusumikap ang isang tao sa panalangin, ngunit hindi ito darating sa mga hindi nagsusumikap. At nakikita natin na ang mga banal na ama ay nagsumikap nang labis sa panalangin at sa pamamagitan ng mga pagsusumikap na ito ay pinasigla nila ang diwa ng panalangin sa kanilang sarili. Paano nila ito nakamit, iniwan nila sa atin ang larawan nito sa kanilang mga sinulat. Ang lahat ng kanilang sinabi tungkol sa paksang ito ay bumubuo sa agham ng panalangin, na siyang agham ng mga agham. Darating ang panahon na pag-aaralan natin ang agham na ito nang magkakasama, ngunit sa ngayon ay bahagya ko pa lamang itong nabanggit: napag-usapan lang ito nang hindi sinasadya. At idaragdag ko: walang mas mahalaga kaysa sa panalangin. Kaya, dapat nating pagtrabahuhin ito nang mas masigasig at higit sa lahat. Pagkalooban mo kami, Panginoon, ng kasigasigan sa ganitong gawain.

Ang iyong mapagkumbabang mga saloobin at damdamin ay mga damdaming anghel. Napakaperpekto at napakaliwanag ng mga anghel! At sila'y mapagkumbaba, higit na mapagkumbaba kaysa sa lahat ng tao. Ang mapagkumbabang kaluluwa ay laging maliwanag. Nagsisimula ang pagdidilim ng kaluluwa kapag nagsimulang masyadong mag-isip tungkol sa sarili, sapagkat ito ang gawain ng mga puwersang madilim. Ipagkaloob Mo sa amin, Panginoon, na huwag kailanman mawala sa amin ang ganitong mga pakiramdam, upang palagi kaming manatili sa liwanag.

Narito na naman tayo, nalilihis mula sa ating tanong. Pakiusap, magtiyaga kayo nang kaunti pa.

| 16 |

Ano ang nangyari sa iyo? At ano ang mga tanong na ito: "Hindi ko alam kung ano ang gagawin ko sa buhay ko. Kailangan kong gumawa ng isang bagay. Kailangan kong magtakda ng isang layunin para sa sarili ko?" Binabasa ko at namamangha ako kung saan nanggagaling ang mga ganitong pantas na kaisipan. Pagkatapos ng lahat, napagpasyahan mo na ang lahat ng ito nang ipahayag mo ang iyong pagnanais na tumindig sa antas ng dangal ng tao, gaya ng nararapat sa iyo ayon sa kahulugan ng Diyos. At tungkol saan pa nga ba tayo kung hindi ito! Saan nanggagaling ang mga tungkuling ito?! Sa palagay ko, sa hanay ng iyong mga kakilala ay may mga progresibo, o napadpad ka sa isang lipunang may ganitong mga tao at ipinamamahagi nila ang kanilang karunungan. Karaniwan silang ganoon ka-sigasig. Palagi silang nagsasalita tungkol sa kabutihan ng sangkatauhan, sa kabutihan ng mga tao. At dahil dito, marahil sa pakikinig mo sa mga ganitong mataas na ideya, nabighani ka rito at nang itinging mo ang paningin sa tunay mong buhay, nakita mong may pagkabigo na ikaw ay nabubuhay nang walang saysay at layunin sa piling ng iyong pamilya at mga kamag-anak. Naku! At ay! Bakit nga ba walang nakapagbukas ng iyong mga mata hanggang ngayon!

Kung tama ang hula ko, nararapat kang purihin dahil hindi mo ito binanggit, samantalang nangako kang magsulat nang tapat tungkol sa lahat ng bagay. Kung ganoon man o hindi, hindi ko maaaring iwanan na walang sagot ang iyong mga tanong. Ang buong pag-uusap natin ay magsisilbing ganap na solusyon sa mga iyon; ngayon ay maikli ko lamang ipahayag ang pangkalahatang ideya upang makita mo na ang buhay na iyong pinagdaanan at patuloy na pinamumuhay ay tunay na buhay at wala nang kailangang baguhin dito.

Ang layunin ng buhay ay dapat malinaw na tukuyin. Ngunit matalino nga ba ito? At hindi ba ito'y natukoy na? Ang pangkalahatang paninindigan ay kung may buhay pagkatapos ng kamatayan, kung gayon ang layunin ng buhay na ito, nang walang eksepsiyon, ay dapat doon, hindi dito. Kilala ng lahat ang paninindigang ito, at hindi na kailangang ipaliwanag pa, kahit na ito ang pinakamadulas nakakalimutan sa praktika. Ngunit kung gagawin mong batas ng iyong buhay ang paghahangad sa layuning ito nang buong lakas, makikita mo mismo kung anong

liwanag ang sasikat sa iyong pansamantalang pananatili sa lupa at sa iyong mga gawa. Ang unang bagay na magiging malinaw ay ang paniniwalang, samakatuwid, ang lahat dito ay isang paraan lamang patungo sa ibang buhay. Tungkol naman sa mga paraan, iisa lamang ang batas: gamitin at ikasiya ang mga ito sa paraang magtuturo sa iyo sa iyong layunin, at huwag lumihis o makasagabal dito. Narito ang sagot sa iyong pagkalito: "Hindi ko alam kung ano ang gagawin ko sa buhay ko." Tingnan mo ang langit at sukatin mo ang bawat hakbang ng iyong buhay upang ito ay isang hakbang patungo rito. Sa tingin ko ay napakasimple nito, ngunit napakahalap.

Tinanong mo, "Dapat ba tayong gumawa ng isang bagay?" Siyempre, dapat. Gawin mo ang anumang dumating sa iyong kamay, sa loob ng iyong bilog at sa iyong kalagayan, at maniwala kang ito ang iyong tunay na tawag at magiging ganoon pa rin, at wala nang iba pang hinihingi sa iyo. Malaking pagkakamali ang mag-isip na upang makarating sa langit o — sa makabagong pananalita — mag-ambag sa sangkatauhan, kailangan gawin ang malalaki at makabuluhang gawa. Hindi naman. Dapat lamang gawin ang lahat ayon sa mga utos ng Panginoon. Ano nga ba? Wala namang espesyal, kundi ang iniharap sa bawat tao ayon sa kalagayan ng kanilang buhay, ang kinakailangan ng mga partikular na sitwasyong hinaharap ng bawat isa sa atin. Ganoon talaga. Inaayos ng Diyos ang kapalaran ng bawat tao, at ang buong takbo ng buhay ng bawat tao ay gawa rin ng Kanyang ganap na mabuting probidensiya. Dahil dito, ganoon din ang bawat sandali at bawat pagkikita. Kumuha tayo ng halimbawa: may mahirap na lalaki na lumapit sa iyo — dinala siya ng Diyos sa iyo. Ano ang dapat mong gawin? Tulungan mo siya. Ang Diyos, na siyang nagdala sa mahirap na lalaki sa iyo, siyempre, na may hangaring kumilos ka sa mahirap na lalaking ito ayon sa Kanyang kalooban, ay pinagmamasdan ka upang makita kung paano ka talaga kikilos. Nais Niya na tulungan mo siya. Tutulungan mo ba siya? Kung gagawin mo ang nakalulugod sa Diyos, magtatakda ka ng isang hakbang patungo sa pinakahuling layunin: ang mana ng langit. Pangkalahatanin mo ang kasong ito at makikita mo na sa anumang sitwasyon at sa anumang pakikipagtagpo, dapat nating gawin ang gusto ng Diyos na gawin natin. At alam natin nang tiyak kung ano ang Kanyang gusto mula sa mga utos na Kanyang ibinigay sa atin. May humihingi ba ng tulong? Tulungan mo sila. May nakasakit ba sa iyo? Patawarin mo sila. Nakakasakit ka ba sa iba? Magmadali kang humingi ng tawad at magbayad-patawad. May pumuri ba sa iyo? Huwag kang magmalaki. May sumaway ba sa iyo? Huwag kang magalit. Panahon na ba para manalangin? Manalangin ka. Panahon na ba para magtrabaho? Magtrabaho ka — at iba pa. Kung, matapos talakayin ang lahat ng ito, magpasya kang kumilos sa paraang ang iyong mga gawa ay magugustuhan ng Diyos, na isinagawa nang mahigpit ayon sa mga utos, kung gayon ang lahat ng mga gawain na may kinalaman sa iyong buhay ay malulutas nang buo at kasiya-siya. Ang layunin ay isang masayang buhay pagkatapos ng kamatayan; ang paraan ay ang mga gawa ayon sa mga utos, na kailangang tuparin sa lahat ng kalagayan ng buhay. Sa tingin ko, malinaw at simple ang lahat dito, at hindi mo na kailangang pahirapan ang sarili sa mahihirap na gawain. Dapat mong itakwil sa iyong isipan ang lahat ng plano para sa mga kapaki-pakinabang, malawak, at pangkalahatang gawain na ipinupuri ng mga progresibo, at makikita mong ang iyong buhay ay akmang napapaloob sa isang mapayapang balangkas at tahimik na nagdadala sa pangunahing layunin. Tandaan na ang Panginoon ay hindi nakakalimot kahit sa isang baso ng malamig na tubig na ibinigay sa isang nauuhaw.

Maaaring sabihin mo, "Ngunit paano natin mapipili at matutukoy ang ating paraan ng pamumuhay?" Saan natin ito matutukoy? Kung sisimulan nating pag-isipan ito, maguguluhan ang ating isipan. Mas mabuti at mas ligtas na tanggapin nang may kababaang-loob, pasasalamat, at pag-ibig ang pasiya na ipinapahayag ng Diyos sa pamamagitan ng mga pangyayari sa buhay. Aalagaan kita! Nasa ilalim ka na ngayon ng bubong ng iyong mga magulang. Ano pa ang iyong hihilingin? Pag-init, kaligtasan, kalayaan. Mabuhay ka nang hindi pinapalayas ang iyong isipan sa malalayong pag-iisip, at gampanan mo nang masigasig ang lahat ng inaasahan sa iyo. "Ngunit isipin mo pa rin, hindi ka maaaring manatili nang ganito magpakailanman; kailangan mong simulan ang sarili mong buhay — ang iyong sariling natatanging buhay. Ano ang dapat mong gawin? Paano mo hindi maisip ito?" Narito ang pinakamainam na paraan ng pag-iisip dito: ilagay mo ang sarili mo sa mga kamay ng Diyos at ipagdasal na ayusin Niya ang mga bagay para sa iyo ayon sa Kanyang nakikita na tama, upang ang iyong kapalaran ay hindi ka hadlangan kundi tulungan kang makamit ang isang masayang buhay lampas sa libingan, nang hindi nangangarap ng isang maringal na kapalaran. Sa ganitong saloobin, maghintay kang matiyaga na sa wakas ay magsalita ang Diyos tungkol sa iyo. Siya ang magpapasya ayon sa mga pangyayari at sa kalooban ng iyong mga magulang. Matapos mong patotohanan ang mga kaisipang ito at makamtan ang kapayapaan sa Diyos, mamuhay nang hindi gumagawa ng hungkag na mga plano, at gampanan ang mga tungkulin mo sa iyong mga magulang, kapatid na lalaki at babae, iba pang kamag-anak, at sa lahat ng tao. Ngunit huwag mong isipin na walang kabuluhan ang buhay na ito. Ang lahat ng iyong gagawin sa ganitong paraan ay magiging isang gawa, at kung

gagawin mo ito nang may kamalayan na ito ay alinsunod sa mga utos at kalooban ng Diyos, magiging isang gawa itong kaaya-aya sa Diyos. Ganoon din sa bawat munting bagay.

Tila naipaliwanag ko na sa iyo ang lahat. Hinihiling ko lamang na lubos mong maunawaan ang mga naisulat, patotohanan mo ito, at ituon mo ang iyong isipan dito. Hinuhulaan ko na makakamtan mo ang ganap na kapayapaan at hindi ka na maaabala ng mga kaisipang gaya ng, "Walang halaga ang buhay ko — wala akong nagagawang kapaki-pakinabang," at iba pa. Ang puso mo lamang ang dapat mong pigilin, baka magdulot ito sa iyo ng maraming problema. Totoo na masama ang buhay na walang puso, sapagkat kung saan walang puso, anong klaseng buhay pa iyon? Ngunit gayon pa man, hindi mo ito dapat hayaang malaya. Bulag ito, at kung walang mahigpit na gabay, agad itong mahuhulog sa hukay.

Pagpalain ka ng Diyos!

| 17 |

Ikinalulugod ko na lubos na tinanggap mo sa puso ang nakasulat sa huling liham at sumang-ayon kang kumilos sa ganitong paraan. Nawa'y tulungan ka ng Diyos!

Binigyan tayo ng Diyos ng buhay na ito upang magkaroon tayo ng panahon na maghanda para sa susunod. Maikli ang buhay na ito, ngunit walang katapusan ang susunod. Ngunit kahit na maikli ito, sa loob nito ay maaari tayong maghanda ng mga probisyon para sa walang hanggan. Bawat mabuting gawa ay napupunta roon bilang maliit na ambag; ang lahat ng ganitong ambag ang bubuo sa kabuuang kapital, na ang interes nito ang magtatakda ng kabuhayan ng nag-ambag para sa walang hanggan. Ang mga nagpapadala ng mas maraming ambag roon ay magkakaroon ng mas mayamang kabuhayan; ang mga nagpapadala ng mas kaunti ay magkakaroon ng hindi gaanong mayamang kabuhayan. Ginagantimpalaan ng Panginoon ang bawat isa ayon sa kanilang mga gawa.

Ito ang dapat nating pagtuunan ng pansin ngayon: magpadala roon ng maraming kontribusyon hangga't maaari. At hindi ito mahirap o mabigat, gaya ng patotoo ng Panginoon Mismo, na sinasabi, "*Ang aking pangkabit ay magaan at ang aking pasanin ay magaan*" (Mateo 11:30). Ipinaliwanag ko ito sa iyo kaugnay ng mga kaisipang nagpapabagabag sa iyo, upang mawala ang iyong kalungkutan na mabubuhay ka nang walang layunin at gugugulin mo ang buong buhay mo nang walang layunin kung ipagpapatuloy mo ang pamumuhay mo ngayon. Ang buong kaayusan ng buhay Kristiyano ay ito: maniwala sa Diyos, na sinasamba sa Trinidad, na nagliligtas sa atin sa pamamagitan ng Panginoong Jesucristo sa pamamagitan ng biyaya ng Banal na Espiritu, at, matapos matanggap ang biyayang kapangyarihan sa pamamagitan ng banal na sakramento ng Banal na Simbahan, mamuhay ayon sa mga utos ng Ebanghelyo, na hinihikayat ng pag-asa na ang Diyos, para sa ating maliliit at payak na pagsisikap, para sa ating pananampalataya sa Panginoong Tagapagligtas at ating pagsunod sa Kanya, ay hindi tayo agawain ng langit. Sinasadya kong idinadagdag ito upang makita ninyo kung sa anong diwa tayo, bilang mga Kristiyano, dapat gampanan ang ating mga gawa. Sapagkat ang iba ay nagsasabi: gawin, gawin, at ang iba naman ay nagsasabi: maniwala, maniwala. Pareho silang kinakailangan: pagsamahin ang pananampalataya at ang mga gawa, at ang mga gawa at ang pananampalataya.

Ngunit gayon pa man, ang pangunahing pokus ay dapat nakatuon sa pagtupad sa mga utos. Naniniwala na tayo — ano pa? Tuparin ang mga utos, sapagkat ang pananampalataya na walang gawa ay patay. At pasalamat sa Diyos na pinili Niya na sukatin ang halaga ng ating mga gawa hindi sa kanilang lawak at kadakilaan, kundi sa ating panloob na saloobin sa paggawa nito, na pinalilibutan Niya tayo ng napakaraming pagkakataon upang gumawa ayon sa Kaniyang kalooban, upang kung tayo ay magpokus sa ating sarili, makagawa tayo ng mga gawang makalugod sa Diyos sa bawat minuto. Para dito, hindi kailangang pumunta sa ibang bansa, gaya ng mga progresibo, kundi tingnan mo ang nakapaligid sa iyo araw-araw at bawat oras; saan mo man makita ang tatak ng utos, tuparin mo ito nang walang pag-aatubili, sa katiyakan na ito, at hindi ang ibang gawa, ang hinihingi sa iyo ng Diyos Mismo sa oras na ito.

Pagsikapan mong higit pang patatagin ang iyong sarili sa kaisipang ito. Sa sandaling gawin mo ito, sisimulang dumaloy sa iyong puso ang kapayapaan mula sa katiyakan na ikaw ay nagtatrabaho para sa Panginoon sa bawat minuto. Ang panimulang ito ay sumasaklaw sa lahat. Kahit na sabihan kang ayusin ang medyas ng nakababatang kapatid mo at gagawin mo ito alang-alang sa utos ng Panginoon — upang sumunod at tumulong — ito ay mabibilang sa kabuuan ng mga gawaing kaaya-aya sa Diyos. Kaya't bawat hakbang, bawat salita, maging bawat kilos at sulyap — lahat ay maaaring gawing paraan upang mamuhay ayon sa kalooban ng Diyos at, dahil dito, lumapit sa pinakahuling layunin sa bawat minuto.

Ang mga progresibo ay iniisip ang buong sangkatauhan at, sa pinakamaliit, ang kanilang buong bayan. Ngunit ang sangkatauhan o isang bayan ay hindi umiiral bilang isang solong yunit na maaaring gawaran ng aksyon ngayon din. Binubuo ito ng mga indibidwal: sa paggawa ng isang bagay para sa isa, ginagawa natin ito para sa buong sangkatauhan. Kung ang bawat isa, nang hindi pinapansin ang pamayanang sangkatauhan, ay gagawin ang posible para sa mga nasa kanilang harapan, kung gayon ang lahat ng tao ay magkakasama na gagawin sa bawat sandali ang kailangan ng lahat ng nangangailangan, at sa pagtugon sa kanilang mga pangangailangan, ay iaayos ang kabutihan ng buong sangkatauhan, na binubuo ng mga may sapat at hindi sapat, ng mga mahina at malalakas. Ngunit iniingatan nila sa kanilang isipan ang kabutihan ng buong sangkatauhan, at hindi nila pinapansin ang nasa kanilang harapan, at nangyayari na, sa hindi nila pagiging kayang gawin ang pangkalahatan at sa hindi pagbibigay-pansin sa partikular, ay wala silang nagagawa para sa pangunahing layunin ng buhay.

Sa St. Petersburg, ikinuwento sa akin ang sumusunod na insidente. Sa isang pagtitipon ng mga kabataang masigasig para sa kabutihang panlahat—ito ay nasa rurok ng progresibong sigasig—isang ginoo ang nagbigay ng makapangyarihang talumpati tungkol sa pagmamahal sa sangkatauhan at sa mga tao. Namangha ang lahat. Ngunit nang siya'y umuwi, mabagal ang kanyang lingkod sa pagbubukas ng pinto — na hindi niya gaanong pinansin; pagkatapos ay mabagal din sa pagdadala ng kandila, may nangyari pa sa kanyang pipa, at medyo malamig sa silid... Sa wakas, nawalan ng pasensya ang ating pilantropo at sinermunan ang kanyang lingkod. Nagreklamo ang huli, at sinuntok siya ng una sa dibdib. At gayon nga, ang ating kaibigan, na napaka-mabisa ng pagmamahal sa sangkatauhan, ay hindi kayang tratuhin nang maayos kahit isang tao. At noong mga panahong iyon, sa rurok ng mga progresibong ilusyon, ang mga magagandang babae, na nagpapakabog sa mga bahay-limbag, ay madalas na iniwan ang kanilang mga ina na walang kahit isang pirasong tinapay, subalit nananaginip pa rin silang sila'y sumusulong at nagtatrabaho para sa ikabubuti ng sangkatauhan. Ang lahat ng problema ay nagmumula sa pagkakaroon ng masyadong malawak na pananaw sa mundo. Mas mabuting mapagkumbabang ibaba ang iyong mga mata, tumingin sa iyong mga paa, at alamin kung anong hakbang ang susunod mong gawin. Iyan ang pinakasiguro at pinakatapat na paraan.

Sinusabi ko sa inyo ang lahat ng ito sa ikalawang pagkakataon upang manatili ito sa inyong alaala, at upang protektahan kayo mula sa kalituhan na dinudulot ng mga progresibong pangarap sa kaluluwa.

| 18 |

Ngayon, wala nang pumipigil sa atin na harapin ang paglutas ng tanong na hindi nasagot. Ngunit upang muling talakayin ito, pag-ibig mo na alalahanin ang mga naunang sinabi.

Napagkasunduan natin na ang isang tao ay may tatlo (at limang gitnang) antas ng buhay: espiritwal, mental, at pisikal; na ang bawat isa rito ay may kani-kaniyang pangangailangan, na likas at likas sa isang tao; na ang mga pangangailangan na ito ay hindi pantay-pantay ang halaga, kundi ang ilan ay mas mataas at ang iba ay mas mababa, at ang kanilang proporsiyonal na kasiyahan ang nagbibigay sa isang tao ng kapayapaan. Ang mga pangangailangang espiritwal ang nangunguna sa lahat, at kapag ito ay nasisiyahan, kahit na ang iba ay hindi, may kapayapaan; ngunit kapag hindi ito nasisiyahan, kahit na ang lahat ng iba ay lubos na nasisiyahan, walang kapayapaan. Kaya naman ang kanilang kasiyahan ay tinatawag na nag-iisang pangangailangan.

Kapag nasisiyahan ang mga pangangailangang espiritwal, tinuturuan nila ang isang tao na iayon ang kasiyahan ng iba pang pangangailangan sa kanila, upang ang nagbibigay-kasiyahan sa kaluluwa at sa katawan ay hindi sumasalungat sa buhay-espiritwal, kundi nag-aambag dito — at ang ganap na pagkakasundo ay natatag sa isang tao sa lahat ng kilos at pagpapahayag ng kanyang buhay: pagkakasundo ng mga iniisip, damdamin, hangarin, mga gawain, relasyon, at mga ligaya. At ito ang paraiso! Sa kabaligtaran, kapag hindi nasisiyahan ang espiritu at nakakalimutan ang pagkakaisang ito, ang lahat ng iba pang pangangailangan ay nagkakatatag sa iba't ibang direksyon at bawat isa ay humihiling ng kanya-kanya, at habang dumarami ang mga ito, ang kanilang mga tinig, na parang ingay sa palengke, ay pumapatigang sa kawawang tao, at siya ay nagkakandarapa rito't roon na parang baliw sa paghahanap ng kasiyahan. Ngunit hindi siya kailanman nakakahanap ng kapayapaan, dahil kapag nasisiyahan na ang isa, hindi nasisiyahan ang iba at, hindi itinuturing ang kanilang sarili na mas mababa sa siyang pinarangalan ng kasiyahan, mariing hinihingi ang sarili nilang bahagi, tulad ng kapag pinapakain ng ina ang isang anak, ang iba pang lima ay sumisigaw. Kaya naman may ingay, kaguluhan, at kagulatan sa lahat ng direksyon at sa lahat ng nasa loob ng ganoong tao. Dito nagmumula ang magulong ugali na nabanggit nang hiwalay, na lalo pang nag-aalboroto at nagkakagulo sa lahat ng nasa loob. Ang ganitong tao ay hindi kailanman nasisiyahan sa

anumang bagay, palaging nasa alanganin, pagkatapos ay pagod na nakatayo na nakabuka ang mga mata, nag-iisip kung ano ang gagawin, saka paikot-ikot. At ito ang kayabangan at pagkawasak ng espiritu!

Dito sumisibol ang tanong: ano ang dapat nating gawin? Paano natin mapapangibabaw ang espirital na bahagi sa ating sarili at, sa pamamagitan ng paghahari nito sa lahat, magdudulot ng kaayusan sa ating buhay?

Sasabihin ko sa iyo nang maaga na hindi lalitaw ang tanong na ito kung umuunlad nang ayon sa nararapat ang ating buhay. Sapagkat ang mga pisikal at emosyonal na pangangailangan ay kasinglikas sa atin gaya ng mga espirital, at ang pagtugon sa mga ito ay hindi magdudulot ng kaguluhan at kalituhan sa buhay, gaya rin ng hindi nito magdudulot kapag tinutugunan ang mga pangangailangan sa espiritu. Kung lahat sila ay umuunlad nang maayos at natural sa ilalim ng wastong pagsunod sa isa't isa, magiging maganda ang daloy ng buhay ng tao. Maghasik ng buto, diligan ito, panatilihin mainit — tutubo ito, lalago ang tangkay at mga dahon, at sa huli ay mamumulaklak nang maganda. Ganoon din sa isang tao. Hayaan silang lumago sa natural na kaayusan — palagi silang magiging isang kahanga-hangang tao. Bakit nga ba hindi natin nakikita ang ating sarili o ang iba bilang kahanga-hanga? Bakit baluktot ang ating buhay?

Alalahanin mo kung ano ang nangyari sa iyo nang bahagyang mapasabak ka sa alon-alon o magulong buhay na iyon. Pagkatapos ng lahat, naranasan mo ang matinding kaguluhan sa loob. Ulitin mo ito nang ilang ulit, at kung hindi ka mag-iingat, mahuhuli ka rin sa parehong alon-alon, at ang buhay mo ay magiging puro kahambog at espirital na pagkasira. Kaya, hindi ba maipapaliwanag ang ating kalat sa katotohanang may mga taong magulo: nadadala tayo sa kanila at kinokopya ang kanilang gulo? Kakatamasa mo pa lamang maimpluwensyahan ng gulong ito, samantalang ang iyong pag-uugali ay hinubog ng maayos na impluwensya ng iyong debotong pamilya at mga kamag-anak. Ang iba naman, na ang kanilang pamilya at mga kamag-anak ay namumuhay nang magulo at walang ayos, ay nasisipsip ang kaguluhang ito mula pagkabata at lumalaki rito. Kaya, marahil ito ang dahilan kung bakit ang ating mga buhay ay lumilihis sa kanilang likas na takbo at napupuno ng hindi likas na kaguluhan?

Hindi, hindi nito ipinaliwanag iyon, dahil nananatili ang tanong: paano pumasok ang kaguluhang ito sa sirkulong ito ng mga tao? Saan ito nagmula sa mga pamilya at lipunan? Ang panlabas na pag-uugali ng isang tao ay salamin ng kanyang panloob na kalagayan. Pumasok ang kaguluhan sa pamilya at lipunan mula sa loob ng tao. Kung hindi ito nasa loob, hindi ito magiging nasa labas. Ngayon, ibinabalik ng panlabas sa loob ang natanggap nito mula rito. At muling lumilitaw ang tanong: saan ito nagmula sa loob? At sasabihin ko pa: naaapektuhan ng panlabas na kaguluhan ang loob at doon ito dumarami, dahil ang binhi at hilig dito ay nasa loob na. Nalito ka noon at hindi ka makapaghanap ng kapayapaan. Bakit? Nanahimik ka, at hindi ko ito sinabi sa iyo dahil hindi pa ito ang tamang panahon. Ngunit ngayon ay sasabihin ko na sa iyo. Sa loob ng dalawang araw na iyon, nang ibuhos mo ang sarili mo sa magulong buhay, nainawit ka, at ang puso mo ay nakiramay sa maraming bagay, kung hindi man sa lahat. Ang mga simpatiyang ito ang nagdulot ng kaguluhan at kalituhan sa loob mo. Nang magkamalay ka, nakita mong may bago sa iyong sarili. Sinabi sa iyo ng iyong konsensya na ikaw ang may gawa ng bagong bagay na ito, at mali ito, at sinimulan ka nitong parusahan. Sa pagsunod sa tinig na ito, tinalakay mo nang mabuti ang lahat at tama mong na-assess ang buhay na iyon. Pagkatapos noon, kung sakaling mapunta ka muli sa gulo na ito at, gaya ng maraming beses ko nang sinabi, pipigilin mo ang iyong puso, hindi mo ito bibigyan ng malayang magpakawala kapag nagsimula na itong magmadaling makiramay, hindi mo na mararanasan ang paghihirap na naranasan mo noon. Ngunit binabanggit ko lang ito. Ang punto ko ay, saan mo, na nabuhay sa iba't ibang kalagayan hanggang ngayon, nakuha ang simpatiyang ito para sa kaguluhan? Maglaan ka ng sandali para pag-isipan ito at matutuklasan mong nasa loob mo na ito, ngunit nakatago, at ngayon ay lumabas na. Ang mga panlabas na impluwensya ay hindi nagbibigay ng bago, kundi pinupukaw lamang ang nasa loob na. Hayaan mong magbigay ako ng isang halimbawa. Nakakita na ako ng mga taong may ketong. Ang kanilang mga anak ay ipinapanganak na maganda at lumalaki nang ganap na malusog. Ngunit kapag dumating na ang panahon, sumisibol sa kanila ang ketong, at nagsisimula silang maging tulad ng kanilang mga magulang at tulad ng lahat ng iba pang may ketong. Saan ito nagmula? Mula sa loob! At saan ito nagmula? Tinanggap ito sa kapanganakan.

Mula rito, hindi mahirap makabuo ng konklusyon na kung nakikita natin ang kaguluhan at kalituhan sa ating sarili — sa ating mga iniisip, damdamin, mga hangarin, pagsisikap, at gawa — at tayo ay nalulubog sa mga ito, ito ay dahil ang binhi ng lahat ng ito ay likas sa ating kalikasan, at ang binhing ito ng kaguluhan, na umuunlad kasabay ng pag-unlad ng ating mga kapangyarihan at pangangailangan, ay nagdadala ng kalituhan sa mga ito at sa gayon ay ginagawang magulo at magulong ang ating buong buhay. Ngayon, pag-isipan natin kung saan nanggagaling ang binhing ito. Sinasabi ko, pag-isipan natin ito, dahil kung hindi, hindi natin makakamtan ang

kasiya-siyang sagot sa tanong na ilang ulit nang inuulit: ano ang dapat nating gawin? Ang sinumang nagnanais na matagumpay na magpagaling ng isang sakit ay dapat hanapin ang sanhi nito. Kung wala ito, hindi maaaring isagawa nang tama at maging matagumpay ang paggamot.

Kaya't iyon ang dapat nating talakayin ngayon.

| 19 |

Bagaman sinulat ko sa inyo na pag-isipan at ipinangako ko sa aking sarili na talakayin kung saan nanggagaling ang binhi ng panloob na kaguluhan at disorden, ito ay alam na, at alam ninyo kung saan ito nanggagaling. Kaya, wala nang dapat talakayin, kundi alalahanin lamang kung ano ang ating pinaniniwalaan tungkol dito. Naniniwala tayo na ang binhing ito ay hindi inilagay sa ating kalikasan ng Maylalang nang likhain Niya ang tao, kundi ipinakilala pagkatapos ng paglikha — sa pamamagitan ng kapangyarihan ng pagbagsak ng ating mga unang magulang, na nang lumabag sa utos, sinira at ginulo ang ating kalikasan, na kanilang ipinasa, na gulo at sira, sa kanilang mga supling, ibig sabihin, sa buong sangkatauhan. Kaya naman, naipamana ito sa atin at ito ang sanhi ng kalituhan at kaguluhan sa loob natin, na siyang pinagmumulan ng lahat ng kaguluhan, kapwa sa panlabas at sa pribadong buhay ng bawat tao, sa buhay-pamilya at panlipunang buhay. Bakit ang kaguluhang ito, bagaman likas sa atin mula sa kapanganakan, ay hindi natural sa atin, hindi kabilang sa kalikasan ng tao, at hindi ganoon kahalaga rito na kung wala ito ay hindi na magiging tao ang isang tao, kundi, sa kabaligtaran, dahil dito ay tunay na tao ang isang tao. Ito ang ating karamdaman, at sa pamamagitan lamang ng pag-aalis nito tayo maaaring maging malusog sa paraang nararapat sa atin ayon sa ating kalikasan, gaya ng paglikha sa atin ng Maylalang. Naalala ko ang iyong hangarin na maabot ang antas ng dangal ng tao. Pagalingin mo ang iyong sarili mula sa nasabing karamdaman, at magiging ganoon ka.

Tandaan na ang ating panloob na kaguluhan at kagulatan ay likas sa atin, ngunit hindi ito natural; hindi ito mahalagang bahagi ng ating kalikasan, kundi pumasok sa pagitan ng mga likas na bahagi at ginulo ang mga ito, kapwa sa bawat bahagi ng ating gawain at sa kanilang magkakasamang ugnayan. Kung ito ay likas, hindi nito idudulot ang pagdurusa at paghihirap na nararanasan natin mula rito. Ang likas ay bumubuo sa kagalakan ng buhay, at ang salungat sa kalikasan ay nagpapahirap at nagpapasakit dito. Sa kabilang banda, kung ito ay likas, ang sinumang lilitaw na malaya at dalisay mula rito ay hindi na ituturing na tao. Ngunit kilala namin ang isang Lalaki na lubos na malinis mula rito at gayon pa man ay isang tao — isang tunay na tao. Alam din namin na ang lahat ng nagbabalatkayo sa Kanya ay tumatanggap ng kapangyarihang linisin ang kanilang sarili, *"tulad ng Kanyang pagiging malinis"* (1 Juan 3:3), at maging katulad Niya.

Tandaan, sinasabi ko, na likas sa atin ang kaguluhang ito, ngunit hindi ito natural — tandaan mo ito at panindigan mo ang paniniwalang ito. Ang paniniwalang ito ang magpapanatili ng iyong sigasig na pagalingin ang karamdaman na ito. Kung hindi ito natural, posible itong pagalingin. Sa pag-asang ito, sino ang hindi mahihikayat na pagalingin ang sarili? Ang ating kalikasan sa dalisay nitong anyo ay kaibig-ibig. Ang mga anghel mismo ay tumitingin dito nang may pag-ibig at pagkamangha kapag ganoon. Hindi ba't dapat nating hangarin na makita ito sa ganitong anyo, at hindi sa iba, kundi sa ating sarili? Sapagkat ang lahat ng ating kaligayahan at kapakanan ay nakasalalay sa pag-alis ng sakit na ito. Sapagkat kapag nawala na ito, ano pa ang makahahadlang sa atin na maging nasa isang mapalad na kalagayan at maramdaman na tayo ay ganoon? Sa kabaligtaran, kung likas ang sakit na ito, hindi ito magagamot. Mananatili ito magpakailanman, gaano ka man pilit na itaboy ito. Tanggapin ang ideyang ito, at susuko ka, na sasabihin sa iyong sarili: oo, dapat ay totoo iyon. At ito ang mapaminsalang pagiging kampante na kapag napasok na, iniwan ng mga tao ang kanilang sarili sa *"pagpapalukso, upang gawin nila ang bawat uri ng karumihan nang walang sawang pagnanasa"* (Efe. 4:19).

At inuulit ko: manindigan sa paniniwalang ang ating kaguluhan ay hindi likas sa atin, at huwag makinig sa mga nagsasabing: ano pa ang pag-uusapan, ganito tayo ginawa, wala tayong magagawa tungkol dito. Hindi tayo nilikha nang ganoon, at kung hawakan natin nang tama ang ating sarili, makakagawa tayo ng pagbabago sa ating sarili.

Ipinapaliwanag ko sa inyo ang lahat ng ito upang kayo'y maudyok na kontrolin ang inyong sarili at huwag nang pahintulutan ang inyong sarili na magdusa muli gaya ng inyong dinanas, kundi upang tuluyang alisin ang posibilidad ng ganitong pagdurusa. Paano ito makakamtan ay isang bagay na dapat pag-isipan.

Nagpapatuloy ako. Ano ang nangyari sa atin bilang resulta ng krimen ng ating mga ninuno? Nanatiling pareho ang ating kalikasan, nanatiling pareho ang mga bahagi at kapangyarihan ng ating kalikasan, kasama ang parehong mga batas at kinakailangan. Ngunit ang ating kamalayan ay hindi napunta sa tamang direksyon kasama ang kalayaan; na nag-aalboroto sa ugnayan sa pagitan ng ating mga bahagi at kapangyarihan at, sa paglabag sa kanilang orihinal na kaayusan, nagdudulot ng kaguluhan sa pangkalahatang gawain at buhay ng tao, na nagbubunsod ng isang natatanging uri ng mapaminsalang puwersa — mga pagnanasa na hindi likas sa atin, ngunit nagkaroon ng ganoong kapangyarihan na pinipihit nila ang lahat ng ating mga kapangyarihan ayon sa kanilang gusto. Ganito nangyari ang lahat.

Likhâ ng Diyos ang tao para sa kaligayahan, at partikular sa Kanya, sa pamamagitan ng buhay na pakikipag-isa sa Kanya. Para sa layuning ito, hininga Niya sa kanyang mukha ang hininga ng Kanyang buhay, na siyang espiritu, gaya ng nabanggit na. Ang mga pangunahing katangian ng espiritu ay kamalayan at kalayaan, at ang mga pangunahing kilos nito ay ang pag-amin sa Diyos, ang Maylalang, ang Mapagkaloob, ang Tagapagbigay-gantimpala, na may pakiramdam ng ganap na pag-asa sa Kanya, na naipapahayag sa isang mapagmahal na pagtingin sa Diyos, walang-hanggang pagtuon sa Kanya at mapaggalang na takot sa Kanya, na may pagnanais na palaging gawin ang nakalulugod sa Kanya ayon sa mga tagubilin ng tagapagbigay-batas — ang budhi — at may pagsuko sa lahat ng iba pa, upang matikman ang nag-iisang Diyos at mabuhay at magalak sa Kanya lamang. Binibigyan ang tao ng kamalayan at kalayaan sa espiritu, ngunit hindi upang siya ay maging mayabang at padalos-dalos, kundi upang, sa pagkaunawa na ang lahat ay mula sa Diyos at upang mabuhay sa Diyos, malaya at may kamalayang ituon ang lahat tungo sa iisang layuning ito. Kapag siya ay nasa ganitong kalagayan, nananahan siya sa Diyos, at ang Diyos ay nananahan sa kanya. Ang Diyos, na nananahan sa tao, ay nagbibigay sa kanyang espiritu ng kapangyarihan na mamahala sa kanyang kaluluwa at katawan, at higit pa, sa lahat ng nasa labas niya. Ganito ang orihinal na kalagayan ng tao. Nagpakita ang Diyos sa unang mga magulang at pinagtibay ang lahat ng ito sa Kanyang Banal na salita, na inutusan silang kilalanin Siya lamang, paglingkuran Siya lamang, at lumakad ayon sa Kanyang kalooban lamang. Upang hindi sila malito kung paano ito gagawin, binigyan Niya sila ng isang maliit na utos: huwag kainin ang bunga ng isang puno, na tinawag Niyang puno ng kaalaman ng mabuti at masama. Kaya nagsimulang mabuhay ang ating mga unang magulang at naging maligaya sa paraiso.

Ang espiritu na bumagsak sa kanilang harapan dahil sa kayabangan ay nainggit sa kanila at iniligaw sila, tinukso silang lumabag sa maliit na utos na ibinigay sa kanila sa pamamagitan ng mapanuksong pagsasabing sa pagtikim ng ipinagbabawal na bunga, mararanasan nila ang sukdulang kaligayahan na hindi nila maisip — magiging parang mga diyos sila. Naniwala sila — at tikim. Maaaring hindi malaking bagay ang tikman, ngunit masama na naniwala sila nang hindi nila alam kung kanino. Marahil hindi ito naging napakahalaga kung hindi dahil sa napakasamang kriminal na mga kaisipan at damdamin laban sa Diyos na itinanim sa kanila ng masamang espiritu na parang lason. Sinabi niya sa kanila na ipinagbawal ng Diyos na tikman nila ang bunga ng puno upang hindi sila maging mga diyos. Pinaniwalaan nila ito. Ngunit nang pinaniwalaan nila ito, hindi nila maiwasang tanggapin ang mga mapang-insultong kaisipan tungkol sa Diyos, na para bang naiinggit Siya sa kanila at hindi mabait sa kanila, at nang tanggapin nila ang ganitong mga kaisipan, hindi nila maiwasan ang tiyak na hindi magagandang pakiramdam para sa Kanya at ang sariling pagpapasya: kaya kami na mismo ang kukuha ng hindi Mo nais ipagkaloob sa amin. Kaya ganito ang iniisip nila tungkol sa Diyos, samantalang inakala nating mabuti Siya nang lubos. Aba, aayusin na lang namin ang mga bagay-bagay nang mag-isa bilang pagsuway sa Kanya. Ang mga kaisipan at damdaming ito ay tunay na kriminal! Ito ay nagpapahiwatig ng malinaw na paglayo sa Diyos at isang mapagkagalit na pag-aalsa laban sa Kanya. Ang parehong bagay ang nangyari sa kanilang kalooban na iniugnay sa masamang espiritu: Itatag ko ang aking trono sa ibabaw ng mga ulap at magiging parang Kataastaasan — at hindi ito isang panandaliang iniisip, kundi isang mapagkagalit na pasya. Kaya, naging mayabang ang kamalayan at naging sariling-loob ang kalayaan, na inako ang pag-aayos ng sarili nitong kapalaran. Naging ganap ang pagbagsak mula sa Diyos, na may sukdulang paglayo at mapusok na pag-aalsa laban sa Kanya. Dahil dito, umatras ang Diyos mula sa mga ganitong kriminal — at nabuwag ang buhay na pagsasama. Ang Diyos ay nasa lahat ng dako at taglay Niya ang lahat, ngunit Siya ay pumapasok sa mga malayang nilalang kapag isinuko nila ang kanilang sarili sa Kanya. Kapag sila ay nakasara sa kanilang sarili, hindi Niya binabali ang kanilang awtonomiya, kundi, sa pagpapanatili at pagsuporta sa kanila, ay hindi Siya pumapasok sa loob. Kaya, ang ating mga unang magulang ay naiwan nang mag-isa. Kung agad silang nagsisi, marahil ay babalik ang Diyos sa kanila,

ngunit nagpursigi sila, at kahit na malinaw nang naharap sa katotohanan, hindi inamin ni Adan o ni Eba ang kanilang kasalanan. Sumunod ang paghuhukom, at ang parusa sa anyo ng pagpalayas mula sa paraiso. Pagkatapos ay nagkamalay sila, ngunit huli na ang lahat. Kinailangan nilang pasanin ang parusang ipinataw sa kanila, at kasama nila ang buong sangkatauhan. Salamat sa Mapagkawanggawang Diyos na lumayo Siya sa atin, ngunit hindi tayo iniwan, at inihanda ang isang kamangha-manghang paraan upang tayo'y muling makapiling Niya.

Ngunit medyo lumabis na ako. Kailangan nating ituong ang ating pansin sa nangyari sa loob ng tao. Ganito ito: ang espiritu ang may kapangyarihan sa kaluluwa at katawan dahil ito ay nasa buhay na pakikipag-isa sa Diyos at tumanggap ng banal na kapangyarihan mula sa Kanya. Nang tumigil ang buhay na pakikipag-isa sa Diyos, tumigil din ang daloy ng banal na kapangyarihan. Ang espiritu, nang ito ay pabayaang sa sarili, ay hindi na makapangibabaw sa kaluluwa at katawan, kundi ay nadala at sinakop na mismo ang mga ito. Nangibabaw ang sentimentalidad sa tao, at sa pamamagitan ng sentimentalidad at pisikalidad, naging sentimental at laman-tao siya. Ang espiritu ay pareho pa rin, ngunit walang kapangyarihan. Ipinapahayag nito ang pag-iral nito sa pamamagitan ng takot sa Diyos, sa pamamagitan ng mga pagkabahala ng budhi, sa pamamagitan ng pagkadismaya sa anumang nilikha, ngunit hindi pinapansin ang mga pag-angkin nito, at isinasaalang-alang lamang kapag nakatuon ang buong pansin sa pag-aayos ng buhay sa lupa na itinalaga sa kaluluwa — at isang mas materyal na buhay, dahil ang buhay sa lupa ay pinapamagitan ng katawan at ang lahat ng pisikal ay mas nahahawakan at tila mas kinakailangan.

Nang maganap ang ganitong pagbaluktot ng kaayusan sa ugnayan ng mga bahagi ng ating kalikasan, hindi na nakita ng tao ang mga bagay kung ano ang tunay nilang anyo, at hindi na niya napamahalaan nang maayos ang kanyang mga pangangailangan, pagnanasa, at damdamin. Nagulo ang mga ito, at naging katangi-tanging katangian nila ang kaguluhan. Ngunit ang kalagayang ito ay magiging matiis naman sana, siyempre, kung hindi dahil sa mga pagnanasa — sapagkat sumiklab ang mga pagnanasa at pinagharian ang tao. Tingnan kung paanong sumasalanta ang galit sa mga nagagalit na parang lagnat. Paano ninilap ng inggit ang taong mapanlait, hanggang sa maging bughaw ang kulay ng kanyang balat. Paano pinatuyo ng dalamhati ang taong malungkot, hanggang sa siya'y naging payat na payat. Ganito ang lahat ng mga pagnanasa. Pumasok ang mga ito kasabay ng pagkatao. Nang sa kanyang sarili ay sinabi ng ninuno, "Ako ito," pumasok sa kanya ang pagkatao — ang samyong ito at ang satanicong binhi. Mula rito, umusbong ang napakaraming pagnanasa: kayabangan, inggit, poot, kalungkutan, pagkasindak, kahalayan, at senswalidad — kasama ang kanilang napakarami at magkakaibang supling. Nang dumami na sila sa loob, lalo pa nilang ginulo ang dating magulong kalagayan doon.

Ganito ang kalikasan ng paghihirap. Ang espiritu ay naging mayabang at mapagbigay sa sarili. Dahil dito, nawala ang kapangyarihan nito at napailalim sa pamumuno ng kaluluwa at katawan at ng lahat ng panlabas na bagay. Kaya naman nagkaroon ng kaguluhan sa mga pangangailangan at pagnanasa ng isip at katawan, at lalo na sa kanilang kasaganaan. Ang kasaganaan na ito ay ipinapasa sa kanila ng espiritu, na naging alipin nila. Sa kanilang sarili, katamtaman lamang at hindi magulong ang mga pangangailangang ito. Ang katotohanang walang hanggan at magulong sila ay dahil nag-aalab sa kanilang loob ang espiritu, sapagkat likas dito ang walang hanggang enerhiya. Kaya naman ang kasakiman sa pagkain, pagkalasing, pag-iipon ng pera... at marami pang ibang bagay na hindi naiisip ng tao na pakibagayan. Ngunit ang pangunahing karamdaman ay ang mga pagnanasa, mga dayuhang tirano.

Ngayon, hindi mahirap para sa iyo na magmungkahi: ano ang kailangan upang maibalik ang lahat sa atin sa orihinal nitong kaayusan? Susulat ako sa iyo tungkol dito sa susunod, ngunit sa ngayon, pag-isipan mo ito.

| 21 |

Kaya ano ang naisip mo bilang tugon sa kung ano ang kailangan upang maibalik sa dati ang lahat sa ating kalooban? Anuman ang maisip mo, ipagpapatuloy ko naman ang sa akin.

Tulad ng pag-urong natin pababa sa burol, kailangan nating umakyat muli. Tulad ng pagdating ng karamdaman sa atin, maaari natin itong paalisin sa pamamagitan ng paggawa ng kabaligtaran. Dahil lumayo tayo sa Diyos, kailangan nating muling makipag-isa sa Kanya. Dahil lumayo tayo sa pamamagitan ng pagdududa sa salita ng Diyos, kailangan nating ibalik ang ganap na pananampalataya sa salitang iyon. Nang mawalan tayo ng pananampalataya sa Diyos, gumawa tayo ng isang mapaminsalang pasya, kaya tayo mismo ang dapat sumira sa mapaminsalang sarili na ito. Nang mabuo ang mapaminsalang sarili na ito, nawala sa ating espiritu ang likas nitong kapangyarihan na mamuno sa kaluluwa at katawan at, sa halip, napailalim ito sa kanilang pagkaalipin —

dapat nating maibalik ang kapangyarihang ito ng espiritu. Nang maputol ang kapangyarihan ng espiritu, nagkalat sa iba't ibang direksyon ang mga pangangailangan ng kaluluwa at katawan, at nagkaroon ng kaguluhan sa ating mga pagnanasa — dapat nating ibalik sa pagkakaisa ang lahat ng pangangailangang ito at itatag ang magkatuwang na pagsunod sa kanilang kaayusan. Kasabay ng pagkasira, isang kawan ng mga pagnanasa ang pumuwersa sa ating buhay, na parang mga mababangis na hayop na nagpapahirap sa atin — dapat nating palayasin ang mga pagnanasa na ito.

Tingnan kung gaano karami ang kailangan. Mula sa napakalaking sukat at kahalagahan ng gawaing ito lamang, maaari mong tapusin na hindi natin ito kayang gawin nang mag-isa, gaano man ito kinakailangan para sa atin. Lalo na, hindi natin maaaring asahang tayo mismo ang makakamit sa pinakamahalagang tungkuling ito, sapagkat ang unang hakbang, na kung wala ito ay hindi maisasagawa ang mga susunod, ibig sabihin ang muling pagsasama sa Diyos, ay lubos na lampas sa ating makakaya. Maaari natin itong hangarin at hanapin, ngunit hindi ito nakasalalay sa atin upang maisakatuparan. Sino ang makahihimasok sa nasasakupan ng Diyos o maghahandang daan patungo sa Kanya? Sino ang may sapat na kapangyarihan upang kunin mula sa Diyos ang Kanyang ninanais, at higit pa rito, upang pilitin ang Diyos na manahan sa atin upang tayo'y manahan sa Kanya, lalo na't ang lahat ng ito ay ipinagkaloob na sa atin, ngunit hinamak natin ito at pinaliit ang mukha ng Diyos sa pamamagitan ng kawalang-pagtitiwala at tinapakan ang Kanyang kapangyarihan sa pamamagitan ng sarili nating kalooban? Sinasabi mo: Nagpapakumbaba ako — at nagpapakumbaba nga ako. Ngunit hindi iyong gawain ang magtakda ng mga kondisyon. Maaaring magkaroon ng papel ang pagsisisi, ngunit kapag ang Diyos Mismo ang nag-utos nito at pumayag na tanggapin ito. At ano nga ba iyon sa sarili nito?! Nasasaktan mo ang iyong sarili at masakit ito — ano ngayon?!

Kaya, ang muling pagsasama sa Diyos ay hindi nasa ating kapangyarihan; ang mga kundisyon nito, ang paraan ng pagtupad rito, at lahat ng may kinalaman dito ay hindi nasa ating mga kamay. Samantala, napakahalaga na makamit mo ang muling pagsasamang ito — ang lahat ng iba pa ay kusang susunod. Agad na magkakaroon ng lakas ang espiritu, sasakupin nito ang kaluluwa at katawan, aayusin ang mga pangangailangan at pagnanasa, at papalayasin ang mga pagnanasa. Ngunit paano ito mangyayari? Sinasabi ko ito upang maunawaan mong hindi na kailangang pagpilitan ang ating isipan kung paano muling makipag-isa sa Diyos. Gaano mo man pagpilitin ang iyong isip, wala kang maisip; sa halip, kung kalooban ng Diyos na itatag ang batas at kaayusan ng muling pagsasamang ito, magmadali kang tanggapin ito nang buong pananampalataya at samantalain ito nang may mainit na pasasalamat. At dahil sa mapagkawangawang Diyos, ang lahat ay naganap na, naitatag na, at naipaliwanag na para sa layuning ito! Tanggapin mo at gamitin mo ito.

Hindi ko ipapaliwanag sa inyo kung paano ito naganap; sasabihin ko na lang ang pinakamahalaga: upang maibalik ang ating espiritu at muling mapag-isa ito sa Diyos, kailangang bumaba ang Espiritu ng Diyos rito at buhayin ito. Upang buksan ang daan para sa pagbaba ng Espiritu ng Diyos, ang nag-iisang Anak ng Diyos ay bumaba, nagkatawang-tao, nagdusa, namatay sa Krus, muling nabuhay, at umakyat sa langit. Sa ganitong paraan, ipinagkatiwala ng Anak ng Diyos mismo ang Kanyang gawain sa Banal na Espiritu nang, matapos ipahayag sa Kanyang mga alagad ang Kanyang pag-alis patungo sa Ama at magdulot ng kalungkutan sa kanila, ay nagsalita Siya sa kanila nang makapagpaliwanag: *"Sinasabi ko sa inyo ang katotohanan: Mabuti nga para sa inyo na ako'y umalis; sapagkat kung hindi ako umalis, hindi darating sa inyo ang Tagapagtaguyod; ngunit kung ako'y umalis, ipapadala ko siya sa inyo"* (Juan 16:7). At mas maaga pa rito, ang banal na ebanghelista Juan na Teologo, na nagpapaliwanag sa mga salita ng Panginoon: *"Ang sinumang nananampalataya sa Akin, gaya ng sinasabi ng Kasulatan, magbubuhay sa kanyang kalooban ang mga ilog ng buhay na tubig,"* dagdag pa Niya: *"Tungkol sa Espiritu ang Kanyang tinutukoy, na dapat tanggapin ng mga nananampalataya sa Kanya; sapagkat hindi pa ipinagkaloob ang Espiritu Santo, dahil hindi pa niluluwalhati si Jesus"* (Juan 7:38-39). Kinakailangan na ang Anak ng Diyos, na nagpakababa sa Kanyang sarili sa pamamagitan ng pagkakatwang-tao at paghihirap, ay luwalhatiin upang ang Banal na Espiritu ay dumating at manirahan kasama ng mga nananampalataya sa Kanya. Siya ay dumating at nanahan, at ang Kanyang pananahan sa mga mananampalataya ay surgent na isang apostol ay nagtanong sa kanila nang may pagkamangha, *"Hindi ba ninyo alam na kayo ang templo ng Diyos, at ang Espiritu ng Diyos ay nananahan sa inyo?"* (1 Corinto 3:16).

Kaya't narito na. Ang Anak ng Diyos ay nagkatawang-tao, nagdusa sa laman, namatay sa Krus, muling nabuhay, umakyat sa Langit, at nagpadala ng Banal na Espiritu mula sa Ama, na, kapag tinanggap ng mga nananampalataya sa Anak, ay tinutupad sa kanila ang ipinagdasal ng Anak: *"upang silang lahat ay maging isa, na gaya ng Ikaw, Ama, ay nasa Akin, at Ako sa Iyo, na sila naman ay maging isa sa Akin"* (Juan 17:21).

Paano Niya ito nagagawa? Pinagsasama Niya ang Kanyang sarili sa espiritu ng mga nananampalataya sa Anak ng Diyos, at sa pamamagitan ng pagpapasigla rito, muling pinagsasama ito sa Diyos. Tinatawag itong muling pagsilang mula sa Diyos, na ginagawang mga anak ng Diyos ang mga mananampalataya sa pamamagitan ng biyaya, gaya ng sinasabi ni San Juan na Ebanghelista: *"Ngunit ang lahat ng tumanggap sa Kanya ay binigyan Niya ng karapatang maging mga anak ng Diyos, yaong mga naniwala sa Kanyang pangalan, na ipinanganak hindi mula sa dugo, ni mula sa kalooban ng laman, ni mula sa kalooban ng tao, kundi mula sa Diyos"* (Juan 1:12-13). At ito ang naging batas ng espiritwal na buhay kay Cristo Jesus: *"maliban na ipanganak ang isang tao mula sa tubig at sa Espiritu, hindi siya makapasok sa kaharian ng Diyos;"* sapagkat *"ang ipinanganak ng Espiritu ay espiritu"* (Juan 3:5-6).

Huwag mong subukang intindihin kung bakit kinakailangan ang lahat ng ito para sa pagpapanumbalik ng tunay na buhay sa atin, kundi tanggapin at kapit sa ito nang may kasimplehan at katapatan ng pananampalataya ng isang bata. Kung susubukan mo itong kuwestiyunin, darating ang kaaway at, tulad ng ginawa niya noon kay Eba, bumulong ng mga tukso sa iyo at yuyugyugin ang iyong pananampalataya, na sa gayon ay inaagaw sa iyo ang mga bunga ng pananampalataya. Tulad ng hindi rin noon mauunawaan kung paano magkakaroon ng ganoong mga kahihinatnan ang pagkain ng bunga, ngunit nagmula nga ang mga ito sa mismong gawaing pagkain, kaya ngayon ay hindi mauunawaan kung bakit kinailangang magkatawang-tao ang Anak ng Diyos at magdusa at pagkatapos, nang siya ay umakyat, ay magpadala ng Espiritu upang tayo ay maibalik — at gayon pa man, ang ating pagbabalik ay nakasalalay sa taos-pusong pananampalataya sa mismong kaayusang ito, at ang lahat ng tumanggap at tumatanggap nito nang may pananampalataya ay nababawi.

Kaya huwag ninyong kuwestiyunin ang kaayusan ng Diyos, at wala na akong sasabihin pa tungkol dito, bagaman karaniwang may paliwanag tungkol dito. Ilan lamang ang aking sasabihin tungkol sa ginagawa ng Banal na Espiritu sa atin, na muling nagbabalik ng ating espiritu. Gayunpaman, mangyaring magtiyaga kayo hanggang sa aking susunod na liham.

| 22 |

Nagpapatuloy ako. Ang nag-iisang Anak ng Diyos, na nagkatawang-tao para sa ikabubuti natin, ay tinugunan ang katarungan ng Diyos sa pamamagitan ng Kanyang kamatayan sa krus, at ipinayayagap tayo sa Diyos; sa pag-akyat Niya sa langit at pag-upo sa kanan ng Ama, siya ay namamagitan para sa atin sa pamamagitan ng Kanyang makapayapang paghahain. Ngunit kasabay nito, Siya ang bukal ng tunay na buhay na pantao para sa atin. Ipinakita Niya kung ano ang ibig sabihin ng pagiging tao sa Kanyang sariling pagkatao, at ang lahat ng mananampalataya, kapag sila'y muling ipinanganak, ay tumatanggap ng binhi ng buhay na katulad ni Cristo. Ang mga nabinyagan kay Cristo ay nakasuot kay Cristo. Ito ang nagbubunga ng biyaya ng Banal na Espiritu sa mga mananampalataya. Ano nga ba talaga ang nangyayari sa atin sa ilalim ng impluwensiya ng biyaya?

Ngunit una, hinihiling ko sa inyo na laging tandaan na kapag sinasabi na ang isang bagay ay ginawa at ginagawa ng Anak ng Diyos, at ang isa naman ay ng Banal na Espiritu, hindi natin dapat hatiin sa pagitan Nila ang Kanyang gawaing panumbalik sa atin. Ito ay hindi mapaghihiwalay na nagmumula sa Diyos na sinasamba sa Trinidad. Bakit sinasabi ni San Pedro, nang ipahayag niya ang kanyang mapagpalang pagbati sa mga tinuluyan niya ng kanyang liham: *"Ayon sa paunang kaalaman ng Diyos Ama, sa pamamagitan ng pagpapabanal ng Espiritu, tungo sa pagsunod at pagwisik ng dugo ni Jesucristo: Sumainyo ang biyaya at kapayapaan, at dumarami pa."* (1 Ped. 1:2); at tinatapos ni San Pablo ang kanyang Ikalawang Sulat sa mga taga-Corinto sa isang katulad na pagbati: *"Ang biyaya ng ating Panginoong Jesucristo, at ang pag-ibig ng Dios na Ama, at ang pakikipag-isa ng Espiritu Santo sumainyo kayong lahat"* (2 Cor. 13:13). Ang nagbabalik-siglang gawa ng Diyos, na sinasamba sa Trinidad, sa atin ay ang Kanyang pakikipag-isa sa ating espiritu. At ang pakikipag-isang ito ay hindi nagmumula sa iisang Persona, kundi sa hindi mahahating Tatlong Persona ng Diyos. Kaya't sinasabi na ang Anak, ang Espiritu Santo, at ang Ama ay nakikipag-isa sa atin. Bagaman ang Panginoong Tagapagligtas ay nakaupo sa kanan ng Diyos Ama, ayon sa Kanyang pangako, *Siya ay kasama natin palagi* (Mateo 28:20), hindi sa panlabas, kundi sa panloob, sapagkat sinasabi Niya: *"Kung ang sinuman ay umiibig sa Akin, tutuparin niya ang Aking salita; at siya'y iibigin ng Aking Ama, at Kami ay paroroon sa kaniya at gagawa ng aming tahanan sa kaniya"* (Juan 14:23). Kaya nga, ang Diyos Ama at ang Diyos Anak ay nananahan sa atin at nabubuhay sa pamamagitan ng pananampalataya at pag-ibig, na ipinapakita sa pamamagitan ng pagtupad sa mga utos. At na ang Banal na Espiritu ay naninirahan sa mga mananampalataya na sumusunod sa mga utos ng Diyos, nabanggit ko na ang

Kasulatan noong nakaraan: "*Hindi ba ninyo alam na kayo'y templo ng Diyos at ang Espiritu ng Diyos ay nananahan sa inyo?*" (1 Corinto :16). Napakadakila at hindi mailahad ng salita ang awa ng Diyos sa atin! Ang Diyos na Trinidad ay nananahan sa atin kung tayo ay tapat sa mga kundisyong kailangang matupad para ito ay mangyari!

Ngunit ang pakikipag-isa sa Diyos ay natutupad sa pamamagitan ng biyaya ng Banal na Espiritu. Siya ang naghahanda ng isang tahanan sa atin at, kasama ang Diyos Ama at ang Diyos Anak, nananahan sa atin. Paano inihahanda ang tahananang ito?

Ang Espiritu ng Diyos ay lihim na kumikilos sa ating espiritu at ginigising ito. Ang ating espiritu, kapag nagising na, ay ibinabalik ang likas nitong kaalaman tungkol sa Diyos: na ang Diyos ay umiiral, naglalaman ng lahat ng bagay, at Siya ang Tagapagbigay-gantimpala. Ang kamalayang ito ay nagbabalik ng lubos na pag-asa sa Diyos at muling binubuhay ang takot sa Diyos. Pareho itong nakagugulo sa budhi — ang saksi at hukom ng ating mga gawa at damdamin, na bihirang may anumang ikalulugod ng Diyos. Ang nag-aalalang budhi, kasama ang takot sa Diyos at pakiramdam ng ganap na pag-asa sa Diyos, ay nagpaparamdam sa isang tao na ang kanyang kalagayan ay walang pag-asa: Saan ako mapupunta, saan ako makatatakas? (Awit 138:7). Ngunit wala nang mapuntahan: nahuli na tayo at nasa mga kamay ng Diyos — ang Hukom at ang Tagapagbigay-gantimpala. Nararamdaman natin ang "*galit ng Diyos mula sa langit laban sa buong kawalang-diyos at kawalan ng katuwiran*" (Roma 1:18).

Ngunit dumarating ang mabuting balita ng Ebanghelyo at inilalabas tayo mula sa kapahamakan. Kung wala ang Ebanghelyo, ang ganoong paggising ng ating espiritu ay magiging mapaminsala, sapagkat tiyak na itutulak tayo nito sa kawalan ng pag-asa. Ngunit inihahanda ng kabutihan ng Diyos ang lahat upang maganap ang tunay na paggising ng espiritu na sinasamahan ng Ebanghelyo. Sa mga taong, bilang bunga ng paggising ng espiritu, ay nagtatanong sa kanilang sarili: saan ako pupunta, saan ako tatakbo? — ipinapahayag ng Ebanghelyo: saan at bakit ka tatakbo? Lumapit sa lilim ng Krus — at maliligtas ka. Ang Anak ng Diyos, nang maging tao, ay namatay sa Krus para sa paglilinis ng ating mga kasalanan. Maniwala rito, at matatanggap mo ang kapatawaran at makakatagpo ka ng awa ng Diyos. Palagi itong ginagawa ng mga apostol sa kanilang pangangaral ng Ebanghelyo. Pinapapanik nila ang mga tao at saka sinasabi: maniwala kayo sa ipinako sa krus na Panginoon, at kayo'y maliligtas. Kaya naman, sa kanyang unang sermon noong araw ng Pentekostes, labis na pinanik at pinangamba ni San Pedro ang mga Hudyo kaya't nagsimulang sumigaw ang mga ito: ano'ng gagawin namin ngayon? Saan tayo pupunta? Pagkatapos ay ipinangaral niya sa kanila: "*Magsisi kayo, at ang bawat isa sa inyo ay mabinyagan sa pangalan ni Jesucristo para sa kapatawaran ng mga kasalanan*" (Gawa 2:38). Inayos ng Banal na Apostol Pablo ang kaniyang Sulat sa mga Taga-Roma sa ganitong paraan: una niyang pinangilabutan ang lahat sa pagsasabing, "*Nahahayag ang poot ng Diyos*" (Roma 1:18), at pagkatapos ay itinuro ang kanlungan para sa lahat — sa pananampalataya sa Panginoong Jesucristo (Roma 3:22 at iba pa).

Kapag ang isang tao ay nasa matinding kagipitan at nakakakita ng labas at kanlungan, gaano nga ba niya ito agad-agad sinasambot. Gayundin, ang ating espiritu, nang marinig ang mabuting balita ng kaligtasan sa Panginoon, ay sinasambot ito ng buong lakas nito, nang may pag-asa at kahandaang gawin ang lahat upang maging tagapagmana ng mga biyaya ng Ebanghelyo. Ang ganitong kalagayan ng ating espiritu ang naghahanda rito para sa pakikipag-isa sa Diyos, at ang biyaya ng Banal na Espiritu, na hanggang ngayon ay kumikilos lamang sa labas at naghihikayat sa atin, ay pumapasok sa atin hindi nang direkta, kundi sa pamamagitan ng sakramento. Ang mananampalataya ay nagsisisi, nabibinyagan, at tinatanggap *ang kaloob ng Banal na Espiritu* (Gawa 2:38). Ito ang gawa ng pakikipag-isa sa Diyos — buhay at mabisa. Ang gawaing ito ay malinaw na nahayag noong paunang pangangaral ng mga banal na apostol, nahayag ito pagkatapos nila, at nahahayag pa rin hanggang sa araw na ito, kapag wasto ang lahat ng ginagawa natin.

Hindi lahat ay ginagawa ng Espiritu ng Diyos nang mag-isa. May inaasahan sa atin, at mahalaga ang bagay na iyon. Ang Espiritu ng Diyos ang nagbibigay-inspirasyon sa atin, at ipinapakita ng ebanghelyo kung ano ang gagawin. Mula ito sa Diyos. Ngunit matapos Niya itong gawin, humihinto ang Diyos at naghihintay sa ating desisyon. Sa Kanyang unang mga kilos, tila tinatanong ng Diyos: gusto mo bang makaligtas sa kapahamakan? Narito kung ano ang dapat gawin. Ang sandaling ito ang pinakamahalaga. Ang mga sumusunod sa utos ay nagbubukas ng pinto sa karagdagang mga gawa ng biyaya, na siyang nagdadala sa kanila sa kaharian ng mga nailigtas. Ang mga hindi sumusunod ay pumuputol sa karagdagang mga gawa ng biyaya at nananatili sa gitna ng mga nalulunod. Ang Apostol Pablo ay nangangaral sa Areopagus. Pagkatapos ng sermon, sinundan siya ni San Dionysius at ng ilan pa at nabinyagan, habang ang iba ay nagsabi, "*Ano bang gustong sabihin ng palasakang*

ito?" (Mga Gawa 17:18), at ang iba naman ay nagsabi, "*Dinggin ka namin tungkol dito sa ibang pagkakataon*" (Mga Gawa 17:32). Hindi pinipilit ng Diyos ang sinuman na maligtas, kundi nag-aalok ng pagpipilian at inililigtas lamang ang mga piniling maligtas. Kung hindi kinakailangan ang ating malayang kalooban, ililigtas na sana ng Diyos ang lahat sa isang iglap, sapagkat "*Nais Niya na ang lahat ng tao ay maligtas*" (1 Tim. 2:4). Kung gayon, walang sinumang mapapahamak. Ngunit ang ating malayang kalooban ay hindi laging makatwiran; ito ay matigas ang ulo at hindi nakikinig sa Diyos Mismo. At dahil dito, tayo ay napapahamak.

Kaya't pakitandaan ang puntong ito. Dapat itong laging naroroon sa bawat espiritu kapag ang isang tao ay tumatalaga sa panig ng mga naliligtas. Binubuo ito ng mga sumusunod na kilos: matapos gisingin ng biyaya ang kamalayan sa kalubhaan ng kalagayan, at ituro ng ebanghelyo ang isang daan palabas nito, kailangang idagdag sa pakiramdam ng paghihirap ang kamalayan na ang sarili ang may sala sa lahat ng ito, at magsisi rito; maniwala sa bisa ng iminungkahing paraan ng kaligtasan; magnasa na maligtas sa paraang ito at magkaroon ng pag-asa rito; ipahayag ang ganap na kahandaan na gawin ang lahat ng itinakda bilang kundisyon para sa kaligtasan nang buong puso. Kapag nangyari ang lahat ng ito sa ating espiritu, ang natitira na lamang ay ang lumapit sa mga sakramento — at matutupad ang pakikipag-isa sa Diyos. Buodin natin: nagpakita ng pagsisisi, hinangad ang kaligtasan sa Panginoon at nagkaroon ng kaaliwan dito — ang mga ito ay mga gawaing nakasalalay, nagaganap sa loob, at nasisiyahan sa kanilang pagpapahayag doon. At ang huling kilos: ang pagiging handa na gawin ang anumang kinakailangan — ito ang tunay na aktibong puwersa para sa kaligtasan, sapagkat nakasalalay ito sa atin, ang pinagmumulan ng makaliligtas na gawain at ng maliligtas na buhay. Ang paghahandang ito, hangga't tayo lamang ang nagpapahayag nito, ay mahina, ngunit kapag nanahan ang biyaya ng Diyos sa loob, nagiging makapangyarihan ito, na walang nakikitang balakid, at nalalampasan ang lahat. Ito ay isang di-mapawiang sigasig sa pagpapalugud sa Diyos at masigasig na pagtupad sa Kaniyang kalooban, na may ganap na pananampalataya sa Panginoon at pag-asa ng kaligtasan sa Kaniya lamang. Tinutupad nito ang walang hanggang layunin ng Diyos na "*maging banal tayo at walang kapintasan sa Kanya sa pag-ibig*" (Efe. 1:4), kung bakit ginagawang masigasig tayo ng Panginoon para sa mabubuting gawa (Tito 2:14).

Sinasadya kong ituro ang inyong pansin sa sigasig na ito upang maging masigasig kayo rito. Sapagkat kapag naroroon ito sa ating panig, ang biyaya ng Diyos naman sa Kanyang panig ay tiyak na gagawin ang lahat nang sagana, kaya kapag naroroon ang sigasig na ito — sa larangan ng pananampalataya at paghahangad ng kaligtasan — naroroon ang lahat, at ang katuparan ng ating kaligtasan ay walang dudang nagsisimula na at patungo sa wakas nito; ngunit kapag wala ito, wala ring anuman: ang hindi masigasig para sa kaligtasan ay walang bahagi sa kaligtasan.

Ang haba ng paikot na dinaanan ko para dalhin kayo sa puntong ito. Ngunit pangkalahatan lamang ang mga ito. Ngayon, pag-usapan natin kayo mismo.

| 23 |

Noong nakaraan, sinimulan kong buuin at hindi natapos, ngunit iyon na ang karamihan sa kinakailangan. Ang konklusyon ay ito: alamin na ang selos na ating binanggit — aktibo, masigla, naglilibab, walang pagod na selos — ay isang tanda na ang ating espiritu ay naibalik sa kaniyang lakas at mga karapatan sa pamamagitan ng muling pagsasama sa Diyos sa pamamagitan ng biyaya at gawa ng Banal na Espiritu. May mga sandali rin tayong pag-aalab ng sigasig, ngunit sumiklab lamang ito at agad namang nanghihina. Ang sigasig na laging nag-aalab, tuloy-tuloy at walang kapagod-pagod, ay nagmumula lamang sa pagpapala ng ating espiritu ng Banal na Espiritu. Kaya, kapag mayroon kang ganitong sigasig, ibig sabihin ay naibalik na ang iyong espiritu, at — huwag mo lang itong patayin — sasakupin nito ang iyong kaluluwa at katawan, ang lahat ng pangangailangan ng iyong kalikasan at lahat ng iyong ugnayang pang-mundo at sibil, at ituturo ang lahat sa isang bagay: ang magpasaya sa Diyos at ang kaligtasan. Sagutin, oo o hindi.

Sa tingin ko ay napakahirap para sa iyo na sagutin ito, at hindi lamang dahil sa pagkamahinhin. Tutulungan kita. Huwag ihalo ang sigasig sa selos. Ang espirituwal na sigasig ay lubos na nakatuon sa pagpapalugud sa Diyos at sa kaligtasan ng kaluluwa; ito ay puno ng takot sa Diyos at patuloy na nakatuon ang pansin nito sa Diyos, na maingat na iniwasan ang anumang bagay sa kanilang mga iniisip, damdamin, salita, o gawa na hindi nakalulugod sa Diyos, ayon sa ipinapahiwatig ng kanilang budhi, na pinananatili nilang kasing-linis ng salamin; Pinipangalagaan nito ang puso laban sa anumang pagkahilig sa iba pa maliban sa Diyos at sa mga bagay na pang-Diyos, at sa pamamagitan ng pag-asa nito ay umaabot ito sa ibang mundo, pinuputol ang lahat ng pag-asa sa lupa.

Hindi nito iniwasan ang mga kinakailangan para sa pansamantalang buhay, ngunit ang lahat ng may kinalaman dito ay pangalawang bagay lamang para rito, at ang tanging layunin nito ay ang magpasaya sa Diyos at makamit ang kaligtasan. Nakikita mo ba? Pakiusap, talakayin ito nang mabuti at suriin ang iyong sarili hinggil dito.

Isaisip mo rin na may sigasig at espirituwal na sigasig, at matinding sigasig. Ngunit lahat ito ay nakatuon sa pag-aayos ng pansamantalang buhay. Ang iba ay masigasig sa agham, hindi kailanman natutulog; ang iba sa sining, naglalakbay sa buong mundo; ang iba sa industriya at kalakalan, walang ipinagpapaliban na pagsisikap; ang iba naman sa ibang bagay, pang-araw-araw o pang-sibil. Maayos sana ang lahat ng ito, ngunit ang problema ay kapag ang alinman sa mga selos na ito ay nakuha ang pansin at enerhiya ng isang tao, pinapatay nito ang espirituwal na selos. Ang espirituwal na selos, sa pinakamagandang pagpapakita nito, ay malamig sa espirituwal at hindi hinihikayat ang anumang pagnanais na makibahagi sa mga nagbibigay-kasiyahan sa espirituwal na selos. Tungkol naman sa ibang uri ng selos, hindi na kailangang banggitin kung gaano sila kasuklam-suklam sa espirituwal. Sapagkat mayroon ding hungkag na selos (tungkol sa damit at iba pa) at may masamang selos — malupit at makasalanan, na nakatuon sa kasiyahan ng mga pagnanasa. Ang huli ay hindi lamang nagpapalma sa espirituwal na sigasig, kundi lubos ding kaaway nito at pinipigilan ito sa kanilang sarili, at kung ito man ay gumising sa kanilang konsensya sa anumang paraan, itinataboy nila ito at hinahabol-habol ito sa iba. Napakaraming uri ng sigasig! Silipin mong mabuti at tingnan kung mayroon ka man sa mga ito.

Ang espirituwal na selos ay hindi nagtataboy sa kaluluwa (siyentipiko, artistiko, pang-araw-araw, sibiko), kundi pinamumoderahan at iniaayos lamang ito, itinuturo ito sa mga katulad nito, at hindi pinapayagan itong maging seloso sa anumang salungat dito. Pinalalayas lamang nito ang mga mayabang at mapusok at hindi pinapayagan silang lumitaw sa bilog ng buhay ng taong nasasakupan nito. May isang pagkakataon lamang na hindi ito nagpapasakop sa espirituwal na selos — iyon ay kapag nakita nitong ang mga pagsisikap at gawain na nagpapasaya sa selos na ito — agham, sining, pagiging artesano, buhay-pamilya, paglilingkod-sibil at opisina — ay hindi nagbibigay ng puwang para huminga, kundi pinagsisiksikan, pinapalamig, at pinapatay ito. Pagkatapos ay tuluyang inuugat nito ang taong nasasakupan nito mula sa kaayusan ng buhay na pinamamahalaan ng espirituwal na selos at dinadala siya sa isang lugar kung saan ang tanging mahalaga ay ang pagbibigay-kasiyahan rito — ang espirituwal na selos. Mahuhulaan mo kung ano ang pinag-uusapan ko, hindi ba?

Hinihiwalay ko ang tunay na espirituwal na selos mula sa lahat ng iba pa upang malinaw mong makita kung ano ito at maging maselan ka rito. Ito ang apoy na dinala ng Panginoon upang sindihan sa lupa at na, nang bumagsak sa lupa ng ating kalikasan, sinisilab ang lahat ng walang silbi at pinapino at pinapalinis ang lahat ng kinakailangan. Naiintindihan ito ng apostol nang isinulat niya sa mga taga-Tesalonica: *"Huwag ninyong patayin ang Espiritu"* (1 Tes. 5:19). Sapagkat bagaman ang Espiritung ito ay Espiritu ng biyaya, ang Kanyang presensya sa atin ay pinatutunayan ng nagliliyab na sigasig sa espiritu; at Siya ay napapatay kapag ang sigasig na ito ay nawala. Nauunawaan din niya ito nang turuan niya ang mga taga-Roma: *"Huwag kayong manghina sa sigasig, kundi maging mapalabas sa espiritu, na naglilingkod sa Panginoon"* (Roma 12:11).

Ang kasipagan at pagsusumikap ay ang sigasig mismo; ang pagliliyab sa espiritu ay ebidensya ng Kanyang presensya at bisa; ang paglilingkod sa Panginoon ang direksyon at diwa ng sigasig na ito. Sa paggabay sa ganitong sigasig, inutusan ng parehong apostol ang mga taga-Filipos: *"Ang lahat ng bagay na totoo, ang lahat ng bagay na kagalang-galang, ang lahat ng bagay na makatarungan, ang lahat ng bagay na dalisay, ang lahat ng bagay na kaibig-ibig, ang lahat ng bagay na kapuri-puri, kung may anumang kahusayan at kung may anumang bagay na karapat-dapat sa papuri, isipin ninyo ang mga bagay na ito... at ang Diyos ng kapayapaan ay sasama sa inyo"* (Fil. 4:8-9). Ito ang pinagmumulan ng sigasig ng diwang nabuhay at nakisanib sa Diyos, at bilang bunga ng sigasig na ito, pinananatili nito ang pagkakaisang ito. Dahil dito, ang Diyos ng kapayapaan ay nananahan dito — isang biyayang walang katulad.

Sa pagtukoy sa wastong direksyon ng sigasig, isinulat niya sa mga taga-Roma: *"Kaya't ipinamamanhid ko sa inyo, mga kapatid, sa pamamagitan ng mga kahabagan ng Diyos, na inyong ihain ang inyong mga katawan bilang isang buhay na hain, banal, kaaya-aya sa Diyos, na siyang inyong makatuwirang paglilingkod. At huwag kayong makibagay sa sanlibitang ito; kundi kayo'y baguhin sa pamamagitan ng pagbabago ng inyong pagkaisip, upang malaman ninyo kung ano ang kalooban ng Diyos—ang mabuti at kaaya-aya at ganap na kalooban"* (Roma 12:1-2). Ang pagbabago ng pag-iisip ay ang pagbabago ng ating espiritu sa pamamagitan ng biyaya. Nang mabigyan ng buhay, itinatakwil nito ang mga gawa ng panahong ito at masigasig na hinahangad lamang ang nakalulugod sa Diyos, iniaalay ang buong sarili sa Diyos bilang isang buhay na hain, banal at samakatuwid ay katanggap-tanggap sa Diyos.

Kaya ito ang diwa ng sigasig, ang kapangyarihan nito, at ang mga direksyon nito! Dahil napakahalaga ng sigasig na ito, sasang-ayon ka na sulit ang pagsisikap na tukuyin kung taglay ba natin ito. At magtrabaho rito.

Malapit na ang Kapistahan ng Kapanganakan ni Cristo. Binabati kita at ipinaaabot ko ang aking pagbati at pinakamabuting hangarin! Kasabay nito, binabati kita rin sa Bagong Taon. Marahil ay hindi na ako makapagsusulat sa iyo bago noon.

| 24 |

Binati kita sa Bagong Taon nang padalus-dalos, at saka ko naisip na batiin ka nang hiwalay at batiin ka ng isang bagay na espesyal. Ano nga ba? Na ikaw ay maging ganap na bago. Paano nga ba bago? Tulad ng bagong damit: lahat ay nasa ayos, walang mantsa o kulubot na makikita; sariwa lang talaga ang dating. Iyan ang hinihiling ko para sa iyong kaluluwa. Sa pisikal na anyo, ikaw ay, gaya ng sinasabi tungkol sa isang damit, bago nang todo, ganap na bago. Ngunit ang ating kaluluwa ay pumapasok sa mundo na may mga lumang bagay, at kung hindi natin aalisin ang mga ito, mananatili itong luma, na hindi nakatikim ng anumang bago. Ang mga lumang bagay sa kaluluwa ay kayabangan at mga pagnanasa. Itakwil mo ang lahat ng ito, at magiging bago ka.

Ikukwento ko sa iyo ang isang alamat, at mas mauunawaan mong malinaw kung tungkol saan ito. May isang lalaki na nanirahan sa isang malayong lugar sa disyerto. May sakit ang kanyang mga panloob na organo: ang kanyang baga, o ang kanyang puso, o ang kanyang atay, o ang lahat ng ito nang sabay-sabay. Napakasakit kaya gusto na niyang mamatay. Dahil walang inaasahang tulong mula sa tao, lumapit siya sa Diyos sa pamamagitan ng taimtim na panalangin. Dininig siya ng Panginoon. Isang gabi, habang siya ay nahihimling, nagkaroon siya ng isang pangitain: dumating ang dalawang anghel na may dalang kutsilyo, binuksan nila ang kanyang katawan, inalis ang mga may sakit na bahagi, nilinis, hinugasan, at pinahiran ng isang bagay. Pagkatapos ay ibinalik nila sa kani-kanilang lugar ang lahat, winisikan nila ito ng isang bagay, at nagsugpong muli ang lahat na para bang walang gupit. Nang magising siya, ang matandang lalaki ay ganap nang malusog, na para bang kailanma y hindi siya nagkasakit, bago, na parang isang binata sa kasagsagan ng buhay. Nakikita mo ba kung ano ang hinihiling ko para sa iyo? Na malinis ang lahat sa iyong kaluluwa, itapon ang maysakit at matanda, at ang lahat ay maghilom at mabago, maibalik sa kani-kanilang lugar at budburan ng buhay na tubig. At ikaw ay magiging bago, sariwa, puno ng maliwanag at masayang buhay.

Ikinuwento ko ang kuwentong ito sa isa sa mga nagsusumikap na pagbutihin ang kanilang sarili. Pagkatapos niyang pakinggan ito, siya'y sumigaw: Oh, sana'y dumating ang mga Anghel at gawin sa aking kaluluwa ang ginawa nila sa katawan ng matandang lalaki! Sa sigaw na ito, maririnig ang parehong panalangin at pagnanais na ipasa sa iba ang dapat gawin sa pamamagitan ng sariling pagsisikap. Sapagkat ang ganitong katusuhan ay hindi dayuhan sa ating mga puso: hindi tayo tutol sa pagiging mabuti, ngunit nag-aatubili tayong magsikap para rito. Hindi darating ang mga Anghel upang linisin at pagalingin ang kaluluwa. Maaari silang magbigay sa atin ng gabay at mga paalala, ngunit tayo mismo ang dapat gumawa ng lahat. Ang lahat ng paraan, o mga kasangkapan at medikal na instrumento, ay ibinigay na sa atin. Kunan mo ang mga ito at hiwain mo ang iyong sarili kung kinakailangan nang hindi ka nagpapakita ng awa sa sarili. Walang ibang makakagawa nito. Ang Diyos Mismo ay hindi pumapasok sa santuwaryo ng kaluluwa gamit ang Kanyang kapangyarihan, kundi magalang na humihiling ng pasok.

Hindi ko hinihiling sa iyo kung ano ang pakiramdam mo tungkol dito: kung nais mong linisin ang sarili o sisihin ang iba sa lahat ng bagay. Hindi mo pa ito hinahawakan nang maayos. Ngunit kapag ginawa mo na, hulaan ko na madalas kang magkaroon ng panandaliang pagnanasa: oh, sana'y dumating na ang mga Anghel at linisin ang lahat! Gayunpaman, hindi ito aakoin ng mga Anghel, kahit na naroroon sila kasama mo. Ang gawain ng paglilinis ay dapat gawin ninyo mismo, nang walang awa sa inyong sarili. Ang pinagmulan ng gawaing ito sa loob natin ay ang siglang nagbibigay-buhay na sinulat ko noong nakaraang beses. Ito ay sabay na nagsisilbing tagaputol at kutsilyo, na napakabisa kapag pinatalas ng biyaya at ginabayan ng mga pahiwatig nito. Maaari itong maging walang-awang kapag pumasok sa puso, naghiiwa nang hindi pinapakinggan ang mga daing ng pinuputol. Ngunit dahil dito, mabilis na isinasagawa ang gawain at malapit nang magwakas, sapagkat hindi lahat ay paghiwa. Kapag naihiwa na ang lahat, ang sigasig ay hindi na kutsilyo, kundi tagapangalaga, at itinatapon nito ang lahat ng kabagsikan laban sa mga kaaway ng kaligtasan, na ang pag-aabala ay walang sinumang ligtas at ang walang-hiya ay hindi kailanman nagpapahinga sa sinuman.

Nakikita ninyo para sa inyong sarili na binanggit ko ang paksang ito upang pukawin ang inyong pagnanais na matukoy nang mas tiyak kung taglay ninyo ang ganitong uri ng selos. Sapagkat kung wala ito, hindi magpapatuloy ang inyong espirituwal na gawain. At kapag wala ito, nangangahulugan na natutulog ang espiritu, at kapag ito'y natutulog, walang saysay ang pagtalakay sa mga bagay na espirituwal.

| 25 |

Nais kong ibahagi sa inyo ang mga kaisipang dumating sa akin noong Pagdiriwang ng Pagbibinyag ng Panginoon. Balak ko sanang itanong sa inyo: paano ninyo tinitingnan ang inyong binyag? Isang simpleng ritwal lang ba ito, o may ibinibigay ba ito sa inyo? Ngunit naisip ko na mas mabuting ako na lang ang magpasya para sa sarili ko. At kaya nagpasya na ako.

Ang binyag ay nagbibigay sa atin ng isang bagay na wala nang ibang makakapagbigay sa atin dito sa lupa. Pinagsasama at hinahalo nito ang banal na biyaya sa ating kalikasan, kaya't ang isang tao ay lumalabas mula sa paliguan ng binyag na parang isang produktong lumalabas mula sa isang pagawaan, halimbawa, isang kampana na pinagdagdagan ng pilak ang tanso. Ang isang katulad na kampanang tanso na walang pilak ay mukhang kapareho ng may pilak, ngunit iba ang kanilang komposisyon, iba ang kanilang tunog, at iba ang kanilang karangalan at halaga. Ganoon din, magkaiba ang mga taong nabinyagan at hindi nabinyagan. Ang pagkakaiba ay ang binyagang tao ay pinag-isa sa biyaya ng Banal na Espiritu, sapagkat ang taong binibinyagan sa tubig ay binibinyagan din sa Banal na Espiritu. Sa panlabas, siya ay parehong tao tulad ng hindi binyagan, ngunit sa katotohanan, sa kanilang komposisyon, sila ay magkaiba nang lubos.

Kaya naman, sa banal na binyag, isang bagong, labis-kalikasan na sangkap ang idinadagdag sa ating likas na kaayusan, at nananatili itong nakatago sa loob natin, na lihim na gumagawa. Tinatanggap natin ang binyag sa pagkabata, at kahit hindi natin alam kung ano ang nangyayari sa atin, ang biyaya ay nakikisanib pa rin sa atin at agad na nagsisimulang kumilos sa atin lampas sa ating kamalayan, sa nag-iisang kabutihan ng Diyos, alang-alang sa pananampalataya ng ating mga ninong at magulang. Habang tayo'y tumatanda, hindi na natin malinaw na matutukoy sa ating sarili kung ano ang nagmumula sa ating kalikasan at kung ano ang nagmumula sa biyaya, na mula pa noong binyag ay nasa ating kalooban, ay hindi nananatiling walang ginagawa kundi kumikilos sa sarili nitong paraan. Ngunit noong unang panahon, nang ang mga matatanda ay dinala sa pananampalataya at nabinyagan, ang gawa ng biyaya ay agad na kitang-kita sa kanila, kapwa sa kanilang sarili at sa iba. Ang mga pagbabago sa pag-uugali at pamumuhay ay lalong kapansin-pansin kapag, halimbawa, ang mapag-init ay naging mapayapa, ang mayabang ay naging mapagkumbaba, ang kuripot ay naging bukas-palad, ang malikot ay naging tapat sa asawa, at iba pa. Tiyak na nangyari rin sa atin ang katulad nito sa batyasan. Nang tayo'y mag-may gulang at makita ang kabutihan sa ating sarili, madalas tayong magmalaki rito, o ang iba ay nagmamalaki sa atin, iniugnay ito sa ating sarili, samantalang ayon k , ang lahat ng mabuti sa atin ay dapat iugnay sa biyaya ng Diyos, na binabago ang lahat ng likas sa atin at nagbibigay sa atin ng marami nang direkta mula sa Kanya.

Ang biyaya ay lihim na gumagawa sa atin mula pagkabata. Ito ay pinapapanibago sa atin sa pamamagitan ng mga Banal na Sakramento ng Katawan at Dugo; at ang kapaligirang ating pinaglalaguan, kung ito ay tapat at deboto, ay nagbibigay ng puwang para sa pagkilos nito sa atin sa pamamagitan ng Kristiyanong pagpapalaki. At lumalabas tayo mula sa pagkabata at pagdadalaga sa ilalim ng mga kondisyong ito na lubos na naiiba sa mga hindi nabinyagan. Naniniwala ako na ikatutuwa mong tanggapin ang ideya at paniniwala na ikaw ay pinagpala. Huwag mo itong itanggi, kundi magpasalamat ka. Nagtatrabaho nang lihim ang biyaya, ngunit madalas itong sumisiklab at nagpapahayag ng sarili sa pamamagitan ng mga banal na pagnanasa at gawa. Kung mas madalas mong kuskusin ang iyong sarili, sa paglakad sa mga daan ng Kristiyano, mas madalas mong mararanasan ang gawa ng biyaya. May apoy sa kahoy, ngunit ito ay nakatago. Simulan mong kuskusin ang kahoy sa kahoy, at lilitaw ang usok, at susunod ay apoy. May kuryente sa amber at sa sealing wax, ngunit hindi ito nakikita. Igiling mo ito, at agad itong lilitaw sa pamamagitan ng pag-akit sa maliliit na partikulo at maging mga kislap. Tahimik ang telegrapo, ngunit sa sandaling magsimulang gumawa ng alitan ang makina, agad na nagigising ang kuryente, at makikita mo kung gaano kabilis itong kumikilos.

Kaya nakikita mo, pinagpalang anak ng Diyos, kung ano ang pinagmulan ng suliranin! Dapat mong sikaping lumakad sa Kristiyanong daan, at ang biyaya ng Diyos ay patuloy na magpapamalalas ng sigla nito sa iyo. May mga elektrikal na araw. Bakit? Maraming kuryente ang nalilikha sa pamamagitan ng ilang aparato at pinananatili sa ganitong kalagayan ng eksitasyon. Nais kong maging isang araw na nagliliwanag sa sarili sa ilalim

ng impluwensya ng biyayang ipinagkaloob sa iyo at naninirahan sa iyong kalooban. At dito tayo bumabalik sa iisang bagay: na huwag mong kahabain ang iyong sarili, kundi putulin at kuskusin mo ang iyong sarili. Kung hindi, wala tayong makakamit sa espirituwal na kahulugan, kahit na tayo ay maaaring napakaganda sa panlabas na anyo.

| 26 |

Naniniwala ako na naaalala ninyo at pinananatili na ang isang Kristiyano ay hindi payak, kundi binubuo ng kalikasan at biyaya. Ngayon, nais kong ipaliwanag sa inyo na ang mga nailigtas — ang mga papasok sa walang hanggang Kaharian ng Diyos — ay yaong mga hindi nananatiling nakatago ang biyaya, kundi nahahayag, sumisidhi sa buong pagkatao natin at nagiging nakikita kahit sa panlabas, na para bang sinisipsip ang ating kalikasan.

Pakinggan ninyo ang mga salita ng Tagapagligtas! Sinasabi Niya na ang Kaharian ng Diyos ay parang isang babae na kumuha ng lebadura at inilagay ito sa masa. Ang masa, nang matanggap ang lebadura, ay hindi agad lumalastog: nangangailangan ito ng panahon. Ang lebadura na inilagay sa loob ay unti-unting sumisingaw sa buong masa — at ang buong masa ay nabubuo ng lebadura: ang tinapay na gawa rito ay lumalabas na malambot, mabango, at masarap. Gayundin, ang biyaya, nang ibuhos sa ating kalikasan, ay hindi biglang sumisingaw sa lahat nito, kundi unti-unti. Pagkatapos, nang ito ay tumagos na sa lahat, ang buong kalikasan natin ay nagiging pinagpala. At ang mga gawa na ginagawa ng isang tao noon ay kakaiba. Bagaman mukhang pareho lamang ang mga ito sa gawa ng iba, mayroon itong sariling katangi-tanging amoy, lasa, at tunog. Tinatanggap lamang ito ng Diyos bilang mga gawa na lubos na kaaya-aya sa Kanya.

Gagamit ako ng isa pang paghahambing upang ipaliwanag kung paano ang biyaya, kapag binigyan ng malayang pag-iral upang kumilos, ay tumatagos sa ating buong kalikasan at pagkatapos ay lumalabas at nakikita ng lahat ng may kakayahang makakita. Tulad ng apoy na tumatagos sa bakal, hindi ito nananatili lamang sa loob ng bakal, kundi lumalabas at inihahayag ang nag-aalab nitong kapangyarihan sa lahat, gayundin ang biyaya, na tumatagos sa ating buong kalikasan, ay nagiging lubos na nakikita ng lahat. Ang lahat ng nakakasalamuha sa ganoong pinagpalang tao ay nararamdaman ang pambihirang kapangyarihang taglay niya, na nahahayag sa iba't ibang paraan. Kapag siya'y nagsasalita tungkol sa anumang espirituwal, ang lahat ay nagiging malinaw, na para bang sa maliwanag na araw, at ang kanyang mga salita ay tuwirang tumatagos sa kaluluwa at doon ay mayabang na bumubuo ng katugmang damdamin at pag-uugali. Kahit hindi siya nagsasalita, sumisiklab mula sa kanya ang init na nagpapainit sa lahat, at may isang kapangyarihang sumisibol mula sa kanya na nagpapasigla ng moral na enerhiya at nagbubunsod ng paghahanda para sa lahat ng uri ng espirituwal na gawa at kabayanihan.

Natatanggap natin ang biyaya ng Diyos sa pamamagitan ng banal na binyag sa pagkabata. Mula sa sandaling iyon, nagsisimula na itong gumawa sa atin at ginagampanan ang tungkulin nito sa pag-asang kapag tayo ay nag-iwan na, tayo mismo, sa ating malayang kalooban, ay magsisimulang masigasig na gawin ang lahat ng nakasalalay sa ating pagsisikap sa gawain ng kaligtasan. Kapag ang isang pamilya ay deboto at pinalalaki ang kanilang mga anak sa Kristiyanong paraan ng pamumuhay, ang biyaya mismo ang nagpapakalma sa kanilang kalooban, at sila ay lumalaking mababa sa loob, mapagkumbaba, masunurin, mahabagin, magalang, at puno ng takot sa Diyos. Makikita ang mga halimbawa nito saanman.

Ituturo ko rin sana sa iyo, kung hindi ako natatakot na mangangarap ka tungkol sa sarili mo, kahit na wala pang gaanong dapat isipin tungkol sa sarili mo, dahil wala pang nakamit sa pamamagitan ng sariling pagsisikap. Ang lahat ng mabuting nakikita ay pag-aari ng iba; ito'y ipinagkaloob at pinagyaman. Nasa iyo na ngayon ang pagmamahal sa lahat ng mabubuting ito at ang pagtatago sa mga ito sa iyong puso, upang itaas at paramihin ang mga ito. Totoo na nakatayo ka sa matibay na pundasyon at inilagay ka sa mabuting landas, ngunit sa lahat ng ito ay wala pang malayang kalooban at malayang pasya mula sa iyo. At kung hindi mo ito ipatutupad ngayon, ang lahat ng itinanim sa iyo ng iyong nakaraang pagpapalaki ay hindi magiging pangmatagalan at, sa hindi kanais-nais na mga kalagayan, ay mawawala, na iiwan lamang ang mga kaaya-aya, at marahil ay hindi kanais-nais, na alaala.

Naalala mo ba kung ano ang nangyari sa iyo nang lumusong ka sa alon ng makamundong buhay? Sino ang nagpahirap sa iyo at nagpabagsak sa puso mo noon? Ang lahat ng kabutihan sa iyo ay pinainit ng biyaya ng Diyos sa pamamagitan ng banal na pagpapalaki ng pamilya. Bakit ka nila pinahirapan? Dahil pinayagan mong makaramdam ng simpatiya para sa mga magulong gawi na iyon. Bagaman hindi mo ito sinabi sa akin, likas na

sumusunod ito mula sa kalungkutang bumabagabag sa iyo pagkatapos. Kung wala ang simpatiyang ito, hindi sana nagkaroon ng paghihirap. At sinulat ko sa iyo na kung pipilitin ka ng pangangailangan na muling lumusong sa parehong alon ng kaguluhan, huwag mong itali ang iyong puso sa anumang makikita at maririnig mo roon. At kung hindi mo itatali ang iyong sarili, hindi ka mararanasan ang paghihirap. Hindi ko alam kung nandoon ka at, kung nandoon ka man, kung sinusunod mo ang sinulat ko sa iyo. Tingnan mo sa sarili mo. Pagkatapos ng lahat, ikaw ang iyong sariling panginoon, na papasok sa edad ng malayang pagkilos. Sasabihin ko lang sa iyo na magiging alinman ka sa parehong walang laman, mayabang, at mapusok na personalidad tulad ng lahat ng iba, o hindi ka magiging alinman sa dalawa. Ang unang uri ng personalidad ay lilitaw kapag buong pusong inialay mo ang sarili mo sa buhay na iyon. Doon mo makakalimutan ang lahat ng mabuti, banal, at espiritwal sa nakaraan at magiging kaaway ka nito. Kilala kita, kaya sigurado akong hindi ito mangyayari sa iyo. Ngunit hindi ko maitatangi ang posibilidad ng ikalawang senaryo: maaaring hindi ka maging alinman sa dalawa — hindi ka maging espiritwal o makamundo, hindi Kristiyano o pagano. Mangyayari ito kapag ikaw, habang pinananatili mo ang mga banal na kaugalian kung saan ka pinalaki, ay nabigong bantayan ang iyong puso laban sa pakikiramay sa mga kaugalian ng sekular na buhay. Tandaan: pakikiramay ang ibig kong sabihin, hindi pakikilahok, na kung minsan ay kinakailangan, gaya ng sinasabi mo. Ang simpatiyang ito ay hindi ka ilalayo sa nauna, ngunit papalamigin nito ang iyong damdamin para rito, at hihila-hila ka na lamang dito dahil sa nakasanayan kaysa sa pinili ng puso. Sa esensya, hindi ka mapapabilang sa makalupang mundo ni sa tunay na espirituwal na saklaw: hindi ka magiging alinman sa dalawa.

Ano ang makukuha ninyo rito? Ang parehong bagay na ipinahayag na ng Panginoon sa Pahayag sa isa sa mga Anghel ng mga Simbahan: *"Alam Ko ang mga gawa ninyo; hindi kayo malamig ni mainit. Naku, sana'y malamig kayo o mainit! Ngunit dahil maligamgam kayo, hindi mainit ni malamig, susuka Ko kayo mula sa Aking bibig"* (Pahayag 3:15-16). Dapat ay masigasig ka sa Diyos at sa lahat ng bagay na banal, at malamig sa lahat ng bagay na sekular at makamundo. Kung hindi ka malamig sa sekular at hindi rin masigasig sa banal, kundi maligamgam at kalahating malamig sa pareho, tatanggihan ka ng Diyos. Ano ang dapat gawin? Dapat mong piliin ngayon nang buong puso ang isang banal, maka-Diyos, at espiritwal na pamumuhay na Kristiyano — ngayon, sa mismong sandaling ikaw ay papasok sa isang yugto ng malayang pamumuhay. Ito ang buong diwa ng aking talumpati. Pumili ka — at maliligtas ka sa kapahamakan ng pagiging hindi ganap sa alinman sa dalawa. Nawa'y pagpalain ka ng Diyos at bigyan ka Niya ng pagkaunawa!

| 27 |

Ikinalulugod ko ang iyong pagnanais na muling ipanganak. Sinapian ka ng pagnanais, ngunit pagpalain ka ng Panginoon, at bigyan ka ng determinasyong isakatuparan ang pagnanais na ito, at pagkatapos ay gumawa ka ng iyong desisyon at isabuhay ito, na hindi naman ganoon kahirap o kaba sa letra, ngunit sa esensyal nitong kahulugan, dapat itong maging gawain ng buong buhay. Pag-uusapan natin mamaya kung paano makarating sa isang desisyon. Ngayon ay tatalakayin ko kung ano ang mangyayari sa katapusan. Ang isang may malay at maliwanag na wakas sa anumang gawain ay nagpapanatili ng enerhiyang kailangan upang makumpleto ito.

Noong huling sumulat ako sa iyo, sinabi kong dapat nating kusang-loob na bigyan ng puwang ang biyaya ng Diyos na natanggap natin sa binyag, upang ito, na parang lebadura, ay makapuno sa ating buong pagkatao sa lahat ng bahagi at piraso nito; pagkatapos ay idinagdag ko na mula sa sandali ng binyag ay agad itong nagsisimulang gumana at, kung hindi ito makatagpo ng mga hadlang, ginagawa nito ang lahat ng posible sa kaluluwa sa pag-asang, pagdating nito sa hustong gulang, pipiliin ng kaluluwa nang kusang-loob ang mga simula ng buhay Kristiyano na kaaya-aya sa Diyos na itinakda na ng biyaya. Kapag, sa pagdating ng hustong gulang, pinili ng isang tao ang biyaya nang may kamalayan at malayang kalooban, tinuturuan siya nito kung paano makibagay sa kanyang sarili at baguhin ang lahat sa kanyang kalooban, at hindi ito umaalis sa kanya hangga't hindi natatapos ang gawain nito, maliban kung tutulan ito ng tao sa kanyang kalooban. Nakatayo ka ng sa sandaling iyon ng buhay kung kailan nasa iyong kalooban at kalayaan ang pagpili kung sasama ka sa biyaya o sa kabaligtaran nito. Ipagpalagay natin na pinili mo ang una at naabot mo na ang masayang wakas ng isang buhay na puno ng biyaya sa pamamagitan ng pagsusumikap sa buhay. Paano mo sa palagay mo makikita ng iba ang iyong panloob na sarili noon? Tulad ng isang maningning na bituin, na nagkakalat ng maliwanag na sinag saanman. Ganyan nga ang mangyayari!

Tandaan, sinabi mong hindi mo makontrol ang iyong mga iniisip, at pagkatapos ay isinulat mong sinira kita ng aking mga salita, na mas maganda ang lahat noon, ngunit nang sinimulan mong suriin ang iyong sarili ayon sa aking tagubilin, kaguluhan lamang ang nakita mo: ang iyong mga iniisip, damdamin, at mga hangarin ay nagkalat, at wala kang lakas na ayusin ang mga ito. Narito ang dahilan kung bakit ganito: walang sentro. At walang sentro dahil hindi ka pa nagpapasya gamit ang iyong kamalayan at malayang pagpili kung aling panig ang pipiliin. Ang biyaya ng Diyos ang nagdala ng kaayusan sa iyo hanggang ngayon, at ito ay nariyan noon at nariyan pa rin sa iyo. Ngunit mula ngayon, hindi na ito kikilos nang mag-isa, kundi hihintayin ang iyong desisyon. At kung hindi mo ito pipiliin sa pamamagitan ng iyong pasya at desisyon, lubos itong aalis sa iyo at iiwan kang nasa kamay ng iyong sariling kalooban. Matatanggihan ka ng kabilang panig, at marahil pipiliin mo pa ito ng iyong puso, ngunit huwag mong asahan na mababawasan ng direksiyong ito ang kaguluhan sa iyong kalooban. Hindi, magkakaroon pa ng mas matinding kalituhan at kaguluhan. Magsisimula lamang ang kaayusan sa loob mo kapag pinili mo ang biyaya at ginawa mong agarang batas ng iyong buhay ang kaayusan ng buhay ayon sa diwa nito. Mula sa sandaling mabuo ang ganitong desisyon sa loob mo, mabubuo rin sa loob mo ang isang sentro, isang matibay na sentro na magsisimulang hilahin patungo sa sarili nito ang lahat ng nasa loob mo. Sa sentro ay ang biyaya, na nagmamay-ari ng iyong kamalayan at kalayaan, o ang iyong kamalayan at kalayaan na pinagsama sa biyaya. Ito ang tinatawag dati na pagkabuhay na mag-uli o pagpapanumbalik ng espiritu. Pagkatapos ay sisimulang hilahin ng biyaya ng Diyos ang lahat ng iba pang puwersa ng iyong kalikasan, espirituwal man o pisikal, patungo sa sentrong ito at itutok ang lahat ng kanilang gawain, pinananatili ang mabuti sa kanila at winawasak ang lahat ng masama. Ang paghila na ito ng lahat sa isang sentro at paggabay sa lahat patungo rito ang siyang panloob na muling pagsilang na iyong pinakahangad. Kapag kumpleto na ang muling pagsilang na ito, ang lahat — maliliit man o malalaki — ay manlalabas mula sa isang sentro, at mananahan ang perpektong pagkakasundo sa loob, at *"ang kapayapaan ng Diyos, na hindi nasusukat ng kaisipan,"* ay sasaklaw sa panloob na templo ng iyong kalikasan. *"At ang Diyos ng kapayapaan ay sumaiyo"* (Filipos 4:8-9). Kay ganda at kay sasarap ng ganitong kalagayan. Nagmadali kang may pagnanasa tungo sa isang bagay na tunay na karapat-dapat sa iyong pagnanasa.

Ngayon, subukang alalahanin kung ano ang sinabi tungkol sa isang tiyak na laganap at banayad na elemento, na sumisingaw sa lahat ng bagay at magkasing-homogene sa balat ng ating kaluluwa. Kapag ang kaluluwa ay nasa labas ng biyaya, ang balat nito ay alinman sa madilim na parang pinakamadilim na gabi, kung ito'y nagpapasasa sa mga pagnanasa at nagsisilbi rito; o kulay-abo na parang malabong hamog, kapag hindi naman lubos na inilalagay ang sarili sa mga pagnanasa, ngunit namumuhay pa rin sa kayabangan. Sa ilalim ng impluwensya ng biyaya, habang pinupuno ito sa kaluluwa, unti-unting lumiliwanag ang balat nito, gaya ng karaniwang paglilinaw ng maulap na panahon. Kapag ang kaluluwa ay ganap nang napuno ng biyaya, ang balat nito ay ganap ding nagliliwanag at nagniningning. Dahil sa pagkakataong ito, ang lahat ng nasa loob ay nakatuon sa isang punto, kung saan nagmumula ang lahat ng kilos at gawa, ang liwanag at ningning ng balat ay tila nagmumula rin sa iisang sentro, kasabay ng mga espirituwal na kilos. Ito ang sinag. Ang panloob na pagkatao ng mga pinagpala ay kumikislap na parang bituin, hindi lamang sa espirituwal na liwanag, kundi pati na rin sa materyal na liwanag.

Ang panloob na ningning na ito ay madalas sumisilay palabas at nakikita ng iba. Nang ako ay nasa St. Petersburg noong dekada 1940, narinig ko ito mula sa ilang tao at labis kong nais na makita ito ng aking sariling mga mata. Nangyari na tinanggap ko ang isang monghe na nagsisimulang magpakita ng konkretong mga palatandaan ng biyaya. Nagsimula kaming mag-usap tungkol sa mga espirituwal na bagay. Habang lalong nalubog siya sa kanyang mga iniisip, lalo pang nagliwanag ang kanyang mukha, at naging kasing puti ng niyebe, at kumislap ang kanyang mga mata. Sinasabing si Ama Seraphim ng Sarov ay madalas na nagniningning, lalo na sa panalangin sa simbahan, na nakikita ng lahat. Maraming kuwento tungkol sa ganitong mga pagpapakita sa buhay ng mga santo. Isang kuwento, halimbawa, ang nagsasabing nang tumayo siya upang manalangin at itaas ang kanyang mga kamay sa langit, may mga sinag ng liwanag na dumaloy mula sa bawat daliri ng kanyang magkabilang kamay sa malayong distansya. Isa pang kuwento ang nagsasabing may pinunta ang kanyang disipulo sa kanya at kumatok, ngunit walang sumagot. Yumuko siya upang sumilip sa siwang at nakita niyang ang matanda ay nakatayo na lubos na nagniningning, na parang haligi ng liwanag. Marami, maraming ganitong mga alamat. Nakarinig ako ng katulad tungkol kay San Tikhon noong bata pa ako. Ang Pagbabagong-anyo ng Panginoon, nang Siya ay lumitaw na lubos na naliligo sa liwanag, ay mula sa iisang pinagmulan.

Ang ganitong ningning ay natural na nahahayag kapag lumilipat sa ibang buhay, sapagkat noon ay naglalaho ang mabagsik na katawang ito at hindi na ito pumipigil upang makita siya ng iba. Nabanggit ko na sa inyo kung paano si San Antonio na Dakila, nang minsan ay nakaupo at nakikipag-usap sa kanyang mga alagad, ay itinuon ang kanyang mga mata sa langit at, matapos itong titigan nang matagal, ay nagsabi: "Nakita ko ang isang haligi ng liwanag na umaakyat mula sa lupa patungo sa langit. Ito ang kaluluwa ni Ammonius na lumilipad patungo sa Panginoon." Maraming ganitong mga bisyon ang naitala. At walang duda na ang mga nasa kanino ang biyaya ng Diyos, matapos itong matanggap, ay nagsimulang gumawa nang kaunti, kahit na hindi pa ito lubos na tumagos sa kanilang buong pagkatao, ang makakapasok sa Kaharian ng Langit. Alalahanin ang parabula ng sampung birhen. Limang mangmang na birhen ay hindi nakapasok sa palasyo dahil wala silang apoy sa kanilang mga sulo. Ibig sabihin nito, matapos nilang matanggap ang biyaya tulad ng iba, hindi nila pinagsikapan na sindihan ito sa kanilang sarili at hindi nila pinag-igihan na bigyan ito ng puwang upang ganap na makaapekto sa kanila. Pinatay nila ang biyaya, at wala nang liwanag, sapagkat wala nang ibang magmumulan ito sa ating kalooban maliban sa biyaya.

Isipin kung gaano sila nagulat nang nakatayo sila sa mismong pintuan at tinanggihan, at narinig ang tinig ng nobyo, na hindi sila inaanyayahan papasok, kundi itinataboy sila. Panginoon, maawa ka! Kay pait na kapalaran! Isipin mong madalas ang sandaling ito at gawin mo ang lahat ng iyong makakaya upang masigurong hindi mangyari sa iyo ang ganitong bagay.

Pagpalain ka ng Diyos!

| 28 |

Nagmamadali akong magpadala pa ng ilang linya tungkol sa iisang paksa, bilang karagdagan sa aking sinabi kanina.

Yaong mga tumanggap ng biyaya ngunit hindi pinayagang gumana ito sa kanila, kundi pinigilan ito, ay unang kakaltasan ng kaloob ng biyaya sa paghuhukom ng Diyos, at pagkatapos ay ihahagis sila sa panlabas na kadiliman. Ipinahayag ito ng Tagapagligtas sa parabula ng mga mina (Lucas 19:12-26). Ang lahat ng mga alipin ay binigyan ng isang mina: pantay-pantay ang biyaya na ipinagkaloob sa lahat. Ngunit ang isa ay nakamit ng sampung mina pa, ang isa naman ng limang mina, at ang ikatlo ay wala: binalot niya ito sa isang panyo at itinabi. Ibig sabihin nito, ang una ay pinakahusay na nagpursige upang mapuno ng biyaya, ang pangalawa ay kalahati ng pagsisikap, at ang ikatlo ay pinabayaan ang kaloob, hindi man lang nagmalasakit na pasiglahin ang biyaya sa kanyang sarili. Ang gantimpala ay ibinigay ayon sa pagsisikap na ginawa upang makinabang o magliwanag sa ilalim ng impluwensya ng biyaya. Ang huli ay wala nang ginawa sa bagay na ito — kinuha nila sa kanya ang ipinagkaloob nang napakabukas-palad sa simula.

Nakikita mo ba kung paano gumagana ang mga bagay at kung paano ito nagtatapos? Tayong mga nabinyagan ay lahat ay tumanggap ng sukat ng biyaya ng Banal na Espiritu. Ang biyayang ito, gaya ng nabanggit ko na, ay gumagana nang mag-isa muna sa atin, hanggang sa tayo'y mag-may gulang. Kapag tayo'y nag-a-edad na, handa pa rin itong kumilos sa atin anumang oras, ngunit hindi ito kumikilos; naghihintay ito hanggang tayo mismo ang kusang-loob na lumapit dito, na tayo mismo ang nagnanais ng buong pagganap nito sa atin at hinahanap ito. Sa sandaling hanapin natin ito, agad itong muling nagsisimula ng gawain sa atin, pinupukaw, ginagabayan, at pinatitibay tayo. Ang pagtagos ng biyaya sa atin ay magiging katumbas ng ating pagnanais at ng ating mga pagsisikap na makamtan ito. Ngunit kung hindi natin ito ninanais at hindi tayo nagsusumikap tungo sa layuning ito, hindi ito kikilos sa atin laban sa ating kalooban, na parang pinipilit. Binigyan ng Diyos ang tao ng kalayaan at ayaw Niya itong labagin, ayaw Niyang pumasok sa kanya at kumilos sa kanya laban sa kanyang kalooban. Kung ang tao mismo ang kusang-loob na nais sumuko sa kilos ng Diyos, saka Siya nagsisimulang kumilos sa kanya sa pamamagitan ng Kanyang biyaya. Kung nakasalalay lamang sa Diyos ang lahat, sa isang iglap ay magiging banal na ang lahat. Isang sandali ng kalooban ng Diyos, at magbabago ang lahat. Ngunit ang batas ay ganito: dapat itong hangarin at hanapin ng tao mismo, at hindi siya pababayaan ng biyaya hangga't nananatili siyang tapat dito.

Alalahanin ang parabula ng Tagapagligtas tungkol sa kayamanang nakatago sa bukid at sa taong naghahanap ng mga mahalagang perlas (Mateo 13:44-46). May isang tao na nakakita ng isang bukid na may nakalibing na kayamanan, kaya't ipinagbili niya ang lahat ng kanyang pag-aari at binili ang bukid na iyon. Siyempre, hinukay niya ang kayamanan at yumaman siya, bagaman hindi ito binanggit. Ang bukid na ito o

ikasampu ay ang ating kaluluwa; ang kayamanang nakatago rito ay biyaya, na inilagay rito sa pamamagitan ng banal na binyag. Ang nakita ng lalaki sa parabula bilang kayamanan ay sumasagisag sa sandaling napagtatanto ng isang Kristiyano na sa loob niya ay nakatago ang isang kayamanang walang kapantay: ang biyaya ng Banal na Espiritu. Ipinagbili niya ang lahat — ibig sabihin, isinakripisyo niya ang lahat ng mayroon siya, lahat ng mahalaga sa kanya, upang makamit ang kayamanang iyon — upang gisingin at buhayin ang biyayang nakatago sa loob niya.

Isang mangangalakal naman ang nakikipagkalakalan sa mga mamahaling bato. Nalaman niya na sa isang lugar ay mayroong diyamanteng walang katulad, ngunit hindi alam ang presyo nito sa lugar kung saan ito natagpuan (idinadagdag ko ito). Nang ninais niyang makuha ito, ipinagbili rin niya ang lahat ng kanyang pag-aari at binili ito. At siyempre, yumaman siya. Ang mahalagang perlas na ito ay larawan ng biyaya ng Diyos, na nakatago sa ating kalooban at hindi natin namamalayan hanggang sa ating mapagtanto ito. Ang mga nakakaintindi nito ay kumbinsidong walang mas mahalaga pa rito. Kaya, sa ganap na paghahain ng sarili, iniwan nila ang lahat at nagsusumikap na pasiglahin at pasiklabin ang biyaya sa kanilang sarili.

Mula sa mga parabula na ito, makikita mo kung ano ang inaasahan sa atin. Inaasahan sa atin na:

1. **maunawaan** ang presensya ng kaloob na biyaya sa ating sarili;
2. **unawain** ang pagiging mahalaga nito para sa atin, napakalaki na mas mahalaga pa kaysa sa buhay mismo, kaya na kung wala ito, ang buhay ay hindi tunay na buhay;
3. **nais** nang buong puso nating tanggapin ang biyayang ito at ang ating sarili rito, o sa madaling salita, mapuno tayo nito sa ating buong pagkatao, upang tayo'y maging liwanag at banal;
4. **magpasya** na isabuhay ito at pagkatapos ay
5. **isinakatuparan** ang pasyang ito, iniwan ang lahat, o inihawalay ang ating mga puso sa lahat ng bagay at isinusuko ang mga ito sa makapangyarihang biyaya ng Diyos.

Kapag natupad na sa atin ang limang gawaing ito, doon naitatag ang simula ng ating panloob na muling pagsilang, na kasunod nito, kung ipagpapatuloy nating kumilos sa iisang diwa nang hindi humihina, ang ating panloob na muling pagsilang at kaliwanagan ay lalago — mabilis man o mabagal, depende sa ating mga pagsisikap, at higit sa lahat, sa ating pagkalimot sa sarili at paghahain ng sarili.

Alalahanin mo ang sinabi ko sa iyo tungkol sa gurumet na biglang nagbago? (Sinimulan na niyang talakayin ang usapin ni Magdalena sa Konbento ng Yeletsy. Tungkol sa kanya — sa "Stranik" noong 1876.) Lahat ng ito ay nangyari sa kanya. Nang sinimulan niya ito, hindi na siya lumignon pa, kundi patuloy na sumulong at umakyat nang mas mataas. At narating niya ang nagliliyab na ningning ng biyaya. Ang biyaya ng Diyos ay hindi tumitingin sa kung ano ang dating kalagayan ng isang tao bago niya ito hinangad, kundi hinihintay lamang ang pagnanasang iyon. At agad nitong sinisimulan ang gawain nito, gaya ng sa dalisay na Dakilang Martir na si Santa Catalina, at kay Maria ng Ehipto, na dating di-matuwid. Ilan nga ba ang sumusunod sa landas na ito sa Rusya, maharlika at karaniwan, kalalakihan at kababaihan, mga biyuda at dalaga! Mabuti at pinakabuting mga kaluluwa! Matagal na ikinulong si San Agustin sa gapos ng isang di-espiritwal na pamumuhay, kahit na alam niya ang tungkol sa espirituwal at hinangad ito. Ano ang tumulong sa kanya na makawala sa mga gapos na ito? Ang kuwentong narinig niya tungkol sa ningning ng biyaya ni San Antonio ng Granada, isang taong walang pinag-aralan at payak ang uri. Nang marinig niya ito, sumigaw siya: "Nauuna sa atin ang mga payak na taong ito, iniwan tayo nang likuran kasama ang lahat ng ating kaalaman at lahat ng ating kahalagahan sa mga tao." At mula noon, binago niya ang kanyang sarili at masigasig na sinundan ang parehong landas ni San Antonio.

At paano naman tayo? Maghahanap ba tayo ng mga dahilan o ipagpapaliban na lang ito araw-araw? Nawa'y pagpalain ka ng Diyos ng Kanyang liwanag na pagpapala.

At hindi lang iyon. Bukod pa rito, magsususri ako ng isa pang bagay. Ang kahalagahan ng paksang pinag-uusapan ang nagtutulak sa akin na gawin ito.

Ang ningning ng kaluluwa, na pinapailawan ng biyaya ng Diyos, na parang apoy na dumadaloy sa bakal, ay isang kaakit-akit na kalagayan. Sa pagdinig nito, handa ang lahat na magmadali nang may pagnanais na

makamtan ito. Sa tingin ko ay mayroon ka ring katulad na pagnanasa. Ngunit bagaman ang pagnanasa ay nangangahulugang may kakayahan ang kaluluwa na pumili ng pinakamabuti, hindi nito sinasabi ang lahat ng kinakailangan sa ganitong pagkakataon. Maaaring magmadali ang isang tao at pagkatapos ay huminto — wala itong patutunguhan. Hindi, hindi lamang isang pagnanasa ang kailangan dito, kundi isang matibay na pag-iisip sa usapin at pagbuo ng matatag at hindi matitinag na determinasyon, kasama ang kamalayan sa lahat ng paghihirap, hadlang, at suliraning nasa unahan, at ang matapang na sigasig na labanan ang mga ito hanggang kamatayan.

Ang paghahangad ng biyaya ng Diyos na sumusubok sa ating buong pagkatao ay kapareho ng paghahangad sa Kaharian ng Diyos, o ng sigasig para sa kaligtasan ng kaluluwa, o ng pag-ibig at pagpili sa nag-iisang bagay na kinakailangan. Iba-iba ang mga pangalan at pahayag, ngunit iisa ang diwa. Pinili ko ang panig na mas halata. Anuman ang itawag mo rito, ang layunin mismo ay lubos na kanais-nais, kaya hindi mo maiwasang hangarin ito. Tanungin mo ang sinuman, "Gusto mo bang pumunta sa paraiso, sa Kaharian ng Langit?" at sasagot ang kanilang espiritu, "Gusto ko, gusto ko." Ngunit kapag sinabi mong, "Gawin mo ito at iyon," bababa ang kanilang mga kamay. Nais nilang makapasok sa langit, ngunit hindi nila palaging nararamdaman ang pagnanais na magsikap para dito. Ang punto ko ay hindi sapat na maghangad lamang ng isang bagay; kailangang magkaroon din ng matibay na determinasyon upang makamit ito at simulan ang pagsisikap patungo sa tagumpay na iyon. Upang mas maging malinaw ito sa iyo, ikukuwento ko kung paano karaniwang umuusbong ang mga pagnanais tungo sa determinasyon.

Maraming bagay ang iniisip natin at pinaplano nating gawin. Ngunit iniisip lang natin ang mga ito at pagkatapos ay nakakalimutan. Ibig sabihin nito, hindi pa nakakabit ang kaluluwa natin sa mga iyon: hindi nakakabit ang kaluluwa, at nawala na ang alaala ng mga iyon. Ang mga bagay na kinakabit ng kaluluwa ay hindi malilimutan. Kapag nakakabit ang kaluluwa, ibig kong sabihin ay nagugustuhan natin ang bagay na iyon. Kahit na gusto natin ang paksa, kaaya-aya itong isipin o tandaan, o i-imagine, ngunit maaaring hindi pa nito nagigising ang pagnanais na magkaroon nito, at kung tungkol naman sa paggawa nito, na gawin ito. Sinasabi natin: mabuti itong bagay o mabuting gawa, pero ano'ng pakialam natin sa mga iyon? Hinahangaan natin sila, pero hindi natin nararamdaman ang pagnanais na maabot o lapitan ang mga iyon. Upang magnasa sa isang bagay, kinakailangan na ang hinahangad na bagay ay may malapit na kaugnayan sa atin nang personal, na ito ay kapaki-pakinabang o kinakailangan para sa atin, o gusto natin ito nang labis na kung wala ito ay magiging nakakabagot at mapait ang buhay. Kapag nakikita natin ang mga ganitong aspeto sa isang gawain o bagay, hindi natin mapigilan ang ating pagnanasa rito: hindi ito maiiwasang sumibol. Ipagpalagay natin na hinangad na natin ito. Iyon na ba iyon? Hindi pa. Maraming pagnanasa ang nananatiling hindi natutupad dahil sa kakulangan ng enerhiya o pagsisikap upang makamit ang mga ito. Upang matupad ang isang pagnanasa, kailangang gawing hindi matitinag na intensyon o determinasyon ito; dapat sabihin ng kaluluwa sa sarili: anuman ang mangyari, makukuha ko ang bagay na ito o gagawin ko ang bagay na ito. Kapag ang salitang ito ay nabigkas sa kaluluwa, sinusundan ito ng mga pag-iisip kung paano maisasakatuparan ang desisyon: pag-iisip tungkol sa mga paraan, paghahanda ng mga paborableng kalagayan ng oras at lugar, paghahula sa mga hadlang at pagtukoy ng mga hakbang upang malampasan ang mga ito, at marahil ay pagsusuri sa buong takbo ng aksyon mula simula hanggang wakas. Kapag natakada na ang lahat ng ito sa kaluluwa, ito ay ganap nang handa para kumilos.

Handa na ang lahat para sa trabaho, ngunit hindi pa nagsisimula ang mismong gawain — kailangang simulan ito at ipagpatuloy nang may tiyaga, pasensya, at angkop na pagsusumikap hanggang sa ito'y makumpleto. Ang lahat ng inilarawan hanggang ngayon ay katulad ng paghahanda ng isang gilingan ng kahoy para sa paglagari: pinapatakbo ang singaw, dinadala ang kahoy, at iniaayos nang maayos ang lahat. Ang natitira na lang ay simulan ito — at nagsimula na ang gawain. Ito — ang pagsasimula — ang kasukdulan ng lahat ng naunang paghahanda at tila walang idinadagdag sa gawain, ngunit ang pagkumpleto ng gawain ay nakasalalay nang lubos dito. Ganito rin naman ang paglipat mula sa pagnanasa tungo sa determinasyon at pagkilos: kapag hinog na ang determinasyon at naisip nang mabuti ang lahat para sa gawain, nananatili na lamang ang pinakamahalagang kilos, kung saan nakapaloob ang lahat ng kapangyarihan — ang magsimulang kumilos. Maaaring isipin mo, ano ba ang kahirapan rito kung handa na ang lahat? Ngunit sa katotohanan, ito ang pinakamahirap na hakbang. Lahat ng nangyari bago ang desisyon ay naganap sa loob, ngunit ngayon ang ating panloob na gawain — ang matalinong bahagi — ay dapat pumasok sa kapaligiran ng mga pangyayari at dumaloy kasama ng iba. Gawin mo lang ang unang hakbang, at saka ang mismong sitwasyong pinapasukan ng taong nagsimula ng gawain ay magsisimulang itulak siya — upang gumawa at gumawa ayon sa diwa at kaayusan kung saan siya nagsimula. Kaya naroroon na ang buong pamamaraan!

Sinasabi ko ang lahat ng ito upang ituro kung ano pa ang kailangan mong gawin sa iyong sarili upang ang pagnanasa na nagtulak sa iyo na magmadaling pumasok sa gawain ng Diyos ay maging kilos. Upang hindi maging hungkag ang inyong hangarin, kailangan muna ninyong gawing isang desisyon na hindi panandalian, kundi mabigat, pinag-isipan, matatag, makatwiran, at, higit sa lahat, hindi na mababawi; at pagkatapos ay simulan na ang gawain. Ang una ay dapat tuparin sa loob mo sa pamamagitan ng mapagdasang pagninilay, na hinihiling sa Diyos ang kaalaman at kaliwanagan tungkol sa pinakamahalagang bagay na ito. Ang ikalawa ay hindi magiging mahirap para sa iyo, kung susuriin batay sa kaayusang namamayani sa iyong tahanan.

Nawa'y pagpalain ka ng Panginoon at pagpalain ang paghubog na itinakda sa iyong kalooban!

| 30 |

Hindi na ako makapaghintay. Kinuha ko ang aking panulat at sinimulan kong ipaliwanag sa iyo ang iisang bagay — ang kaakit-akit ng isang pinagpalang kalagayan — upang itakda ka sa landas ng pagkamit nito, pagsasapuso nito, at pagtatatag ng iyong sarili rito. Ngunit ngayon, hindi ko ihaharap sa iyo ang sarili kong mga salita, kundi ang mga salita ng banal na Macarius ang Dakila, partikular mula sa kanyang ika-labingwalong talumpati.

"Kung ang sinuman sa mundo ay mayaman at may nakatagong kayamanan, sa pamamagitan ng kayamananang ito ay nakakamit niya ang lahat ng kanyang ninanais. Ganoon din, ang mga nakatuklas at nagmamamay-ari na ng banal na kayamanan (biyaya) ay nakakamit ang bawat birtud sa pamamagitan ng kayamananang ito at, sa pamamagitan ng iisang kayamananang iyon, ay nagdaragdag pa sa kanilang sarili ng mas dakilang banal na kayamanan. Sinasabi ng Apostol: *"Dadalhin natin ang kayamananang ito sa mga palayok na luwad"* (2 Cor. 4:7), ibig sabihin, habang nasa laman pa tayo, ipinagkaloob sa atin ang karapatang matuklasan sa ating sarili ang kayamananang ito — ang nagpapabanal na kapangyarihan ng Espiritu.

Ang sinumang nakatuklas at nagmamamay-ari ng banal na kayamananang ito ng Espiritu sa kanyang sarili, ay walang kapintasan at dalisay na tinutupad ang bawat katotohanan ayon sa mga utos at bawat mabuting gawa nang walang sapilitan o kahirapan. Kaya't manalangin tayo sa Diyos, hanapin at hingin na ipagkaloob Niya sa atin ang kayamananang kaloob ng Kanyang Espiritu, upang tayo'y makapanatili nang walang kapintasan at dalisay sa lahat ng Kanyang mga utos, at tuparin ang bawat katotohanan nang dalisay at ganap.

Dapat pilitin ang sarili na humiling sa Panginoon na ipagkaloob sa atin ang makalangit na kayamanan ng Espiritu at makarating sa kalagayang madali at walang kahirap-hirap na matupad ang lahat ng mga utos ng Panginoon, na dati'y hindi natutupad kahit anong pagsisikap. Ang kayamang ito ay nakakamit sa pamamagitan ng masigasig na paghahanap, pananampalataya, at pagtitiis sa mga pagsisikap ng paghahanap na ito. Sa taos-pusong pagdadalamhati at pananampalataya, dapat nating hingin sa Diyos na ipagkaloob sa atin ang Kanyang kayamanan sa ating mga puso, sa kapangyarihan at bisa ng Espiritu.

Inilalarawan ni San Macarius ang nangyayari sa mga taong kung saan nagsimulang magpakita nang malinaw ang biyaya ng Diyos: "Minsan ay napapasigla sila, na para bang nasa isang marangyang piging, at nagagalak sa di-mailahad na kagalakan at tuwa. Sa ibang pagkakataon, sila ay parang nobya, na pinapaliwanag ng banal na kapayapaan sa pakikipag-isa sa kanyang nobyo. Minsan, gaya ng mga walang-katawang anghel, habang nasa katawan pa, nararamdaman nila ang parehong gaan at kagalakan sa kanilang sarili. Minsan ay parang sila'y nasa kapahingahan, nagagalak at nalilubos ng aliw ng Espiritu, sa pag-aakyat ng banal na espirituwal na mga hiwaga. Minsan, pinapainit sila ng kanilang Espiritu ng napakalalim na pag-ibig na, kung maaari lamang, yayakapin nila sa kanilang puso ang bawat tao, nang hindi pinaghihiwalay ang mabuti at masama. Minsan, sa kababaang-loob ng Espiritu, lubos silang nagpapakumbaba sa harap ng bawat tao na itinuturing nila ang kanilang sarili bilang pinakahuli at pinakababa sa lahat. Minsan ang kanilang kaluluwa ay nagpapahinga sa isang uri ng dakilang katahimikan, sa kapanatagan at kapayapaan; minsan naman ito ay pinapaliwanagan ng biyaya sa pagkaunawa ng isang bagay, sa di-mailahad na karunungan, sa pagkilala sa hindi mailalagay sa salita. Minsan ang isang tao ay nagiging parang isa sa mga karaniwan.

Kayang-kahanga-hangang kalagayan! At narito ang isa pang maliit na guhit ng isang panloob na kalagayan na pinaliwanagan ng biyaya.

"Kapag ang kaluluwa ay umakyat sa kaperpeksiyunan ng Espiritu, matapos ganap na malinis mula sa lahat ng mga pagnanasa at, sa di-mailarawang pakikipag-isa, ay pumasok sa pagkakaisa at paglusaw kasama ang Espiritung Tagapagaliw, at, bilang katuwang na nilikha ng Espiritu, ay nagiging espiritu rin; kung gayon ay

nagiging ganap na liwanag, ganap na mata, ganap na kagalakan, ganap na kapahingahan, ganap na pag-ibig, ganap na awa, ganap na biyaya at kabutihan."

Ito ang hinanap at pinagsikapan ng mga banal na asketa! Tiyak na aaminin mong mayroon talagang dapat pagsikapan. Ngunit ang pagpasok sa kaharian na ito ay bukas para sa lahat. Hindi ito isang protektadong parang o hardin. Ang lahat ay ipinangakoang makatanggap ng ganitong mga biyaya, at isang pangako ang ibinigay para sa kanilang pagkamit — ang biyaya ng Banal na Espiritu — sa pamamagitan ng binyag at krisma. Ang kailangan lang nating gawin ay maghukay nang malalim sa ating sarili at kunin ang kayamanang ito. Nasa ating hardin ang kayamanan — kailangan lang nating kunin ang pala at magsimulang maghukay. Mula sa unang palo pa lang ng pala, magsisimulang kumalansing ang pilak at ginto. At saka, narito na ang kayamanan. Walang katapusan ang ating kagalakan.

Bueno! Ano pa ang hinihintay natin ngayon?

Sa huling liham ko, ipinakita ko sa iyo ang landas tungo sa determinasyon, ngunit hindi ko binanggit ang mga partikular na ideya na nagbibigay-daan sa determinasyong ito at nagdadala rito sa huling antas ng tindi. Ngayon ay aking babanggitin nang maigsi ang pinakamahalagang mga punto.

At ang kaakit-akit ng paksa ay nagpapasigla, ngunit dito maaari mong ipagpaliban ang usapin hanggang bukas. Kapag, sa isang banda, malinaw na nauunawaan ang sukdulang pangangailangan at hindi maiiwasan, at sa kabilang banda naman, ang mga magagamit na paraan, hindi na mapipigilan ang paggawa ng desisyon. Narito ang isang halimbawa. May isang tamad na nakaupo sa silid at hindi mo siya mapagalaw, ngunit kapag nakita niyang may apoy, agad siyang lalabas. Dapat nating gawin ang eksaktong pareho sa ating sarili, at kung tayo ay nag-aatubili, dapat nating sindihan ang kaguluhan sa ating paligid, ibig sabihin, kumbinsihin ang ating sarili na kung gagawin natin ito o iyon, o tayo ay mapapahamak magpakailanman. Sa sandaling maisip ito sa ating kamalayan, agad na uubos ang ating buong moral na enerhiya at hindi mapigilang hihila sa atin patungo sa gawain. Paano ito gagawin kaugnay ng paksang pinag-uusapan natin, kayo na ang dapat mag-isip. Sa aking bahagi, babanggitin ko na malapit nang dumating ang kamatayan, at ano ang sumusunod pagkatapos ng kamatayan? O, ano ang nangyari sa masamang alipin: kunin ang kanyang mina, ang kaloob ng biyaya, at ihagis siya sa panlabas na kadiliman! O kung ano ang nangyari sa mga mangmang na birhen: isasara ang pinto, at maririnig mo: "Hindi ko kayo kilala!" Tiyak na mangyayari ang alinman sa dalawa kung hindi tayo magpapainit sa biyaya at magpapaliwanag sa ating sarili nito. Ilagay mo nang mas malinaw ang iyong sarili sa posisyong ito, at hindi ko iniisip na ang iyong pag-aalinlangan, kung mayroon man, ay makakatagal sa harap ng makapangyarihang ideyang ito. Ang ideyang ito ang pinakamakapangyarihan. Isang sinaunang pantas ang minsang nagsabi: "*Sa lahat ng iyong ginagawa, alalahanin mo ang iyong wakas, at hindi ka kailanman magkakasala*" (Sir. 8:39). Subukang isipin ito nang mas malinaw, at kapag nauunawaan mo na ito nang lubos, huwag palambanin o palabunin ang pagkaunawang ito. Kunin ang aklat na "Bangon, O Natutulog" bilang pantulong at basahin ito. Ibinigay na ito sa iyo noon.

Ang pagkakaroon ng mga paraan ang ikalawang salik na, sa isang sitwasyon ng matinding panganib, nagbibigay ng lakas ng loob at kumpiyansa upang malampasan ang kapighatian at sa gayon ay naghihikayat ng pagkilos. Samantalang, kung wala ito, ang pakiramdam ng matinding panganib ay hindi maiiwasang humantong sa paghihikayat. Sa halimbawang ibinigay, kung walang malayang pinto o bukas na bintana, ang taong naipit sa apoy ay magkakaroon lamang ng isang pagpipilian — ang magpakapunit ng buhok. Ganoon din sa ating paksa, sa desperadong kalagayan na tunay nating kinaroroonan (kung walang biyaya, walang takas mula sa kawalan ng Kaharian ng Langit), kung walang magagamit na paraan, ang kamalayan sa ganoong sukdulang kalagayan ay mag-iiwan lamang sa atin ng paghihikayat. Ngunit salamat sa Diyos, mayroon nang inihanda para sa atin upang maiwasan ang hindi maiiwasang sukduhan ng buhay pagkatapos ng kamatayan — handa na ang lahat, at ito ay magagamit natin, at nasa ating sarili pa nga. Ang natitira na lamang ay magsimula na at kumilos. Talaga bang mag-aatubili pa tayo at ipagpapaliban ito araw-araw, kahit na may lahat ng gabay na ito?

Sa iyong bahagi, idaragdag ko na hindi mo kailangang magsimula ng anumang espesyal. Mabuhay ka sa diwang pinangaralan ka, at sundin ang mga banal na kaugalian na nakikita mo sa iyong pamilya at sa iyong mga kamag-anak. At sinasabi ko ang lahat ng ito upang buong puso mong mapili ang paraang ito ng pamumuhay at kusang-loob na magpasya na mabuhay nang ganito hanggang sa wakas. Ang buhay mo hanggang ngayon ay hindi pa sa'yo. Pinamunuan ka sa ganitong paraan. Napakabuti nito, ngunit hindi ito magiging permanente maliban kung pipiliin mo ang paraang ito ng pamumuhay para sa iyong sarili at gagawin mo itong agarang batas para sa

iyong sarili. Kung hindi mo ito gagawin ngayon, dadalhin ka ng masamang espiritu ng makamundong buhay, o magiging wala ka sa alinman, gaya ng nabanggit ko na.

Sa ngalan ng Diyos, pag-isipan mong mabuti ang lahat ng ito at magmadali kang magpasya. Pagpalain ka ng Diyos!

| 31 |

Salamat sa Diyos! Sinulat mo na mayroon kang matinding pagnanais na lumapit sa Diyos. Pagpalain ka ng Panginoon! Ano pa nga ba ang pinaguusapan ko, kung hindi upang muling buhayin ang pagnanais na ito sa iyo at painitin ang takot sa Diyos sa iyong sarili. Alamin mong kapag may takot ka sa Diyos, nangangahulugan iyon na buhay ang iyong espiritu at gumagawa sa iyo ang biyaya ng Diyos. Ang unang tungkulin ng ating espiritu ay kilalanin ang Diyos at katakutan Siya, at ang pangunahing kaloob ng biyaya ng Diyos ay ang espiritu ng takot sa Diyos. Ito ang simula, ang pagpapatuloy, at ang katuparan ng daan ng kaligtasan. Ang sinumang may takot sa Diyos na buhay at aktibo ay mayroon sa kanyang sarili ng isang hindi mauubos na kapangyarihan na nagtutulak sa kanya na gawin ang lahat ng ikalulugod ng Diyos, at kasabay nito ay isang mapagbantay na tagapagbantay na nagpoprotekta sa kanya mula sa mga pag-atake ng kaaway at mula sa kanyang sariling mga paglihis sa mga sangang-daan. Nawa'y tulungan ka ng Diyos na pag-alabin at palagiang panatilihing matatag ang espiritong ito ng takot sa Diyos!

Napakabuti na naglalaan ka ng ilang oras sa umaga sa pagbabasa ng mga spiritwal na aklat. Ngunit sino ba ang tutol rito? Kung ilalaan mo ang sarili mo sa pagbabasa at panalangin lamang, tiyak na ito ay isang bagay na hindi pangkaraniwan, ngunit kung ganoon lang—munting pagbabasa at pag-iisip—ano nga ba ang espesyal doon? Sa pagkakaalam ko, ginagawa ito ng lahat ng mga taong deboto at may takot sa Diyos. Sa tingin ko, sinusunod din ng iyong mga magulang ang parehong tuntunin. Ang pagbabasang ito, kasama ng naunang panalangin, ay nagpapalakas sa kaluluwa at nagbibigay dito ng lakas para sa buong araw. Sabi ng mga doktor: huwag lumabas nang walang laman ang tiyan. Kaugnay ng kaluluwa, natutupad ito sa pamamagitan ng panalangin sa umaga at pagbabasa. Pinapakabusog ng mga ito ang kaluluwa at hindi na ito lumalabas sa araw na may gawain nang walang laman ang tiyan.

May mungkahi pa nga ako para sa iyo. Magsimula kang magtala sa isang kuwaderno at isulat mo ang mga kaisipang sumusulpot habang binabasa mo ang Ebanghelyo at iba pang mga aklat, sa ganitong pagkakasunod-sunod: Sinasabi ng Panginoon ang ganito at ganoon sa Ebanghelyo; mula rito, makikita natin na dapat tayong kumilos sa ganito at ganoon; para sa akin, magagawa ko ito sa ganito at ganoon mga pagkakataon; Gagawin ko ito; tulungan mo ako, Panginoon! Maliit na gawain ito, ngunit ang kapaki-pakinabang nito! Gawin mo ito. Magiging mas matalas at mas may inspirasyon ang iyong mga iniisip. Ang diwang gumagalaw sa Kasulatan ay papasok sa iyong puso at bibigyan ito ng buhay. At ito ang balsamo para sa iyong mga sugat!

Paano kung nalilihis ang iyong isipan habang nagbabasa at nananalangin — ano ang dapat mong gawin? Walang sinuman ang ligtas dito. Ngunit walang kasalanan dito, kundi ang hindi pagiging angkop. Nagiging kasalanan ito kapag kusang-loob na pinapalago ng isang tao ang mga panlabas na iniisip; ngunit kapag hindi sinasadya itong lumihis, ano ang kasalanan? Nagkakaroon ng pagkukulang kapag napansin ng isang tao na lumilihis ang kanyang mga iniisip, at hinayaan pa niyang lumihis. Ang dapat mong gawin ay ito: sa sandaling mapansin mong lumilihis ang iyong mga iniisip, agad mo silang ibalik sa kanilang kinalalagyan.

Upang mabawasan ang mga istorbo habang nananalangin, dapat magsikap na manalangin nang may mainit na damdamin, at upang magawa ito, dapat munang painitin ang kaluluwa bago manalangin sa pamamagitan ng pagninilay at pagyuko. Sanayin mong ipanalangin ang sarili mong panalangin. Halimbawa, ang diwa ng panalangin sa gabi ay ang magpasalamat sa Diyos para sa araw at sa lahat ng nangyari rito, maganda man o hindi; magsisi sa mga pagkakamaling nagawa at humingi ng kapatawaran, nangangakong gagawing mas mabuti ang sarili kinabukasan, at humiling ng proteksyon sa Diyos habang natutulog. Sabihin ang lahat ng ito sa Diyos mula sa iyong isipan at mula sa iyong puso. Ang diwa ng panalangin sa umaga ay magpasalamat sa Diyos para sa tulog at lakas at humiling sa Kanya na tulungan kang gawin ang mga bagay para sa Kanyang kaluwalhatian sa buong araw. At sabihin mo ito sa Kanya mula sa iyong isipan at mula sa iyong puso. Kasabay nito, sa umaga at sa gabi, ipahayag mo sa Panginoon ang taos-puso mong mga pangangailangan, lalo na ang iyong mga pangangailangang spiritwal, at pati na rin ang iyong mga panlabas na pangangailangan, na sinasabing parang bata: "Nakikita Mo, Panginoon, ang aking karamdaman at kahinaan! Tulungan at pagalingin Mo ako! Lahat ng ito at mga katulad na

bagay ay maaaring sabihin sa Diyos sa sarili mong mga salita, nang hindi gumagamit ng Aklat ng Panalangin. At marahil ay mas mabuti pa ito. Subukan mo; kung epektibo ito, maaari mo nang lubusang itigil ang paggamit ng Aklat ng Panalangin, at kung hindi naman, kailangan mong manalangin gamit ang Aklat ng Panalangin, sapagkat kung hindi, baka hindi ka na makapanalangin pa.

Upang ang panalangin ayon sa Aklat ng Panalangin ay mapisanay ang iyong mga iniisip at mapainit ang iyong puso, sa iyong libreng oras — bukod sa oras ng iyong panalangin — umupo ka at pag-isipang mabuti ang nilalaman ng mga itinakdang panalangin at damhin ang mga ito. Kapag binasa mo na ang mga ito sa iyong panalangin sa umaga o gabi, ang lahat ng kaisipan at damdamin na nabuo mo sa pamamagitan ng pagninilay ay mabubago, makakakuha ng iyong buong pansin at magpapainit ng iyong puso. Huwag kailanman magbasa ng mga panalangin nang padalus-dalos. At saka: magsikap na kabisaduhin ang mga panalangin. Malaking tulong ito para sa panalangin nang walang istorbo. At ang panalangin ay dapat matutunan, tulad ng anumang kasanayan.

Sanayin mong isipin ang Diyos hindi lamang kapag nananalangin ka, kundi sa bawat oras at bawat minuto, sapagkat Siya ay nasa lahat ng dako. Magdudulot ito ng kapayapaan sa iyong kaluluwa, lakas sa iyong mga gawa, at kaayusan sa iyong mga gawain. Sa ganitong paraan, lubos na matutupad ang iyong kasalukuyang pagnanais na lumapit sa Diyos. Tulad ng taong nakatayo sa araw na laging mainit, gayundin ang taong laging nag-aalala sa Diyos.

Idagdag sa iyong pag-alala sa Diyos ang pag-alala sa kamatayan at sa walang hanggang ligaya o walang hanggang paghihirap. Ang dalawang pag-alalang ito ay lilihis sa iyo mula sa lahat ng kasamaan, kahit sa iyong mga iniisip, at ituturo ka sa lahat ng kabutihan, hindi nang may pagpapakitang-gilas, kundi nang taos-puso. Kamalian ang mag-isip na ang pag-alala sa kamatayan ay nagpapalason sa buhay. Hindi nito binubulok, kundi tinuturuan tayo na maging maingat at umiwas sa lahat ng nakalalason sa buhay. Kung mas madalas nating naaalala ang kamatayan, magiging mas kaunti ang kaguluhan sa ating pribado at pampublikong buhay.

Pinapagalitan mo ang sarili mo dahil sa pagmamahal sa sarili. Mabuti, mabuti. Bantayan mo ang mga pagpapakita nito at putulin mo agad. Nais ng pagmamahal sa sarili na gawin ang lahat para sa sarili, ngunit dapat mong gawin ang lahat para sa kaluwalhatian ng Diyos at sa kabutihan ng iba, nang hindi iniisip ang sarili, nang hindi naaawa sa sarili. Pagkatapos ng lahat, kahit ang mga mayabang sa panlabas ay kadalasang gumagawa ng kaparehong bagay gaya ng mga hindi mayabang, tanging iba lang ang kanilang mga motibo at intensyon. Ang ating tungkulin ay baguhin ang mga intensyong ito mula sa pagkamayabang tungo sa kawalang-sapakat, at pagkatapos ay gabayan ang ating mga kilos nang naaayon. At ito ay kailangang matutunan. Matuto, matuto. Pagpalain mo ako, Panginoon!

Nais mong sawayin kita nang walang awa. Hindi iyon mangyayari. Ngunit sa ngayon, nakatayo ka sa harap ko na dalisay at maliwanag. At tanging hangad ko na lamang na panatilihin ka ng Panginoon magpakailanman ayon sa itsurang nakikita kita; kung hindi ka man ganoon sa katotohanan, sana'y ikalugod Niya na gawin kang ganoon.

| 32 |

Kaluwalhatian sa Iyo, Panginoon! Narito na ang Kwaresma. At pinasaya mo ako sa iyong pag-aabang na mag-aayuno ka sa lalong madaling panahon. Huwag mong baguhin ang iyong isip. Nag-aayuno rin ang mga tao tuwing Mahal na Araw, ngunit huwag mo itong ipagpaliban hanggang sa panahong iyon. Sa Mahal na Araw, ang mga nakapag-ayuno na noong mga nakaraang linggo ay nag-aayuno muli, na nananabik na makatanggap ng komunyong, o ang mga pinipilit ng ilang pangangailangan, o ang mga nagnanais matapos ang mahirap na pag-aayuno sa lalong madaling panahon, sapagkat tatlong araw na lamang ng paggawa ang natitira doon. Tanging ang unang kaso lamang ang naaangkop sa iyo.

Pagpalain ka nawa ng Panginoon upang makapag-ayuno nang wasto. Ang lahat ng nasa isip mo ay dapat gawin ng bawat nag-aayuno. Ang pag-aayuno, pagsisimba, pag-iisa, pagbabasa, pagmumuni-muni, at pag-aalaga sa sarili — lahat ng ito ay kailangan. Ngunit ang lahat ng ito ay dapat nakatuon sa isang layunin — ang karapat-dapat na komunyong sa Banal na Misteryo ni Cristo. Upang makatanggap ng komunyong nang karapat-dapat, dapat linisin ng isang tao ang kanyang kaluluwa sa pamamagitan ng pagsisisi. Upang magsisi nang wasto — na may taos-pusong pagsisisi at matibay na determinasyong hindi na muling magkasala sa Panginoon — inuutusan ang lahat ng iba pang gawa ng pagsisisi: pagpasok sa simbahan, pagdarasal sa bahay, pag-aayuno, at iba pa.

Ang unang hakbang sa pagsisisi ay ang pagmumuni-muni sa sarili. Ang mga bagay sa mundo, ang mga alalahanin, at ang hindi mapigilang paglayas ng isip ay pumipigil sa atin na suriin ang ating sarili at magtuon sa ating sarili. Kaya naman, sa panahon ng pag-aayuno, ang mga nag-aayuno ay, hangga't maaari, humihinto sa kanilang mga gawain at nananatili sa bahay sa halip na magpatuloy sa kanilang mga usapin. Ang paghinto sa mga abala na ito ay napakahalaga sa pag-aayuno. Ang mga hindi gumagawa nito ay tiyak na hindi magiging mabisa ang kanilang pag-aayuno. Kaya dapat mong gawin din ang pareho. Kahit gaano pa kaliit ang iyong mga abala, nariyan pa rin ito at nakakaabala sa iyo. Simulan mo ang iyong pag-aayuno, at itabi mo muna ang lahat ng iba pa.

Sabihin nating iniwan mo na ang lahat at naupo ka na sa iyong silid. Ano ang dapat mong gawin dito? Maaari kang umupo nang walang ginagawa. Kailangan mong gumawa ng mga aktibidad na humahantong sa pag-aayuno. Ano ang mga ito? Panalangin, pagbabasa, pagninilay.

Panalangin bukod sa panalangin sa simbahan. Hindi na iyon kailangang sabihin. Alam mong magdasal sa simbahan, siyempre. Ngunit isaalang-alang mo ito! Pumunta ka sa simbahan nang kusang-loob, na parang sa sarili mong bahay ng Diyos, nang hindi nakasimangot o nakakaramdam ng pagkabagot. Huwag kang pumunta sa simbahan para lang nakatayo sa buong serbisyo, kundi para manalangin nang taos-puso — manalangin nang may init ng damdamin, ibuhos ang iyong mga pakiramdam ng pagsisisi, kababaang-loob, at mapagkumbabang takot sa harap ng Panginoon, at maghandog ng taimtim na mga petisyon para sa iyong mga pangangailangang espiritwal. Upang magtagumpay dito, dapat magplano nang maaga at, pagdating sa simbahan, magsikap na gawin ito. Huwag mong ituring na walang kabuluhan ang pagtayo sa serbisyo, kung saan napainit ang puso at tinawag sa Diyos nang may init. Ito ang pinakamahalaga. Dapat ding makinig sa serbisyo at sundan ito ng iyong mga iniisip at damdamin. Ang pagkakaiba-iba, na nakatuon sa isang bagay nang hindi nagpapalipat-lipat, ay kaaya-ayang magpapanatili ng iyong pansin sa isang paraan na nakapagpapalusog at malikhain. Pagsamasamahin mo ang iyong isip sa mga inaawit at binabasa, lalo na sa litanya, sapagkat ito ay buod ng lahat ng ating mga pangangailangan, na may panawagan na lumapit sa Diyos nang walang kahihyan.

Ngunit karaniwan nang nalilihis ang isipan. Ito ay dahil sa kakulangan ng panalangin na damdamin. Gayunpaman, gawin mo ito kasama nila: sa sandaling mapansin mong umalis na ang iyong mga iniisip sa simbahan, ibalik mo ang mga ito at huwag kailanman pahintulutan ang iyong sarili na kusang magdamdam o magpalipat-lipat ng isipan — ngayon, sa panahon ng pag-aayuno, at sa anumang ibang oras. Kapag hindi mo namamalayan na nalilihis ang iyong mga iniisip, maliit pa lamang itong kasalanan, ngunit kapag sinadya mong hayaang maglakbay ang iyong isipan dito't doon habang nakatayo ka sa simbahan, ito ay isang kasalanan na. Ang Panginoon ay nasa gitna ng mga nasa simbahan. Ang sinumang hindi iniisip ang Panginoon dito, kundi nananaginip, ay parang isang taong pumunta sa hari upang humiling ng isang bagay, ngunit nagsimulang magpalusong-lusong at umikot-ikot sa kanyang harapan nang hindi siya pinapansin. Maaaring hindi mo lubusang mapigilan ang paglayo ng iyong mga iniisip, kahit anong pagsisikap ang gawin mo, ngunit posible at kinakailangan na huwag mong sadyang mangarap. Tungkol sa paglayo ng isip, may dalawang tuntunin: 1) sa sandaling mapansin mo ang paglayo nito, ibalik mo ang iyong mga iniisip, at 2) sadyang huwag mong hayaang lumayo ang iyong mga iniisip.

Ang lunas para sa mga naglalakbay na kaisipan ay ang pagkamalay, ang kamalayan na ang Panginoon ay nasa ating harapan at tayo ay nasa Kanyang harapan. Dapat mong ituon ang buong isip mo sa kaisipang ito at huwag mong hayaang lumihis. Ang pagkamalay ay nakakabit sa Panginoon sa pamamagitan ng takot sa Diyos at paggalang. Mula rito nagmumula ang init ng puso, na nag-aakay ng pansin sa nag-iisang Panginoon. Pagsikapan mong igalaw ang iyong puso, at makikita mo mismo kung paano nito pipigilin ang iyong mga iniisip. Kailangan mong pilitin ang iyong sarili. Kung walang pagsisikap at tensyon ng isip, wala kang makakamit na espiritwal. Malaking tulong ang mga yumuko upang painitin ang puso. Gawin mo ito nang madalas — kapwa ang pagyuko mula sa baywang at mga pagyuko nang buong katawan.

Nawa'y ipagkaloob sa iyo ng Diyos ang tamis ng pagiging nasa simbahan, upang pagsikapan mong pumunta roon na parang pagsikap ng isang tao na pumasok sa isang mainit na silid mula sa lamig. Sa pag-aayuno, ang pinakamahalagang layunin ng pag-aayuno ay ang maparito sa simbahan nang marangal. Ang iba pang mga bagay ay mga pantulong at sumusuporta rito. Ngunit tungkol sa mga iyon ay sa ibang pagkakataon na.

Ipinagpapatuloy ko ang paksa ng pag-aayuno. Ang taong nag-aayuno ay kilala lamang ang simbahan at ang tahanan. Pagdating mo sa bahay, ano ang naroroon? At dito ay kinakailangan, hangga't maaari, na panatilihin mapaggalang ang iyong isip at puso sa Panginoon. Agad na umuwi nang tuwid mula sa simbahan at batiin ito ng ilang pagyuko, na may paggalang na hinihiling sa Panginoon na ang nalalapit na oras ng pag-iisa sa bahay ay magdala ng espirituwal na kapakinabangan. Pagkatapos, kailangan mong magpahinga nang kaunti, na nakaupo. Huwag hayaan ang iyong isipan na maglakbay, kundi sabihin sa iyong sarili, na walang ibang iniisip kundi, isang bagay lamang: "Diyos ko, maawa ka! Diyos ko, maawa ka!" Pagkatapos magpahinga, dapat kang gumawa ng isang bagay: manalangin o magtahi. Ikaw na ang bahalang magpasya kung alin at kailan. Hindi mo maaaring ibuhos nang buo ang sarili sa mga espirituwal na gawain; kailangan mong magkaroon ng isang simpleng tahi na gagawin. Ngunit dapat mo lamang itong simulan kapag ang iyong kaluluwa ay napapagod at hindi na makapagbasa, makapag-isip, o makapanalangin sa Diyos. At kung maayos ang iyong mga espirituwal na gawain, hindi mo na kailangang humawak ng gawaing-kamay. Ito ay para punan ang oras na kung hindi ay gugugulin sa katamaran, na palaging nakasasama, at lalo na sa panahon ng pag-aayuno.

Paano manalangin sa bahay? Tama ka sa pagsasabing dapat magdagdag ng kaunti sa karaniwang tuntunin ng panalangin. Dapat, dapat. Ngunit mas mabuti kung hindi ka magdaragdag ng hindi kinakailangang mga panalangin, kundi manalangin nang mas matagal nang walang aklat-panalangin, na ipinapahayag sa Panginoon ang iyong taos-pusong espirituwal na pangangailangan sa sarili mong mga salita. Magbasa sa umaga at gabi nang hindi hihigit sa karaniwang araw, ngunit bago at pagkatapos ng iyong aklat ng panalangin, manalangin sa sarili mong mga salita, at isingit ang sarili mong mga panalangin sa pagitan ng mga babasahin, yumuko sa baywang at sa lupa, at lumuhod. Palaging ipagpanalangin sa Panginoon, sa Ina ng Diyos, at sa iyong anghel na tagapag-ingat ang lahat ng sa tingin mo ay lubos na kinakailangan para sa iyong sarili; ipagdasal mong ipaalam nila ang kanilang sarili sa iyo, at sa pamamagitan ng kaalamang ito ay itanim nila sa iyo ang pagnanasa at bigyan ka ng lakas na itama ang lahat ng mali, at higit pa rito, punuin nila ang iyong puso ng diwa ng pagsisisi at kababaang-loob, na kung saan ang sakripisyo sa Diyos ay pinakakagalak Niya. Ngunit huwag mong gapitin ang iyong sarili sa masyadong mahaba at nakapagod na mga tuntunin. Mas mabuting bumangon nang mas madalas para manalangin at yumuko nang paunti-unti ngunit madalas sa buong araw, upang ang buong araw ay mapuno ng pagyuko. Huwag ilihis ang iyong isip sa Panginoon, manalangin ka man o may iba kang ginagawa.

Pagkatapos ng panalangin, magbasa at magnilay. Dapat kang magbasa hindi upang punuin ang iyong alaala ng iba't ibang katotohanan at konsepto, kundi upang makatanggap ng pagpapalakas ng diwa at maunawaan kung paano mas mahusay na tuparin ang kinakailangan para sa atin sa mga araw ng pag-aayuno na ito. Upang magawa ito, kailangan mong magbasa nang kaunti, ngunit dalhin sa iyong mga pandama ang bawat talatang binabasa mo sa pamamagitan ng matagal at masusing pagtuon dito.

Ano ang dapat mong basahin? Siyempre, mga espirituwal na aklat lamang. Sa mga ito, wala akong mairerekomenda kundi ang mga sinulat ni San Tikhon. May isang aklat na pinamagatang "Magising, mga Nakatulog" — isang seleksyon ng mga artikulo ni San Tikhon na naghihikayat ng pagsisisi. Mayroon ding aklat tungkol sa pagsisisi at komunyong, mga sermon para sa Dakilang Kwaresma at sa mga linggo bago ito. Narinig ko na napakaangkop nito sa panahong ito: ito ay tungkol lamang sa pagsisisi at komunyong. Wala akong mas mahusay na mababasa para sa iyo. Ibinigay na sa iyo ang mga aklat na ito. Kunan mo at basahin mo.

Ang mabagal na pagbabasa na may pagninilay sa angkop na mga aklat ang pinakaepektibo sa pag-udyok sa kaluluwa. Magtuon ka rito. Sa umaga pagkatapos ng panalangin (ang matins ay binabasa sa gabi), itaguyod mo rito ang lahat ng iyong oras, hanggang sa oras ng panalangin. Ihahanda ka rin nito para sa panalangin sa simbahan. At pagkatapos ng oras ng panalangin, maaari mong ipagpatuloy ang ganoong gawain kapag may pagnanais at atensyon ka. Kung maramdaman mong nais mong manalangin habang nagbabasa, tumayo ka at manalangin. Dapat ka bang magbasa kasama ang iba o mag-isa? Mas mabuting mag-isa. Dahil mas madali mong maituon ang pansin sa iyong sarili at mailapat sa iyong sarili ang binabasa mo. Dapat isama ang pagninilay sa pagbabasa, kung hindi ay mauuwi ito sa pantasya at hindi mo na ito mapagtutuunan ng pansin.

Kaya, nagbasa ka, nagmuni-muni, at lumuhod — iyon na ang lahat ng kinakailangan sa isang nag-aayuno sa bahay. Gayunpaman, hindi palaging posible na mapanatili ang ganoong matinding konsentrasyon. Kapag napagod ka, maaari kang umupo para magtrabaho, gaya ng nabanggit ko na.

At tama ka sa pagsasabing dapat mag-ayuno. Dapat, dapat, pero hindi sobra. Kaunti na lang ang kinakain mo. Kailangan mo ng lakas para makatayo sa simbahan at yumuko sa bahay. Pero gawin mo ang sa tingin mong pinakaangkop at makakatulong sa sarili mo. Kailangan mo lang ipaalam sa iyong katawan na ito rin ang may kasalanan sa pangangailangang magsisi at samakatuwid ay pasanin ang mga pasanin ng pag-aayuno. At kailangan mong bawasan nang kaunti ang iyong tulog, sa haba at kapanatagan. Ang artikulong ito ay tila nangangailangan ng sakripisyo mula sa iyo. At huwag kang maging tamad na gawin ito, sa abot ng iyong makakaya. Lahat ng uri ng paghihirap ay angkop sa mga panahong ito.

Paano naman ang pag-uusap? Maaari kayong mag-usap, ngunit hindi tungkol sa mga walang kabuluhang bagay, kundi tungkol lamang sa iisang paksa. Sa halip na mag-usap, mas mabuting maglaan ng isang oras para sa magkasanib na pagbabasa — at magbasa kayong magkasama. Sa gabi, napakaangkop nito. Walang mas maganda pa kaysa kung ang isa sa inyo ay magkuwento ng mga nakapagpapabuting kuwento na nagpapakita ng kapangyarihan ng pagsisisi at pagkakaisa. At para sa sama-samang pagbabasa, piliin ang mga ganoong kuwento mula sa Cheti Minei.

Sapat na iyon sa ngayon. Idaragdag ko pa ang iba pang kailangan mamaya.

| 34 |

Magpatuloy tayo sa ating pag-uusap tungkol sa pag-aayuno.

Ang lahat ng nasabi ay isang balangkas kung saan napapaloob ang pag-aayuno, o ang panlabas na mga tuntunin at kaayusan na karaniwang sinusunod ng mga mahusay na nag-aayuno. Pagsikapan mong sundin ito kung nais mong maging mabuting nag-aayuno. Huwag lang magmukhang malungkot, huwag mong paguluhan ang iyong mukha. Gawin mo ang lahat nang kusang-loob, na may mabuti at masayang saloobin. Gugulin mo ang iyong oras gaya ng paggugol ng mga taong malapit nang dumalo sa piging ng hari. Iniisip at pinag-uusapan lamang nila kung ano ang magiging piging, kung paano nila makikilala ang hari, ano ang sasabihin, kung paano sila babatiin nito, kung paano magbihis nang mas maayos at hindi mahiya, at iba pa. Ngunit ikaw ay may nakalaan na di-mapanlalaban at mas dakila pa — isang piging hindi kasama ang isang makalupang hari, kundi kasama ang Hari ng Langit. Kung magsisikap kang magbihis nang marangya at ihanda ang iyong sarili upang ikalugod ka ng Hari, yayakapin ka Niya, tatanggap ka ng isang bagay na walang kapantay ang halaga, at magiging masaya ka nang hindi masukat.

Sinabi mong mag-aayuno ka nang paulit-ulit! Pagpalain ka ng Panginoon! Ngayon, isipin mo kung paano ka magbibihis nang marangya. Itapon mo ang lahat ng lumang kasuotan mo; kailangan mo ng bago. Kung may ilan sa mga luma na maganda pa, labhan mo, plantsahin mo, at ipakita mo na parang bago. Ang ibig kong sabihin ay kailangan ninyong masusing suriin ang inyong sarili: alisin ang masama at panatilihin ang mabuti, itama at paghusayin pa ito.

Tingnan natin ang ating sarili at simulan nating ayusin ang ating mga taglay.

Ang pakikialam ng sinumang ibang tao sa bagay na ito ay hindi angkop at lubos na imposible. Walang sinuman kundi ikaw mismo ang makapapasok sa iyong sarili at ayusin ang mga usapin ng iyong budhi. At kailangan mong gawin ito sa iyong sarili. Magbibigay lamang ako ng ilang mungkahi para sa pagkakataong ito. At sa mga librong inirekomenda kong basahin mo, maraming gabay na tagubilin tungkol sa paksang ito. Ngunit may sasabihin pa ako.

Upang masuri natin nang maayos ang ating sarili, kailangan nating bigyang-pansin ang tatlong aspeto ng ating aktibong buhay: ang ating mga gawa — mga indibidwal na kilos na isinagawa sa isang tiyak na oras, sa isang tiyak na lugar, at sa ilalim ng tiyak na mga kalagayan; ang ating taos-pusong disposisyon at katangi-tanging hilig, na nakatago sa likod ng ating mga gawa; at ang pangkalahatang diwa ng ating buhay.

Ang buong buhay natin ay binubuo ng tuloy-tuloy na serye ng mga kilos: mga iniisip, salita, gawa, na magkakasunod at magkasunod na nagpapatuloy. Imposible na suriin ang lahat ng ganitong mga kilos — isa-isa — at tukuyin ang kanilang moral na halaga. Kahit na magpasya kang suriin at husgahan ang iyong mga ginawa sa loob ng isang araw lamang, hindi mo ito magagawa. Ang tao ay isang nilalang na patuloy na nagbabago. Ilang ulit nga ba siyang nagbabago ng isip at bumabawi ng mga nagawa mula umaga hanggang gabi! Gaano karami ang nagagawa niya sa pagitan ng mga pag-amin! Ano ang dapat gawin? Hindi na kailangang talakayin ang lahat at husgahan ito nang paisa-isa. Mayroon tayong isang mapagbantay na tagapagbantay — ang ating budhi. Hindi nito papalampasin ang anumang masama; at kahit paano mo ito subukang kumbinsihin na ayos lang ito, na

magiging maayos din ang lahat, hindi ito titigil sa pag-uulit ng mensahe nito: ang masama ay masama. At kaya, narito ang iyong unang gawain: pakinggan ang iyong konsensya at kilalanin ang lahat ng mga bagay na kinokondena nito bilang makasalanang, nang walang anumang palusot, at maghanda na ikumpisal ang mga ito.

Maaaring tawagin itong unang at huling dapat gawin: iyon ay, aminin na ang isang tao ay hindi na mababawi ang pagkakasala sa kung ano ang inaakusahan ng kanyang budhi, itabi ang pagnanais na iwasan ito — at sapat na iyon, kung tiyak na matatag ang budhi sa lahat ng bagay. Ngunit nangyayari na hindi nito napapansin ang ilang bagay dahil sa pagkalito, nakakalimutan ang iba dahil sa paglipas ng panahon, at marahil ay hindi itinuturing na kasalanan ang iba dahil sa kamangmangan o hindi ganap na kaalaman sa mga bagay na sapilitan para sa atin. Dito tayo dapat lumapit sa mga utos ng Diyos, gaya ng inilalarawan sa Salita ng Diyos, upang tulungan ang ating budhi, at, sa pagsusuri rito, tanungin ang ating sarili kung may nagawa tayong sumasalungat sa isang utos o sa iba pa. Sa paggawa nito, maaalala natin ang maraming bagay na nakalimutan natin, at ang maraming bagay na naaalala natin ay lilitaw sa ibang liwanag kaysa sa inakala natin. Ang Salita ng Diyos ay parang salamin. Kung paanong ang bawat tumitingin sa salamin ay nakakakita kung may mantsa o batik sa kanyang mukha o damit, gayundin naman ang kaluluwa, sa pagbasa ng Salita ng Diyos at pagsasaalang-alang sa mga utos na nakalista doon, ay hindi maiwasang makita kung ito ay matuwid o hindi matuwid sa mga utos na iyon: ang budhi, na pinaliwanagan ng salitang ito ng buhay na Diyos, ay agad nitong sasabihin nang walang pagpapanggap. At narito ang ikalawang bagay. Pagsusuriin ang mga utos at tingnan kung natupad mo ang mga ito o hindi. Halimbawa: inutusan tayo ng utos na magbigay ng limos tuwing may hihingi nito. At tingnan kung palagi mo itong ginawa o hindi: minsan tumanggi ka hindi dahil sa anumang wastong dahilan, kundi dahil lang sa paghamak mo sa pulubi. Kung ganito nga ang kaso, tandaan mo: ito ay kasalanan. Sinasabi ng utos: ipatawad sa bawat isa ang lahat ng bagay, kahit ang mga hindi kaaya-aya at nakasasakit ng damdamin. At suriin kung palagi kang nagpapatawad, kung nagkaroon man ng mga pagtatalo, mainit na pag-uusap, o kahit pag-aaway. Kung naaalala mong nangyari ito, pansinin mo at isa pa: kasalanan iyon, kahit na karaniwang hindi ito binibigyang-pansin ng konsensya. Higit pa rito, dapat mong ilagay ang lahat ng iyong pag-asa sa Diyos. Ganoon ba talaga ang naging kalagayan mo? Sa karaniwang takbo ng mga pangyayari, maaaring hindi mo ito mapansin, ngunit kapag dumating ang pangangailangan, agad itong lumilitaw, at nagiging malinaw kung saan nakasalalay ang iyong kaluluwa, sa Diyos ba o sa iba pa, na nakakalimot sa Diyos. Walang duda na dapat mong gamitin ang lahat ng sariling paraan upang makawala sa mahihirap na kalagayan, sapagkat nagmumula rin ang mga ito sa Diyos, ngunit maaari ka lamang umasa ng ganap na tagumpay mula sa Diyos, kaya't dapat kang lumapit sa Kanya sa pamamagitan ng panalangin para sa tulong, at kapag naresolba na ang usapin, pasalamatang Siya bilang nag-iisang Tagapagligtas, nang hindi binabanggit ang sarili mong mga paraan. Ngayon, tingnan at suriin kung kumilos ka ba sa ganitong paraan. Kung hindi, itala ito bilang kasalanan. Gawin mo ito sa bawat utos at itala kung aling mga gawa ang iyong ginawa na sumasalungat sa bawat utos. Sa ganitong paraan, mas masusuri mong mabuti ang iyong mga gawa.

Ngunit paano ito pinakamadaling gawin? Napag-aralan mo na ba ang Katekismo? Doon, bawat utos ay ipinaliwanag at ipinapakita kung anong mabubuting gawa ang ipinag-uutos sa atin ng bawat utos at anong mga kasalanan ang ipinagbabawal. Kunin mo ito at gamitin upang suriin ang iyong mga ginawa. Naalala kong mayroon kang aklat sa bahay, *How to Confess and Confess*, ni His Eminence Plato of Kostroma. Detalyado nitong nakalista ang mga tanong na dapat itanong sa mga nagkukumpisal. Sa tulong nito, maaaring mas maging madali para sa iyo na suriin ang iyong sarili.

Naniniwala ako na ito ang unang pagkakataon na nais mong maayos na suriin ang iyong sarili at tukuyin kung sino ka at kung ano ang nasa loob mo. Paghiraman mong suriin nang mabuti ang iyong sarili ayon sa mga tagubilang ito. Pagkatapos noon, hindi na ito magiging ganoon kahirap para sa iyo na gawin muli. Ngunit sa ngayon, paghiraman mo.

Susulat ako tungkol sa iba pang kailangan mong gawin pagkatapos nito sa susunod.

Ipinagpapatuloy ko. Ang ikalawang bahagi ng buhay ay ang disposisyon, o ang pakiramdam at hilig ng puso. Hindi pa lubos na nauunawaan ang sarili sa pamamagitan ng mga gawa. Kailangan mas silipin nang malalim ang sarili at suriin kung ano ang kalagayan ng puso — at bigyan ito ng higit na pansin kaysa sa mga gawa. Maaaring mangyari, halimbawa, na ang isang tao ay hindi tumutugon (hindi makatulong sa iba) nang hindi sinasadya, kahit

mabait ang puso niya. Ngunit ang isa namang tao ay hindi rin tutulong, hindi dahil sa hindi sinasadya, kundi dahil siya ay kuripot. Sa panlabas na tingin, magkapareho ang dalawang kilos, ngunit malaki ang pinagkaiba sa panloob na damdamin ng mga taong iyon. Ang mga gawa ay mga gawaing nagaganap sa isang sandali at sa isang lugar, samantalang ang mga disposisyon ay tumutukoy sa patuloy na kalagayan ng puso, na siyang bumubuo sa pagkatao at disposisyon ng isang tao at kung saan nagmumula ang kanyang pinakamalalaking hangarin at direksyon ng kanyang mga gawa. Ang mabubuti ay tinatawag na birtud, at ang masasama ay tinatawag na bisyo, masasamang hilig, at mga pagnanasa.

Ang mga disposisyong dapat taglayin ng isang Kristiyano sa kanyang puso ay ipinahihiwatig ng mga sinabi ni Kristo na Tagapagligtas tungkol sa mga Beatitud, namely: kababaang-loob, pagsisisi, kahinahunan, katapatan at pagmamahal sa katotohanan, awa, sinseridad, kapayapaan at pagtitiis. Itinuturo ng Banal na Apostol Pablo ang mga sumusunod na Kristiyanong disposisyon ng puso bilang mga bunga ng Banal na Espiritu: "*pag-ibig, kagalakan, kapayapaan, pagtitiis, kabaitan, kabutihan, katapatan, kalambutan, pagpipigil sa sarili*" (Gal. 5:22-23). Sa ibang lugar: "*Bilang pinili ng Diyos, banal at minamahal, isuot ninyo ang habag, kabaitan, kababaang-loob, kalambutan at pagtitiis. Magsititiis kayo sa isa't isa at magpatawad kayo sa isa't isa kung ang sinuman sa inyo ay may hinanakit sa iba. Magpatawad kayo gaya ng pagpapatawad sa inyo ng Panginoon. At higit sa lahat ng ito, isuot ninyo ang pag-ibig, na siyang pananggalang ng pagkakakumpleto. At hayaang maghari sa inyong mga puso ang kapayapaan ng Diyos, na dito rin naman kayo tinawag upang maging isang katawan; at maging magkakaisa kayo sa pag-iisip, sa pag-ibig, sa pagkakaisa, at sa isang diwa. At sumainyo nawa ang buong biyaya*" (Col. 3:12-15). Ang kabaligtaran ng mga katangiang ito ay mga bisyo o pagnanasa—ang pinagmumulan ng lahat ng masasamang gawa na sumisira sa atin. Ang pinakamahalaga rito ay ang kayabangan, pagmamataas, pagkamakasariili, kawalan ng pagpipigil sa sarili, galit, poot, selos, katamaran, pagnanasa sa mga pagnanasa ng laman, pagkasindak, at kawalan ng pag-asa. Iniutos ng apostol na hindi lamang dapat iwasan ng mga Kristiyano ang mga ito, kundi hindi na nga dapat mabanggit pa man sa kanila: "*hindi man lamang dapat mabanggit sa inyo*" (Efe. 5:2).

Tingnan kung gaano ito ka-istrikto! Kaya tingnan mong mabuti at alamin kung mayroon kang anumang masamang hilig o pagnanasa. Ang bawat tao ay may kaunting bahagi ng bawat isa sa mga ito, ngunit mababaw at panandalian lamang ang mga ito. Ngunit ang bawat tao ay may isang pangunahing pagnanasa, na siyang pinag-iikot ng lahat ng iba pa. Ito ang dapat mong pagtuunan ng pansin na hanapin higit sa lahat. Bagaman maaaring hindi pa ito lubos na halata, dahil sa iyong kabataan, dapat ay mararamdaman mo pa rin ang bakas nito kung titingin ka nang mabuti. Kapag nahanap mo na ito, matutukoy mo na kung alin sa iba ang mas malapit dito at alin ang mas malayo. At maiintindihan mo ang estruktura ng iyong puso. Isang napakamarangal na pag-aari ito! Sapagkat kapag sinimulan mo nang linisin ang iyong sarili mula sa mga pagnanasa at masamang hilig, makikita mo kung saan mo itutok ang iyong mga pagsisikap at mga suntok — sa iyong pangunahing pagnanasa. Kapag nalampasan mo na ito, kusang mawawala ang lahat ng iba pa: gaya ng sa digmaan, kapag natalo na ang pangunahing puwersa ng kaaway, madali nang habulin at tapusin ang mga natitira. Madali lang itama ang mga kilos ng isang tao. Huwag mo lang gawin, at ayos na. Ngunit hindi posible na biglang baguhin at itama ang puso ng isang tao. May pakikibaka sa unahan. At sa pakikibaka, kung hindi mo alam kung saan itutok ang iyong mga hampas, maaari kang mapagod, magpalipas-lipas nang walang saysay, at hindi makamit ang anumang tagumpay. Kaya magpursigi ka!

Ang ikatlong aspeto ng buhay ay ang diwa ng buhay. Ito ang pinakamahalaga at kasabay nito ang pinakamahirap na bagay. Ang isang malupit na diwa ay maaaring maging napaka-mapanlikha at napakahusay sa pagtatakip sa sarili ng isang balatkayo ng kabaitan at kaayusan, kaya't kailangan ng pinakamatalas na pananaw sa espirituwal upang matuklasan ito. Sa kabilang banda, ang mabuting espiritu ay halata, sapagkat ito ay natatangi at iisa — ibig sabihin, ang mabuhay para sa Diyos, na inilalayo ang lahat ng iba pa. Ang kabaligtaran nitong espiritu ay ang mabuhay para sa sarili (egoismo). Ang espiritong ito ay madalas, kung hindi man palagi, na lumilihis sa isang gilid: ang mabuhay para sa mundo.

Kaya, kung ipagpapalagay natin na ang mabuhay para sa isang tao ay nangangahulugang diwa ng buhay, hindi magiging mahirap para sa iyo na tukuyin ang diwa ng iyong buhay sa pamamagitan ng pagtukoy kung para kanino ka nabubuhay o, dahil kakapagsimula mo pa lamang mabuhay, kung para kanino mo pinakanaisin mabuhay, kung ano ang pinakaaasam ng iyong puso, at kung kanino ka pinakanais maglaan ng iyong buhay. Anumang bagay ang pinakinaaakit ka, tukuyin ang espiritu ng iyong buhay ayon dito, kahit pa nasa simula pa lamang ito o kasinghina ng isang bagong lipad na sisiw. Ang mga nabubuhay para sa Diyos ay may espiritong

may takot sa Diyos, na nagsusumikap na akayain ang nag-iisang Diyos. Ang mga nabubuhay para sa kanilang sarili lamang ay may diwang makasarili, makasarili, pansarili, o laman. Ang mga nabubuhay para sa mundo ay may diwang mapagmahal sa kapayapaan o mayabang. Tingnan ang mga katangiang ito upang makita kung anong diwa ang humihinga sa loob mo.

Batay sa kung gaano ka kasigasig na nagmadali upang lumapit sa Diyos, dapat ipalagay na mabuti ang iyong pangunahing espiritu, isang tunay na espiritu, gaya ng nararapat. Muli, batay sa kung gaano mo ka-agresibong tinanggihan ang mga makamundong paraan ng pamumuhay, kung saan namamayani ang espiritu ng mundo, dapat ipagpalagay na wala itong lugar at kapangyarihan sa iyo, bagaman maaari ka nitong malupig kung hindi ka mag-iingat. Nananatiling tanong kung mayroon kang makasariling espiritu. Sa tingin ko ay mayroon, bagaman hindi ko alam kung gaano ito kalakas. Hayaan mo na, ngunit dahil nagmadali kang lumapit sa Diyos, at hindi nakatuon ang kaluluwa mo sa mundo, agad na mawawala ang makasariling diwa mo kung bibigyan mo ng mas malaking puwang ang puso mo upang magliyab sa pagnanasa sa Diyos. Pakiusap, isaalang-alang mo ito.

Kaya nakikita mo na kung ano ang dapat mong gawin — at gawin mo ito. Sa unang tingin, tila napakalaking gawain ito, ngunit sa totoo lang ay simple at madali lamang. Manalangin ka sa Diyos, magsimula ka na, at maaari mong mapagpasyahan ang lahat sa isang gabi lamang. Hindi mo kailangang lumayo, kundi suriin lamang ang nasa loob mo. Gayunpaman, huwag mo na itong ipagpaliban hanggang sa gabi pagkatapos ng kumpisal. Hindi, magsimula ka na ngayon, sa mismong simula ng Kwaresma. Unti-unti, mauunawaan mo ang lahat nang mas malalim at malinaw. Maaaring mahirap lang ito sa pagkakataong ito. Ngunit kung pagkatapos ay magsisimula kang mabuhay ayon sa mga pahiwatig ng iyong mabuting espiritu, ang buhay mismo ang magtuturo sa iyo tungo sa ganap na pagkakakilala sa sarili. Sapagkat bakit ba natin hindi nakikilala ang ating sarili sa karamihan ng panahon? Dahil mababaw ang ating pamumuhay.

Sabihin nating masusing sinuri mo ang iyong sarili at nakakita ka ng maraming kapintasan sa iyong sarili. Ano ang susunod? Paano mo dapat gamitin ang kaalamang ito? Susulat ako sa iyo tungkol dito sa susunod.

| 36 |

Kaya paano mo dapat gamitin ang kaalamang nakuha mo tungkol sa iyong sarili? Una sa lahat, dapat mong hatulan ang iyong sarili sa lahat ng iyong mga kakulangan, nang walang anumang dahilan o pagbibigay-katwiran. Sa panahon ng Presanctified Liturgy, pagkatapos ng "Mapasa nawa ang aking panalangin," inaawit nila: "*Huwag bumaling ang puso ko sa mga mapanlinlang na salita, ni sa aking mga kasalanan ako'y sisihin*" (Awit 140:5), hinihikayat ang mga tapat na manalangin na huwag pahintulutan ng Diyos na gumamit sila ng katusuhan at panlilinlang upang mag-imbento ng mga dahilan para sa kanilang mga kasalanan. Huwag asahan ang pagsisisi mula sa mga lumilikha ng ganitong mga dahilan; at ang mga hindi nagsisisi ay hindi susubukang itama ang sarili. Ang buong punto, samakatuwid, ay ang husgahan ang sarili nang walang awa, upang dalhin ang sarili sa puntong taos-puso niyang sasabihin sa kanyang puso: Ako ay may sala sa lahat ng paraan.

Kapag sinasabi ng iyong puso, "Ako ay may sala," dapat mong idagdag dito ang takot sa hatol ng Diyos. Kung kinokondena ka ng iyong budhi, hindi ka papalayain ng Diyos. At tinitingnan ka ng Diyos bilang may sala. Kung ganoon ka Niya nakikita, kinokondena ka Niya. Kung kinokondena ka Niya, naghahatid din Siya ng hatol o nagtatakda ng angkop na parusa. Ang parusang ito ay babagsak sa iyo ngayon o bukas, at nakabitin na ito sa iyo kapag ikaw ay hinatulan ng Diyos.

Ano ang dapat gawin? Hindi natin malalaman kung ano ang gagawin kung hindi dahil sa awa ng Diyos. Ang maawain na Diyos ay nagbibigay sa atin ng pag-asa para sa kapatawaran ng ating mga kasalanan kung tayo ay taimtim na magsisi at magpasiya nang matatag na iwasan ang ating mga dating kasalanan at huwag pasukain ang Diyos sa pamamagitan ng mga ito. Ito ang diwa ng pagsisisi.

Kaya, huwag mong maging malamig na kamalayan lamang ang iyong mga kamalian, kundi magdalamhati ka sa mga ito at taos-pusong magsisi na nagawa mo ang mga ito. Ang pagdadalamhati ay magbubunga ng mapagkumbabang determinasyong iwasan ang mga kamalian, samantalang ang kaalaman lamang, kahit na sinamahan ng hangaring maging maingat, ay magdudulot ng kapalaluan, na mula rito, Panginoon, iligtas mo kami!

Matapos mong magpasya na iwasan ang mga kamalian, kailangan mo na ngayong pag-isipan at tukuyin kung paano ka magtatagumpay rito, upang sa mismong sandaling ito ay maaari ka nang talagang magwasto. Halimbawa, kung nagalit ka sa isang bagay, magpasya kang huwag nang magalit muli at tukuyin kung paano mo

pinakamainam na ayusin ang iyong sarili upang hindi ka magalit. Ganoon din sa lahat ng iba pa: kailangan mo na ngayong magpasya nang maaga kung paano kikilos sa bawat pagkakataon upang hindi ka muling magkamali. Upang mas maging madali ito, isulat mo agad ang iyong mga pagkukulang sa sandaling mapansin mo ang mga ito, at agad mong idugtong kung paano mo sa tingin ito maaayos. Ito ang magiging iyong unang pangkalahatan at ganap na tamang pag-amin. Pagsikapan mo, sa ngalan ng Diyos, na gawin ito. Makikita mo kung anong kapangyarihan ang magkakaroon ka sa iyong sarili at kung gaano ka makapagsimulang kontrolin ang iyong sarili, na may kamalayan sa pagiging angkop nito at hindi ng ibang kilos.

Sa pagsisisi sa iyong mga kasalanan at pagpapasyang hindi na muling magkasala, kailangan mo ring isabay ito sa masidhing panalangin sa Panginoon, na hinihiling sa Kanya na tulungan kang labanan ang kasalanan, at naniniwala na hindi ka Niya pababayaang sa tulong na ito. Dapat matibay sa puso ng mga Kristiyano ang kumbiksiyon na kung paanong ang kanilang mga kasalanan, na kanilang pinagsisihan at inamin na uubosin nilang iwasan, ay pinatawad ng mapagkawangawang Panginoon dahil sa Kanyang kamatayan sa krus, gayundin naman, sa parehong panahon, ay ibinibigay ang biyaya ng Diyos, dahil sa parehong kamatayang iyon sa krus, upang iwasan ang kasalanan. Ang biyayang ito ay bumababa sa matibay na determinasyong huwag magkasala at sa hindi matitinag, maliwanag na pananampalataya kay Kristo na Tagapagligtas.

Kapag nagawa mo na ito, handa ka na para sa kumpisal, at kapag natanggap mo na ang absolusyon para sa iyong mga kasalanan pagkatapos ng kumpisal, handa ka na para sa Banal na Komunyong. Sa iyong taos-pusong pagsisisi at matibay na determinasyong maging matuwid, darating sa iyo ang Panginoon sa Kanyang Banal na mga Misteryo at maninirahan sa iyo, at ikaw ay magiging nasa Kanya. O, ang dakila at hindi masabi-sabi na awa ng Napakabiyayong Diyos!

Naisip kong imungkahi sa iyo ang mga sumusunod! Kunin ang Cheti Minei para sa buwan ng Marso at basahin doon ang kuwento ni Banal na Theodora tungkol sa kung paano niya pinagdaanan ang kanyang mga pagsubok. Matatagpuan ito sa buhay ni Basil na Bagong sa ilalim ng ika-26 ng Marso. Ang buhay ng matanda mismo ay dakila. Magsimula kaagad sa kuwento ni Theodora, at malalaman mo kung saan ito nagsisimula mula sa mga tala sa gilid.

Ang buhay ng matanda ay maikli lamang ang ganito. Si Basil na Bagong-Bagong Basil ay unang nanirahan sa isang disyerto malapit sa Constantinople, pagkatapos ay dinakip bilang espiya at, matapos tiisin ang matinding pagpapahirap, ay sa wakas itinaon sa dagat. Milagrong iniligtas siya ng Diyos mula sa pagkalunod, at lihim siyang dumating sa lungsod, kung saan siya tinanggap ng isang mabait na tao. Muling nagtrabaho ang matanda, gaya ng ginawa niya sa disyerto, at masigasig siyang pinagsilbihan ni Theodora. Namatay ang matandang babaeng ito bago pa man ang matanda. Nagkaroon din si Basil ng isang disipulo, si Gregory, isang layko na lubos na may takot sa Diyos. Nais niyang malaman kung ano ang natanggap ni Theodora bilang gantimpala sa kanyang masigasig na paglilingkod kay San Basil. Tinanong niya ang matanda tungkol dito. Nanalangin ang matanda, at nakita ni Gregorio si Teodora sa isang panaginip sa paraiso, sa isang lugar na inihanda para kay Basilio, na maliwanag at nagniningning. Tinanong siya ni Gregorio kung paano siya nakipaghiwalay sa kanyang katawan at kung paano niya narating ang pinagpalang lugar na ito. Sa tanong na ito, sumagot ang banal na si Theodora sa pamamagitan ng isang kuwento tungkol sa kung paano siya namatay at kung paano niya tiniis ang kanyang mga pagsubok. Ang kuwentong ito ang pinapayuhan kitang basahin nang mabuti. Napaka-nakapagtuturo nito. Ito ang gagabay sa iyo tungo sa pagkakakilanlan sa sarili at, higit pa rito, magtatanim sa iyo ng paniniwala sa kapangyarihan ng mapaghapis na pagsisisi at kumpisal.

Habang kinukuha mo ang aklat, ikukwento ko sa iyo ang isang bagay.

Si Santa Theodora ay tiniis ang dalawampung pagsubok. Ang una ay ang paghihirap dahil sa mga kasalanan ng walang-kwenta, maingay, maruming, at walang-disiplina na mga salita at pananalita: panunumpa, pang-uuyam, makamundong walang-hiya na mga awit, walang-disiplina na mga sigaw, pagtawa, at malakas na pag-ungol ng tawa. Ang ikalawa ay ang paghihirap dahil sa mga kasinungalingan, kung saan pinaparusan ang bawat maling salita, lalo na ang panunumpa ng kasinungalingan, ang pagbanggit sa pangalan ng Diyos nang walang kabuluhan, ang maling patotoo, ang hindi pagtupad sa mga pangakong ginawa sa Diyos, ang maling pag-amin ng mga kasalanan, at iba pang katulad na kasinungalingan (). Ang ikatlo ay ang paghihirap ng paghatol at paninirang-puri, paninirang-puri sa kapwa, pagtuya sa kanilang mga kakulangan at kasalanan. Ang ikaapat ay ang paghihirap ng kasakiman sa pagkain, kahalayan, kabusugan, piging at pag-iimbot, pagkalasing, at paglabag sa mga pag-aayuno. Ikalima, katamaran, kung saan ang lahat ng araw at oras ay ginugugol sa kawalan ng ginagawa, ang mga tamad, ang mga bayarang manggagawa na hindi nagtatrabaho para sa presyong napagkasunduan nila,

ang mga pabaya sa mga serbisyo sa simbahan tuwing Linggo at pista opisyal, ang mga nababagot sa matins at liturhiya, ang mga hindi nagmamalasakit sa mga bagay na may kinalaman sa kaligtasan ng kaluluwa. Ang ika-anim ay iba't ibang uri ng pagnanakaw. Ang ikapito ay kasakiman at kuripot. Pwalo — usura at lahat ng uri ng iligal na kita. Siyam — kawalan ng katarungan, kung saan pinaparusahan ang mga hindi makatarungang hukom, ang mga humuhusga kapalit ng suhol, ang nagpapalaya sa may sala at nagkondena sa inosente, ang hindi pagbibigay ng sahod sa mga manggagawa, ang paggamit ng hindi patas na sukat at timbangan sa pagbebenta at pagbili. Ang ikasampu ay inggit, poot, pagkamuhi ng magkapatid, at kawalang-pagkakaibigan. Ang ika-labing-isa ay kapalaluan, kayabangan, pagmamataas, paghamak, pagiging mayabang, kawalang-galang sa mga magulang, at pagsuway sa awtoridad. Ang ika-labindalawa ay galit at poot. Ika-labing-tatlo — malisya, paghihiganti sa kapwa, pagkamuhi, at pagbawi ng masama sa masama. Ika-labing-apat — pagpatay, kung saan hindi lamang pagnanakaw ang pinaparusahan, kundi pati na rin ang anumang sugat, palo sa ulo o balikat nang buong lakas, sampal sa pisngi, at pagtulak nang may galit. Ikalabing-lima — salamangka, panggagaway, paglalason, pagbulong at pagtawag sa mga demonyo. Ikalabing-anim, ikalabing-pito, ikalabing-walo — mga kasalanang laman. Ikasiyam — mga erehiya, maling haka-haka tungkol sa pananampalataya, apostasiya mula sa Ortodoksiya, pamumuska laban sa Diyos at sa lahat ng banal. Ika-dalawampu — kawalan ng awa at kalupitan at saradong puso sa pangangailangan ng mahihirap.

Ang naranasan ni Blesang Theodora ay nararanasan ng bawat kaluluwa. Tinawag ng Apostol ang mga demonyo na mga kapangyarihan ng hangin. Hahayaan kaya ng masasama at nakakainis na ito ang anumang kaluluwa na makalampas nang malapit nang umakyat sa trono ng Diyos, nang hindi sinubukang, kung hindi man ito sunggaban, ay guluhin ito ng kanilang mga banta? Ano ang dapat gawin? Sa ating malaking aliw, ang mga luha ng pagsisisi, kasama ang mga gawa ng pagsisisi, lalo na ang pagbibigay ng limos, ay nag-aalis ng lahat ng kasalanan. Ilang beses nang makita ni Blg. Theodora na dinadala ng mga demonyo ang mga makakapal na pergamino na nakasulat ang kanyang mga kasalanan at binubuksan ito upang ilantad siya, ngunit wala silang makita roon. Ang mga anghel na kasama niya, nang tanungin niya sila kung bakit, ay ipinaliwanag sa kanya na ang sinumang taos-pusong nagsisisi sa kanilang mga kasalanan, nag-aayuno, nananalangin, at nagbibigay ng limos, ay napapawi ang kanilang mga kasalanan.

Huwag kang magpadalos-dalos, kundi itaguyod mo sa puso ang salitang ito at sundin ang mga tagubilin nito sa pagharap sa lahat ng iyong mga kakulangan.

| 37 |

Hindi ko marinig kung nagsimula ka nang mag-ayuno o nag-aayuno ka. Kapag nagsimula ka nang mag-ayuno, magiging kapaki-pakinabang sa iyo ang lahat ng nakasulat tungkol sa pag-aayuno. Samantala, magdaragdag ako ng isa pang salita upang ipaliwanag ang ilang punto. Ang paksang ito ay hindi mailalarawan sa ilang linya lamang.

Kaya, ipagpalagay natin na, nang mailagay mo ang iyong sarili sa balangkas ng pag-aayuno, o sa panlabas na kaayusan nito, susuriin mo rin nang mahigpit ang iyong sarili ayon sa mga tagubiling ibinigay, upang, matapos mong masuri ang lahat ng mga kamalian, magawa mong maging tama sa lahat ng bagay.

Ang salitang "pagiging tama" ay dapat maingat na ipaliwanag. Ito ang diwa ng usapin, na kung hindi mo malalaman, ay maaari kang magkamali nang malaki, habang iniisip mong tama ang iyong ginagawa.

Ang maging tama. Ngunit ano ang mali sa atin ngayon? Ano ang mali sa ating pag-uugali? Sa tingin ko naranasan mo na rin na kapag nagkumpisal ka, hindi mo alam ang sasabihin: hindi mo makita kung ano ang nagawa mong mali. Bakit sa tingin mo ito nangyayari? Ito ay dahil hindi natin nauunawaan kung ano dapat ang ating buhay, at kung ang lahat ng ating mga gawa at iniisip ay nakatuon dito. Dahil hindi ito malinaw, kapag tiningnan natin ang ating buhay sa pangkalahatan at nakita na ito, tulad ng sa iba, ay masama at kapansin-pansin, nananatiling kalmado tayo, sinasabi o lihim na nararamdaman: ano pa nga ba ang ating hihilingin?

Upang hindi ka nito maapektuhan, ang lahat ng naisulat hanggang ngayon ay isinulat upang labanan ito. At kung susundin mo ang mga tagubilin, hindi mo na masasabi pa: ano pa ang hihigit pa rito? Itatagal ko pa ang iyong pansin rito nang kaunti.

Ang punto, gaya ng nabanggit nang maraming beses, ay ito. Ang buong buhay natin, sa lahat ng detalye at maliliit na bagay nito, ay dapat ihandog sa Diyos. Ang pangkalahatang batas ay ito: ano man ang iyong gawin, gawin mo ito ayon sa kalooban ng Diyos at sa Kanyang kagalakan, para sa kaluwalhatian ng Kanyang pinakabanal na pangalan. Kaya, dapat nating suriin ang bawat usaping may kinalaman sa kalooban ng Diyos na lumitaw upang

makita kung ito ay alinsunod sa kalooban ng Diyos; at dapat lamang natin itong gawin matapos nating masigurong ito nga ay alinsunod dito; at dapat natin itong gawin ayon sa ikalulugod ng Diyos, upang ito ay magawa. Ang sinumang palaging kumikilos nang may ganoong katalinuhan at may malinaw na kamalayan sa pagiging katanggap-tanggap ng kanyang mga gawa sa Diyos ay hindi maiwasang mapagtanto na maayos ang kanyang buhay, na kahit hindi man kislap o perpekto ang kanyang mga gawa, sinadya niyang huwag hayaan ang anumang makakasakit o makapanghamak sa Diyos. Ang kamalayang ito ay pumupuno sa kanyang puso ng tahimik na kapayapaan mula sa katahimikan ng kanyang budhi at ng espirituwal na kagalakang nagmumula sa pakiramdam na hindi siya dayuhan sa Diyos at na, bagaman hindi siya dakila, marangal, o nakikita, siya ay lingkod Niya, na nagsusumikap sa lahat ng paraan upang Kanyang mapaluguran at itinatutok ang lahat ng kanyang pagsisikap tungo rito, na naniniwala na ang Diyos Mismo ay nakikita siya bilang ganoon.

Dapat ganito ang ating moral na buhay para sa ating lahat. Ngunit ano ang nangyayari sa katotohanan sa karamihan ng panahon? Buhay tayo ayon sa nakagawián. Ang kusang-loob at proaktibong pagtutok ng lahat ng ating gawain, malaki man o maliit, sa pagpapalugud sa Diyos ay hindi nasa ating mga iniisip o intensyon. Ang ating mga gawain ay dumadaloy kung saan man, at ang karamihan sa mga nagagawa ay ayon sa nakasanayang pamamaraan, dahil ganoon din ang ginagawa ng iba, nang walang katiyakan kung ang mga ito ay angkop para sa pangunahing layunin ng buhay.

Kamakailan lang ay nabanggit ko sa iyo na ang diwa ng buhay ay maaaring takot sa Diyos, mapagmahal sa sarili, o mapagmahal sa kapayapaan. At nakalimutan kong idagdag ang ika-apat: hindi alinman sa mga nabanggit, bagaman nabanggit ko rin ito nang pabalagay sa isang bahagi (Liham 26 sa dulo). Hindi ba ito ang diwa na pinanghingham ng karamihan sa mga tao? Parang wala silang masamang loob sa Diyos, ngunit wala rin silang sadyang hangaring mapasaya Siya. Halimbawa, kung kailangan nilang pumunta sa simbahan, pumupunta sila, at kung hindi naman, hindi iyon malaking bagay. At sa bahay, kapag nananalangin sila, yumuyuko lang sila nang isang beses o dalawang beses at iyon na iyon. At kuntento na sila. Ganito rin sa lahat ng bagay na banal. Hindi naman sila palaging makasarili, ngunit para protektahan ang kanilang mga interes at upang hindi sila mapilit na magsakripisyo, palagi silang makakahanap ng dahilan para umiwas. Hindi naman sila partikular na mapagmahal sa kapayapaan, ngunit hindi rin naman sila tutol sa pag-eejoy sa mga bagay ng mundong ito kasama ang iba pang tao. Makikita ang ganitong mga tao saanman. Wala silang pakialam sa layunin ng pagpapalugud sa Diyos at kaligtasan, hindi sila mainit o malamig. Ilingon ng Diyos ang kaniyang mukha sa kanila at tinatanggihan sila.

Hindi ka ba kabilang sa kategoryang ito hanggang ngayon? Sa tingin ko, hindi naman lubos. Gayunpaman, karamihan sa mga ginawa mo ay ginawa mo dahil ganoon ang ginagawa ng lahat sa iyong paligid. Ngunit iwanan na natin ang kung ano ka noon. Tiniyak ko sa iyo na kung tapat mong gagawin ang lahat ng inuutos sa iyo, hindi ka na magiging kahit bahagyang katulad nila, at magsisimula ka nang gumawa lamang ng mabuti at kahanga-hangang mga gawa. Hindi ito dahil magkakaroon ng kakaibang katangian, kundi ang mga gawaing iyon ay magkakaroon ng espesyal na kulay, ibang karakter, ibang ganda at dangal. Pagpalain ka ng Diyos! Taos-puso kong hinihiling ito para sa iyo. Kapag inilagay mo na ang lahat sa mga kamay ng Diyos at sinimulan mong mamuhay nang ganito, tiyak na mapupuno ka ng panloob na kapayapaan; makakamit mo ang kapanatagan ng isip na malinaw, mainit, at masigla, na kung saan ay may paraisong espirituwal.

Ngunit upang mangyari ito, dapat kang magpasyang mabuhay ng ganitong buhay; upang dumating ang pasyang ito, dapat mong maramdaman ang kawalang-pakundangan ng isang buhay na pabaya sa mahahalaga (hindi alinman sa dalawa) at ang kaaya-ayang dangal ng isang buhay na mapagmatyag. At hindi pa iyon sapat. Dapat kang magluksa na, bagaman nabuhay ka nang kaunti, ay may bahagi pa rin nito na nabuhay nang walang kabuluhan. Ang pagdadalamhati ng puso dahil sa pagiging karapat-dapat-dapat sa harap ng Diyos ang siyang saligan ng determinasyong maging matuwid sa Kanyang harapan sa hinaharap. Asikasuhin mo ang lahat ng ito ngayon. Nawa'y tulungan ka ng Diyos!

Nawa'y ituro sa iyo ng Panginoon, na nag-aayos ng kaligtasan ng lahat ng naililigtas ayon sa kanilang kapalaran, kung paano ihanda ang iyong sarili upang ang iyong buhay ay hindi masayang — hindi sa isang bagay o sa iba pa — kundi maging kaaya-aya sa Diyos, magdala sa iyo ng kaligtasan, at magsilbing daan tungo sa pagkamit ng Kaharian ng Langit!

At magdaragdag ako ng isang bagay pa. Pagkatapos mong basahin ang lahat ng kailangan mong gawin, huwag mong isipin: "Naku, ang dami! Paano ko ito magagawa nang buo?" Kahit ganoon pa man, walang silbi ang pagtutol, dahil ang bagay na ito ay napakahalaga. Ngunit walang mahirap o nakakalula dito. Napakasimple nito. Magsimula ka nang paunti-unti at magagawa mong gawin nang tama ang lahat. Ngunit kahit na hindi mo magawa ang lahat ng gusto mo, gawin mo ang kaya mo. Hindi mahigpit ang Panginoon sa maliliit na bagay. Pinahahalagahan Niya ang kasipagan at intensyon. Tatanggapin Niya ang iyong pagsisikap na muling suriin at muling buuin ang iyong sarili bilang isang tapos na kasunduan, huwag ka lang susuko, kundi tandaan mong magpatuloy at magpatuloy hanggang sa matapos mo. Ang pinakamahalaga, iyon ay ang matibay na hangarin na ilaan nang lubusan ang iyong sarili sa Panginoon, kailangang gisingin, patibayin, at itatag mo sa iyong sarili nang isang beses at para sa lahat. Ito ay isang agarang kundisyon para matanggap ang biyayang ipinagkakaloob sa mga sakramento ng pagsisisi at Banal na Komunyong.

Hayaan mong ipaalala ko sa iyo ang plano para sa ating kaligtasan, at makikita mo kung ano ang pinakamahalaga para sa iyo ngayon. Nagkasala tayo sa ating mga ninuno. Nagpakita ng awa sa atin ang kabutihan ng Diyos at inihanda ang ating kaligtasan sa pamamagitan ni Panginoong Jesucristo, ang Anak ng Diyos, na nagkatawang-tao para sa atin, ang sangkatauhan, at para sa ating kaligtasan. Natupad Niya ang kaligtasang ito sa pamamagitan ng Kanyang kamatayan sa krus, Kanyang pagkabuhay na mag-uli, at pagpapadala ng Espiritu Santo. Ang mga nananampalataya sa Kanya, na lumalapit sa Kanya nang may pagsisisi, ay tumatanggap ng kapatawaran ng kasalanan sa pamamagitan ng Kanyang kamatayan at, sa pamamagitan ng kanilang determinasyong sundin Siya at ang Kanyang mga aral sa buhay, ay tumatanggap ng biyaya ng Banal na Espiritu sa mga sakramento. Lahat ng ito ay nagaganap sa binyag at krisasyon. Ang mga tumatanggap ng biyaya ay nagsisimula ng bagong buhay, na ipinanganak ng Banal na Espiritu. Tinanggap natin ang bagong pagsilang na ito sa pagkabata. Ang ating mga magulang at ninong ang nagpatotoo sa ating pananampalataya. Sila rin ang nagsilbing tagapagsaksi para sa atin na mabubuhay tayo ayon sa mga utos ng Panginoon. Dahil dito, sa mga paunang sakramento, ipinagkaloob sa atin ang lahat na para bang tayo mismo ang kusang-loob na nagpahayag ng ating pananampalataya at nagbigay ng mga pangako, ngunit malinaw na may kundisyon na kapag tayo ay lumaki at nakilala ang ating sarili, tayo mismo ang kusang-loob na tatanggap sa mga obligasyong ipinahayag para sa atin ng iba sa binyag. Kapag ginawa ito ng isang tao, ang biyaya ng Diyos, na hanggang noon ay kumikilos nang mag-isa at lihim, ay nagsisimulang kumilos kasama ang kalayaan at madalas na maramdaman nang malinaw at tumutulong sa pag-aayos ng kaligtasan para sa taong gumagawa ng ganitong desisyon. Karamihan dito ay ginagawa sa panahon ng pag-aayuno.

At ito ang dapat mong nanaisin na gawin. Nakapag-ayuno ka na dati at nagawa mo na ang lahat ng karaniwang ginagawa sa panahong ito. Ngunit ngayon gagawin mo ito nang mas masinsinan, na may kamalayan sa iyong ginagawa. Batay dito, ipinaliwanag ko sa iyo ang nasa likuran mo na: kinakailangan na ikaw mismo ang gumawa ng mga panata na ginawa ng iba para sa iyo. Noon, iba ang tumalikod kay Satanas para sa iyo, at sa lahat ng kanyang mga gawa, at sa lahat ng kanyang paglilingkod (buhay sa mundo), at ngayon ay ikaw mismo ang tutol sa lahat ng ito. Noon, tiniyak ng mga tumayo para sa iyo na ikaw ay sasama kay Kristo at maglilingkod at sasamba sa Kanya — ngayon ay ikaw mismo ang magpapahayag nito nang buong kaluluwa at buong puso.

Pasukin mo ito nang buong katiyakan at gumawa ka ng angkop na mga pagpapasyang panibago. Nawa'y ang Panginoon ang iyong katulong, gayundin ang Ina ng Diyos at ang iyong Anghel na Tagapag-ingat!

Sana'y bumaba sa iyo ang biyaya ng Espiritu Santo sa pamamagitan ng mga sakramento ng Kumpisal at Banal na Komunyong, na iyong tatanggapin nang may ganitong mabuting saloobin at pasya.

Ang huling liham mo ay labis na nagpasaya sa akin. Napakalinaw na ng iyong pag-iisip, at ang mga pasya ng iyong puso ay napunta sa tunay at makaliligtas na direksyon!

Kaya, nagpasya kang gawin ang lahat ayon sa nararapat. Pagpalain ka ng Panginoon! Lahat ng iyong plano para sa bagong pamumuhay ay mabuti. Ngunit baka magmadali ka sa bagay na ito, kahit na tila tama ito (ang paglihis ay maaaring pakaliwa o pakanan; ang una ay labis na kasigasigan, ang pangalawa ay katamaran), nagmamadali akong magsabi ng isang bagay upang gabayan ka.

Tingnan mo, sa muling pagtatayo ng lahat, mas bigyang-pansin ang nasa loob kaysa sa nasa labas. Ang nasa labas ay maaaring iwanang ganoon muna, maliban sa yaong likas na nakasasama sa puso: nakakaali, nakakasagabal sa pag-iisip, pinupuno ang tao ng mga hindi kailangang gawain at iba pa. Ang muling pagsasaayos, siyempre, ay dapat ding makaapekto sa panlabas na kaayusan, ngunit hindi gaanong sa anyo nito kundi sa diwa na dapat itong isagawa. Kung gagawin mo ito, mananatiling pareho ang panlabas na kaayusan, maliban sa ilang maliliit na pagbubukod, ngunit ang diwa ay magiging ganap na iba sa lahat ng bagay. Ang bentahe ng hindi masyadong matinding pagbabago sa panlabas na kaayusan ay hindi mapapansin ng sinuman ang iyong pagbabago.

Ang ikalawang bagay na dapat tandaan ay isang bagay na mayroon ka na — iyon ay, huwag mong isipin na madaling matutupad ang iyong mga hangarin. Napakaraming balakid, panlabas man o panloob! At tama kang maghanda hindi para sa landas na puno ng rosas, kundi para sa pakikibaka. Tama! Maghanda kang lumaban at hingin sa Panginoon ang lakas upang tiisin ang lahat ng poot at mga hadlang na iyong makakatagpo. Huwag kang umasa sa sarili. Ilagay mo ang lahat ng pag-asa mo sa Panginoon, at ang Kanyang tulong ay laging sasaiyo.

Ngunit habang naghahanda kayong makipaglaban, huwag ninyong isipin na palagi kayong magwawagi. Madalas kayong kailangang magtiis ng kahirapan at magpasan ng mga pasanin. Madalas makikita ninyo na, sa kabila ng lahat ng inyong hangaring maging matuwid, may mga pagkakamaling sumusulpot at sumisiksik. Alamin ninyo nang maaga na ang lahat ng ito ay bahagi ng takbo ng mga bagay. Kapag nakasagupa ninyo ito, huwag kayong matakot. Ngayon, kung inaasahan mo na ito nang maaga, huwag mag-asang may iba pa sa buhay kundi pagtutol, kaguluhan, at kabiguan.

Sandatan mo ang sarili ng isang bagay lamang — matibay na tapang upang manatiling matatag sa gawaing sinimulan mo, anuman ang mangyari. Ang bagay na ito ay dapat na itatag ngayon para sa buong buhay at selyuhin ng panunumpa at matibay na determinasyon. Tungkol naman sa kung paano maglalahad ang buhay, kung ano ang mga tagumpay at pagkakamali na magkakaroon, kung paano tutugon ang iba — iwan mo ang lahat ng iyon sa kalooban ng Diyos.

Mula sa mga karanasang naitala sa buhay ng mga santo, malinaw na ginagabayan ng Panginoon ang mga kumakapit sa Kanya nang may mainit na pagmamahal at iniaalay ang kanilang buhay sa Kanya tungo sa kaperpeksiyunan sa iba't ibang paraan. Pinapayagan Niya ang kaaway na kumilos nang may pagkapoot, ngunit hindi Niya inaalis ang Kanyang nakatutulong na kamay. Ang lahat ay Diyos. Ngunit ang Kanyang mga paraan ay kamangha-mangha at, higit sa lahat, misteryoso. Kahit ang ginagabayan ay nakikita lamang ang mga ito pagkatapos, sa paglingon. Kaya naman, napaka-angkop ng patuloy na panalangin: "Ikaw na nagtitimbang ng mga kapalaran, iligtas mo ako!" At kasama ng panalangin ang pagsusuko ng sarili sa mga kamay ng Diyos — nang buong-buo at hindi na mababawi.

At hindi matutulog ang kaaway. Napansin ng mga santo ng Diyos na kumikilos siya sa dalawang paraan sa mga nagsisimula: hindi siya nakikialam sa iba at hindi nagpapakita ng anumang pagtutol. Ang mga hindi nakararanas ng balakid sa loob man o sa labas at nakikita na maayos ang lahat ay nagsisimulang mangarap na bigla na lang nawasak ang lahat ng kanilang mga kaaway at hindi na nangahas na magpakita. Sa sandaling tumubo ang mga kaisipang ito, agad na darating ang kaaway at magsisimulang magpalago ng mga hungkag na pangarap, na magbubunga ng tiwala sa sarili at pagkalimot sa tulong ng Diyos, at dahil dito — paghihirap. Sa sandaling mangyari ito, magsisimulang kumilos nang malupit ang kaaway: pinupukaw ang kasamaan sa loob at matinding pagtutol sa labas — at ang kawawang taong may tiwala sa sarili ay nababagsak. Hindi bihira ang mga ganitong kaso. At isaalang-alang mo na ito ngayon, habang iniisip mo kung paano ayusin ang iyong buhay, upang kapag sinimulan mo ang isang bagong buhay at maayos ang lahat, hindi ka mangarap tungkol sa iyong sarili, kundi makita rito ang pinakamapanganib na patibong ng kaaway at dagdagan ang iyong pag-iingat at pansin sa bagay na ito. Ang kasakdalan, kahit kaunti pa lamang ang makita, ay nagmumula sa pagsusumikap at paghihirap, pagkatapos ng maraming taon, at hindi mula sa mismong simula o sa unang mga araw.

Ang iba naman, sa kabaligtaran, ay inatake ng kaaway nang buong lakas at sigla mula pa sa unang mga araw, upang maligaw ang baguhan. Kahit saan siya tumingin, lahat ay laban sa kanya: sa kanyang mga iniisip, sa kanyang mga damdamin, at sa labas ay nakikita niya lamang ang isang bagay na sumasalungat sa kanyang mabubuting hangarin, at walang anumang paborable. Ginagawa ito ng kaaway upang matakot ang baguhan mula pa sa simula at pilitin siyang talikuran ang kanyang mabubuting hangarin at bumalik sa dati niyang buhay na walang alalahanin at pabaya. Gayunpaman, sa sandaling mapansin niyang hindi sumusuko ang baguhan, kundi naninindigan, agad siyang umatras. Sapagkat ang matapang na pagtutol laban sa kaaway ay karapat-dapat ng

korona para sa mga manggagawa, at ayaw niyang ibigay ito sa kanila. Kaya tandaan mo ito, upang kung sakaling may matinding pagtutol, hindi ka agad mawalan ng loob, dahil alam mong ito ay isang patibong ng kaaway na agad niyang iiwan sa sandaling mapansin niya ang iyong katatagan.

Magaling kang hindi nakikita ang mga bulaklak sa unahan. Iyan ang tamang paraan ng pagtingin sa mga bagay. At ihanda mo ang iyong sarili para sa katatagan. Gayunpaman, iligtas mo ang iyong sarili. Mayroon pa akong kailangang sabihin sa iyo, ngunit iyon ay para sa ibang pagkakataon.

| 40 |

Natatakot kang hindi mo ito matatapos hanggang sa wakas, kahit na magsimula ka nang may sigla. Oo, ito ay isang bagay na dapat katakutan, sapagkat madalas tayong pabagu-bago sa ating sarili at laban sa ating sarili. Wala tayong masasandalan kundi ang ating sarili. Ang lahat ng pag-asa ay nasa Panginoon. Huwag mong talikuran ang takot na ito, kundi panatilihin mo ito sa pamamagitan ng pangamba na masaktan ang minamahal na Panginoon, at sa takot na, kapag ikaw ay humina, hindi ka na muling makabangon sa ganoong inspirasyon, at na malapit na ang kamatayan. Pagkatapos, lilipas ang takot na ito at papalitan ng matibay na pag-asa ng kaligtasan, ngunit huwag mo itong talikuran ngayon: sisindihan nito ang sigasig at papalayasin ang pagnanasa sa mga luho, na lubhang nakasasama. Bilang resulta, magkakaroon ng patuloy na daing sa iyong puso: O Panginoon, iligtas mo ako! O Panginoon, pagpalaganapin Mo! At: ayon sa Kanyang mga hatol, iligtas Mo ako, isang hindi karapat-dapat! Ito ang tinatawag kong masakit na pagkapit sa Panginoon sa aking puso. Malakas ang mga kaaway, at hindi mo alam kung paano magbubuhay ang mga unos at maguguluhan ka, sa labas man o sa loob. Kung mahuhulog ka, ikaw ay mapapahamak. Kaya't sumigaw: O Panginoon, iligtas mo ako! Ito ang pusong pinagputol-putol at mapagkumbaba na sinasabi ng nagpapakumbabang propeta David na hindi hinahamak o pinamumuhi ng kanyang Panginoon, kundi pinakikinggan. Itanim mo ito sa iyong puso. Dahil nakita mo na ang panganib na ito, hindi ka magkakamali kung palagi mo itong babantayan at hihingi ng tulong. Ang pakiramdam na ito ng masakit na pagkapit sa Panginoon dahil sa kamalayan sa mga panganib sa paligid na maaaring hadlangan ang daloy ng buhay espirituwal at pigilan ito ay dapat maging isang patuloy na pakiramdam. Pansinin ito: ang sinumang mayroon nito ay naglalakad, at naglalakad sa tuwid na landas. Ito ang pinaka-desisibong palatandaan nito!

Sumulat ka: "Nawa'y ipagkaloob ng Diyos na ang kasalukuyang paghahanda para sa simula pa lamang na gawain ay hindi manghina nang matagal." Hindi para sa matagal, ngunit hindi ito dapat kailanman manghina. Tandaan na ang paghahandang ito, o sigasig na maglingkod sa Panginoon, o sigasig para sa kaluguran ng Diyos, o determinasyong ialay ang sarili sa paglilingkod sa Panginoon sa pamamagitan ng mahigpit na pagsunod sa Kaniyang mga utos (na iisa ang lahat: iba ang mga salita, ngunit iisa ang gawa), ay bumubuo ng buhay-espirituwal. Kapag naroroon ang paghahandang ito, naroroon ang buhay-espirituwal, at kapag wala ito, wala rin ang buhay-espirituwal. Kapag ito ay nawala, para na ring huminto ang espirituwal na paghinga at tumigil ang tibok ng espirituwal na puso: ang espiritu ay mamamatay o tatahimik. Kaya ang unang dapat ikabahala ng mga lumalakad sa daan ng Diyos ay ang suportahan at alagaan ang paghahandang ito, sigasig, at kasipagan sa lahat ng posibleng paraan. Maaari mong limitahan ang iyong sarili sa iisang tuntuning ito at sa lahat ng kasunod na tuntunin, ibig sabihin, alagaan lamang ang sigasig at kahandaang ito, at ito ang magtuturo at patuloy na magtuturo kung ano ang gagawin at kung paano kumilos. Pansinin ito!

Ito, kasama ang naunang masakit na debosyon sa Panginoon, ay ugat ng buhay espirituwal, ang kaniyang proteksyon at depensa. Tama mong nakilala ang kaaway ng pangunahing disposisyong ito, at samakatuwid ang pinakamahalagang kaaway: ang paglamig. Oh, gaano kasakit at kapait nito! Ngunit alamin mong hindi bawat pagbaba ng init ng sigasig ay isang mapaminsalang paglamig. Maaari itong mangyari bilang resulta ng labis na pagod ng kaluluwa, o dahil sa pisikal na kahinaan o hindi magandang kalusugan. Pareho itong walang kabuluhan; lilipas din. Ang mapaminsalang pagyelo ay nagaganap bilang resulta ng kusang paglihis mula sa kalooban ng Diyos nang buong kamalayan at pagsuway sa budhi, na nagbababala at pumipigil, na may hilig sa isang bagay na hindi maka-Diyos. Pinapatay nito ang espiritu at pinipigilan ang buhay-espirituwal. At ito ang dapat mong katakutan higit sa lahat, katakutan na parang apoy, parang kamatayan. Nangyayari ito bilang resulta ng pagkawala ng pansin sa sarili at takot sa Diyos. Ingatan mo ang mga ito upang maiwasan ang kakila-kilabot na kasamaan. Tungkol naman sa hindi kusang pagpalamig dahil sa pagod at masamang kalusugan, isang batas lamang ang para rito: magtiis, nang hindi nilalabag ang itinatag na banal na kaayusan, kahit na ito ay isasagawa nang walang anumang sarap. Ang sinumang matiisin dito ay malapit nang makita ang pagpalayong ng pagpalamig at ang

karaniwang sigla, na mainit at taos-puso, ay babalik. Pakisuyong isaalang-alang ito at, mula ngayon, una, huwag mong hayaang kusang lumamig ang iyong sigasig, at pangalawa, sakaling hindi sinasadyang lumamig ito, ipagpatuloy mo ang pagsunod sa nakasaad na kaayusan sa tiwalang na ang tuyong pagtupad sa mga tungkulin ay muling magbabalik ng sigla at init ng sigasig.

Ang lahat ng nakasulat sa iyo sa huling dalawang liham ay magiging kapaki-pakinabang sa iyo sa hinaharap, kapag sinimulan mo na ang iyong bagong buhay. Ngunit dahil kailangan mo na ngayon, kahit na inaayos mo pa ang iyong buhay—sa isip pa lamang sa ngayon—na isaalang-alang ang lahat ng posibleng pangyayari sa hinaharap, hindi ko inisip na labis na sabihin sa iyo ang lahat ng ito ngayon, lalo na't binigyan mo ako ng dahilan upang gawin ito sa pamamagitan ng iyong mga salita.

Ito ang nagpasaya sa akin, na ikaw, marahil nang hindi mo namamalayan, ay nahipo mo ang pinakamahalagang aspeto ng buhay espirituwal. Ibig sabihin nito ay maayos ang pag-iisip mo: ang Panginoon, na nakikita ang iyong buong pusong paghahangad na maglingkod sa Kanya, ay tinutulungan ka — at hindi mo man lang namamalayan kung paano pumapasok sa isip mo ang ilang palagay at takot. Ang iyong anghel na tagapag-ingat, sa utos ng Panginoon, ang siyang nagpapaliwanag ng mga bagay na ito para sa iyo. Pagpalain nawa ng Panginoon ang iyong pagsisikap! Nais ko sa iyo ang tagumpay nang buong puso.

Kapag sinimulan mong pagtrabahuhan ang iyong sarili, makikita mo na ang lahat ng panlabas na gabay at tagubilin ay mga pantulong lamang. Ang eksaktong kailangan ng kaluluwa o kung paano pinakamainam kumilos sa ganitong o ganoong pagkakataon ay isang bagay na dapat ipasyang mag-isa ng bawat kaluluwa, sa tulong ng biyaya ng Diyos, na hindi nakikita ngunit gumagabay rito. Ang mga taong taimtim na nagnanais na mapasaya ang Panginoon at lubos na inialay ang kanilang sarili sa Kanya ay palaging nasa tamang lugar, ngunit tinatanggap nila ito nang may kababaang-loob.

Pinangangayari ko ang aking pinakamabuting hangarin na nawa'y tulongan ka ng Panginoon na tuparin ang iyong kasalukuyang penitensya sa pinakamainam na paraan.

| 41 |

Dumating na ang panahon upang magkumpisal, na sinusundan ng pinakamayamang sandali ng pagtanggap sa mga Banal na Sakramento ni Cristo! Nawa'y pagpalain ka ng Panginoon upang maisagawa ang pareho sa paraang karapat-dapat sa iyo. Para sa layuning ito, ang mga pagsisikap sa pag-aayuno at lahat ng iyong pinlano rito ay tatatakan ng tatak ng Diyos.

Ngunit bakit, gaya ng sinulat mo, natatakot kang kumumpisal? Maraming tao ang natatakot, ngunit bakit ka dapat matakot? Pakaintindihan mong mabuti ang bagay na ito. Ang kumpesor ay saksi lamang; ang Panginoon ang tumatanggap ng mga kasalanan. Ipinag-utos Niya sa kumpesor na ipagkaloob ang absolusyon sa nagkumpisal. Ang Panginoon ay pusong-maawain. Naghihintay lamang Siya na magsisi ang isang tao sa kanyang mga kasalanan, at sa sandaling gawin niya ito, siya ay agad na pinapatawad. Dapat bang katakutan ang ganitong Panginoon?

Ang bahagi ng takot na ito ay nagmumula sa hindi pag-unawa kung ano mismo ang dapat sabihin sa kumpisal. Ngunit kapag ginawa mo ang lahat ayon sa mga patakaran, liliwanag ang lahat sa iyo. At wala ka nang dapat ikatakot.

Ang takot na ito ay nagmumula rin sa katotohanang bihira tayong kumumpisal. Kung mas madalas tayong kumumpisal, hindi tayo magiging ganon katakot. Kung papayag ang Diyos, mula ngayon ay mas madalas kang sasalmot sa Hapunang Panginoon at, dahil dito, mas madalas kang kumumpisal.

Narito ang dapat mong gawin! Isulat lahat ng pakiramdam mong kailangan mong ikumpisal, at kapag pupunta ka na sa iyong kumpesor, sabihin mo sa kanya ang lahat gamit ang iyong mga tala. Pagkatapos ng lahat, ang tunay na kumpisal ay dapat galing sa iyo mismo; ibig sabihin, ikaw mismo ang dapat magsabi ng iyong mga kasalanan, at hindi maghintay na itanong ito ng kumpesor. Ganito na ang naging kaugalian sa atin, at bihira nang maganap ang kumpisal ayon sa narapat. Ang kumpesor, dahil sa pangangailangan, ay nagtatanong ng maraming hindi kailangang tanong na walang kaugnayan sa kumpesor, at kung minsan ay hindi niya tinatanong ang mga kailangang tanong. Kaya't nananatiling hindi nakumpisal. Maaari mong sabihin ang nasa iyong konsensya nang walang tala kung umaasa kang matatandaan mo ang lahat, ngunit tiyaking ikaw mismo ang magsabi ng lahat. Nawa'y pagpalain ka ng Diyos upang makumpisal nang may mapagpakumbabang espiritu at may matibay na

determinasyong maging matuwid sa lahat ng bagay pagkatapos, ngunit nang walang anumang takot. Lubos itong hindi kinakailangan at nakahahadlang sa usapin.

Naantala ako sa aking liham at nawala ang daloy ng aking iniisip na nais kong iparating sa iyo.

Kung dumating ang takot bago ang pag-amin, paalisin mo ito. Ang may paggalang na takot sa Diyos ay isang mahalagang bagay, ngunit ang batang takot na ito na nararamdaman mo ay gawa ng kaaway. Walang tunay na dahilan para rito, kundi itinatanim ito ng kaaway. Lumapit ka sa Panginoon nang kalmado, kahit pa may pusong wasak; lumapit ka gaya ng sa parabula ng anak na ligaw na lumapit sa kanyang ama. Hindi sinermunan o pinagmura ng ama ang kanyang nagbabalik na anak, kundi iniunat niya ang kanyang mga bisig at hinalikan siya. Ganoon din ang nakahanda para sa iyo. Bukas na para sa iyo ang mga bisig ng Panginoon. Ang kailangan mo lang gawin ay tumakbo papunta rito. At gawin mo ito nang may mapaggalang na pag-ibig.

Ang pinakamahalaga sa pagsisisi ay ang pagkasuklam ng puso dahil sa sariling kasamaan sa harap ng Panginoon at ang matibay na hangaring magsikap na maging matuwid sa lahat ng bagay mula ngayon. Ipinahayag mo na ang iyong pasya na pasayahin ang Panginoon, at ang Panginoon, na nakakakita ng lahat, ay tiyak na tinanggap na ito. Ngunit mayroon bang pagkasuklam ng puso dahil sa kasamaan? Pagsikapan mong gisingin ito. Gaano man kaunti ang iyong mga kasalanan at gaano man magaan ang mga ito, kasalanan pa rin ang mga iyon at hindi kaaya-aya sa Diyos. Napapahiya tayo minsan sa harap ng mga tao dahil sa isang pabaya na salita o kilos! At dito, hindi ito basta-bastang salita, kundi mga kasalanan. Maging matalino kang mapabagsak ng lahat ng ito at magdusa sa harap ng Panginoon. Pagkatapos ng pagkabagsak na ito, dadaloy mula sa iyo ang lakas upang hindi ka muling mahulog sa mga kamalian.

Nagpasya kang suriin nang detalyado ang lahat at itama ang mga pagkakamali. Marahil ay hindi mo nagawa ang lahat o hindi mo ito nagawa nang kasing-sinsinan ng iyong nilayon; huwag kang mahiya rito. Pinahahalagahan ng Panginoon ang iyong pangunahing hangarin at pasya na maging matuwid sa Kanyang harapan sa lahat ng bagay. Para sa Kanya, matatanggap mo ang kapatawaran ng mga kasalanan at ang muling pagbabalik ng biyaya. At lumapit ka sa Panginoon na may matibay na hangaring maging matuwid bilang kapalit ng lahat ng mga kasalanan na iyong kinilala na at ng mga hindi mo pa nakikilala. Ihatid mo sa Panginoon ang iyong matibay na hangarin na tapat na tuparin ang lahat ng itinuturing na sapilitan ng iyong budhi ngayon at ng mga ituturing pa nito sa hinaharap; huwag kang mahiya sa anumang iba pa.

Mas mabuting magsisi sa gabi bago ang Komunyong, upang mailaan mo nang buo ang gabi at umaga sa pag-iisip tungkol sa pagtanggap sa Panginoon. Sa panahong ito, basahin mo ang mga sermon bago ang Banal na Komunyong sa aklat na ibinigay ko sa iyo. Kung hindi, umupo ka na lamang at mag-isip tungkol sa Panginoon, na nananalangin sa Kanya sa iyong puso: Panginoon, gawin Mo sa akin at sa loob ko ang ayon sa Kalooban Mo, huwag Mo lamang akong ipagkait ng Kanyang pakikipag-isa. At manalangin ka gamit ang maikling panalangin na ito, na sinasamahan ng pagyuko. Kung ipagpapaliban mo ang kumpisal hanggang sa umaga, magkakabahagi ang iyong isipan sa gabi at magkakilala ang kalalabasan.

Kapag lumalapit ka sa Banal na Misteryo, lumapit ka nang may pagkamapayak ng puso, may buong pananampalataya na tatanggapin mo ang Panginoon sa iyong sarili, at may angkop na paggalang. Anumang mararamdaman mo sa iyong puso pagkatapos nito, hayaan mong ang Panginoon Mismo ang magpasiya. Maraming tao ang nais nang maaga na makatanggap ng ganito o ganoon mula sa Banal na Komunyong, at kapag hindi nila ito nakamtan, naguguluhan sila at nanghihina ang kanilang pananampalataya sa kapangyarihan ng sakramento. Ngunit hindi sa sakramento ang kasalanan, kundi sa labis na mga inaasahan. Huwag kang mangako ng anuman sa sarili mo, kundi ipaubaya mo ang lahat sa Panginoon, na humihiling sa Kanya ng isang biyaya ng Eukaristiya: na palakasin ka para sa bawat mabuting bagay na kaaya-aya sa Kanya. Ang bunga ng komunyong ay kadalasang sumasagot sa puso ng matamis na kapayapaan; kung minsan ay nagdudulot ito ng kaliwanagan sa pag-iisip at inspirasyon sa debosyon sa Panginoon; minsan halos wala kang nakikitang anuman, ngunit pagkatapos, sa iyong mga gawa, natutuklasan mo ang dakilang lakas at katatagan sa ipinangakong katuwiran. Itatala ko rito na hindi natin nakikita ang konkretong bunga ng Banal na Komunyong dahil bihira tayong tumanggap nito. Magpasya kang tumanggap ng Komunyong nang madalas hangga't maaari, at makikita mo ang nakapagpapalubag-lubhang bunga ng sakramentong ito.

Palagi akong nananalangin at patuloy akong mananalangin na tulungan ka ng Panginoon na lapitan ang dalawang sakramentong ito na may ganap na pagbabago ng iyong espiritu. At sa lahat ng inaasam ng iyong kaluluwa na mabuti, sana ang Panginoon ang iyong tagapagsaup!

Sa ngayon, malamang ay nakumpisal ka na at nakatanggap ng komunyong. Binabati kita! Nawa'y ipagkaloob ng Panginoon na maging ito para sa iyo bilang inspirasyon ng espiritu, pagkakabit ng puso sa Panginoon, ginhawa at aliw sa landas ng buhay, at moral na lakas para sa mga makadiyos na gawa.

Ngunit higit sa lahat, hangad kong maramdaman mo ang kagalakan ng kaligtasan sa Panginoon. Sapagkat ang Panginoon ay nasa iyo, at kung nasaan ang Panginoon, naroroon ang kaligtasan. Nang ang isang paganong hari ay mahuli sa bagyo sa dagat at ang kanyang mga tripulante ay natakot at hindi alam ang gagawin, sinabi niya nang may karaniwang kayabangan: "Ano ang kinatatakutan ninyo? Dinala ninyo ang ganoong hari." Walang-saysay na salita iyon. Ngunit nang minsan nang mapanganib ang bagyo sa barkong sinasakyan Niya kasama ang Kaniyang mga alagad sa Dagat ng Galilea, at hindi nila alam ang gagawin, sumigaw sila sa Kaniya, "*Panginoon! Iligtas mo kami, kami'y nalulunod!*" Una Niyang pinagalitan ang hangin at ang mga alon, at nang humupa ang mga alon at tumahimik, sinabi Niya, "*Saan na ang inyong pananampalataya?*" (Lucas 8:23-25; Mateo 8:24-25). Kaya, tanging sa pakikipag-ugnayan sa Panginoon maaaring tunay na masabi, "Ano't ang kinatatakutan ninyo? Ang Panginoon ay sumasa inyo. Sinasabi ko sa inyo: huwag kayong matakot sa alon man sa loob o sa labas, sapagkat ang Panginoon ay sumasa inyo. Huwag mong mawala ang iyong buhay na pananampalataya rito, at ang iyong puso ay mag-aamin: "*Bagaman magdaan ako sa libis ng anino ng kamatayan, hindi ako matatakot sa anumang kasamaan, sapagkat sumasaakin Ka*" (Awit 22:4). At nararapat para sa lahat ng mga nakikipag-komunyong na kumanta: "*Ang Panginoon ng mga hukbo ay sumasaamin, ang ating Diyos na Jacob ang ating kalasag*" (Awit 45:8).

Ngayon, na muling nabago, pinalakas ng biyaya ng Diyos, at hinihikayat ng presensya ng Panginoon, sumulong ka upang gampanan ang gawain ng Diyos na inyong sinimulan nang may matinding sigasig, hanggang sa katapusan ng inyong buhay. Upang matulungan kayo, ibabahagi ko ang isang lihim ng isang marangal na buhay sa Panginoon — ang patuloy na paggunita sa Diyos. Sa pag-alalang ito, dapat mong palakasin ang iyong sarili sa lahat ng paraan upang hindi ito makalayo sa iyong pansin. Ang Diyos ay nasa lahat ng dako at palagi Niyang kasama tayo, at nasa loob Niya tayo. Ngunit hindi tayo palaging kasama Siya, dahil hindi natin Siya naaalala, at dahil hindi natin Siya naaalala, pinapayagan natin ang ating sarili sa maraming bagay na hindi natin papayagan kung tayo ay naaalala. Pasanin mo ang pagsisikap na kamtin ang gawi ng pag-alala na ito. Wala namang espesyal na kinakailangan dito, kundi ang hangaring tanggapin at magsikap na alalahanin na ang Panginoon ay nasa loob mo, at malapit sa iyo, at tinitingnan ka at sinisilayan nang buong-puso gaya ng pagtitig ng isang tao sa iyong mga mata. Anuman ang iyong gawin, alalahanin mong ang Panginoon ay malapit at nagmamasid. Simulan mong gawin ang gawi na ito, at masasanay ka rito, at sa sandaling masanay ka na rito, o kahit kaunti mo pa lamang itong gawin, makikita mo kung gaano ito nakaliligtas na epekto sa iyong kaluluwa. Huwag mo lang kalimutang hindi mo dapat alalahanin ang Diyos na parang pag-aalala mo sa ibang bagay, kundi isabay mo ito sa takot sa Diyos at paggalang. Ito ang nagpapagiging marangal sa mga tao.

Upang mas madali kang masanay sa pag-alala sa Diyos, ang mga masigasig na Kristiyano ay may isang espesyal na pamamaraan — ang patuloy na ulitin ang isang maikling panalangin na may dalawa o tatlong salita. Kadalasan ito ay: Panginoon, maawa ka! Panginoong Hesukristo, maawa ka sa akin na makasalanan! Kung hindi mo pa ito naririnig dati, narinig mo na ngayon; at kung hindi mo pa ito nagawa dati, simulan mo nang gawin ito mula ngayon. Maglalakad ka man, nakaupo, nagtatrabaho, kumakain, o matutulog, ulitin mo: Panginoon, maawa ka! Panginoong Jesucristo, maawa ka sa akin na makasalanan! Sa pamamagitan ng matagal na pagsasanay, ang mga salitang ito ay magiging lubos na nakaukit sa iyong dila kaya't awtomatiko na lamang itong uulitin. At labis nitong pinakalma ang pag-iikot-ikot ng isipan. Ngunit muli, huwag kalimutang isabay ang paggalang sa salitang ito.

Naipaliwanag ko na sa inyo ang lahat ng iba pang bagay na angkop ninyong malaman ngayon, nang ipahayag ninyo ang inyong pasya na gawin ito nang maayos. Pakibasa ninyo itong muli. At tungkol naman sa iba pang kailangang ipaalala sa inyo, tatalakayin iyon mamaya.

Maging masigla at magsaya na ikaw ay sumusulong sa landas ng taos-pusong paglilingkod sa Panginoon, ang tunay na landas na magdadala sa iyo sa pamana ng Kaharian ng Langit. Nawa'y tulungan ka ng Panginoon at ng Pinakabanal na Ina ng Diyos!

Nais ko ring magbigay sa iyo ng ilang gabay tungkol sa kung ano ang kailangan mo ngayon habang sinisimulan mo ang bagong landas na ito.

Na ang ating espiritu ay isang nahulog na espiritu ay malinaw na nauunawaan ng sinumang nagpapasiya na bantayan ang nangyayari sa loob natin, kahit isang araw lamang. Sinabi ko na ito sa iyo noon pa man. Tandaan: dahil nga may kaguluhan sa loob natin, at ang kaguluhang ito ay pumasok nang labag sa batas kaya't dapat itong supilin. Ikaw mismo ang minsang sumulat na hindi mo kayang pagtagumpayan ang hindi mapigilang pagkabagabag sa loob. Muli kong maikling ilalarawan ang kalagayang ito.

Ang mga kaisipan ng ating isipan ay nakatuon lahat sa mga bagay na lupa, at walang paraan upang itaas ang mga ito sa langit. Ang paksa nila ay hungkag, makalupa, makasalanan. Nakita mo na ba kung paano kumakalat ang hamog sa isang lambak? Iyon ang tumpak na larawan ng ating mga iniisip. Gumagapang at kumakalat ang mga ito sa buong lupa. Ngunit bukod sa kababang uri nito, palagi rin silang kumukulimlim, hindi kailanman nananatili sa isang lugar, dumadagsa na parang ulap ng lamok tuwing tag-init. Samantala, hindi sila nananatiling walang ginagawa.

Hindi, sa ilalim nila nakahiga ang puso, at mula sa kanila ay patuloy na bumabagsak ang mga paghampas sa pusong ito at nagdudulot ng katugmang epekto. Anuman ang iniisip, ganoon ang galaw ng puso. Kaya naman ay lumilitaw nang sunud-sunod sa puso ang kagalakan, pagkabahala, inggit, takot, pag-asa, tiwala sa sarili, at kawalan ng pag-asa. Walang tigil at walang ayos, gaya ng sa mga kaisipan. Ang puso ay nanginginig nang walang humpay dahil sa mga damdamin, na parang dahon ng aspen.

At hindi doon nagtatapos. Ang iniisip na may damdamin ay laging nagbubunga ng pagnanasa, na mas malakas o mas mahina. Sa gitna ng kaguluhan ng mga iniisip at damdamin, ang mga pagnanasa ay magulo ring gumugulo: makamit ang isang bagay, talikuran ang iba; maging mabait sa isang tao, maghiganti sa iba; tumakas sa lahat, sumulong at kumilos; sumunod sa isang pagkakataon at ipilit ang sarili mong paraan sa iba; at iba pa. Hindi naman lahat ng ito ay natutupad, ngunit ang mga palaisipan tungkol sa iba't ibang bagay ay patuloy na dumadagsa sa kaluluwa. Panoorin mo ang sarili mo, halimbawa, kapag nakaupo ka sa trabaho — makikita mong nangyayari ang lahat ng ito sa loob mo, na parang nasa entablado.

Ito ang kaguluhan at kalituhan na nasa loob natin. Nagdudulot ito ng kaguluhan sa ating buhay at ng isang uri ng kalungkutan sa ating paligid. At huwag mong asahan ang maayos na buhay hangga't hindi mo winawasak ang panloob na kaguluhang ito. Nagdudulot ito ng maraming kasamaan sa sarili, ngunit lalo itong nakasasama dahil dito nauupo ang mga demonyo at lalo pa itong pinipilipit at binabalisa sa loob, na itinatulak ang lahat tungo sa kasamaan at sa ating pagkawasak.

Nang, sa iyong pag-aayuno, sinuri mo ang iyong sarili at nagpasya kang alisin ang isang bagay at magdagdag ng isa pa, tiyak na hindi mo maiwasang mapansin ang iyong panloob na kaguluhan at armahan ang iyong sarili laban dito nang may nararapat na sigasig. At dapat mong unahin at higit sa lahat na labanan ang panloob na kaaway na ito.

Naghihirang ka ng matibay na pagpapasyang maglingkod sa Panginoon at sa Kanya ka na lamang mula ngayon. Pinatawad ka ng sakramento ng pagsisisi sa lahat ng iyong kasalanan at ginawang malinis ka sa harap ng Diyos. Dinala ka ng Banal na Komunyong sa mas malapit na pakikipag-isa o muling binago ang iyong pakikipag-isa sa Panginoong Jesucristo at pinuno ka ng bawat kapangyarihang puno ng biyaya. At ngayon ay handa ka na para sa tungkuling ito.

Kung sapat na lamang na naisin nating itama ang ating panloob na buhay — at lilitaw ang lahat ng bagay sa pinakamainam na paraan, o upang magbigay ng isang salita — at agad na susundan ng gawa ang salitang iyon, kung gayon ay wala ka nang dapat ikabahala pa. Lahat ng bagay ay magiging maayos nang posible, at wala ka nang hihilingin pa. Ngunit ganyan ang batas ng isang moral na malayang buhay, lalo na sa isang nilalang na may kapinsalaan, na kahit na may matibay na determinasyon at biyaya ng tulong sa iyong tabi, kailangan mo pa ring magpunyagi at makipaglaban, at higit sa lahat, sa iyong sarili.

Bigla, ang ating panloob na sarili ay hindi kailanman naiyaayos, at pagkatapos mapagtanto ang mabubuting hangarin at matanggap ang biyayang tumutulong sa pamamagitan ng mga sakramento, kinakailangan at hinihingi na magsikap nang husto sa sarili, sa iyong panloob na pagkatao — paggawa at pagsisikap na nakatuon sa pagsira sa kaguluhang namamayani sa loob at pagpapalit nito ng kaayusan at estruktura, na susundan ng panloob na kapayapaan at isang tuloy-tuloy na masayang kalagayan ng puso.

At ito ang naghihintay sa iyo ngayon! Huwag mong isipin, gayunpaman, na kailangan mong ulitin ang napakaraming bagay o magpataw ng walang katapusang mga tuntunin sa iyong sarili. Hindi naman. Dalawa o tatlong tuntunin, dalawa o tatlong babala — at iyon na iyon.

Alam mo mula sa karanasan na may alitan sa loob mo. Nais mong wasakin ito, at nagpasya ka nang gawin iyon. Kaya simulan mong alisin ang sanhi ng alitang ito. Ang sanhi ng alitan ay ang pagkawala ng likas na sandigan ng ating espiritu. Ang sandigan nito ay nasa Diyos. Nababawi ng espiritu ang sandigang ito sa pamamagitan ng pag-alala sa Diyos. Kaya, una sa lahat, dapat nating matutunang laging alalahanin ang Diyos nang may takot at paggalang. Sinulat ko ito noong nakaraan, at pumayag ka. Alam mo kung anong teknik ang gagamitin para dito, at sinimulan mo na ito. Pagpalain ka nawa, Panginoon! At pakituloy mo lamang ang gawaing ito nang walang pag-aalinlangan. Maging kasama ka ng Panginoon sa lahat ng iyong ginagawa, at lumapit ka sa Kanya sa iyong isipan, na sinisikap kumilos na parang nasa harap ng isang hari. Masasanay ka rin dito sa lalong madaling panahon, huwag ka lang susuko at huwag mong titigil. Kung masusumpal mong susundin ang munting tuntuning ito nang buong budhi, mapipigil ang iyong panloob na kaguluhan mula sa loob, at kahit na sumabog ito sa anyo ng mga hungkag at hindi karapat-dapat na kaisipan, o sa anyo ng mga hindi angkop na damdamin at pagnanasa, agad mong mapapansin ang kamaliang ito at mapalayas ang mga hindi inaanyayang bisitang ito, at sa bawat pagkakataon ay magmamadali kang maibalik ang iyong pagtuon sa nag-iisang Panginoon.

Hinihikayat kita! Tanggapin ang gawain nang buong sigla at ipagpatuloy nang walang patid — at malapit mo nang makakamtan ang iyong hinahanap. Matatag ang debotong pagtuon sa nag-iisang Diyos, at kasama Niya ay darating ang kapanatagan ng loob. Sinasabi ko: malapit na, ngunit hindi sa loob ng isa o dalawang araw. Maaaring umabot ito ng ilang buwan. Oh, kahit umabot pa ng mga taon! Manalangin ka sa Panginoon, at Siya mismo ang tutulong sa iyo.

Idagdag mo rito ang mga sumusunod: huwag gumawa ng anumang ipinagbabawal ng iyong budhi, at huwag pabayaang anumang iniutos nito sa iyo, malaki man o maliit. Ang budhi ang laging moral nating panimbang. Kapag ang ating mga panloob na bata — mga iniisip, damdamin, at pagnanasa — ay nagpapasasa sa hindi angkop na kasiglaan, ang dahilan nito, bukod sa iba pa, ay dahil nawalan ng kapangyarihan ang budhi. Ibalik ang kapangyarihan nito sa pamamagitan ng pagpapakita ng ganap na pagsunod dito. Ngayon ay naliwanagan mo na ito sa pamamagitan ng paglililaw sa lahat ng dapat at hindi mo dapat gawin. Sundin ito nang walang pag-aalinlangan at buong determinasyon, upang kahit na mamatay ka, hindi mo pahihintulutan ang iyong sarili na gumawa ng anumang salungat sa iyong budhi. Habang mas matatag kang kumikilos sa ganitong paraan, mas lalo pang lalakas ang iyong budhi, mas ganap at mas malakas kang hihikayatin nito na gawin ang tama at tanggihan ang mali sa iyong mga gawa, salita, at iniisip — at mas mabilis na maaayos ang iyong panloob na sarili. Ang budhi, na may mapaggalang na pag-alala sa Diyos, ang tumitibok na puso ng tunay na espiritwal na buhay. Balikan ang sinabi tungkol sa espiritu sa simula ng ating pag-uusap (Mga Liham 9, 11-13).

Walang iba pang kinakailangan kundi ang dalawang tuntuning ito. Dagdagan lamang ang mga ito ng pagtitiis. Kung hindi agad dumating ang tagumpay, kailangan mong maghintay, na patuloy na nagsusumikap. Kailangan mong magtrabaho nang mabuti at, pinakamahalaga, huwag magpatalo sa pagbibigay-lugod sa sarili o sa mga makamundong kasiyahan. Magkakaroon ng patuloy na pagtutol sa kaayusang sinimulan mo. Kaya't kailangan ninyong malampasan ang mga ito; gamitin ninyo ang inyong lakas at, dahil dito, magpakita kayo ng pagtitiis. Magsuot kayo ng sandatang makapangyarihang ito at huwag kailanman mawalan ng pag-asa kapag nakita ninyo ang kabiguan. Darating din ang lahat sa takdang panahon. Maging inspirasyon sa iyong pagtitiis ang pag-asang ito. Pinatutunayan ng karanasan ng lahat ng taong naghanap at nakamtan ang kaligtasan na totoo ito.

Kaya't iyan na! Alalahanin ninyo ang Diyos nang may paggalang, sundin ninyo ang inyong budhi, at sandatan ninyo ang inyong sarili ng pagtitiis at pag-asa. Ang kaunting ito ang binhi ng lahat ng bagay. Nawa'y pagpalain kayo ng Diyos upang mapasok sa ganitong pag-iisip at manatili rito.

| 44 |

Noong nakaraan, itinuro ko sa inyo ang dalawa o tatlong maliliit na tuntunin. Ngayon, ituturo ko naman ang dalawa o tatlong maliliit na pag-iingat.

Una: huwag kailanman isipin na ikaw ay nagtagumpay na sa anumang bagay. Ganyan ang ating kahinaan: sa sandaling may mabuting bagay na lumitaw sa ating kalooban, agad nating isigaw: narito na ito, nakamit na natin ito! Itaboy ang mga ganitong kaisipan. Sapagkat ang kabutihan ay hindi biglaang ibinibigay, at iyan ang

isinusuhyo ng kaaway. Kung susunod ka sa suhestiyong ito, agad na hihina ang iyong enerhiya — at muling magiging malapit ang kawalan ng kasiyahan. Upang hindi mabiktima ng masamang kaisipang ito, araw-araw pagbangon mo, ihanda mong muli ang sarili na para bang unang beses kang magsisimula sa landas na ito.

Pangalawa: sa anumang kalagayan, huwag mong payagan ang anumang konsesyon sa sarili. Pagkalipas ng isa o dalawang araw ng pagmamasid sa sarili at pagpipigil sa sarili, lalapit ang kaaway at magsisimulang bumulong sa iyong tainga: "O sige, nagsikap ka nang husto, , magpahinga ka muna nang kaunti." Isang napakaganyong mungkahi ito na hindi mo man lang maisip na labanan ito, ngunit napaka-mapanlinlang nito na kung susuku ka kahit kaunti, mag-aalboroto ang lahat sa loob mo. Ang pagbibigay sa sarili ay parang maliit na butas sa isang dam. Sa sandaling lumitaw ang butas na ito, hindi na mapipigilan ang dam, at tiyak na sisirain ito ng tubig. Ganoon din ang nangyayari sa loob natin kapag nagpapalugud-lugod tayo sa sarili: mawawasak ang lahat, at kailangan nating magsimulang muling buuin ang ating sarili mula sa simula. Katakutan mo ito bilang pinakamasamang kaaway, kahit na mahusay itong mag-akit sa matamis nitong pananalita.

May dalawang partikular na okasyon na dapat kang mag-ingat dito. Ito ay ang Pasko ng Pagkabuhay at tagsibol. Pagkatapos ng lahat, sa panahon ng Kwaresma, tayo'y nagiging mas mahigpit sa sarili nang higit o kulang. Bakit nga ba hindi tayo lahat nagpapatuloy? Dahil ang ilan ay nagpapalugud-lugod sa sarili sa Pasko ng Pagkabuhay, at ang iba naman pagkatapos nito, sa tagsibol. Sa Pasko ng Pagkabuhay, iniisip ng mga tao: panahon ng pagdiriwang ito, kaya pwede na akong magpakasawa. May ilan na pinapakinggan ito at sinisira ang kanilang sarili nang buong sigla. Dahil binigyan nila ang kanilang sarili ng malayang kontrol, hindi na sila bumabalik sa pagpipigil sa sarili pagkatapos at sinisimulan nilang tuparin ang nasa ng laman at ng kanilang mga iniisip gaya ng dati.

Ang tagsibol ay isang kaaya-ayang panahon, ngunit gaano karaming kasamaan ang idinudulot nito sa moral na diwa! Nakita mo na ba kung paano tumatalon, nag-iimik, at naglalaro ang mga kordero kapag pinapalabas sila para magpastol? Bakit nga ba? Ang buhay ay paglalaro. Nararamdaman ng mga tao ang parehong sigla ng buhay, hindi lamang ng mga bata, kundi pati na rin ng matatanda. Walang kasalanan dito. Isang inosenteng pakiramdam ito, ngunit ang paraan ng pagsasamantala ng mga tao rito ay hindi lubos na walang kasalanan. Ang kagalakan ng buhay! Sa pakiramdam nito, dapat tayong magpasalamat sa Panginoon na sa lupa, na puno ng kalungkutan dahil sa ating mga kasalanan, nag-iwan Siya ng puwang para sa kagalakan upang hindi tayo mahulog sa kawalan ng pag-asa. Ngunit ano ang nangyayari? Sa halip na magpasalamat sa Diyos, nagmamadali ang mga tao na pahabain ang ligayang ito, nagkakalat, at bumabalik sa kanilang dating gawi. Ang ligayang ito o ang sigla ng buhay ay kaaya-aya, ngunit ito ay lubos na pandama, laman, at ang mga pagnanasa na idinudulot nito ay ganoon din kalaman at pandama. Nais ng isang tao na tingnan ang kaaya-aya sa mata, pakinggan ang kaaya-aya sa tenga, amuyin ang kaaya-aya sa ilong, hingin ang hangin, damhin ang kaaya-ayang simoy ng hangin — sa pangkalahatan, paramihin ang kaaya-ayang senswal na impresyon. Ang mga sumusunod sa mga pagnanasa na ito ay hindi makapagtigil, kundi tiyak na lalabas; doon, titigil ang pagtuon sa sarili, muling mag-aalboroto ang mga iniisip, damdamin, at pagnanasa, at babalik sa dating kaguluhan. Manlalaho ang pag-iisip tungkol sa Diyos, at mawawala ang panloob na kapayapaan. Pinahihirapan ng budhi, sasabihin ng kaluluwa: bukas hindi na ako kikilos nang ganito; ngunit bukas mauulit muli ang parehong bagay, at kinabukasan, at saka susuko na ang mga kamay. Magpapatuloy ang buhay "kung ano man ang mayroon." Lahat ng bunga ng mga pagsisikap sa Kwaresma sa pag-aayos ng kaluluwa ay mawawala. At ito ay dahil lamang sa hindi sila nag-ingat nang kaunti at hindi nila napigilan ang kanilang sarili sa ilang kasiyahan, at nang pinayagan nila ang sarili sa ibang kasiyahan, hindi nila iningat na panatilihin ang kanilang panloob na sarili sa tamang takot at, dala ng mga panlabas, ay pinabayaan nila ito (ang panloob na sarili) na walang pansin.

Nawa'y protektahan ka ng Panginoon mula rito! Nagkaroon ka na ng mapanganib na kaisipan: paano ka hindi lalaban? Kung talagang hindi mo kayang lumaban, kung babalik ka sa ganoong matatag na mga hangarin — Diyos lamang ang nakakaalam. Ngunit tandaan mo na kung babalik ka, mas malala ang iyong kalagayan kaysa noong bago mo sinimulan ang bagong buhay na ito. Ikinukumpara ng Tagapagligtas ang ganitong pagbabalik sa kaguluhan sa pagbabalik sa lumang bahay na iniwan ng diyablo, ngunit hindi mag-isa, kundi kasama ang pitong iba pa. At, tinapos Niya ang Kanyang parabula na ang huling kalagayan ng tao ay magiging mas masahol kaysa sa una.

Nawa'y iligtas ka ng Panginoon mula rito!

Pagkatapos mong basahin ito, huwag mong sabihing, "Naku, bakit nga ba ako nagsimula!" Hindi, huwag mong guluhin ang sarili mo. Nagpasya ka na sa tama: sa isang paraan ng pamumuhay kung saan ikaw lamang

ang magpapanatili, gaya ng orihinal mong ninanais, ng iyong dangal bilang tao. Kaya huwag mong maliitin ang iyong pasya at huwag mong saktan ang Panginoon, na para bang iiwan ka Niya nang mag-isa. Nasa loob ka Niya sa pamamagitan ng Kanyang biyaya. Ngunit *kung ang Panginoon ay nasa iyo, sino ang laban sa iyo?* (Roma 8:31). "*Sapagkat ang nasa inyo ay higit kaysa sa nasa mundo*" (1 Juan 4:4). Higit pa rito, ang isang buhay ng kamalayan sa sarili ay hindi ganoon na, sa pamamagitan ng pag-aalis sa iyo ng ilang kaginhawahan, ay hindi ka binibigyan ng anumang kapalit. Sa kabaligtaran, ang buhay na ito, na may alaala ng Diyos at pagsunod sa iyong budhi, ay sa kanyang sarili ay isang hindi mauubos na pinagmumulan ng mga kagalakang espiritwal, na kung ikukumpara, ang mga kagalakang makamundo ay parang mapait na halamang-gamot kumpara sa pulot. Kailangan mo lamang isakripisyo ang napakaliit na bagay sa panlabas. Dapat lahat ay mangyari sa loob. Posibleng makilahok sa lahat ng bagay at maging dayuhan sa lahat ng iyon. Sa panlabas, isang bagay ang ginagawa, ngunit sa loob, ibang bagay ang nangyayari.

Kaya iyon lang iyon (ang ibig kong sabihin ay ang mga tuntunin at babala na nakasulat sa dalawang liham na ito). Marami ba iyon? Hindi naman talaga. At napakadali at napakasimple gawin ang lahat. At ano ang bunga nito! Kaya, magpakatayang ka at magpasya nang maaga na susundin mo ang nakasulat. Amen.

| 45 |

Kailanma'y totoo ang iyong konklusyon: "Kaya, lumalabas na ang lahat ay tungkol sa panalangin!" Oo, panalangin. Ang panalangin para sa pagmamasid sa sarili ay isang espiritwal na barometro. Tinutukoy ng barometro kung gaano kabigat o magaan ang hangin, at ipinapakita ng panalangin kung gaano kataas o kababa ang ating espiritu sa paglapit nito sa Diyos. At manalangin ka gaya ng pagsisimula mo. Tumayo sa harap ng iyong mga ikon nang mas madalas sa buong araw at yumuko nang ilang ulit, hanggang baywang at hanggang lupa. Mas mabuti pa ang pag-luhod at pagyuko. Walang nakakakita sa iyo maliban sa Panginoon. Ang mga panalangin sa umaga at gabi — sa kani-kanilang takdang oras. Sa mga oras na iyon, kailangan mong manalangin nang mas madalas, ayon sa nakasanayan mo; at sa mga oras na ito, yumuko nang madalas sa Panginoon nang paunti-unti; gayunpaman, hindi tulad ng karaniwang pagbati sa isang kakilala: tumango ka lang at sapat na iyon. Ang sigasig, gayunpaman, ang magtuturo sa iyo ng lahat, kaya himukin mo ito sa lahat ng paraan.

Ngunit huwag mong kalimutan na ang diwa ng panalangin ay ang pagtaas ng isip at puso sa Diyos, sapagkat ang Diyos ay nasa lahat ng dako. At itinuro ng banal na propeta sa kanyang kaluluwa: "*Sa bawat dako ng Kanyang paghahari, purihin mo ang Panginoon, O kaluluwa ko*" (Awit 102:22). Tulad ng naisulat ko na, ang pag-alala sa Diyos ang pinakanaaangkop dito, at lalo mo pang pinagyaman ito: ang pagmamahal sa Diyos. Pagpalain ka, Panginoon, sa ganito — sa iyong natatanging pagmamahal sa Panginoon. Ngunit ang daan tungo sa pagmamahal sa Panginoon ay ang pag-alala rin sa Kanya, sa pamamagitan ng mas malalim na pagmumuni-muni tungkol sa Kanyang mga banal na katangian at mga gawa. Dapat masanay ang sarili sa pag-alala sa Diyos, at ang paraan para dito, gaya ng isinulat ko, ay isang maikling panalangin na patuloy na inuulit sa isipan: Panginoon, maawa ka! Panginoong Jesucristo, Anak ng Diyos, maawa ka sa akin na makasalanan! Ngayon ay sinimulan mo na ito — ipagpatuloy mo; nakaupo, naglalakad, may ginagawa o nagsasalita, sa bawat pagkakataon at sa bawat sandali, tandaan mong malapit ang Panginoon, at tawagin Siya mula sa iyong puso: Panginoon, maawa ka!

Sinasabi mong nagkakalat ang iyong mga iniisip. Bigla, hindi na ito posible; kailangan mong magsikap hanggang sa mabuo mo ang gawi ng walang patid na pananatili sa harap ng Panginoon sa iyong puso. Sa tingin ko, nasabi ko na sa iyo na sa sandaling mapansin mong nagkalat ang iyong mga iniisip, dapat mo silang ibalik at huwag kailanman hayaang maglayas nang pabigla-bigla at kusang-loob. Dapat itong gawin hindi lamang sa panahon ng panalangin, kundi palagi. At gawin mo itong tuntunin para sa iyong sarili: palaging kasama ang Panginoon sa iyong puso at huwag mong hayaang maglayas ang iyong mga iniisip, kundi sa sandaling umalis ang mga ito, ibalik mo at pilitin mong manatili sa loob ng iyong puso, sa kulungan nito, at makipag-usap sa pinakamamahal na Panginoon. Matapos itatag ang tuntuning ito, pilitin mong sundin ito nang tapat, sawayin mo ang iyong sarili sa paglabag nito, magpataw ka ng parusa sa iyong sarili, at hingin mo sa Panginoon na tulungan ka sa napakahalagang bagay na ito. Kung magsikap ka, magtatagumpay ka rin agad. Ang mga kundisyon para sa tagumpay ay ang mga sumusunod: 1) tuloy-tuloy at pare-parehong pagsisikap sa pagsusumikap na ito. Hindi ito tungkol sa pagsisimula at pagkatapos ay pagsuko, pagsisimula at pagkatapos ay pagsuko, kundi: kapag sinimulan mo na, dapat kang magtiyaga hanggang sa dumating ang tagumpay. Sa anumang pagsusumikap, ang tagumpay

ay nakasalalay sa pare-parehong pagsisikap; 2) upang mangyari ito, dapat mong sandatan ang iyong sarili ng pasensya at sariling disiplina. Kapag sumulpot ang katamaran, ang pagnanais na magpabaya, o kahit pag-aalinlangan kung kinakailangan nga ba itong gawin, itaboy mo ang lahat ng ito at, ayon sa iyong napagpasyahan, pilitin mong gawin ang gawaing ito; 3) upang mangyari ito, magkaroon ka ng inspirasyon mula sa pag-asa at tiwala na ang Panginoon, na nakakakita sa iyong pagsusumikap sa panalangin at sa siglang ginagamit mo sa paghahangad ng kasanayan rito, ay sa huli ay sasagot sa iyong panalangin, at ito, nang mag-ugat na sa iyong puso, ay sasibol mula rito na parang bukal. Ang pinakabiyayang bunga ay bunga ng taimtim na pagsusumikap! Ang pag-asa rito ang nagbigay-inspirasyon sa lahat ng taimtim na tao, at ang pagkamit nito ay naging pinagmumulan para sa kanila ng walang patid na espirituwal na kaligayahan, kagalakan, at kapayapaan ng puso sa Diyos. Oh, sana'y ipagkaloob sa inyo ng Panginoon ang prutas na ito! Ngunit hindi Niya ito ibibigay nang walang pagsusumikap, isang patuloy, kusang-loob, matiisin, at puno ng pag-asang pagsusumikap. Magalak kayo! Ipinapadala ko sa iyo ang isang aklat tungkol sa paksang ito, *Letters on the Spiritual Life* (maaari mo ring idagdag ang isang maliit na koleksyon, *On Sobriety and Prayer from the Holy Fathers*), na lubusang inialay sa pagtulong na itatag ang isip sa puso sa pamamagitan ng pagtuon sa Panginoon at isang mapagdasal na pag-uugali. Sapagkat ang mapanalangin na paggawa ay dapat samahan ng pagbabasa ng mga aklat o artikulong tumatalakay sa panalangin at mapanalangin na mga pag-uugali.

Habang mas tumitibay ka sa pag-alala sa Diyos, o sa matalinong presensya ng Diyos sa iyong puso, mas magiging kalmado ang iyong mga iniisip at hindi ito basta-basta lilipit-lipit. Magkasabay ang panloob na kaayusan at tagumpay sa panalangin.

Tandaan na mula pa sa mismong simula ng mga liham, pinag-uusapan na ang ating espiritu (Mga Liham 20–21). Ito ang pagpapanumbalik ng mga karapatan nito. Kapag naibalik na ito, magsisimula ang aktibong pagbabagong-buhay ng kaluluwa, katawan, at panlabas na ugnayan — ang paglilinis. At ikaw ay magiging tunay na tao.

| 46 |

Matatag mong sinimulan ang landas ng paglilingkod sa Panginoon. Pagpalain ka ng Panginoon! Maglingkod ka sa Panginoon! Higit sa lahat:

1. Mag-ingat sa kayabangan, ito ang unang kaaway. Ang ating katuwiran sa harap ng Diyos, kahit pa sinadya lamang, ay nagbubunsod na ng ideya ng isang uri ng pagiging mas mataas kaysa sa iba at maging sa ating sarili — sa ating nakaraan, lalo na kapag nagtagumpay tayo sa paggawa ng isang bagay sa landas na ito. Sa sandaling tayo'y tumigil nang kaunti sa katuwirang ito, tila kahanga-hanga ito, at nagsisimula tayong mangarap na tayo ay mga perpektong tao na gumagawa ng mga kahanga-hangang gawa. At ito ang kaaway na bumubulong upang pukawin ang kayabangan. Sinumang susuko at mahuhulog sa kayabangan na ito, agad na aalis ang biyaya sa kanya at iiwan siyang mag-isa. Pagkatapos, sasakmalin siya ng kaaway bilang isang walang magawang biktima.

2. Hindi ka iniwan ng takot at pangamba. Naglalakad tayo sa gitna ng mga bitag. Hindi kailanman tinutukso tayo ng kaaway sa pamamagitan ng maliwanag na kasamaan, kundi niloloko tayo sa pamamagitan ng anyo ng kabutihan. Susunod ang mga walang karanasan sa pain at mahuhulog sa mga kamay ng kaaway, gaya ng isang pabaya na hayop na naglalakad sa gubat na nahuhulog sa hukay. Ngunit huwag mawalan ng lakas ng loob sa iyong takot, sapagkat malapit ang Panginoon.

3. Huwag mong paburen mawala sa iyo ang takot sa kamatayan at sa paghuhukom at gantimpala pagkatapos ng kamatayan. Sa umaga, habang pinapabago mo sa iyong puso ang alaala ng Panginoon, sikapin mong idugtong dito ang alaala ng mga huling bagay na ito. Pagkatapos, panatilihin mong kasama ang kaisipang ito buong araw, gaya ng ginagawa mo sa Panginoon, at kapag matutulog ka na, sabihin mo: ang aking libingan ay nasa unahan ko! Papalapit na ang aking kamatayan! Makikita mo kung anong mga tagapagbantay ang iyong matatagpuan doon.

4. Hindi mo lubusang maiiwasan ang pakikisama sa lipunan. Ngunit nasa sa'yo na mas manatili sa isang lipunang may kaunting libangan. At dito, kapag naroroon ka, huwag mong ipagwalang-bahala ang Panginoon, na malapit at nasa loob mo, at ang alaala ng kamatayan, na handang dumating, hangga't maaari. Huwag mong ibigay ang iyong puso sa mga impresyon ng mga kaluguran na nasa harap ng iyong mga mata, tenga, at iba pang pandama. Ang buhay sa mundong ito ay masama dahil pinupuno nito ang kaluluwa ng napakaraming bagay, tao,

at gawa, na ang alaala ng mga ito ay nagkukulubot sa kaluluwa. At pinipigilan nito ang isang tao na manalangin nang maayos. Isang lunas lamang ang mayroon para dito: protektahan ang puso sa pagtanggap ng mga impresyon hangga't maaari. Hayaan mong dumaan ang lahat nang hindi pumapasok sa iyong puso.

5. Gayunpaman, huwag kang tumakas sa mga tao at huwag kang maging masungit. Sa iyong kalagayan, hindi ito angkop, at hindi ito makakatulong sa iyo. Sa halip, mas maglaan ka ng oras sa iyong sariling mga tao. Malamang ay mayroon kang mabubuting gawi. Huwag kang lumihis mula rito, upang hindi ka namumukod-tangi sa karamihan at hindi ka mailantad sa walang kuwentang tsismis.

6. Ang mga espiritwal na gawain — panalangin, pagbabasa, at pagmumuni-muni — ay dapat gawin nang walang palya araw-araw. Ikaw mismo ang dapat magpasya kung ano ang gagawin at kung kailan. Bumangon nang maaga at, bago lumabas para sa iyong pamilya, gawin ang lahat ng mga gawaing ito hangga't maaari. Manalangin ka, gayunpaman, nang kasingtagal ng maaari. Ihayag mo sa Panginoon ang iyong taos-pusong pangangailangan gamit ang mga salitang pambata at pananampalatayang pambata, ulit-ulit mong sabihin ang mga panalangin mula sa Aklat ng Panalangin kasabay ng pagyuko at maiikling pamanhikayat sa Diyos. Pagkatapos ng panalangin, magbasa nang may pagninilay at ilapat ang lahat ng iyong nababasa sa iyong sarili o pag-isipan kung paano ito isasakatuparan sa iyong buhay. Nakasulat ko na at inuulit ko: napakabunga kung araw-araw mong isinusulat nang maikli ang mga kaisipang sumusulpot o nakukuha sa pamamagitan ng pagninilay habang binabasa ang Ebanghelyo at ang Apostol. Tuparin mo ang tungkuling ito at gawin mo nang payak, nang walang paligoy-ligoy.

7. Sa masigasig na paggawa, ihagis mo sa Panginoon ang lahat ng iyong kalungkutan tungkol sa tagumpay. Ang pagtitiwala sa Diyos ang ugat ng buhay na espiritwal. Bigla, wala pang ibinibigay, ngunit darating ang lahat sa takdang panahon. Darating ang lahat ng iyong hinahanap nang may pananampalataya. Kailan? Kapag nagustuhan ng Panginoon na ibigay ito. Maging matiisin ka, manatiling matatag sa landas na iyong sinimulan. Magkaroon ka ng inspirasyon mula sa pag-asa na darating ang araw na ang liwanag ng kagalakan ay liliwanag sa iyong puso, ibalik ito sa kalayaan mula sa lahat ng gapos at magdudulot ng kaginhawahan sa paggalaw at pagtaas patungo sa kinaroroonan ng mabubuting layunin ng espiritu. Pagkatapos ay lilipad ka sa espirituwal na kaharian na parang ibong pinalaya mula sa hawla.

Pagpalain nawa kayo ng Panginoon! Ingatan nawa kayo ng Ina ng Diyos sa pamamagitan ng Kanyang manto! Ingatan nawa kayo ng inyong anghel na tagapag-ingat mula sa lahat ng pag-atake ng kaaway!

| 47 |

Tinanong mo tungkol sa tuntunin ng panalangin. Oo, kinakailangan na magkaroon ng tuntunin ng panalangin dahil sa ating kahinaan, upang sa isang banda, hindi tayo mabigyan ng pagkakataon ang katamaran, at sa kabilang banda, mapigil natin ang ating sigasig. Kahit ang mga pinakadakilang tao ng panalangin ay may tuntunin ng panalangin at sinunod ito. Sa bawat pagsisimula nila ng panalangin, sinisimulan nila ito sa mga itinakdang panalangin, at pagkatapos, kung sa kalagitnaan ng kanilang panalangin ay naantig silang manalangin nang kusa, iniwan nila ang mga itinakdang panalangin at nananalangin na ayon sa kusa nilang panalangin. Kung ginawa nila iyon, lalo pa nga dapat nating gawin. Kung walang itinakdang panalangin, hindi natin malalaman kung paano manalangin. Kung wala ito, mawawalan tayo ng panalangin nang tuluyan.

Gayunpaman, hindi kinakailangang mangolekta ng maraming panalangin. Mas mabuti ang iilang panalangin na isinasagawa nang maayos kaysa sa maraming panalangin na isinasagawa nang padalus-dalos, na mahirap panatilihin kapag labis ang dami, sa init ng masigasig na debosyon.

Para sa iyo, naniniwala akong sapat na ang pagganap ng mga panalangin sa umaga at gabi na nakasaad sa mga Aklat ng Panalangin sa umaga at bago matulog. Subukang gawin ang mga ito nang buong pansin at may angkop na damdamin sa bawat pagkakataon. Upang magawa ito nang mas matagumpay, paglaanan ng oras sa iyong bakanteng oras na basahin silang lahat, pag-isipan, at damhin, upang kapag binasa mo na sila sa iyong panuntunan sa panalangin, pamilyar ka na sa mga banal na kaisipan at damdamin na nakapaloob dito. Ang panalangin ay hindi lamang basta pagbasa ng mga panalangin, kundi ang muling paglikha ng kanilang nilalaman sa ating sarili at ang pagsambit nito na parang nagmula sa ating isipan at puso.

Pagkatapos, pagkatapos talakayin at damdamin ang mga panalangin, pagsumikapan mong isaulo ang mga ito upang hindi mo na kailangang mag-alala tungkol sa aklat ng panalangin at sa ilaw kapag dumating na ang oras ng panalangin, at upang sa panahon ng panalangin ay hindi ka matuksuhin ng nakikita ng iyong mga mata, kundi

mas madali mong mapagtuunan ng pansin ang Diyos. Makikita mo mismo kung gaano ito nakakatulong. At ang katotohanang sa pagkakataong ito ay kasama mo ang Aklat ng Panalangin sa lahat ng oras at sa lahat ng lugar ay napakahalaga.

Matapos mong ihanda ang iyong sarili sa ganitong paraan, kapag ikaw ay nakatayo sa panalangin, magingat kang huwag maglayas ang iyong isipan at huwag lumamig at maging manhid ang iyong damdamin, at pagsumikapan mong mapanatili ang iyong pansin at pasiglahin ang init ng iyong damdamin. Pagkatapos mong basahin ang bawat panalangin, yumuko nang ilang ulit ayon sa iyong paghuhusga, kasabay ng iyong mga taimtim na salita tungkol sa iyong nararamdamang pangangailangan o ng karaniwang maikling panalangin. Medyo matatagalan ang panalangin dahil dito, ngunit lalo itong magiging makapangyarihan. Lalo na sa pagtatapos ng mga panalangin, mas magtagal kang manalangin, humihingi ng kapatawaran para sa hindi sinasadyang paglayo ng isip at iniaalay ang sarili sa mga kamay ng Diyos para sa buong araw.

Sa araw-araw, dapat mong panatilihin ang iyong mapagdasal na atensyon sa Diyos. Upang magawa ito, gaya ng paulit-ulit nang nasabi, alalahanin mo ang Diyos, at para rito, magdasal ka ng maikling panalangin. Mabuti, at napakabuti, na memorisahin ang ilang salmo at basahin ang mga ito habang nagtatrabaho o sa pagitan ng mga gawain, paminsan-minsan bilang kapalit ng maikling panalangin, na may pagninilay. Ito ay isang sinaunang kaugalyan ng mga Kristiyano, na binanggit at isinama sa tuntunin nina San Pachomius at San Antonio.

Matapos gugulin ang araw sa ganitong paraan, manalangin nang mas masigasig at may buong pagtuon sa gabi, palakasin ang iyong mga pagyuko at mga panawagan sa Diyos, at, sa muling pagsuko ng iyong sarili sa mga kamay ng Diyos, matulog na may maikling panalangin sa iyong mga labi at mahimbing na matulog kasama nito o sa pagbasa ng isang salmo.

Alin sa mga salmo ang dapat mong tandaan? Tandaan mo ang mga tumatagos sa iyong puso kapag binabasa mo ang mga ito. Iba't ibang salmo ang may iba't ibang epekto sa iba't ibang tao. Magsimula sa: "*Maawa ka sa akin, O Diyos*" (Salmo 50), pagkatapos: "*Purihin mo ang Panginoon, O kaluluwa ko*" (Awit 102) at "*Purihin ang Panginoon, O kaluluwa ko*" (Awit 145) — ang mga antiphonang awit ng liturhiya; pati na rin ang mga pambungad na awit ng tuntunin para sa Banal na Komunyong: "*Ang Panginoon ang aking pastor*" (Awit 22), "*Pag-aari ng Panginoon ang lupa, at ang lahat ng nasa loob nito*" (Awit 23), "*Naniwala ako, kaya't nagsalita ako*" (Awit 115); ang unang awit ng Vespers: "*O Diyos, pakinggan ang aking panalangin*" (Awit 69). Ang mga awit ng mga oras... at iba pa. Basahin ang Awit at pumili.

Kapag naisalaysay mo na lahat ng ito sa iyong isipan, palagi kang magiging ganap na handa para sa panalangin. Kapag may dumating na nakagugulong kaisipan, lumuhod ka sa harap ng Panginoon sa pamamagitan ng isang maikling panalangin, o magbasa ka ng isang salmo, lalo na: O Diyos, pakinggan ang aking panalangin... at ang lahat ng ulap ng kalituhan ay agad na mawawala.

Iyan lamang ang lahat sa tuntunin ng panalangin. Ngunit uulitin ko: tandaan mong ang lahat ng ito ay mga pantulong lamang, ngunit ang pinakamahalaga ay ang tumayo sa harap ng Diyos nang may paggalang sa iyong puso at lumuhod sa Kanyang harap nang may kababaang-loob.

Naisipan ko ring sabihin ito sa inyo! Maaari mong limitahan ang buong tuntunin ng panalangin sa mga pagyuko na may maikling panalangin at ang sarili mong mga taimtim na salita. Tumayo at yumuko, sabay sabing, "*Panginoon, maawa ka!*" — o iba pa, na nagpapahayag ng iyong pangangailangan o papuri at nagpapasalamat sa Diyos. Upang hindi makapasok ang katamaran, kailangan mong itakda kung ilan ang dasal, o kung gaano katagal dapat tumagal ang panalangin, o pareho.

Kinakailangan ito dahil mayroon tayong kakaibang katangian. Halimbawa, kapag tayo ay abala sa isang panlabas na gawain, ang mga oras ay lumilipas na parang mga minuto. Ngunit kapag tayo ay tumatayo upang manalangin, hindi man lang lumilipas ang isang minuto, at gayon pa man ay pakiramdam natin ay matagal na tayong nananalangin. Hindi naman nakasasama ang kaisipang ito kapag nananalangin ayon sa itinakdang tuntunin, ngunit kapag ang isang tao ay nananalangin lamang sa pamamagitan ng pagyuko at maikling panalangin, nagiging malaking tukso ito at maaaring patigilin ang panalangin na kakapagsimula pa lamang, na nag-iiwan ng mapanlinlang na katiyakan na maayos ang panalangin. Kaya, ang mga mabubuting pinuno ng panalangin ay lumikha ng mga rosaryo upang maiwasan ang panlilinlang sa sarili na ito, na iniaalok para magamit ng mga naniniwalang hindi sila nananalangin gamit ang mga panalangin ng Aklat ng Panalangin, kundi sa sarili nilang paraan. Ginagamit ang mga ito nang ganito: sinasabi nila, Panginoong Hesukristo, maawa ka sa akin na makasalanan, o: isang makasalanan — at itinutulak nila ang isang butil ng rosaryo sa pagitan ng kanilang mga daliri; sinasabi nila ito muli at itinutulak ang isa pang butil, at iba pa; sa bawat panalangin ay yumuyuko sila, sa

baywang man o sa lupa, ayon sa kanilang nais, o sa maliliit na rosaryo — sa baywang, at sa malalaki — sa lupa. Ang tuntunin dito ay isang tiyak na bilang ng mga panalangin na may pagyuko, na pinapasok ang iba pang mga panalangin na sinasabi sa sarili nilang mga salita. Upang hindi mailigaw ang sarili sa pagmamadali sa pagbigkas ng mga panalangin at pagyuko, kapag tinutukoy ang bilang ng mga pagyuko at panalangin, tinutukoy din ang tagal ng panalangin, upang putulin ang pagmamadali at, kung makalusot ito, mabawi ang oras sa pamamagitan ng pagdaragdag ng bagong mga pagyuko.

Ang dami ng pagyuko para sa bawat panalangin ay nakasaad sa Sinunod na Salmo, sa dulo, at sa dalawang sukat: para sa masigasig at para sa tamad o abala. Ang mga nakatatanda na nakatira pa rin kasama namin sa mga skete o espesyal na selda, halimbawa sa Valaam at sa Solovki, ay isinasagawa ang lahat ng serbisyo sa ganitong paraan. Kung ninanais mo, o kung paminsan-minsan mo ring ninanais, maaari mo ring isagawa ang iyong tuntunin sa ganitong paraan. Ngunit una, magsumikap kang masanay na isagawa ito ayon sa nakasaad. Marahil ay hindi na kakailanganin ang bagong tuntuning ito. Gayunpaman, padadalhan kita ng rosaryo. Isagawa mo ang mga sumusunod! Tukuyin kung gaano karaming oras ang ginugugol mo sa panalangin sa umaga at gabi, pagkatapos ay umupo at sabihin ang iyong maikling panalangin gamit ang rosaryo at tingnan kung ilang beses mong napag-uulit ang rosaryo sa oras na karaniwan mong ginugugol sa panalangin. Hayaan mong ang bilang na ito ang maging sukatan ng iyong tuntunin. Gagawin mo ito hindi kasabay ng panalangin, kundi bilang karagdagan dito, nang may parehong pagtuon. Pagkatapos, isagawa mo ang iyong panuntunan sa panalangin sa ganitong paraan, na nakatayo at nakayuko.

Pagkatapos mong basahin ito, huwag mong isipin na ipapadala kita sa isang monasteryo. Ako mismo ay unang nakarinig tungkol sa pagdarasal gamit ang rosaryo mula sa isang layko, hindi sa isang monghe. Maraming kalalakihan at kababaihang layko ang nananalangin sa ganitong paraan. Makakatulong ito sa iyo. Kapag nakakasawa na ang pagdarasal ng mga nakabukod na panalangin at hindi ka na nito napapasigla, maaari kang manalangin sa ganitong paraan nang isa o dalawang araw, at pagkatapos ay bumalik sa mga nakabukod na panalangin. At paulit-ulit, salitsalitan ang dalawa.

At uulitin ko: ang diwa ng panalangin ay ang pagtaas ng iyong isip at puso sa Diyos; ang mga patakarang ito ay tulong lamang. Hindi natin sila maaaring wala, sapagkat tayo ay mahihinang nilalang. Pagpalain ka ng Panginoon!

| 48 |

Sinusulat mo na hindi mo makontrol ang iyong mga iniisip, lahat sila ay tumatakbo palayo, at hindi napapansin ang panalangin gaya ng iyong nais; at sa araw, sa gitna ng iyong mga gawain at pakikipagtagpo sa iba, bihira mong naaalala ang Diyos.

Bigla, hindi na ito posible. Kailangan magpursige nang husto para maayos ang sariling mga iniisip kahit sa kaunting antas; at gaya ng inaasahan mo: simulan mo lang, at ayun na — hindi ito kailanman nangyayari. Tagumpay na nga na napansin mo na ito at itinuturing mong hindi angkop. Ganoon din dati, ngunit kakaunti ang pagdadalamhati noon; ngayon ay hindi mo lang napapansin ang kaguluhan ng iyong mga iniisip, nag-aalala ka pa rito at nais mong makipagkasundo sa mga ito. Ipagpatuloy mong pukawin ang pagkabahalang ito at magsikap na itama ang iyong mga kakulangan.

Nakasulat ko na na ang pagtitiyaga at patuloy na pagsusumikap sa sarili ay isang agarang kundisyon para sa tagumpay sa buhay espirituwal. Ang pangmatagalang kapayapaan ng isip ay isang biyaya mula sa Diyos, ngunit ang biyayang ito ay hindi ibinibigay nang walang masigasig na pagsisikap mula sa iyong panig. Wala kang makakamit sa pamamagitan lamang ng iyong sariling pagsisikap, at wala ring ibibigay sa iyo ang Diyos kung hindi ka nagsusumikap nang buong lakas. Ito ay isang mahigpit na batas. Mayroon kang aklat ng mga pakikipag-usap ni San Macarius ng Ehipto. Pakibasa ang ika-19 na pag-uusap — tungkol sa kung paano kailangang pilitin ng mga Kristiyano ang kanilang sarili na gawin ang bawat mabuting gawa. Sinasabi roon na dapat pilitin ng isang tao ang kanyang sarili na manalangin kung wala siyang espirituwal na panalangin, at sa ganoong pagkakataon, ang Diyos, na nakakakita na ang isang tao ay nagsusumikap nang husto at pinipigil ang kanyang sarili (ibig sabihin, ang kanyang mga iniisip) laban sa nasa ng kanyang puso, Ibibigay Niya sa kaniya ang tunay na panalangin, ibig sabihin, walang istorbo, nakatuon, at malalim, kapag ang isipan ay palaging nasa harap ng Diyos. At sa sandaling ang isipan ay manirahan nang palagi sa Diyos habang nananalangin, hindi na niya nais na umalis pa sa Kanya,

sapagkat kasabay nito ay dumarating ang katamisan, at sa pagtikim nito, ayaw nang tikman ng sinuman ang iba pa.

At nabanggit ko na nang paulit-ulit kung anong uri ng pagsisikap ang kailangan dito: huwag mong hayaang maglayas ang iyong mga iniisip kung saan-saan, ngunit kapag hindi sinasadyang naligaw ang mga ito, agad mong ibalik, sawayin ang sarili, magsisi at magdalamat sa kaguluhang ito. Sinasabi ni San Juan Climacus na dapat magsikap ang isang tao na itali ang kanyang isipan sa mga salita ng panalangin.

Kapag naisapuso mo na ang mga panalangin, gaya ng sinulat ko noong nakaraan, marahil ay gaganda ang takbo ng mga bagay. Pinakamainam na pumunta sa simbahan, kung saan agad na lilitaw ang diwa ng panalangin, dahil ang lahat doon ay nakatuon rito; ngunit hindi ito maginhawa para sa iyo. Subukang masanay sa pagdarasal nang walang istorbo sa bahay at gugulin ang pinakamaraming oras hangga't maaari kasama ang Diyos. Kapag nagmememorya ng mga panalangin, huwag kalimutang pag-aralan nang mabuti ang bawat salita at maramdaman ang bawat isa sa mga ito, dahil ang mga salitang iyon ang hahuli sa iyong pansin habang nananalangin at magpapainit sa iyong mga damdaming panalangin.

Gawin mo rin ito. Huwag kang biglang magsimulang manalangin pagkatapos ng mga gawaing-bahay, pag-uusap, at pagmamadali, kundi ihanda mo muna nang kaunti ang sarili mo rito, sa pamamagitan ng pagsisikap na tipunin muna ang iyong mga iniisip at ituon ang mga ito sa isang marangal na presensya sa harap ng Diyos. Gisingin mo sa iyong sarili ang pakiramdam ng pangangailangan para sa panalangin, at lalo na sa sandaling ito, sapagkat maaaring wala nang susunod pang pagkakataon. Huwag kalimutang muling pasiglahin ang iyong kamalayan sa iyong mga pangangailangang espirital at, higit sa lahat, ang iyong kasalukuyang pangangailangan: ayusin ang iyong mga iniisip sa panalangin na may pagnanais na matagpuan ang kasiyahan para sa mga ito, at partikular sa Diyos. Kapag ang iyong puso ay nakakaalam at nakararamdam ng ganitong mga pangangailangan, hindi nito papayagang maglayas ang iyong mga iniisip sa ibang bagay, kundi pipilitin kang manalangin sa Panginoon para sa mga ito. Higit sa lahat, damhin nang buong-buo ang iyong lubos na kawalan ng magagawa: na kung hindi dahil sa Diyos, tuluyan kang maliligaw. Kung ang isang tao ay nanganganib sa kapahamakan at nasa kanyang harapan ang isang taong makakapagligtas sa kanya mula rito sa pamamagitan ng isang galaw lamang, maglilibot-libot pa ba siya? Hindi, siya ay luluhod sa harap niya at mamamanhik. Ganyan din ang mangyayari sa iyo sa panalangin kapag lapitan mo ito nang may pakiramdam ng lubos na paghihirap at kamalayan na walang sinuman maliban sa Nag-iisang Diyos ang makaliligtas sa iyo.

Lahat tayo ay may malaking kasalanan: habang inihahanda natin ang bawat ibang gawain, gaano man ito kaliit, nagmamadali tayo sa panalangin at pinipilit itong tapusin nang mabilis, na para bang ito'y panandaliang bagay, isang kalakip sa ating mga gawain, at hindi ang pinakamahalaga sa mga ito. Paano nga ba tayo magiging pokus sa ating mga iniisip at damdamin habang nananalangin? Nagiging magulo at hindi magkakaugnay ang ating panalangin. Hindi, dapat mong talikuran ang kasalananang ito at sa anumang kalagayan ay huwag mong hayaang maging padalos-dalos ang iyong saloobin sa panalangin. Kumbinsihin mo ang iyong sarili na ang ganitong saloobin sa panalangin ay isang krimen, at isang napakaseryoso pa nito — isang paglabag sa batas. Ituring mo ang panalangin bilang pinakaunang bagay sa iyong buhay at panindigan mo ito sa iyong puso. Pagkatapos, lapitan mo ito bilang iyong pangunahing gawain, at hindi bilang isang bagay na pang-itan.

Magpursige ka. Nawa'y ang Diyos ang iyong katulong. Ngunit tiyakin mong ginagawa mo ang inuutos sa iyo. Kung gagawin mo ito, makikita mo agad ang mga bunga. Pagsikapan mong maramdaman ang tamis ng tunay na panalangin. Kapag naramdaman mo ito, hihikayatin ka nitong manalangin at magbibigay-inspirasyon sa iyo para sa patuloy at taimtim na panalangin. Pagpalain ka, Ginoo!

| 49 |

Ipinagpapatuloy ko ang aking talumpati tungkol sa iyong hinaing hinggil sa kaguluhan ng iyong mga iniisip dahil sa pang-araw-araw na gawain.

Ano ang dapat gawin ng isang tao kung walang trabaho? Magkakaroon ng makasalanang katamaran. Dapat magtrabaho ang isang tao sa isang bagay at gampanan ang ilang gawaing-bahay. Ito ang iyong tungkulin. At hindi maaaring pigilan ang pakikisalamuha sa iba. Dapat mong panatilihin ang mga ito, at panatilihin nang maayos. Ito ang tungkulin ng lipunang pantao. Ngunit ang lahat ng ganoong mga bagay at gawain ay maaaring at dapat gawin sa paraang hindi ka nito naaabala sa pag-iisip tungkol sa Diyos. Paano ito posible?

May paniniwala tayo, halos unibersal, na sa sandaling ikaw ay makibahagi sa anumang bagay sa bahay o sa labas nito, lumalabas ka na sa saklaw ng mga banal na gawain at mga bagay na kaaya-aya sa Diyos. Kaya, kapag sumulpot ang pagnanais na mabuhay sa paraang kaaya-aya sa Diyos, o kapag napag-uusapan ang paksa, karaniwang sinasabayan ito ng ideya na, kung ganoon nga, dapat lumayo ang isang tao sa lipunan, lumayas mula sa bahay patungo sa disyerto, sa gubat. Gayunpaman, wala sa dalawa ang totoo. Ang mga gawain sa pang-araw-araw na buhay at lipunan, na kung saan nakasalalay ang pag-iral ng mga tahanan at pamayanan, ay mga bagay na itinakda ng Diyos, at ang pagtupad sa mga ito ay hindi pagtakas sa saklaw ng mga walang-diyos, kundi paglakad sa mga gawain ng Diyos.

Dahil sa ganitong di-makatarungang paniniwala, kumikilos ang lahat sa kanilang pang-araw-araw at panlipunang gawain nang hindi iniisip ang Diyos. Nakikita kong namamayani rin sa iyo ang paniniwalang ito. Pakiusap, itakwil mo ang at maniwala kang ang lahat ng iyong ginagawa sa bahay at sa labas, sa mga gawain ng lipunan, bilang isang anak na babae, bilang isang kapatid na babae, bilang isang taga-Moscow ngayon, ay banal at kaaya-aya sa Diyos. Sapagkat may mga espesyal na utos para sa lahat ng bagay na may kaugnayan dito. Paano magiging hindi kaaya-aya sa Diyos ang pagtupad sa mga utos? Sa paniniwala ninyo, tiyak na ginagawang hindi kaaya-aya sa Diyos ang mga ito, dahil hindi ninyo tinutupad ang mga ito nang may disposisyong nais ng Diyos na mayroon kayo. Ang mga gawang banal ay hindi ginagawa nang makadiyos sa pamamagitan ninyo. Nasasayang ang mga ito, at itinutulak din nila ang mga tao palayo sa Diyos.

Itama ito at mula ngayon, simulan mong gawin ang lahat ng gawaing tulad nito nang may kamalayan na ito ay utos, at gawin ito gaya ng gagawin mo sa utos ng Diyos. Kapag nasa ganitong pag-iisip ka, walang makamundong gawa ang makagugulo sa iyong pag-iisip tungkol sa Diyos, kundi, sa kabaligtaran, lalo ka pang ilalapit nito sa Kanya. Tayo ay lahat ay lingkod ng Diyos. Itinalaga Niya sa bawat isa sa atin ang ating kinalalagyan at ang ating gawain, at pinagmamasdan Niya kung paano natin ito ginagampanan. Nasa lahat ng lugar Siya. At binabantayan ka Niya. Lagi mong tandaan ito at gawin mo ang lahat ng bagay na para bang ipinagkatiwala mismo sa iyo ng Diyos, kahit ano pa man iyon.

Gawin mo ang mga gawaing-bahay sa ganitong paraan. At kapag may lumapit sa iyo o lumabas ka, tandaan mo, sa unang kaso, na pinadala ng Diyos ang taong iyon sa iyo at pinagmamasdan Niya kung tatanggapin mo sila at aasikasuhin mo sila nang may kabanalan, at sa ikalawang kaso, na ipinagkatiwala sa iyo ng Diyos ang isang gawain sa labas ng bahay at pinagmamasdan Niya kung gagawin mo ito ayon sa Kanyang kagustuhan.

Kung ihahanda mo ang sarili mo sa ganitong paraan, hindi ka maaabala ng mga usaping pambahay o panlabas sa Diyos; sa halip, mananatili itong nakatuon sa Kanya, na iniisip kung paano gawin ang mga bagay na kaaya-aya sa Diyos. Gagawin mo ang lahat nang may takot sa Diyos, at ang takot na ito ang magpapanatili ng iyong matatag na pansin sa Kanya.

Tungkol naman sa mga gawa sa loob at labas ng pamilya na kaaya-aya sa Diyos, dapat mong linawin ito nang lubusan sa pamamagitan ng pagkonsulta sa mga aklat na naglalarawan ng wastong mga gawa hinggil dito. Unawain mo ito nang mabuti, upang sa kasalukuyang kalagayan ng buhay at lipunan, mailayo mo sa nararapat ang lahat ng ipinakilala rito ng kayabangan, mga pagnanasa, paghahangad na mapasaya ang iba, at pagiging makalupa. Ngunit pagkatapos mong ipahayag ang iyong determinasyon na mamuhay sa paraang kaaya-aya sa Diyos, siyempre, aalisin mo ang iyong sarili sa lahat ng ito nang hindi na kailangan ng anumang espesyal na paalala.

Bukod sa nabanggit na paniniwala, may isa pang, masasabi nating, kahinaan na nakaugat sa ating mga gawain. Ito ay ang pag-aalala. Na ang bawat gawa, na kinikilalang karapat-dapat, ay dapat gampanan nang buong sigasig — ito ay isang tungkuling pinoprotektahan ng isang kakila-kilabot na parusa: sumpa sa sinumang gumagawa ng gawain ng Diyos nang pabaya. Ngunit ang pag-aalala, o labis na pagkabahala, na sumisira sa puso at hindi nagbibigay ng kapayapaan, ay karamdaman ng mga nahulog, na kinuha sa kanilang sarili ang pag-aayos ng kanilang sariling kapalaran at nagmamadali sa lahat ng direksyon. Ginugulo nito ang mga iniisip at pinipigilan pa nga ang mga ito na magpokus sa gawain sa kamay. Kaya, subukang unawain ito, at kung mapansin mong minsan ay sinasakop ka ng pag-aalalang ito, subukang itaboy ito at huwag itong bigyan ng puwang. Maging masigasig sa iyong gawain at, sa paggawa nito nang buong ingat, asahan ang tagumpay mula sa Diyos, iniaalay ang mismong gawain sa Kanya, gaano man ito kaliit — at pigilin ang iyong mga pag-aalala.

Gawin mo ito, at hindi ka maaabala ng iyong araw-araw na gawain at usapin mula sa Diyos. Nawa'y tulungan ka ng Diyos!

At ilang dagdag pang salita sa mga naisabi na.

Dapat nating alalahanin ang Diyos. Dapat nating dalhin ito sa puntong ang pag-iisip tungkol sa Diyos ay nagiging pamilyar at nagsasanib sa ating isipan, puso, at kamalayan. Upang ang ganitong pag-alala at pag-iisip ay mag-ugat, dapat nating masigasig na pagtrabahuin ang ating sarili. Magpursige ka, at ipagkakaloob ng Diyos na makamtan mo ito; kung hindi ka magpupursige, hindi mo ito makakamtan. At kung hindi mo ito makamtan, wala kang magiging bunga, hindi ka magkakaroon ng anumang tagumpay sa buhay-espirtwal, at hindi ka magkakaroon ng anumang buhay-espirtwal, sapagkat ito ang buhay-espirtwal. Ganito kahalaga ito!

Kapag nagsusumikap kang panatilihin ang pag-iisip tungkol sa Diyos, huwag mo itong panatilihing payak, kundi ikonekta mo ito sa lahat ng konseptong alam mo tungkol sa Diyos, sa Kanyang mga banal na katangian at mga gawa, na pinapalalim ang iyong isipan sa isang bagay at pagkatapos ay sa iba pa. Pagmunimunin nang mas malalim ang paglikha at probidensiya ng Diyos, ang pagkakatawang-tao ng Diyos na Salita at ang Kanyang ganap na gawa para sa ating kaligtasan, ang Kanyang kamatayan, pagkabuhay na mag-uli at pag-akyat sa langit, ang pagpapadala ng Espiritu Santo, ang pagtatatag ng Banal na Simbahan, tagapangalaga ng katotohanan at biyaya, at ang paghahanda ng makalangit na tahanan para sa lahat ng mananampalataya sa Kaharian ng Langit at para sa inyong sarili. Pagmunimunan din ang mga katangian ng Diyos: ang Kanyang hindi mailarawang kabutihan, karunungan, makapangyarihan sa lahat, katotohanan, pagkakaroon sa lahat ng lugar, makapangyarihan sa lahat, kaalaman sa lahat, kabutihang-loob sa lahat, at ang K ang karangalan. Pag-usapan ninyo ang lahat ng ito habang nananalangin, at higit pa, habang nagbabasa. Kapag napag-usapan ninyo nang lahat at malinaw na pinagnilayan ito, ang inyong mga iniisip tungkol sa Diyos ay hindi magiging hungkag, kundi sasamahan at aakit ng maraming makapagligtas na kaisipan na kumikilos sa puso at nagpapasigla sa enerhiya ng espiritu. Maaari kang bumuo ng sarili mong maikling panalangin ng papuri, kung saan pagsasamahin ang lahat ng ito. Halimbawa, ganito: Luwalhati sa Iyo, Diyos, na sinasamba sa Trinidad, Ama, Anak, at Espiritu Santo! Luwalhati sa Iyo, na lumikha ng lahat ng bagay! Luwalhati sa Iyo, na nagpala sa amin sa pamamagitan ng Iyong wangis! Kaluwalhatian sa Iyo, na hindi kami pinabayaan sa aming pagbagsak! Kaluwalhatian sa Iyo, Panginoong Jesucristo, na dumating, nagkatawang-tao, nagdusa, namatay para sa amin, muling nabuhay, umakyat sa langit, at ipinadala sa amin ang Banal na Espiritu, na nagtatag ng Kanyang Simbahan para sa ating kaligtasan at nangako at nagtatag ng Kaharian ng Langit para sa atin! Luwalhati sa Iyo, Panginoon, na kamangha-manghang iniaayos ang kaligtasan para sa bawat tao at buong mga bansa. Luwalhati sa Iyo, Panginoon, na humihila sa akin tungo sa kaligtasan.

Subukang intindihin nang mabuti ang huling puntong ito, magkaroon ng kamalayan sa dakilang awa ng Diyos sa iyo, at laging pasalamat Siya para rito. Magpasalamat na binigyan ka Niya ng buhay, na ipinanganak ka sa gitna ng mga Kristiyano, sa mga taimtim na magulang, at nakatanggap ka ng mabuting pagpapalaki. Magpasalamat din sa katotohanang itinanim Niya sa iyo ang mga banal na resolusyong ginawa mo kamakailan, at binigyan ka ng lakas upang maisakatuparan ang mga ito. Balikan ang buong buhay mo mula sa simula, mula nang unang magkaroon ka ng kamalayan sa sarili, at pansinin ang lahat ng pagkakataon ng hindi inaasahang pagliligtas mula sa kapahamakan at hindi inaasahang kagalakan. Hindi natin napapansin ang maraming kapahamakan dahil dumaraan lamang ang mga ito nang hindi natin namamalayan. Ngunit kapag nilingon natin ang nakaraan, hindi natin maiwasang makita na doon at doon ay may pagsubok at lumampas lamang ito sa atin, ngunit hindi natin masabi kung paano ito lumampas. Hanapin ang mga ganitong pangyayari sa iyong buhay at ipagtapat na ito ay dahil sa awa ng Diyos, na nagmamahal sa iyo. Alamin mong may di-mabilang na nakatagong awa ang Diyos para sa bawat isa sa atin, sapagkat ang lahat ng bagay ay nagmumula sa Diyos. Ipagkumpisal ang mga biyayang ito at pasalamat ang Diyos nang buong puso. Ngunit kung titingnan mong mabuti ang takbo ng iyong buhay, makakakita ka ng maraming pagkakataon ng halatang awa ng Diyos sa iyo. Maaaring nagkaroon ng problema, ngunit lumampas ito sa iyo, at hindi mo alam kung paano. Iniligtas ka ng Diyos. Ipagkumpisal ito at pasalamat ang Diyos, na nagmamahal sa iyo.

At ang kaalaman sa mga biyayang pangkalahatan para sa lahat ay nagpapainit sa puso, at lalo pa itong mag-aalab kapag nakita mo ang mga biyayang ipinagkaloob nang partikular sa iyo. Ang pag-ibig ay nag-uudyok ng pag-ibig. Kapag nararamdaman mo kung paano ka iniibig ng Panginoon, hindi ka maaaring manatiling malamig sa Kanya: ang iyong puso ay maaakit sa Kanya nang may pasalamat at pag-ibig. Panatilihin mong nasa ilalim ng impluwensya ng kumbiksiyong ito ng pag-ibig ng Panginoon para sa iyo ang iyong puso, at ang

at lahat ng iyong makasagupa. Magsimula sa iyong tahanan at bigyang-kahulugan ang lahat ng nasa loob nito: ang mismong bahay, ang mga pader, ang bubong, ang pundasyon, ang mga bintana, ang mga kalan, ang mga mesa, ang mga salamin, ang mga upuan, at iba pang mga bagay. Magpatuloy sa mga naninirahan at muling bigyang-kahulugan ang iyong mga magulang, anak, kapatid na lalaki at babae, kamag-anak, mga lingkod, mga bisita, at iba pa. Muling bigyang-kahulugan ang karaniwang takbo ng buhay: paggising, pagbati, tanghalian, trabaho, mga pagliban, pagbabalik, pag-inom ng tsaang, mga meryenda, pag-awit, araw, gabi, pagtulog, at iba pa, at iba pa, at iba pa.

Kunin muli si San Tikhon bilang iyong gabay. Nagsulat siya ng apat na aklat ng ganitong muling pagpapakahulugan na pinamagatang "Espirituwal na Kayamananang Nangolekta Mula sa Mundo." Kunin mo ang mga ito at basahin. Pagkatapos mong basahin at makita kung paano niya ito ginagawa, matutuhan mo ring gawin ito nang mag-isa. O maaari mo ring gawing sarili mong interpretasyon ang kaniyang mga reinterprestasyon. Kung tila masyadong matagal basahin ang mga librong iyon, mayroon din siyang pinaikling bersyon ng lahat ng kaniyang reinterprestasyon na pinamagatang "Chance and Spiritual Reasoning" (bolyum 2). Dito, muling ininterpret niya ang 176 na kaso, nang paisa-isa at maigsi. Hindi ka magkakaroon ng malaking pagsisikap para suriin ang mga ito nang mabuti, at sumasaklaw ang mga ito sa lahat ng kailangan mong muling iinterpret. Gayunpaman, gaya ng alam mo, siguraduhing susundin mo ang payo.

Kapag ginawa mo ito, ang bawat bagay ay magiging parang banal na aklat o artikulo sa aklat para sa iyo. At ang bawat bagay ay magtutulak sa iyo na mag-isip tungkol sa Diyos, gayundin ang bawat gawain at kilos. At lalakad ka sa gitna ng makamundong mundo na parang nasa espirituwal na kaharian. Lahat ng bagay ay magsalita sa iyo tungkol sa Diyos at panatilihin ang iyong pansin sa Kanya. Kung palagi mong idaragdag sa paalalang ito ang takot sa Diyos at paggalang sa Kanyang kadakilaan, ano pa ang ibang guro at gabay ang kailangan mo?

Ngunit siyempre, kailangan ang pagsusumikap at pagsisikap, kapwa sa isip at damdamin. At huwag mong kahabain ang iyong sarili. Kung hindi mo pinapagod ang sarili mo, sisirain mo ang sarili mo. Kung hindi mo pinipagtipid ang sarili mo, ililigtas mo ang sarili mo. Itakwil mo ang di-matuwid na gawi na madalas nating lahat ay inaatake: na hindi tayo nag-aatubiling magpursige para sa anumang ibang gawain, ngunit nag-aatubili tayo para sa gawain ng kaligtasan. Iniisip natin na ang kailangan lang nating gawin ay mag-isip at magnasa, at magiging handa na ang lahat. Ngunit sa katotohanan, hindi ito ang kaso. Ang gawain ng kaligtasan ang pinakamahalagang gawain. Kaya naman, ito rin ang pinakamahirap. Ang kahalagahan ng gawain ang nagtatakda ng kahirapan. Magpursigi ka, para sa ikabubuti ng Panginoon! Makikita mo rin agad ang bunga ng iyong pagsisikap. Ngunit kung hindi ka magpupursigi, wala kang matitira at magiging walang silbi ka. Iligtas nawa ka ng Panginoon mula rito!

| 52 |

Ngayon, ito ay tapos na. Ang natitira na lamang para sa iyo ay tuparin ito. At ang dahilan kung bakit ako'y nagsalita nang ganoon kalaki tungkol sa pag-alala sa Diyos ay dahil doon nakapaloob ang buong kapangyarihan. Kapag naitatag mo ang iyong sarili sa pag-alalang ito, hindi na ito ay hungkag, kundi may paggalang at iba pang damdamin para sa Panginoon, saka gagawin ka ng pag-alalang ito na matuwid sa lahat ng bagay, at ganoon katuwid na sa katuwidang ito ay magkakaroon ka ng isang tiyak na kamangha-manghang kagandahan, sapagkat ang katuwiran ay maaaring magaspang at magulong. Ang gunamgunam na ito ang magiging iyong panginoon, tagapamahala, at tagapagtayo ng lahat ng iyong mga gawain, lalo na ng iyong panloob na buhay. Kung gayon, ang ipinagdasal ng apostol para sa mga taga-Efeso, at sa pamamagitan nila para sa lahat ng Kristiyano, ay matutupad sa iyo: *"na siya sana'y magkaloob sa inyo, ayon sa kayamanan ng kanyang kaluwalhatian, ng pagatatag sa kapangyarihan sa pamamagitan ng kanyang Espiritu sa taong panloob, upang manahan si Cristo sa inyong mga puso sa pamamagitan ng pananampalataya"* (Efe. 3:16-18). Ito ang pinag-uusapan ko. Itinuring ng apostol na napakahalaga nito kaya't ipinagdasal niya ito nang may tapat na debosyon: *"Tumitiyak ako ng aking mga tuhod sa harap ng Ama ng ating Panginoong Jesucristo"* (Efe. 3:14). Paano natin hindi ito pag-uusapan? Kapag ikaw ay pinatitibay sa iyong panloob na pagkatao sa pamamagitan ng pag-alala sa Diyos, nanahan sa iyo si Cristo na Panginoon. Sabay silang dalawa.

At narito ang isang tanda kung saan ka maaaring maging tiyak na ang kahanga-hangang gawaing ito ay nagsimulang matupad sa iyo—ito ay ang isang tiyak na mainit na pakiramdam patungo sa Panginoon. Kung gagawin mo ang lahat ng inuutos, ang pakiramdam na ito ay malapit nang magsimulang lumitaw, nang mas

madalas, at pagkatapos ay magiging tuloy-tuloy na ito. Matamis at maligayang pakiramdam ito, at mula nang ito'y unang lumitaw, nagbubunsod ito ng pagnanasa at paghahangad na huwag itong lisanin ang puso, sapagkat dito'y naroroon ang paraiso.

Nais mo bang makapasok sa paraisong ito sa lalong madaling panahon? Narito ang dapat mong gawin: kapag nananalangin ka, huwag kang lumayo sa panalangin nang hindi mo muna pinupukaw sa iyong puso ang alinman sa mga damdamin para sa Diyos: paggalang, debosyon, pasasalamat, pag-aangat ng diwa, kababaang-loob, pagsisisi, o pag-asa at pagtitiwala; Gayundin, kapag nagsimula kang magbasa pagkatapos ng panalangin, huwag kang huminto sa pagbabasa nang hindi muna dinadala sa iyong damdamin ang katotohanang nabasa mo. Ang dalawang damdaming ito (pagtanggap), na pinapainit ang isa't isa, ay, kung bibigyan mo ng pansin ang iyong sarili, ay makakapagpanatili sa iyo sa ilalim ng kanilang impluwensya buong araw. Pagsikapan mong isagawa nang wasto ang dalawang pagtanggap na ito at makikita mo mismo kung ano ang mangyayari.

Kapag ang isang bagay ay matagal na nakalantad sa araw, napapainit ito nang husto; ganoon din ang mangyayari sa iyo. Sa pagpapanatili sa iyong sarili sa ilalim ng mga sinag ng alaala ng Diyos at sa ilalim ng mga damdamin para sa Kanya, lalo kang lalo pang mapapainit ng di-pangkaraniwang init, at sa huli ay lubos kang mapapainit, at hindi lamang mainit, kundi nasusunog. At ito ay matutupad sa iyo: "*Dumating ako upang magdala ng apoy sa lupa, at paanong hindi ako nagnanais na ito'y magliyab na!*" (Lucas 12:49).

Ihambing mo ito sa ganitong paghahambing: kapag isang kislap ay bumagsak sa isang bagay na madaling masunog, unti-unti itong nagsisimulang mag-alab nang dahan-dahan, saka sumisiklab, at sa huli ay nilalamon ng apoy ang lahat, at, bagaman sa kalikasan nito ay madilim, nagiging liwanag at nagniningning dahil sa apoy na nagpaliwanag dito; ganoon din ang mangyayari sa iyo. Unti-unting nag-iinit, magiging mainit ka, sasiklab ang isang espirituwal na apoy at, sa pagtagos nito sa bawat bahagi mo, babalutin ka nito at gagawing maliwanag, kahit na ikaw mismo ay kadiliman. Tandaan na sa simula ay sinabi ito tungkol sa isang tiyak na balat ng kaluluwa, at pagkatapos ay tungkol sa kislap ng banal na kaluluwa (Mga Liham 13-14, 27). Ito ang mangyayari sa iyo at sa loob mo! Tunay nga. Ngunit una, kailangang magkaroon ng pagsusumikap at pawis — at gaano katagal, Diyos lamang ang nakakaalam, sapagkat lahat ay nagmumula sa Kanya. Alamin mo lamang na hindi malupit ang Diyos, kaya hindi Niya malilimutan ang pagsusumikap ng iyong pag-ibig.

| 53 |

Kapag napainit ang iyong puso ng init ng Diyos, magsisimula ang iyong panloob na pagbabago. Ang kislap na iyon ay tutulok at tatunaw sa lahat sa iyong loob, o sa madaling salita, sisimulan nitong gawing espirituwal ang lahat hanggang sa ito'y lubusang maging espirituwal. Hangga't hindi dumarating ang kislap na iyon, walang espirituwalisasyon, gaano ka man nagsumikap na maging espirituwal. Kaya ngayon, ang usapin ay kung paano makuha ang kislap. At dapat mong ituon ang lahat ng iyong pagsisikap rito.

Ngunit alamin ito: hindi lilitaw ang kislap habang malakas ang mga pagnanasa, kahit hindi naman ito pinapayagan. Ang mga pagnanasa ay parang halumigmig sa panggatong. Hindi nasusunog ang basang kahoy. Kailangan mong magdala ng tuyong kahoy mula sa labas at sindihan ito. Habang nasusunog ito, sisimulan nitong patuyuin ang kahalumigmigan at, habang natutuyo ito, sasindihan nito ang mamasa-masang kahoy. Unti-unti, papalayasin ng apoy ang kahalumigmigan at lalaganap, babalutin ang lahat ng kahoy sa apoy.

Ang ating kahoy ay ang lahat ng kapangyarihan ng ating kaluluwa at lahat ng gawain ng ating katawan. Hangga't hindi binibigyang-pansin ng isang tao ang kanyang sarili, ang lahat ng ito ay nababad sa halumigmig — mga pagnanasa — at, hangga't hindi natataboy ang mga pagnanasa, matigas ang ulo nila sa paglaban sa espirituwal na apoy. Tandaan, nang ilarawan ko ang nasa loob natin, sinulat ko na may isang uri ng magulong, magulong rehiyon sa loob natin, kung saan ang mga iniisip, hangarin, at damdamin ay magulo at alon-alon, na parang alikabok na pinupukaw ng mga pagnanasa. Inilalagay ko ang rehiyong ito sa pagitan ng kaluluwa at katawan, na ang ibig sabihin ay ang mga pagnanasa ay hindi kabilang sa kalikasan, kundi dayuhan. Ngunit hindi sila nananatili rito sa pagitan, kundi lumilipat sa kaluluwa at katawan, at dinadala pati ang espiritu — kamalayan at kalayaan — sa kanilang kapangyarihan at sa gayon ay pinamumunuan ang buong tao. Dahil kasabwat sila ng mga demonyo, sa pamamagitan nila ay pinamumunuan ng mga demonyo ang isang taong nananaginip na siya ang kanyang sariling panginoon.

Una sa lahat, nakakalaya ang espiritu mula sa mga gapos na ito. Hinahawi ito ng biyaya ng Diyos. Puno ng takot sa Diyos sa ilalim ng impluwensya ng biyaya, pinuputol ng espiritu ang lahat ng ugnayan sa mga

pagnanasa at, sa pagsisipi sa nakaraan, gumagawa ng matibay na pasya na paluguran ang nag-iisang Diyos at mabuhay para sa Kanya lamang, sa pagsunod sa Kanyang mga utos. Sa pagtindig sa determinasyong ito, ang espiritu, sa tulong ng biyaya ng Diyos, ay itinataboy ang mga pagnanasa mula sa kaluluwa at katawan at pinapaspiritwal ang lahat sa loob nito. At kaya naman, sa iyo, nakawala ang espiritu mula sa mga gapos na nagpigil dito. Sa pamamagitan ng iyong kamalayan at kalooban, ikaw ay nasa panig ng Diyos. Nais mong maging pag-aari ng Diyos at Siya lamang ang pasayahin. Ito ang saligan ng iyong gawain sa espiritu. Ngunit habang naibalik na sa karapatan ang iyong espiritu, ang iyong kaluluwa, at katawan ay nananatili sa ilalim ng impluwensya ng mga pagnanasa at nagdurusa dahil dito. Ngayon, kailangan mong sandatan ang iyong sarili laban sa iyong mga pagnanasa at talunin ang mga ito — paalisin mo sila sa iyong kaluluwa at katawan. Hindi maiiwasan ang pakikipaglaban sa iyong mga pagnanasa. Hindi nila isusuko ang kanilang hawak, kahit na labag ito sa batas.

Bago ito, ipinaliwanag ko sa iyo ang lahat tungkol sa pag-alala sa Diyos, tungkol sa pamamalagi sa Diyos at sa paglalakad sa harap Niya. At nagtaka ka: bakit paulit-ulit akong nagsasalita tungkol sa iisang bagay? Ang pag-alala sa Diyos ang buhay ng espiritu. Pinapukaw nito ang sigasig para sa kaluwagan ng Diyos at ginagawang matatag ang iyong determinasyon na maging pag-aari ng Diyos. Ulitin ko, ito ang pinakasentro ng buhay sa espiritu at, idaragdag ko pa, ang batayan para sa iyong estratehikong pakikipaglaban sa mga pagnanasa.

Maaaring itanong mo: paano ito magiging totoo? Nang ibaling ko ang aking pansin at pagnanasa sa Diyos, anong lugar pa ang mayroon para sa mga pagnanasa? Ngunit bakit ka magtatanong? Tingnan mo, nananatili pa rin sila sa iyo, hindi ba? Kamakailan, sinulat mong galit na galit ka. Hindi ba iyan isang pagnanasa? Ngunit hindi ito dumarating nang mag-isa; kasama rin nito ang kapalaluan, sariling-loob, at paghamak. At bago iyon, nabanggit mong tinanggihan mo ang isang taong humiling ng isang bagay sa iyo. Ano iyon? Hindi ba iyan kasakiman? Gayundin, nabanggit mong hindi mo matiis ang isang partikular na tao. Hindi ba iyan isang pagnanasa? At ang pagmamahal mo sa pagtulog — hindi ba iyan ang pagnanasa ng laman? At lahat ng ito ay nabunyang nang paisa-isa, ngunit kung susuriin mo nang mas mabuti ang iyong sarili, ano pa ang iyong makikita roon?

Kaya hindi na kailangang itanong. Malamang alam mo na mayroon kang mga hilig at dapat itong paalisin, dahil ang presensya nila ay labag sa batas at mapaminsala, dahil nakakasagabal ang mga ito sa karagdagang pag-unlad sa buhay espirituwal. Handaan mo ang iyong sarili laban sa mga ito. Huwag kang matakot. Napakasimple lang: dalawa o tatlong pamamaraan — at iyon na iyon. Pero pag-usapan iyon sa ibang pagkakataon.

| 54 |

Nagpapatuloy ako. Nasa loob natin ang mga pagnanasa, ngunit wala silang kasarinlan sa atin. Ang isip, halimbawa, ay isang mahalagang bahagi ng kaluluwa, at hindi ito maaaring alisin nang hindi sinisira ang kaluluwa. Hindi ganoon ang mga pagnanasa. Pumasok ang mga ito sa ating kalikasan at maaaring mataboy mula rito nang hindi pinipigilan ang isang tao na maging tao. Sa kabaligtaran, kapag nataboy na ang mga ito, iniwan nila ang tao bilang isang tunay na tao, samantalang ang presensya nila ay sumisira sa kanya at ginagawang, sa maraming pagkakataon, mas masahol pa kaysa sa isang hayop. Kapag sinakop nila ang isang tao at minahal sila nito, nagiging napakalapit sila sa likas na katangian ng tao na kapag kumikilos ang isang tao ayon sa kanila, tila kumikilos siya ayon sa kanyang sariling kalikasan. Ganito ang dating dahil ang isang tao, nang sumuko na sa kanila, ay kusang kumikilos ayon sa kanila at kumbinsidong hindi ito maaaring iba: ito ang kanyang kalikasan.

Ang lahat ng ito (mga pagnanasa) ay nagmumula sa pagbibigay-lugod sa sarili, pagkamakasariili, at pag-ibig sa sarili, at pinapalakas ang mga ito ng mga ito. Sa sandaling tanggihan ng isang tao ang kanyang sarili at mapukaw ng determinasyong paluguran ang nag-iisang Diyos, sa mismong espirituwal na gawaing ito, nawawalan ng suporta ang mga pagnanasa, nagiging walang malay at pabigla-bigla, na dati nilang taglay. Nawalan ng kanilang sandigan, nawalan din sila ng dating puwersang nagtutulak sa tao na sumunod sa kanila, na parang asnong nakatali na sumusunod sa kanyang amo. Dati, sa sandaling lumitaw ang isang pagnanasa, agad na inilalaan ng tao ang lahat ng kanyang lakas upang matugunan ito, ngunit ngayon ay hindi na ito ang nangyayari. Lumilitaw pa rin ang mga ito, ngunit sa halip na magmadaling tugunan ang mga ito, nilalabanan ng tao ang mga ito at itinataboy mula sa kanyang paningin.

Ito ang mayroon ka ngayon matapos mong buong sigasig na ialay ang iyong sarili sa paglilingkod sa Panginoon nang walang pag-aatubili. Totoo, hindi pa nagkaroon ng sapat na panahon ang iyong mga pagnanasa upang lumago at humusay sa iyong kalooban, ngunit naroroon na ang lahat ng iyon, at kumilos ka batay sa mga ito nang hindi mo namamalayan na sinasalungat mo ang iyong sarili, at paminsan-minsan ay ipinagmamalaki mo

pa ang iyong marangal na pagkondena o ang iyong marangal na pagmamalaki, samantalang kahit sa marangal nilang anyo ay kasing-marusing din sila gaya ng sa iba. Nariyan na sila noon at paminsan-minsan ay nakakapit sa iyo nang hindi mo man namamalayan; patuloy silang lilitaw, ngunit hindi ka dapat hayaang hawakan ka nila. Sasabihin ko: hindi nila magagawa, sapagkat ngayon, sa iyong determinasyon, naputol na ang kanilang kapangyarihan — naputol kasabay ng iyong pagpapasyang hindi magtipid sa sarili para sa Diyos. Ngunit hindi ko alam kung paano ito magkagalabasan para sa iyo, sapagkat hindi sapat na magpasya ka lamang, kundi dapat mo rin itong isabuhay — isabuhay ito nang tuloy-tuloy, nang walang kompromiso. Ang pagkahabag sa sarili ay napakakaakit, at ang mga pagnanasa ay kung minsan ay nagkakaroon ng napakagandang anyo kaya hindi ikagugulat kung babalik ka sa iyong mga dating gawi ng pagbibigay-lugod sa iyong mga pagnanasa, kahit na hindi mo ito malinaw na namamalayan at hindi mo ito napapansin.

Makikita mo rito na, sa kabila ng katotohanang nagpasya ka nang palugurin lamang ang Diyos at nilinaw mo na sa iyong sarili kung ano ang *"loob ng Diyos, na mabuti, kaaya-aya, at ganap"* (Roma 12:2), kailangan mong mahigpit na sundin ang mga sumusunod na tuntunin: *"Kaya't mag-ingat kayo sa inyong paglalakad, na huwag maging hangal, kundi matatalino, na sinasamantala ang bawat pagkakataon, sapagkat masama ang mga panahon"* (Efe. 5:15-16). Ang mga mapanlinlang na araw na ito ay isang mapanlinlang na panahon, isang mapanlinlang na kalagayan at sitwasyon na ating kinalalagyan dahil sa mga mapanlinlang na pagnanasa sa loob natin. *"Maging matimpi, maging mapagbantay"* (1 Ped. 5:8). *"Magbantay kayo, maging handa, at manalangin"* (Marcos 13:33).

Ano ang dapat nating bantayan at ingatan? Manatiling mapagmatyag upang walang hilig na makalusot sa iyo, at ingatan mo ang iyong sarili upang hindi ka nito mailigaw at mapagawa ng isang bagay na magpapaligaya rito, malaki man o maliit. Kahit na hindi mo namamalayan na sumusuko ka sa isang pagnanasa at hindi sinasadya na gumawa ka ng isang bagay upang matugunan ito, magiging masamang gawa pa rin ito, na ginawa upang mapasaya ang kaaway, hindi ang Diyos. Dapat mong ayusin ang mga bagay-bagay upang hindi makakuha ang kaaway ng kahit ano mula sa iyo, kahit ang pinakamaliit na bagay. At para dito, dapat kang magbantay, maging alerto, maging matino, at mag-ingat.

Ang lahat ng mga gawaing ito ay may iisang kahulugan: mag-ingat sa kaaway na palihim na lumalapit sa iyo. Ang pagiging mapagmatyag at mulat-isip ay nangangahulugang huwag matulog, huwag magpabaya, kundi panatilihing alerto ang iyong kaluluwa at katawan. Ang pagiging matino ay nangangahulugang huwag itali ang iyong puso sa anumang bagay maliban sa Diyos. Ang pagka-itali na ito ang nagpapalasing sa kaluluwa, at nagsisimula itong gumawa ng mga bagay na hindi nito alam. Ang pagbabantay ay nangangahulugang mahigpit na pagmamasid upang walang masamang bagay na lumitaw sa puso. Kapag pinananatili mong matatag ang iyong lakas at hindi inilalapat ang iyong puso sa anumang bagay, at maingat na pinagmamasdan ang lahat ng nangyayari sa loob, doon mo tunay nautuparin ang mga nabanggit na utos ng Panginoon at ng mga apostol — ikaw ay magbabantay.

Ito ang unang hakbang sa pakikipaglaban sa mga pagnanasa. Sa sandaling hindi mapansin at makalampas ang kaaway, maaari mong asahan ang mga sugat o ganap na pagkatalo. Ngunit ang kaaway na napapansin ay hindi dapat katakutan. Banta mo lang siya, at tatakas siya. Ganyan ang daya ng ating mga espirituwal na kaaway: sa sandaling makita nilang nalantad na sila, agad silang tumatakas, bagaman hindi ito laging nangyayari, siyempre. Mayroon ding mga mapanuksong dito na, anuman ang mangyari, ay patuloy na nagsusulong at nagsusulong.

Pag-uusapan natin ang lahat ng ito mamaya. Ngunit ngayon — ilitas ninyo ang inyong sarili!

| 55 |

Sabihin nating binabantayan mo ang iyong puso. Babantayan mo ba ito?

Una, sasabihin kong may pagkakataon kang bantayan ito. Kapag madilim, hindi mo makita ang malalaking bagay, ngunit kapag maliwanag, kahit ang maliliit na bagay ay nakikita mo. Ang kaluluwa ay madilim hangga't hindi ito lumilingon sa Diyos, namumuhay sa pagbibigay-lugod sa sarili; ngunit kapag ito'y lumingon sa Diyos, sumisilay ang liwanag dito, at ang mga kaisipan tungkol sa Diyos, na parang araw, ay nagbibigay-liwanag sa lahat ng nasa loob nito. Ang mga namumuhay sa pagbibigay-lugod sa sarili ay hindi na kailangang magsabi pa: mag-ingat sa anumang pagnanasa na maaaring pumasok, sapagkat ang pagbibigay-lugod sa sarili ang lungga ng lahat ng pagnanasa; tinatanggap nito ang mga ito, tinatakpan, pinagtatwiran, at ginagawa ang nagpapaligaya sa

mga ito nang walang pakialam. Ngunit ang mga lumapit sa Diyos at, sa pagtangga sa kanilang sarili, ay nagtuon ng kanilang puso sa pagpapalugud sa Diyos, ay nakikita na sa mismong katotohanang ito kung ano ang hindi nagpapalugud sa Diyos at agad nila itong napapansin. Ang lahat ng may kinalaman sa pagnanasa ay hindi nagpapalugud sa Diyos, sapagkat ang mga pagnanasa ay salungat sa mga utos ng Diyos, na siyang nag-iisa lamang na nagpapalugud sa Diyos, na nagpapahayag ng Kaniyang kalooban. Kaya nagpasya ka, nang hindi ka nahahabag sa sarili, na palugurin ang Diyos, at sa gayon ay naalis mo ang kadiliman ng iyong kaluluwa at tinanggap mo ang kaliwanagan sa iyong espiritu. Kung gagawin mo ang nakasulat para sa iyo tungkol sa pag-alala sa Diyos, sisinag sa iyo ang espirituwal na araw. Naging napakadali na para sa iyo na makita kung mayroong pagnanasa na darating sa iyo.

Pangalawa, sasabihin kong inihanda mo ang iyong sarili para dito. Nang suriin mo ang iyong sarili bago ang kumpisal at linawin ang tamang dapat mong gawin sa hinaharap, inilatag mo rin kung ano ang dapat mong iwasan. Ang dapat mong iwasan ay ang saklaw ng mga pagnanasa, na palaging sumasalungat sa dapat gawin. Dapat maging mapagkumbaba ang isang tao, ngunit tinuturuan ng pagnanasa ang pagmamataas at kayabangan; dapat siyang maging mahinahon, ngunit nagdudulot ang pagnanasa ng galit at poot; dapat siyang magalak sa kabutihan ng iba, ngunit nagbubunsod ang pagnanasa ng inggit; dapat niyang ipatawad ang mga insulto, ngunit sinisindihan ng pagnanasa ang paghihiganti. Kaya naman, ang lahat ng tama ay tinututulan ng mga mapananabik na damdamin at kilos ng isang tao. Naiintindihan mo na ito nang lahat para sa iyong sarili at pinalakas mo ang iyong determinasyon at panata na gawin ang tama at tanggihan ang mali, iyon ay, ang mga bagay na pinamumugaran ng damdamin. Sinasabi ko na dahil dito, handa ka nang hindi lamang ingatan ang iyong sarili, kundi pati na rin ang iba: na mapansin ang anumang unti-unting sumisibol na damdamin.

Ang tanging dahilan kung bakit maaaring hindi magtagumpay ang iyong pagbabantay sa sarili ay dahil ang damdamin ay hindi palaging lumalabas sa kanyang magaspang na anyo, kundi madalas itong nagpapakita sa napakagandang anyo na hindi mo napagtatanto na ito ay damdamin, kundi inakala mong ito ay mabuti. Ang galit, halimbawa, kapag ito'y sumiklab, ay malinaw na nakikita ng lahat bilang isang pagnanasa. Ngunit hindi ito palaging lumalabas sa magaspang nitong anyo, kundi madalas itong sumasabay sa anyo ng marangal na pagkondena. Kaya't ang bawat pagnanasa ay may ugali na magbihis ng kagalang-galang na anyo at magkunwaring marangal. Ikaw ay marangal at madali kang mahuhuli sa pain na ito. Mag-ingat! Dapat tanggihan ang lahat ng emosyonal na bagay, sa pinakamaliit nitong anyo at sa pinakasuyong katangian. Tanggihan?! Dahil dito, pansinin mo ito at huwag mo itong papasukin.

Ngunit ano ang dapat gawin? Pagkatapos ng lahat, dahan-dahan itong lulubos sa ilalim ng balatkayo ng tila kapanipaniwala! Una, kung buong puso kang lumapit sa Diyos at lubos na isinuko ang iyong sarili sa Kanya, hindi ka Niya kailanman iiwan nang walang gabay. Ang Kanyang anghel, ang iyong tagapagbantay, ay palaging magbibigay sa iyo ng babala. Bigyang-pansin ang iyong sarili at pakinggan ang tinig na nagkukundena sa mali. Pangalawa, kapag sinimulan mong labanan ang iyong mga pagnanasa — at nagsimula ka na — sisimulan mong bumuo ng espirituwal na karanasan: ang kakayahang agad na makilala ang tama at mali. Tiyakin mo lang na hindi mo pinapalampas ang anumang sinadya mong pagnanasa, gaano man ito kaliit at kapatawad. Kung gagawin mo ito nang walang awa, lalago agad ang iyong karanasan. Binanggit ni San Pablo sa isang bahagi ang mga damdaming sinanay "*upang matukoy ang mabuti at masama*" (Heb. 5:14). Ito ang uunlad sa iyo. Kung paanong natutukoy ng panlasa ang pagkakaiba ng mga pagkain, gayundin ang puso, na sinanay ng mga damdamin nito, ay sasabihin sa iyo kung ano ang mabuti at kung ano ang hindi mabuti.

Maaaring sabihin mo: hangga't hindi ka pa natututo, lahat ng may kaugnayan sa damdamin ay palalampasin mo nang paulit-ulit. Totoo na nangyayari ito — at mangyayari rin ito sa iyo. Ngunit ikaw, siyempre, ay hindi papayagan ang anumang pagnanasa sa magaspang nitong anyo. Manindigan ka rito. At kung may pagnanasa mang palihim na makalusot, hindi ka parurusahan ng Diyos dahil dito. Pinaparusahan Niya lamang ang kusang pagpapabaya dahil sa pagnanasa, ngunit hindi Niya pinaparusahan ang mga hindi namamalayang nakalusot. Kung mayroong isang pagnanasa na hindi napansin, at pagkatapos ay napagtanto mong hindi sana ito dapat, linisin mo ito sa pamamagitan ng pagsisisi sa harap ng Panginoon at sabay ninyong pag-isipan kung paano ito nakalusot, at gumawa ng mga hakbang para sa hinaharap. Sa pamamagitan nito, matututuhan mong pamahalaan ang iyong mga pagnanasa at ang lahat ng bagay na may kinalaman sa pagnanasa.

Ngunit may isang pamamaraan na, kung susundin mo ito nang buong pansin, bihira nang may makalusot na hindi napapansin na may kinalaman sa iyong pagnanasa, ito ay ang pagtalakay sa iyong mga iniisip at damdamin, kung saan ito humihila, kung ito ay nakalulugod sa Diyos o sa sariling pagnanasa. Hindi ito mahirap

tukuyin. Pansinin mo lamang ang iyong sarili. Alamin mong sa sandaling gumawa ka ng isang bagay na salungat sa pagbibigay-lugod sa sarili, walang pagkakamali. Sinabi ng isang nakatatanda sa kanyang disipulo, "Tingnan mo, huwag mong isama ang isang taksil." "Sino ang taksil?" tanong ng disipulo. "Ang pagbibigay-lugod sa sarili," sagot ng nakatatanda. At sa katunayan, ito ang sanhi ng lahat ng mga problema. Kung iisipin mo, makikita mong mula rito nagmula ang lahat ng masasamang nangyari. Kaya, kung lalaban mo ito nang may matatag na determinasyon, malamang ay hindi ka magpapahintulot na may masamang mangyari. At taos-puso kong hinihiling sa iyo ito: huwag mong hayaang manatili sa iyong kalooban ang salbaheng taksil na ito.

Mula sa lahat ng nasabi, napagpasyahan kong madali mo lamang mapagtatangol ang iyong sarili kung hindi ka magiging tamad, hindi mo papabayaang ang iyong pag-iingat, at hindi mo pahihina ang iyong sigasig (naaalala mo ba ang iyong sinabi?) na panatilihin ang iyong dangal bilang tao. Pagpalain ka nawa, Ginoo!

| 56 |

Nais kitang purihin — o mas tama, nais kong ipakita ang mga kalamangan ng iyong katayuan kaugnay ng mga pagnanasa.

Kaunti pa lang ang iyong nabuhay at wala ka pang pagkakataong magkaroon ng malalim na pagnanasa. Bagaman taglay mo ang lahat ng pagnanasa sa iyong kalooban, mahina pa ang mga ito, parang mga batang paslit, at nakakainis lamang. Malaking kalamangan ito para sa iyo, sapagkat sa napakaraming pagkakataon, sapat na para sa iyo na mapansin ang isang bagay na puno ng pagnanasa upang lumayo ka rito o itaboy ito. Hindi ganoon ang kaso sa mga namuhay nang matagal at nasiyahan nang maraming ulit ang kanilang mga pagnanasa. Doon sila'y umuungal na parang mga leon at sumasalakay nang mabagsik sa mga tumitindig laban sa kanila. Ngunit mayroon ding malaking kawalan dito, iyon ay, dahil sa pagiging magaan ng mga mapanlabas na kaisipan, damdamin, at kilos, maaaring maging hindi mo na sila pinapansin, iniisip: hindi ito malaking bagay, mawawala rin ito, hindi mo naman puwedeng habulin ang bawat munting bagay! Ang kaisipang ito, na napaka-natural sa iyo, ay mapanganib. Ang kumilos nang ganito ay nangangahulugang pinapayagan mong lumago at humina ang mga damdamin at kilos na may pasyon ayon sa kanilang gusto. Lalo silang lalakas at lalaki mula sa maliit. Pagkatapos, hindi na sila babalik mula sa kahit isang masungit na sulyap mo.

Mula rito, maaari mong makuha ang konklusyon na gaano man kaliit at kahina ang isang mapanlabas na damdamin, dapat itong tratuhin na parang ito ang pinakamalaki at pinakamalakas. Kapag umiinom ka ng tubig, tinatangal mo kahit ang pinakamaliit na langaw na nahulog dito; kapag may tusok ka sa daliri, kahit na halos hindi ito makita dahil sa liit nito, nagmamadali kang alisin ang kirot na dulot nito; kapag may pinakaliit na munting alikabok na pumasok sa iyong mata at nagpapalabo sa iyong paningin, gagawin mo ang lahat para matanggal ito nang mabilis. Kaya gawing tuntunin na kumilos sa parehong paraan pagdating sa mga pagnanasa: gaano man sila kaliit, magmadaling palayasin ang mga ito, at sa paraang walang awa upang walang bakas na manatili.

Paano mo sila papalalayas? Sa pamamagitan ng isang mapanghamong kilos ng galit, o sa pamamagitan ng pagngalit sa kanila. Sa sandaling mapansin mo ang isang pagnanasa, subukang agad na magpakita ng galit laban dito. Ang galit na ito ay isang tiyak na pagtanggì sa pagnanasa. Hindi mapapanatili ang isang pagnanasa maliban sa pamamagitan ng simpatiya rito; ngunit sinisira ng galit ang lahat ng simpatiya — nawawala o naglalaho ang pagnanasa sa unang paglitaw nito. At ito lamang ang pagkakataon kung saan pinapayagan at kapaki-pakinabang ang galit. Nasusumpungan ko sa lahat ng banal na ama na ibinigay sa kanila ang galit upang magamit nila ito laban sa mga mapanabik at makasalanang kilos ng puso at upang itaboy ang mga ito. Dito tinutukoy din nila ang mga salita ng propetang David: "*Magalit kayo, at huwag magkasala*" (Awit 4:5), na muling inulit ni banal na apostol Pablo (Efe. 4:26). Magalit kayo sa pagnanasa, at hindi kayo magkakasala, sapagkat kapag pinalayas ang pagnanasa sa pamamagitan ng galit, napuputol ang bawat pagkakataon para sa kasalanan.

Maghanda kayo laban sa mga pagnanasa sa ganitong paraan. Ang galit sa mga pagnanasa ay dapat nakaugat sa inyo mula sa sandaling inilagay ninyo ang inyong puso sa masigasig na paglilingkod sa Panginoon, sa paggawa ng ikalulugod Niya. Dito kayo ay pumasok sa isang tipan sa Diyos magpakailanman. Ang diwa ng tipang ito ay ganito: ang inyong mga kaibigan ay mga kaibigan ko, ang inyong mga kaaway ay mga kaaway ko. At ano ang mga pagnanasa para sa Diyos? Mga kaaway. Sa buong salita ng Diyos, ipinahayag ang Kanyang ganap na pagkamuhi sa mga ito. Sinasalungat ng Diyos ang mayabang; ang pag-ibig sa salapi ay idolatriya; ikakalat ng Diyos ang mga buto ng mga nagpapalugod sa tao, at iba pa. Kaya nga inutusan ng apostol ang mga Kristiyano tungkol sa mga pagnanasa: huwag man lang itong mabanggit sa inyo (Efe. 5:3). Kaya, upang magalit sa mga

pagnanasa, dapat kang magliyab sa sandaling lumitaw ang mga ito. Ngunit dahil sa ating kasamaan, hindi ito laging nangyayari. Bakit nga ba ang pagngalit sa mga pagnanasa ay nangangailangan ng isang espesyal, sinadya, at mapagkontra na kilos, pagsisikap, at tensiyon?

Upang magtagumpay dito, sa sandaling mapansin mo ang pagnanasa sa iyong sarili, dapat mong agad kilalanin at aminin ito bilang kaaway sa iyong sarili at sa Diyos. Bakit kailangang magmadali? Dahil ang unang paglitaw ng pagnanasa ay laging nagdudulot ng simpatiya rito. Sapagkat ang pagbibigay-lugod sa sarili ay lihim na naninirahan sa atin nang matagal pagkatapos nating malinaw na tanggihan ang ating sarili at isuko ang ating sarili sa Diyos, at ayaw nating labagin ang pasyang ito kahit man lang kaunti. Ang nakatagong pagbibigay-lugod sa sarili, o sariling-loob, ay laging tinatanggap ang pagnanasa, at ang pagtanggap na ito ay naipapahayag sa mas malaki o mas maliit na simpatiya para rito. Kaya, dapat nating itaboy ang simpatiyang ito at pukawin ang galit. Pareho itong pinapamagitan at pinapadali ng kamalayan at pagkilala sa kaaway sa mapusok na kaisipan o kilos na lumitaw, gaano man ito ka-kaakit-akit. Kapag nakilala na ang pagkapoot ng pagnanasa, hindi na mahirap magalit dito. Ang galit na ito ay kusang lumilitaw.

Hindi nangangailangan ng maraming pagsisikap ng isip upang kilalanin ang kaaway sa pagnanasa. Sapat nang muling patunayan ang paniniwala na ang Diyos ay hindi nagpapabor sa anumang pagnanasa, at samakatuwid ay hindi rin Niya pinapaboran ang mga tumatanggap at nagpapahalaga sa pagnanasa sa kanilang sarili. Kaya naman, itinutulak ng pagnanasa ang Diyos laban sa atin at inilalayo tayo Niya. At ito ang ating sukdulang kapahamakan. Ang mga kaisipang ito at paniniwalang ito ay agad na sumisikat sa isipan ng taong mulat at kaagad na tumatagos sa puso na may pagkamuhi sa pagnanasa, sama ng loob, at galit laban dito. Ngunit huwag makipaglaban sa pagnanasa, sa pamamagitan ng pagbuo ng iba't ibang paratang laban dito. Madalas na pinagdudahan ang tagumpay nito. Samantala, habang pinag-uusapan mo ang lahat ng paratang, ang nasasakdal — ang pagnanasa — ay nakaupo lamang doon, maging sa hukuman, at nakakapit pa rin sa kanyang abogado — ang simpatiya. At ang ibig sabihin nito ay kusang pinananatili mo sa iyong sarili ang karumihan, na mapanganib. Hindi, nang walang anumang pag-aalinlangan, sa sandaling mapansin mo ang pagnanasa sa iyong sarili, kilalanin mo agad ito bilang kaaway at magalit ka rito.

| 57 |

Ang paglitaw ng pagnanasa sa ating kalooban ay hindi pa isang hindi maiiwasang kapahamakan. Ibig sabihin nito ay tayo ay marumi, ngunit hindi nito tayo ginagawang may sala. Nagsisimula ang ating kasalanan kapag pinaboran natin ang damdaming napapansin natin, ibig sabihin, kapag hindi natin agad kinilala ito bilang kaaway at hinandaan ito ng galit, kundi, sa kabaligtaran, tinatanggap at hinahangaan natin ito, at ikinagagalak ang paggalaw na pinagmulan nito. Ipinapakita na nito na hindi tayo tutol sa pakikipagkaibigan sa pagnanasa at, dahil dito, maging kaaway ng Diyos, "*sapagkat ang pag-iisip na makalupa ay pagkabangis laban sa Diyos*" (Roma 8:7).

Kung saan nagsisimula ang pagiging pabigla-bigla, doon din nagsisimula ang kasalanan, na lumalaki habang mas lalo nating pinagmamasdan ang pagnanasa. Ialarawan ko sa iyo kung paano ito nangyayari. Ang karaniwang kalagayan natin ay ganito: ang ating mga iniisip ay naglilibot dito at do , ang ating mga damdamin at pagnanasa ay pabagu-bago, ngunit walang tiyak na direksyon. Nangyayari ito palagi. Minsan, ang buong araw ay dumaraan nang ganito. Ang mga kaisipang ito ay karaniwang walang kabuluhan, nakatuon sa kasalukuyang pang-araw-araw na usapin at mga praktikal na gawain. Sa pagitan nila, madalas may katamaran o panaginip-gising tungkol sa wala namang partikular. Parehong walang laman at mayabang na mga kaisipan ang karaniwang pumupuno sa ibabaw ng kaluluwa. Paano supilin at ayusin ang kalituhan ng mga kaisipang ito, na pumipigil sa iyo na alalahanin ang Diyos at ang mga bagay na banal, ay ipinaliwanag na sa iyo nang maraming beses.

Ngunit tingnan mo, ang isang bagay ay sa hindi maipaliwanag na paraan ay naging espesyal sa gitna ng iba at humihiling ng pansin. Pansinin ang sandaling ito: naging espesyal ito at humihiling ng pansin. At huwag mo itong balewalain. Ngayon, tanungin mo ang iyong sarili: sino ito, saan ito nanggaling, at ano ang gusto nito? Makikita mo agad ang mga sagot sa mga tanong na ito sa pamamagitan ng pagtingin sa kung ano ang lumitaw. Sabihin nating ito ang mukha ng isang taong minsang nakasakit sa iyo. Malinaw na may gustong ituon ang iyong pansin sa taong ito at sa kanyang mga ginawa upang ikaw ay magalit, mainis, at maging magnasa pang maghiganti. Ganito ang mangyayari kung hindi ka kikilos nang naaayon. Anong mga hakbang ang dapat mong gawin para mawala ang imaheng ito? Ang layunin nito ay dalhin ka sa masamang kalagayan. Dahil dito, siya ang

iyong kaaway. Tratuhan mo siya bilang ganoon, ibig sabihin, huwag mo siyang tratuhan nang may karangalan, kundi gamitin ang teknik na nabanggit noong nakaraan — ang galit na pagtangga.

Kung gagawin mo ito, lubos mong masisira ang patibong ng kaaway. Ngunit kung itutuon mo ang iyong pansin sa taong lumitaw, ang taong iyon, na sa simula ay hubad at nag-iisa, ay mapapaligiran ng napakaraming iba pang mga iniisip at larawan na maglalarawan ng napakalinaw na eksena sa iyong imahinasyon kung paano ka niya ininsulto, kasama ang lahat ng detalye ng pangyayaring iyon. Kasabay nito, muling lilitaw sa iyong puso ang dating damdamin ng insulto, pagkadismaya, at galit. Ang masidhing bagay o ang iniisip tungkol dito ang nagbunsod ng isang masidhing damdamin. Mas lalo pang lumalim ang pagnanasa. Kung magkamalay ka at mapagtanto mong mali ang ginagawa mo sa pagpapahintulot sa sarili na lamunin ka ng pagnanasa, kung gayon, siyempre, makikita mo rin ang kaaway rito at tutugunan mo ito nang may pagkapoot, aalisin ang masamang pakiramdam sa iyong puso at papalayasin ang mismong bagay na naging dahilan nito mula sa iyong mga iniisip. Mawawala ang kaguluhan, at maibabalik ang kapanatagan ng isip.

Ngunit kung hindi mo ito gagawin, sasali ang ibang damdamin sa dating mapaghimagsik na damdaming may pasyon at lalo pa itong papalalain. Magsisimula kang magrason: paano niya nagagawang gawin iyon? Akala niya sino siya? Hindi naman ako mas masama kaysa sa kanya. Hindi, hindi ito maaaring iwanang ganito. Hindi ko alam kung paano ko ito hindi napansin noon. Kung papayagan nating makalusot ang lahat dito, imposibleng mabuhay. Kailangan mong patunayan sa kanya na hindi niya maaaring kumilos nang ganoon nang walang kaparusahan. At ang pagnanasang ito para sa paghihiganti — malaki man o maliit, hindi mahalaga — ay nasa loob mo na. Mas lalo pang lumalim ang pagnanasa. Ito na ang ikatlong yugto. Kung magkamalay ka rito, mapalayas mo ang pagnanasa. Sapagkat ang pagnanasa ay hindi pa nangangahulugang determinasyon. Dumating ito sa isang iglap, at maaaring mawala rin sa isa pa. Gawin mo ito, at magiging mabuti ka; kung hindi, magpapatuloy ang iyong takot.

Tandaan: ang iniisip ang nagbunsod ng isang pakiramdam, at ang iniisip at pakiramdam ang nagbunsod ng pagnanasa. Ang kaluluwa ay puno ng pagnanasa. Ngunit ang lahat ng ito ay mental na karumihan at kasalanan pa rin. Malayo pa ang kailangang tahakin bago ang pagkilos. Sa pagitan ng pagnanasa at pagkilos ay laging may determinasyong kumilos, kasama ang pag-iisip kung paano ito isasakatuparan. Hindi laging malinaw kung paano nabubuo ang determinasyon. Nariyan na ito sa mahinang anyo sa pagnanasa, pagkatapos ay lumalago ito kasabay ng pag-iisip sa gagawin, ibig sabihin, ang pagpili ng mga paraan at pagtatakda ng mga pamamaraan at kalagayan. Kapag naisip nang mabuti ang lahat, kumpleto na ang determinasyon. Nariyan na, natapos na ang gawa sa loob. Sa harap ng Diyos at ng budhi, nagawa na ang kasalanan: hinamak ang mga utos, tinapakan ang budhi. Minsan ay maraming panahon ang lumilipas sa pagitan ng pagnanasa at determinasyon, habang pinag-iisipan ang usapin. Natatagpuan ang takot sa Diyos, naaalala ang mga utos, at hindi nananahimik ang budhi. Ngunit ang lahat ng kanilang mga mungkahing makapagliligtas ay tinatanggihan nang may paghamak. Kaya naman, may krimen at kasalanan na sa determinasyon. Ang mga iniisip, damdamin, at pagnanasa, kahit na nakontrol na nila ang buong kaluluwa, ay tila nagaganap pa lamang sa ibabaw nito. Wala pang hilig na magkasala, kundi pagnanasa lamang. Nagsisimula ang hilig kapag sinimulan ng kaluluwa na isaalang-alang kung paano matutugunan ang pagnanasa nito. Dito na pumapasok ang kaluluwa sa landas ng kasalanan.

Kapag nagawa na ang isang desisyon, nabibigkis ang kalayaan, at nararamdaman ng kaluluwa na kailangan nitong isakatuparan ang pinlano nito. Ngunit hindi naman ito kinakailangan. Ito ay isang uri ng panloob na panlilinlang sa sarili. Maaaring hindi matupad ang desisyon dahil sa biglaang mga hadlang. Maaaring iwanan ito dahil nagbago ang isip ng tao, sa anumang dahilan, o dahil sa budhi at takot sa Diyos, kung kailangan niyang magbangon nang buong lakas.

Sa huli, ayos na ang lahat — at nagawa na ang gawain. Naghihiganti ka ayon sa iyong nilayon. Nasiyahan ang iyong pagnanasa, sa wakas ay nagawa na ang kasalanan. Ano ang nadagdag sa desisyong matagal nang hinog? Sa unang tingin, wala, sapagkat dito ay isang planong matagal nang pinag-isipan lamang ang isinakatuparan. Ganoon nga ang itsura, ngunit sa diwa, ang kasamaan dito ay tumataas nang o sa pinakamataas na antas. Una, ang takot sa Diyos at ang budhi ay dati'y tinatanggihan at hindi pinapansin lamang, ngunit ngayon ay tinatapakan na. Dati, parang isang ina na humihikayat sa kanyang anak na huwag magkamali, at siya'y itinutulak o tumatakbo palayo sa kanya, ngunit ngayon ay parang anak na sumusuntok sa dibdib o mukha ng kanyang ina bilang tugon sa kanyang pakiusap. Pangalawa: ngayon ay naipasok na ang panloob na usapin sa daloy ng panlabas na pangyayari at dapat itong samahan ng sarili nitong panlabas na kahihinatnan — mga pang-araw-araw na bagay. Hindi ito mabubura sa bilog ng mga pangyayari gamit ang panulat o isang negatibong salita. Mananatili ito rito

magpakailanman at palaging nakakabit sa taong gumawa nito, pinipilit siyang tikman ang bunga nito. Ikatlo: Umaalis ang biyaya ng Diyos, at iniwan ng tao ang kaharian ng Diyos at pumapasok sa kaharian ng kaaway ng Diyos at ng kaniyang sarili. Siya ay lumulubog, nabibigatan, at nararamdaman ang pagkaapi dahil sa isang uri ng kabigatan. Natutupad sa kaniya ang parabula: ang diyablo ay bumabalik kasama ang pitong iba pa. Kadiliman, pagkabalisa, kabigatan — ito ang gantimpala ng nasatisfy na pagnanasa, ng anumang uri. At ito ay isang himala! Hangga't ang pagnanasa ay hindi nasatisfy sa pamamagitan ng gawa, inaasahan ang paraiso mula sa kasatisfy nito: magiging parang mga diyos kayo. Ngunit sa sandaling masiyahan ito, nahuhulog ang gayuma sa mga mata, naglalaho ang ilusyon at nag-iiwan lamang ng kawalan, pagnanasa, pagkadismaya at kabigatan — nakikita niyang siya ay hubad. Naghiganti siya sa kanyang kaaway, dapat ay magalak siya, gaya ng inaasahan, ngunit ibang-iba ang kinalabasan.

Nakikita mo ba kung gaano ka-delikadong landas ang pagbibigay-loob sa anumang pagnanasa at mahulog sa kasalanan bilang resulta? Ngayon, balikan natin ka. Alin sa lahat ng nasabi ang posible para sa iyo? Kung taos-puso ang iyong determinasyong maglingkod sa Panginoon, kung, matapos mong gawin ang ganoong desisyon, sinunod mo ang payong ibinigay sa iyo na palaging alalahanin ang Diyos nang may takot at paggalang, kung mahigpit mong binabantayan ang iyong sarili, kung gayon, ang hilig na tugunan ang mga mapusok na pagnanasa at ang lahat ng kasunod nito ay hindi posible para sa iyo. Ngunit posible ang mga mapusok na kaisipan, damdamin, at pagnanasa. At ito ang mga paksa ng iyong panloob na pakikibaka.

Ang mga mapusok na kaisipan, damdamin, at pagnanasa ay kung minsan sumasagi sa isip sa isang iglap, na hindi na nagbibigay ng oras para kumilos. Sa ganitong pagkakataon, hindi tayo nagkakaroon ng pakiramdam ng pagkakasala, hangga't sa sandaling mapagtanto natin kahit ang pinakamaliit na pagnanasa, itinataboy natin ito nang may mapait na galit. Ang ating kasalanan sa kaisipan, damdamin, at pagnanasa ay nakasalalay sa ating pagkaantala sa pagharap sa mga ito pagkatapos nating mapansin ang mga ito at hindi agad itaboy, kundi paglalaanan ng pansin. Itaboy ang kaisipan, at hindi magkakaroon ng damdamin o simpatiya. Itaboy ang damdamin kasama ang kaisipan, at hindi magkakaroon ng pagnanasa. Itaboy ang pagnanasa, at hindi magkakaroon ng panganib na magsimula at humilig sa pagnanasa. Kung, sa pagkapansin mo sa isang mapagnasang kaisipan, kusang-loob mong pinagtutuunan ito ng pansin, nagkakasala ka sa pakikilahok sa isang bagay na alam mong kaaway ng Diyos at ng iyong sarili. Ngunit kung kusang-loob na naakit ang iyong pansin sa kaisipan, hindi ka nagkakasala kung agad mong ililihis ang iyong pansin mula rito at itaboy ito. Kung, bilang resulta ng iyong kusang-loob na pagtuon sa isang mapusok na kaisipan, sumibol sa iyo ang isang mapusok na damdamin, bahagyang tumataas ang iyong kasalanan. Ngunit kung, napansin mong sumisibol ang isang mapusok na damdamin, ipinagpapatuloy mong ituon ang iyong pansin sa mapusok na kaisipan at, dahil dito, kusang-loob mong pinapainit ang damdamin, doble ang iyong kasalanan kumpara sa dati. Kung, napansin mo ang pag-usbong ng isang matinding damdamin, nagulat ka at pinaalis mo ito kasama ng kaisipan, magiging may sala ka lamang sa kusang paglahok sa isang matinding kaisipan, ngunit hindi ka magiging may sala sa damdamin, sapagkat ang mga damdamin ay kusang lumilitaw sa ilalim ng impluwensya ng mga kaisipan. Kung, sa ilalim ng impluwensya ng mga mapusok na kaisipan at damdamin na kusang-loob mong pinayagan, sumibol sa iyo ang pagnanais para sa isang mapusok na gawa (halimbawa, paghihiganti), kung gayon ay bahagyang tumataas din ang iyong kasalanan, sapagkat ang pagnanais ay kusang nalilikha ng mga kaisipan at damdamin. Nanatiling pareho ang iyong kasalanan: bakit ka nakibahagi sa isang mapusok na paksa, at nang sumibol mula rito ang isang mapusok na damdamin, bakit mo hinayaan na magpatuloy sa iyong loob ang damdamin at ang kaisipang nagbigay-daan dito? Ibig sabihin, dalawa ang iyong kasalanan. Ngunit kung, nang mapansin mo ang isang mapusok na pagnanasa, hinayaan mong manatili ito sa iyong loob at hindi ka agad nagkaroon ng sandata laban dito, lalago pa ang iyong pagkakasala ng isa pang antas — tatluhan na ito.

Hindi ko na lalampasan pa ito, sapagkat hanggang sa puntong ito lamang posible para sa akin na payuhan ka.

Makikita mo mismo na kung agad mong itaboy ang mapusok na kaisipan, wawakasan mo na ang buong pakikibaka. Wala nang mararamdaman, lalo na ang pagnanasa. At kumilos ka nang ganito. Bakit mo pa ipapataw sa sarili mo ang dagdag na pagod ng pakikibaka, at kung minsan ay panganib, gayong kailangan mo nang huwag pahintulutan ang pagnanasa, sapagkat ito ay salungat sa Diyos? Kung, hindi sinasadya, gumising ang isang damdamin kasabay ng iniisip, agad mong itaboy ang parehong damdamin at iniisip. Kung, hindi sinasadya, kumapit ang pagnanasa rito, agad mong itaboy ang pagnanasa kasama ang mga ito. Kahit saan mo man matagpuan ang paggalaw ng pagnanasa sa iyong sarili, itaboy mo ito mula roon. Gawin mong tuntunin na huwag basta-

bastang magpadala sa mga iniimburnal na kaisipan, damdamin, o pagnanasa, kundi itaboy ang mga ito nang may ganap na pagkamuhi sa sandaling mapansin mo ang mga ito. At ikaw ay palaging magiging walang sala sa harap ng Diyos at sa harap ng iyong budhi. Magkakaroon ng karumihan ng mga pagnanasa sa iyong loob, ngunit magkakaroon din ng kawalang-sala. Gagampanan mo ang gawain ng isang labandera, na masigasig na nagsusumikap na maputi ang iyong kaluluwa.

Pagpalain ka, Panginoon!

| 58 |

Noong nakaraan, inilarawan ko sa iyo ang buong proseso, mula sa isang simpleng kaisipan hanggang sa isang masidhing pagnanasa at mula doon hanggang sa pagkilos. Sa katotohanan, ang daloy ng aksyon ay hindi palaging kasing haba ng nasa papel. Madalas, kung hindi man karamihan ng oras, natatapos nang napakabilis ang lahat ng yugto, kaya bago pa man lumitaw ang kaisipan, naganap na ang aksyon, at lalo na ang salita. Hindi na kailangang suriin at pag-ibahin ang lahat ng mga ito. Hindi ito makakatulong sa pakikipaglaban sa mga pagnanasa. Manatili sa isang bagay: sa sandaling mapansin mo ang isang pagnanasa, agad mong sandatan ito ng galit at poot na may sama ng loob. Ang poot na ito sa digmaang pangkaisipan ay may parehong kahalagahan tulad ng malakas na pagtama sa dibdib ng isang masamang tao kapag siya ay umatake. Ngunit tulad ng sa ganoong pag-atake, ang isang suntok sa dibdib ay hindi palaging nagpapalayo sa isang masamang tao, gayundin naman sa digmaang pangkaisipan, ang galit sa mga mapanlabas na kaisipan, damdamin, at pagnanasa ay hindi palaging nagpapalayas sa kanila mula sa kaluluwa at nagtatapos sa pakikipaglaban. Ayon sa natural na kaayusan, dapat ganito ang mangyari, at ganoon nga, ngunit hindi palagi. Ito ay dahil madalas na nakikilahok ang mga demonyo sa pag-udyok ng mga iniisip, at sila ay walang hiya. Kahit gaano ka pa galit sa kanila, nananatili silang lahat sa kanilang mga iniisip. Malinaw na, pagkatapos magalit, kinakailangang gumamit ng ibang paraan. Ano ito?

Ano ang ginagawa ng isang taong inatake ng isang masamang tao? Tinutulak niya ito sa dibdib at sumisigaw, "Tumulong!" Sa kanyang sigaw, dumarating na tumatakbo ang mga guwardiya at inililigtas siya mula sa kapahamakan. Ganoon din ang dapat gawin sa mental na labanan laban sa mga pagnanasa: kapag nagagalit sa isang pagnanasa, dapat sumigaw ng tulong: Panginoon, tulungan mo ako! Panginoong Jesucristo, Anak ng Dios, iligtas mo ako! Dios ko, pakinggan mo ang daing ko, Panginoon, tulungan mo ako! Matapos kang lumapit sa Panginoon sa ganitong paraan, huwag kang lumayo sa Kanya sa pamamagitan ng pagbibigay-pansin sa nangyayari sa loob mo, kundi tumayo ka sa harap ng Panginoon, na nakikiusap sa Kanya ng tulong. Dahil dito, ang kaaway, na parang tinamaan ng apoy, ay agad na tatakas. Sinabi ng isa sa mga santo: pabagsakin ang mga mandirigma sa pangalan ng Panginoong Hesus. Walang makakatalo sa Panginoon, at Siya ay malapit: "*Ang Panginoon ay malapit sa lahat ng sa Kanya'y tumawag, sa lahat ng sa Kanya'y tumawag nang tapat. Tutuparin Niya ang nasa ng mga natatakot sa Kanya; diringgin Niya ang kanilang panalangin at ililigtas sila*" (Awit 144:18-19). Siya Mismo ang nagbigay ng pangakong ito sa mga tumatawag sa Kanya nang may pag-asa sa kanilang oras ng pangangailangan: "*Dahil inilagay niya ang kanyang tiwala sa Akin, ililigtas ko siya; poprotektahan ko siya, sapagkat kilala niya ang Aking pangalan. Tatawag siya sa Akin, at sasagutin ko siya; sasamahan ko siya sa kapighatian, ililigtas ko siya at parangalan ko siya*" (Awit 90:14-15). Huwag mong kalimutang gawin ito, at palagi mong matatalo at mapapaalis ang lahat ng pagnanasa na sumisibol sa iyo.

Ang iba ay ginawa, at marahil ay patuloy na ginagawa, ang mga sumusunod: napapansin nila ang isang pagnanasa at naiinis dito, sinisimulan nilang batikusin ang kawalang-halaga nito. Halimbawa, kapag sumulpot ang kaisipan ng kayabangan, sinisimulan nilang magbasa: "Ang kayabangan ay karumaldumal sa Diyos; alikabok at abo ka lamang, paano ka hindi nahihya na itaguyod ang sarili sa iyong mga kaisipan, alalahanin mo ang iyong mga kasalanan" — at iba pa. Pinipili ng bawat isa ang mga kaisipang laban sa kayabangan, sa paniniwalang papalayasin nito ang mayabang na kaisipan. Minsan nga ay napapalayas nito, ngunit sa pangkalahatan ay mali ang pamamaraang ito. Sa pamamagitan ng pagtuligsa sa isang mapagkilos na kaisipan, nananatili pa rin ito sa ating isipan, at sa pansamantala ay pinupukaw nito ang mga damdamin at nagigising ang mga pagnanasa, ibig sabihin, patuloy nitong dinudumihan ang kaluluwa. At ang mismong presensya nito sa ating mga iniisip ay maruming bagay na. Ngunit kapag, nang hindi pumapasok sa ganitong salitang labanan sa makasariling kaisipan, tayo'y direktang lumalapit sa Panginoon nang may takot, paggalang, pag-asa, at debosyon sa Kanyang makapangyarihang kapangyarihan, ang makasariling kaisipan ay natatanggal sa paningin ng isip na nakatitig sa Panginoon. Sa paghiwalay nito sa kaluluwa sa pamamagitan ng ganitong pagtuon, likas itong umaalis kung likas

itong nabubuhay; at kung ang kaaway ay makialam dito, tinatamaan siya ng sinag ng liwanag ng isip na nagmumula sa pagninilay sa Panginoon. At nangyayari na ang kaluluwa ay agad na napapayapa mula sa mga pag-atake ng pagnanasa sa sandaling ito'y lumapit sa Panginoon at tumawag sa Kanya.

Upang mas malinaw itong maipakita, ikukwento ko sa iyo ang isang alamat. May isang matandang lalaki na naninirahan sa isang tahimik na disyerto. Sinalakay siya ng mga demonyo at sinimulang hilahin palabas ng kanyang selda, na may layuning tuluyang paalisin siya sa disyerto. Sinubukan ng matanda na labanan sila, ngunit napagtagumpayan siya at hinihila patungo sa pinto. Medyo sandali pa at ihahagis na nila siya palabas. Nang makita ang matinding panganib, sumigaw ang matanda: "Panginoong Jesucristo! Bakit mo ako pinabayaan? Tulungan mo ako, Panginoon!" Nang siya'y sumigaw, nagpakita ang Panginoon at pinalayas ang mga demonyo, at sinabi sa matanda: "Hindi kita pinabayaan, ngunit dahil hindi mo ako tinawag at inakala mong kaya mong harapin nang mag-isa ang iyong mga kaaway, hindi ako dumating upang tulungan ka. Ikaw ang may kasalanan sa pag-asa sa sarili mo. Manawagan ka sa Akin, at palagi kang makakakita ng handang tulong." Nang masabi ito, naglaho ang Panginoon. Ang pangyayaring ito ay nagturo ng aral sa matanda, at itinuturo rin nito sa ating lahat ang aral na huwag makipaglaban sa ating mga mapusok na kaisipan sa pamamagitan ng pagtatalo rito sa ating isipan, kundi agad na lumapit sa Panginoon sa pamamagitan ng panalangin laban sa mga ito.

Lahat ng matalinong nakikipaglaban sa kanilang mga pagnanasa ay gumagawa nito. Sinabi ni San Juan Kolov tungkol sa kanyang sarili: "Gumagawa ako gaya ng isang taong nakaupo sa ilalim ng puno at maingat na nakamasid sa paligid. Sa sandaling makita ng taong ito ang mga hayop na papalapit upang lamunin siya, agad siyang umaakyat sa puno, at ang mga hayop, nang makalapit na, ay nag-iikot-ikot lamang at umalis. At sa sandaling mapansin ko ang mga hayop sa isip na lumalapit sa akin sa pamamagitan ng mga mapusok na kaisipan, agad kong itinataling ang isip ko sa Panginoon, at ang mga hayop na ito sa isip ay wala nang kahit kaunting oras para lumapit sa akin, sapagkat napipilitan silang magkawatak-watak nang walang saysay."

Alalahanin mo ang aking sinulat sa iyo noon, na kailangang itatag ang pansin ng isip sa puso at doon ay patuloy na tumitig at tumawag sa Panginoon. Ito ay kapareho ng kasalukuyang sinasabi, na kailangang lumapit sa Panginoon sa pamamagitan ng panalangin kapag sumulpot ang mga mapanuksong kaisipan, damdamin, o pagnanasa. Dapat tayong lumapit sa Panginoon sa pamamagitan ng pagbaba ng ating pansin mula sa isip patungo sa puso at pagtawag sa Kanya roon. Kung ating walang-palya sundin ang munting tuntuning ito: itatag ang ating isip sa puso, at tayo'y nakatayo sa harap ng Panginoon nang may takot, paggalang, at debosyon, hindi lamang hindi uusbong sa atin ang mga mapanlabas na pagnanasa at damdamin, kundi pati na ang mga hubad na kaisipan. Ngunit ang ating kapahamakan ay iniwas natin ang ating isipan mula sa Panginoon at naglilibot ang ating mga iniisip sa malalayong lupain. Sa sandaling ito, sumisiksik ang mga mapanapaling iniisip, at bago mo pa man mapansin, sumisibol ang mga mapanapaling damdamin at gumigising ang mga pagnanasa. Kaya't nakikipaglaban ka. At sino ang dapat sisihin?! Kung hindi natin hinayaan ang ating mga iniisip na maglayas, wala sanang alitan. Ngunit kahit na nagkamali tayo sa pamamagitan ng pagtalikod sa Panginoon sa ating puso at dahil dito ay nagdulot ng problema sa ating sarili, ngayon na napansin na ang problema, magmadali tayong lumapit muli doon — sa ating puso sa harap ng Panginoon — upang manawagan sa Kanya ng tulong.

Tungkol sa paksang ito, ikinuwento ni San Juan Kolov ang sumusunod na parabula: may isang magandang babae na kilala sa masamang reputasyon sa isang lugar. Nanghabag sa kanya ang pinuno ng bansang iyon, nang makita niyang nasasayang ang ganda, at nang pumili ng tamang sandali, sinabi sa kanya: "Tigilan mo na ang iyong masasamang gawain, dadalhin kita sa aking bahay at ikaw ang magiging asawa ko at tagapangasiwa ng maraming kayamanan. Siguraduin mo lang na magiging tapat ka, kung hindi ay makakaranas ka ng napakalaking kapahamakan na hindi mo man lang maisip." Pumayag siya at dinala sa bahay ng pinuno. Ang kanyang mga dating kaibigan, nang makita na siya ay nawala, ay nagsimulang maghanap at magtanong at nalaman nilang kasama siya ng pinuno. Bagaman nakakatakot ang pinuno, hindi sila nawalan ng pag-asa na maibabalik nila ang magandang babae sa kanila, dahil alam nila ang kanyang kahinaan. Ang kailangan lang nating gawin ay pumunta sa likod ng bahay at umhilo, at mauunawaan niya ang nangyayari at agad na lalabas papunta sa atin. At ginawa nga nila. Lumapit sila sa bahay mula sa likuran at umhuni. Ang dalaga, nang marinig ang huni, ay kumilos. May gumising sa loob niya gaya ng dati. Ngunit nagkamalay na siya, at sa halip na tumakbo palabas ng bahay, siya ay nagmadaling pumasok sa mga panloob na silid sa harap mismo ng gobernador, kung saan siya ay agad na kumalma; wala nang huni ang narinig doon. Ang mga dating kaibigang iyon ay nagsi-sipol nang paulit-ulit at umalis na walang nadala. Malinaw ang kahulugan ng parabula na ito. Ang babaeng ito ay kumakatawan sa isang naligaw na kaluluwa na lumapit sa Panginoon nang may pagsisisi at nagkaisa sa Kanya upang sa Kanya lamang

siya mapabilang at sa Kanya lamang maglingkod. Ang kaniyang dating mga kaibigan ay kumakatawan sa mga pagnanasa. Ang kanilang pag-hits ay ang paggalaw ng mga mapanabik na kaisipan, damdamin, at hangarin. Ang pagtakas sa panloob na mga silid ay paghingi ng kanlungan sa kalaliman ng puso upang doon ay makatayo sa harap ng Panginoon. Kapag naganap ito sa loob, ang anumang mapanabik na bagay na nagpahirap sa kaluluwa ay kusang-loob na lumalayo, at ang kaluluwa ay nagiging payapa.

Tanggapin ninyo ang salitang ito at palaging kumilos ayon sa kahulugan nito. Makikita ninyo kung gaano kabilis maibabalik ang inyong panloob na kapayapaan, na ginulo ng paglitaw ng mga pagnanasa.

Nawa'y sumaiyo ang awa ng Diyos! Iligtas ninyo ang inyong sarili!

| 59 |

Ngayon ay nasabi na sa inyo ang lahat **tungkol** sa pangkalahatang pakikipaglaban sa isipan. Maraming mga pagnanasa, ngunit gaano man karami ang mga ito, lahat ay dumarating sa paraang inilarawan at lahat ay napapalayas at napagtatagumpayan, gaya ng nasabi na. Ang bawat pagnanasa, siyempre, ay may kani-kaniyang katangian kung paano ito nagigising; mayroon ding maraming pagkakapareho sa paraan ng kanilang paglitaw. Ngunit hindi nito binabago ang pangkalahatang pamamaraan ng pakikipaglaban sa mga ito. Gawin ninyo ang nasabi na, at matagumpay ninyong mapalayas ang bawat pagnanasa, gaano man ito kalakas na sumiklab sa inyo.

Upang mas mabuti ninyong maalala ang lahat ng ito at kumbinsido kayo na ito ang paraan ng pagkilos, kumuha ako ng sipi mula kay Reverend Isichius, Presbyter ng Jerusalem, na ang aklat, na naaalala ko, ay ipinadala ko sa inyo.

Ganito ang sinasabi niya: "Ang sinumang nagsusumikap nang taimtim ay dapat mayroon sa bawat sandali ng sumusunod na apat na bagay: kababaang-loob, matinding pag-iingat, pagtutol (sa mga iniisip) at panalangin. Kababaang-loob — sapagkat ang kanyang mga kaaway sa labanan ay mga mayabang na demonyo — upang mapanatili ang tulong ni Cristo sa pamamagitan ng puso, sapagkat kinamumuhian ng Panginoon ang mga mayabang. Pagtutok — upang hindi payagan ang puso na magkaroon ng anumang iniisip, kahit na tila mabuti. Pagtutol — upang sa sandaling dumating ang iniisip, agad itong matanggihan nang may galit. Panalangin — upang pagkatapos ng pagtutol, agad na makapanhikbi sa Kristo sa pamamagitan ng isang hindi mailarawang buntong-hininga. At saka makikita ng asketang ito ang kaaway na nakagapos o napalayas sa pamamagitan ng pinupuring pangalan ni Jesus, na parang alikabok sa hangin, o parang usok, na naglalaho kasama ng kanyang mga pangarap" (talata 20).

Narito ang isa pang katulad na talata: "Sa digmaang pangkaisipan, dapat kumilos gaya ng sa karaniwang digmaan. Una, dapat maging mapagmatyag; pangalawa, kapag napansin mong naglabas ang kaaway ng isang kaisipan, dapat itong saktan ng sumpa, na may galit sa puso; pangatlo, dapat tayong manalangin laban sa kaniya, tinatawag si Jesucristo sa ating mga puso, upang ang demonyong pagpapakita ay agad na mawala, upang ang isip ay hindi sundan ang panaginip, na parang batang nalilihis ng isang mandaraya (manggagaway, payaso)" (105).

"Kung palagi mong tinatrato ang iyong puso nang may kababaang-loob, na nag-uugnay sa kamatayan, sa sariling paghatol, sa pagtutol sa iyong mga iniisip, at sa pagtawag sa pangalan ni Jesucristo, at sa mga sandatang ito ay nagpapatuloy ka araw-araw sa isang matino, makitid, masayang, malikhain, at kaaya-ayang landas ng pag-iisip, makapasok ka sa banal na pagmumuni-muni ng mga santo at maliwanagan ng malalalim na hiwaga ni Cristo, *"na siyang taguan ng lahat ng kayamanan ng karunungan at kaalaman,"* na siyang *"tinirahan ng buong kaganapan ng pagka-Diyos sa katawan"* (Col. 2:3, 9). Sapagkat mararamdaman mo kay Hesus na ang Banal na Espiritu ay bumaba sa iyong kaluluwa, Siyang nagbibigay-liwanag sa isip upang makita nito nang bukas ang mukha. Walang sinuman, sabi ng apostol, *"ang makapagsasabing si Hesus ay Panginoon maliban na lamang sa pamamagitan ng Banal na Espiritu"* (1 Cor. 12:3). Siyempre, sa pamamagitan nito ay misteryosong pinagtitibay niya ang naghahanap" (29).

Sa mga ito at sa iba pang magkatulad na talata, ang Reverendo Hesychius ay pangkalahatan na nagsasalita tungkol sa daloy ng pakikipaglaban sa isipan. Ngunit nang mas tiyak, tinatalakay ng kanyang aklat ang bawat isa sa mga ipinakitang pamamaraan ng pakikipaglaban, at lalo na ang pagbibigay-pansin sa puso, ang pananahan doon, at ang pag-ikot ng isipan patungo sa Panginoon sa panalangin mula roon. Mangyaring tingnan ang buong aklat ngayon. At susulat ko para sa iyo ang ilang punto tungkol dito.

Ang dakilang tagapagbigay-utos na si Moises, o mas tama, ang Banal na Espiritu sa pamamagitan ng kanyang bibig, ay nagsabi: *'Mag-ingat ka sa iyong sarili; huwag magkaroon ng lihim na salita ng kalapastanganan sa iyong puso'* (Deut. 15:9). Sa pamamagitan ng isang lihim na salita, ibig niyang sabihin ay isang solong larawang-isip ng isang masamang (mapusok) bagay, na kinamumuhian ng Diyos, na tinatawag din ng mga ama na isang suhestiyon na dinadala sa puso ng diyablo, na sa sandaling lumitaw sa isipan, kaagad na hinihila ang ating mga iniisip at masigasig na nakikipag-ugnayan dito" (2).

"Ang pag-iingat ay ang patuloy na katahimikan ng puso mula sa bawat kaisipan, kung saan ang kaluluwa, sa pamamagitan ni Hesukristo, ang Anak ng Diyos at ang Diyos Mismo, ay palagi at tuluy-tuloy na humihinga at nananawagan sa Kanya; matapang na nakikipaglaban kasama Niya laban sa mga kaaway; nagkukumpisal sa Kanya, na may kapangyarihang magpatawad ng mga kasalanan; madalas na niyayakap si Cristo, ang Siyang nakakakilala sa puso, sa pamamagitan ng isang lihim na panawagan" (5).

"Ang pagkamitig ay ang matatag na pagtatatag ng kaisipan at ang pagtalakad nito sa pintuan ng puso, upang makita nito ang mga unti-unting lumalapit na kaisipan at maunawaan kung anong larawan ang sinusubukang iguhit at itatak ng mga demonyo sa isipan upang linlangin ito sa pamamagitan ng imahinasyon" (6).

"Ang kaisipang tumatayo (sa puso) at nananawag kay Cristo laban sa mga kaaway at lumalapit sa Kanya ay parang isang hayop na napapaligiran ng pulutong ng mga aso at ipinagtatanggol ang sarili sa isang kuta. Nakikita nito mula sa malayo ang mga patibong sa isip ng mga kaaway na hindi nakikita at, sa pamamagitan ng patuloy na pagdarasal kay Hesus na tagapagpayapa laban sa kanila, ay nananatiling hindi nasasaktan ng mga ito" (8).

Ang sinumang walang dalangis na dalangin ay walang sandata sa pakikipaglaban. Ang dalangin ay ang patuloy na isinasagawa sa loob ng kaluluwa, upang ang kaaway na lihim na lumalaban ay mapahamak at masunog sa pamamagitan ng pagtawag kay Kristo. Sapagkat kailangan kang magbantay nang may matalas at masidhing mata ng isip upang makilala ang mga pumapasok, at sa sandaling nakilala mo na sila, agad mong durugin ang ulo ng ahas sa pamamagitan ng pagtutol at sabay na sumigaw kay Cristo nang may pag-angal — doon mo mararanasan ang hindi nakikitang tulong ng Diyos, doon mo malinaw na makikita ang wastong kalagayan ng puso" (21, 22).

"Kaya't maging matapang ang kaluluwa sa pagkilala kay Cristo, tawagin Siya at huwag matakot kahit man lang: hindi ito nakikipaglaban nang mag-isa, kundi kasama ang kakila-kilabot na Hari, si Jesucristo, ang Maylalang ng lahat ng bagay, nakakatawan at di-nakakatawan, nakikita at di-nakikita" (40).

Lilimitahan ko na lamang ang aking sarili sa mga siping ito, sapagkat kung isusulat ko rito ang lahat ng may kaugnayan, kailangang isulat ko muli ang kalahati ng aklat. At inihanda ko ang mga siping ito upang sariwa ang inyong alaala na Matagal na kitang kinakausap tungkol sa alaala ng Diyos at sa panloob na pakikibaka sa mga hilig. Alamin na ito ang buong diwa ng gawain ng kaligtasan.

Pagkatapos mong basahin ito, huwag mong sabihing sa sarili mo: "Ano ba ako, isang monghe, para sundin ang ganitong mga patakaran?!" Hindi ka nag-iisa sa pagsasabi nito; napakarami ang nagsasabi rin ng ganoon, ngunit hindi yaong mga wastong nagsimula sa gawain ng kaligtasan. Yaong mga nagsimula na sa gawaing ito ay hindi makapagsasabi ng ganoong mga bagay. Kaya ikaw rin, kung nais mong mabuhay sa espiritu, na siyang diwa ng pagkamit ng iyong kaligtasan, ay dapat mong gawin nang madalian ang inuutos. At kung nais mong mabuhay nang padalos-dalos, siyempre, hindi ka bagay sa lahat ng ito. Nagsimula akong magsulat tungkol dito, sa paniniwalang taos-puso ang iyong pasya na mapasailalim sa Panginoon. Sapagkat ang sinumang may ganitong taos-pusong pasya ay hindi maaaring iwasan ang itinakdang landas. Maaaring magpursige siya at kumuha ng iba't ibang liko, ngunit hangga't hindi niya matagpuan ang landas na ito, wala itong silbi. Itinuturo ko ito sa iyo nang direkta upang hindi ka maligaw. Magpursige ka pa, at makikita mo agad ang tagumpay. Ngunit ang lahat ng gawain ay kinakailangan; walang nagagawa nang walang pagsisikap.

Huwag mong hayaang mangyari ang ganitong kayabangan. Maging naninirahan ka man sa disyerto, sa isang monasteryo, o sa mundo, ang agarang batas para sa lahat ay linisin ang kanilang puso mula sa mga pagnanasa; at hindi nila ito malilinis maliban sa paraang inilarawan. Huwag kang tumanggi at huwag kang lumaban.

Pagpalain ka ng Diyos!

Nawa'y sumaiyo ang awa ng Diyos!

Naniniwala ako na tinanggap mo ang tungkuling ito nang nararapat at masigasig kang nagsusumikap na laging alalahanin ang Panginoon, makinig sa iyong puso, at itakwil nang may pagsalungat ang bawat hindi matuwid na kilos nito, habang sabay na nakikihawa ka sa Panginoon sa pamamagitan ng panalangin para humingi ng tulong. Ngunit kasabay nito, hindi ako naniniwala na sa sandaling sinimulan mo, ay nakamit mo na ang ganap na tagumpay: na ang lahat ng iyong mga iniisip ay dalisay, at ang iyong mga damdamin at hangarin ay banal. Sapagkat walang sinuman ang ganoon. Magiging mas payapa ang iyong mga iniisip, at ang mga matinding paguga ng damdamin at pagnanasa ay unti-unting magiging bihira. Ngunit sasalbog pa rin ang mga ito, at kung minsan ay may malaking puwersa.

Nakapasok sila — palayasin sila; nakapasok muli sila — palayasin sila muli. Ngunit ganoon talaga dapat. Ngayon gusto ko lang ipaalam sa iyo kung paano mo dapat tratuhin ang mga paglabag na ito ayon sa iyong budhi. Dapat mo ba silang tratuhin nang walang pakialam o magmalungkot sa nangyari at magsisi sa Panginoon? Hindi mo maaaring balewalain ang mga paglabag na ito, ngunit pagkatapos mong itaboy ang mga ito, dapat kang palaging magmalungkot at magsisi sa harap ng Panginoon sa nangyari. Kahit na biglang sumulpot ang mga kaisipan, damdamin, at matinding pagnanasa nang walang partikular na kagustuhan, ipinapahiwatig pa rin nito na marumi ang puso at na "mula rito *ang lumalabas na masasamang kaisipan*" (Mateo 15:19). At obligado kang magkaroon ng malinis na puso. Kaya't ikalungkot mong marumi ang iyong puso, at magsisi ka sa Panginoon dahil sa karumihang ito, na nangangakong sisikaping linisin ito at humihingi sa Kanya ng tulong para rito. Ngunit sa katotohanan, bihirang hindi kasali rito ang malayang kalooban. Sa pamamagitan ng kawalang-pansin, pinayagan mong pumasok ang isang mapusok na kaisipan, at nagawa nitong magbunga ng isang mapusok na damdamin — ikaw ang may kasalanan dahil hindi ka nagbigay-pansin. Dahil sa parehong kapabayaang, o maging sa tamis ng pakiramdam, hindi ka agad nagmadaling maghanda laban dito at paalisin ito, at nagawa nitong magbunga ng isang matinding pagnanasa — ikaw ang may kasalanan sa hindi kaagad paghahanda, kundi pinayagan mong magpakasawa sa makasalanan at mapusok na mga ligaya. Hindi ko pinapayagan kang hayaang magbunga ang iyong pagnanasa ng hilig na kumilos, ngunit maaari mong hayaang magpatuloy ang pagnanasa at hindi kaagad magtanggol laban dito. At dahil dito, lalo kang nagkakasala. Kaya, pinapayagan ang isang masamang iniisip — iyon ang isang kasalanan; pinapayagan ding lumitaw ang isang masamang pakiramdam mula rito — iyon ang pangalawa; pinapayagan ding lumitaw ang isang masamang pagnanasa mula sa masamang pakiramdam — iyon ang pangatlo; pinapayagan ding manatili ang isang masamang pagnanasa — iyon ang pang-apat. Ganoon karami ang mga kasalanan!

At huwag mong subukang magkunwari, magtago sa likod ng mga dahon ng igos, at magtago sa mga palumpong mula sa Panginoon, na lumalapit sa iyo sa iyong budhi at inilalantad ka. Sa halip, sisihin mo nang lubusan ang iyong sarili at humingi ng kapatawaran, nang hindi sinisisi ang iba. Kung nagalit ka, halimbawa, sa katulong — at lalo na kung nakapagsalita ka ng masasakit na salita sa kanya — huwag mong sisihin ang katulong. Maaaring nagkamali ang katulong, ngunit hindi siya ang pinag-uusapan dito, kundi kung bakit ka nagalit. Hindi mo ba naitama ang pagkakamali nang hindi nagagalit? Kahit hindi na ito naitama, lahat ng bagay ay maaaring ayusin nang walang galit. Kung saan may galit, may paghatol, may selos, may kayabangan. Siyempre, may mga panlabas na dahilan para sa lahat ng ito. Ngunit hindi ang mga dahilan ang dapat sisihin, kundi ikaw ang may kasalanan sa pagpapahintulot na lumitaw ang mga ganitong masamang damdamin. Kaya naman, nang hindi nagtatago sa likod ng mga dahilan, sisihin mo ang iyong sarili nang direkta sa harap ng Panginoon at humingi ng kapatawaran. Gawin mo ito sa tuwing mapapansin mo ang isang masamang bagay at itaboy mo ito. Sa pamamagitan ng pagsisisi at pagkabagabag na ito, makikipagkasundo ka sa Panginoon at sa iyong budhi, at makakatingin ka muli sa Panginoon nang may kapayapaan. Ngunit kung hindi ka magsisisi, hindi mo Siya makakatingin, at magiging mahirap at mapanganib ito para sa iyo.

Huwag mong hayaang hindi nalilinis ng pagsisisi ang mga ganitong mainit na paglabag hanggang gabi; linisin mo agad, sa sandaling itaboy mo ang mga ito sa pangalan ng Panginoon. Ang buong araw mo ay lilipas sa pagsisisi, sapagkat ang mga paglabang ito ay madalas sa simula. At sa gabi, bago ka manalangin, balikan mo muli ang lahat ng iyong mga paglabang puno ng pagnanasa, pagsisiyan mo muli nang may taimtimang pagdadalamhati, at magsisi. Ito ang gawain ng pang-araw-araw na pagsisisi. Narito ang isa pang aral mula kay Reverend Isichius. "Dapat nating timbangin nang mabuti ang ating mga pang-araw-araw na gawa bawat oras at, hangga't maaari,

gawing magaan ang pasanin nito sa gabi sa pamamagitan ng pagsisisi, kung nais nating malupig ang ating mga pagnanasa sa tulong ni Hesus. Dapat din nating suriin kung ginagawa ba natin ang lahat ng ating nakikitang gawa ayon sa kalooban ng Diyos, sa harap ng Diyos at para sa Diyos lamang, upang hindi tayo mailigaw ng ating (mapusok na) damdamin, na para bang tayo ay mga hangal" (124).

Kung kikilos ka ayon sa inuutos nang walang-awang determinasyon sa iyong sarili, makikita mo agad ang bunga: ang iyong puso ay magiging payapa at ang kagalakan sa Panginoon ay liliwanag dito. Bakit hindi mapayapa ang puso? Dahil kinakain ito ng mga pagnanasa. Taloin ang mga pagnanasa, at makakatanggap ito ng kapayapaan. Inihalintulad ng isa sa mga ama ang puso sa isang hukay na puno ng mga ahas. Ang mga ahas na ito ay mga pagnanasa. Kapag may isang pagnanasa na lumabas mula sa puso, ito ay parang ahas na inilalabas ang ulo mula sa hukay. Pukpukin ito sa ulo sa pangalan ng Panginoon, at ito'y magtatago. Lalabas ang isa pa — saktan mo rin ito. At saktan mo ang bawat isa. Pagkatapos ng labindalawang sunod-sunod na palo sa ahas — ang pagnanasa — makakalimutan nitong ilabas ang ulo, o mamamatay na nga ito nang tuluyan. Sa anumang kaso, kung pupunuin mo ang butas o hindi mo pakakainin ang mga ahas, mamamatay sila. Ganoon din mamamatay ang mga pagnanasa kung hindi mo sila pakakainin ng pakikiramay sa kanilang mga suhestiyon, kundi huhubarin mo sila nang may galit sa sandaling lilitaw sila.

Ito ang pinakamaikling daan para linisin ang iyong puso mula sa mga pagnanasa. Kung mahal mo ang kadalisyang ito, sundan mo ang landas na ito, sapagkat wala nang iba. Kung hindi ka sasang-ayon na kumilos sa ganitong paraan, mananatili ang mga pagnanasa sa iyong puso. Maaari mong itama ang iyong pag-uugali at gawing walang kapintasan ito nang hindi ito ginagawa, ngunit mananatiling puno ng pagnanasa ang iyong puso at hindi ka nito papayagang makita ang Panginoon. Huwag kalimutan ang mga banal na hangal!

Nawa'y tulungan kayo ng Diyos! Iligtas ninyo ang inyong sarili!

| 61 |

Noong huli, binanggit ko sa iyo ang mga sanhi ng mga mapusok na kaisipan, damdamin, at pagnanasa, na hindi mo dapat sisihin ang mga ito. Ngayon ay magsasalita ako ng ilang salita tungkol sa mga ito.

Ang mga mapusok na kaisipan, na sinusundan ng mga damdamin at pagnanasa, ay kung minsan ay sumusulpot sa kaluluwa nang kusa, nang hindi alam kung paano. Ngunit kadalasan, nabubuo ang mga ito mula sa panlabas na impresyon. Ang mga bagay, tao, at pangyayaring nakakasalamuha natin ay likas na nagpapukaw ng mga kaisipan sa atin. Ang mabubuting bagay ay nagbubunga ng mabubuting kaisipan, at ang masasamang bagay ay nagbubunga ng masasamang kaisipan. Ngunit maaari ring mangyari ang kabaligtaran: ang mabubuting bagay ay maaaring magdulot ng masamang kaisipan, at ang masasamang bagay ay ng mabuti. Nakasalalay lahat ito sa palagiang o pansamantalang kalagayan ng taong nakararanas nito. Dahil dito, nasa kanya nang lubos ang sagot. Ano ang dapat gawin?

Una: huwag mong hayaang malayang gumalaw ang iyong mga pandama, lalo na ang iyong mga mata at tenga. Huwag mong payagang makita, marinig, at mahawakan ang lahat nang walang pinili. Ang ating mga pandama ay parang mga bintana o pinto, o mas tamang sabihin, parang salaan. Ang sinumang nagbubukas ng mga bintana at nagpapapasok ng masamang hangin ay nagkakamali. Ang mga nagbubukas ng kanilang mga pinto at nagpapapasok ng lahat ng uri ng peste sa kanilang mga tahanan ay hindi makaliligtas sa batikos. Ngunit ano ang masasabi mo sa isang taong kumuha ng sandok, tasa, o baso, naglakad sa maruruming at hindi malilinis na latak, kumuha ng tubig mula rito at binuhos sa sarili? Ano pa ang maaaring maging mas hangal kaysa rito? Ngunit hindi ba ito mismo ang ginagawa ng isang tao na humihinto dahil sa kuryosidad sa harap ng isang masamang bagay at nakikinig sa mga malulupit na salita? Sa pamamagitan nito, nakakakuha sila ng malulupit na kaisipan, na humahantong sa malulupit na damdamin at pagnanasa — at naglalakad-lakad silang lahat nang natatakot, na para bang nasa hamog. Kaya, hinihingi ng katinuan at ng tungkulin na pangalagaan ang sarili (panloob na kapayapaan) na huwag nating tingnan ang lahat, pakinggan ang lahat, o hipuin ang lahat ng ating nakasasagupa nang hindi sinasadya. Kung may bagay na mukhang magpapasiklab ng ating mga pagnanasa, dapat nating ilayo ang ating mga mata rito, takpan ang ating mga tainga, o makita nang hindi pinapansin at marinig nang hindi pinapansin.

Pangalawa: nangyayari na may isang bagay na nag-iiwan ng masamang impresyon at nagbubunsod ng masasamang kaisipan. Dapat mong agad na pagmadalian na burahin ang impresyon at pigilan ang mga kaisipan sa paraang ipinakita sa itaas, syempre, sa pamamagitan ng paghinto muna sa daloy ng mga impresyon. Hindi

matalino na manatili sa ilalim ng masamang impresyon o ipagpaliban ang pagbura nito at ang pagpapanumbalik ng kapanatagan ng isip sa ibang pagkakataon. Sa pamamagitan ng pananatili sa ilalim ng masamang impresyon, kusang-loob nating pinapalaganap ang masasamang iniisip at damdamin, at sa pag-iwan ng masamang impresyong ito sa ating sarili nang matagal, binibigyan natin ito ng pagkakataong mas lalo pang mag-ugat at pagkatapos ay mas mahabang labanan ang pagtanggap at paglilinis, kung hindi man tuluyang sakupin ang kaluluwa.

Ikatlo: kapag nakaranas ka na ng masamang impresyon mula sa isang bagay, hindi mo dapat basta-basta pahintulutan ang sarili mong muling makasalamuha ang mga bagay na naging sanhi nito. Ibig sabihin nito, ang taong kumikilos nang ganito ay mahilig magpakasasa sa kasamaan at, samakatuwid, marumi hanggang sa kaibuturan ng kanyang puso. Kung pinipilit ng pangangailangan na harapin ito, dapat munang sandatahan ang sarili at ihanda ang puso upang labanan ang masamang impresyon at hindi hayaang maapektuhan ka nito. Ang pag-iingat, matinding pagtutol sa sarili, at panalangin ang magpapasakatuparan nito.

Ika-apat: Naisulat ko na sa iyo ang tungkol sa pagbibigay-kahulugan sa lahat ng iyong nakakasalamuha at maaaring makasalamuha sa isang espiritwal na paraan. Dapat din itong gawin kaugnay ng mga bagay na may masamang kalikasan. Pagkatapos noon, kapag nakasalamuha mo sila, hindi masasamang kaisipan ang mararamdaman mo, kundi mabubuting kaisipan, gaya ni San Efren na taga-Sirya, nang makasalamuha niya ang isang magandang babae ngunit walang hiya, sinabi niya sa kanyang mga alagad: "Narinig ninyo kung paano niya inaalagaan ang pampaganda ng kanyang katawan, na malapit nang maging alikabok — paano nga ba natin hindi aalagaan ang pampaganda ng ating walang-hanggang kaluluwa?"

Sapat na ang mga patakarang ito. Kinakailangan sanang ituro ang mga ganitong hindi kanais-nais na pangyayari sa iyong araw-araw na buhay na hindi paborable sa iyong panloob na buhay. Ngunit naniniwala ako na wala sa kanila sa iyong pamilya o sa iyong mga kamag-anak. Makakasalamuha mo lamang sila sa labas ng iyong tahanan, halimbawa, sa lipunang iyong pinuntahan hindi pa matagal ang nakalipas, gaya ng iyong isinulat. Tungkol sa ganitong mga kalagayan, pakiusap sundin mo ang nakasaad sa ikatlong punto. Ilapat ang parehong prinsipyo sa lahat ng katulad na sitwasyong maaari mong makasagupa sa hinaharap. Sa pangkalahatan, gawing tuntunin na sukatin kung ano ang pinapayagan batay sa epekto nito sa iyong kalooban. Payagan mo ang sarili sa mga bagay na nagpapalago sa iyo, at huwag mong payagan ang anumang makakasakit sa iyo sa anumang kalagayan. Sino ba ang may matinong isip ang hahawakan ang baso ng nakalalasang inumin, kung alam niya kung ano ang laman nito?

Hindi ko ibig sabihin na dapat mong higpitan nang husto ang sarili hanggang sa maging parang monghe ka. Ngunit nais lang kitang hikayatin na huwag kang kumain o uminom ng anumang makasasama sa iyong espiritu, matapos mong matuklasan na ang buhay sa espiritu lamang ang tunay na buhay, at hindi lang ito natuklasan, kundi naranasan mo na rin.

Pagpalain ka ng Diyos!

| 62 |

Nawa'y sumaiyo ang awa ng Diyos!

Ang nasa itaas ay sapat na gabay para linisin ang iyong mga pagnanasa, kahit na bahagya lamang ang mga ito. Ngunit dahil napag-usapan na natin ang paksang ito, magdaragdag ako ng isa pang bagay na maaaring maging kapaki-pakinabang sa iyo, hindi sa hinaharap, kundi ngayon mismo.

Ang iniresetang pakikibaka sa mga pagnanasa ay pangkaisipan. At ito ay epektibo dahil sa hindi pagpapahintulot sa mga pagnanasa na magkaroon ng sustansya, pinipigilan nito ang mga ito. Ngunit mayroon ding aktibong pakikibaka laban sa mga ito, na binubuo ng kusang pagsasagawa at paggawa ng mga bagay na direktang kabaligtaran nito. Halimbawa, upang supilin ang kuripot, dapat magsimulang maging bukas-palad; laban sa kayabangan, dapat pumili ng mga mapagkumbabang gawain; laban sa pagnanasa sa kasiyahan, dapat piliin ang pamumuhay na palaging nakaupo at iba pa. Totoo na ang ganitong paraan ng pagkilos ay hindi direktang nagdadala sa layunin, dahil, kapag napipigilan sa labas, ang pagnanasa ay maaaring sumabog sa loob—maging sa sarili nitong lakas o sa pag-uurong sa harap ng iba. Ngunit kapag ang aktibong pakikibaka na ito ay sinamahan ng panloob na pag-iisip, magkasama silang malalampasan ang anumang pagnanasa na kanilang kinakalaban.

At ito ang aking payo sa iyo. Magsumikap kang hanapin ang iyong pangunahing hilig at ituon laban dito hindi lamang ang mental na pakikibaka kundi pati na rin ang aktibong pakikibaka. Hindi ko matukoy kung ano

nga ba talaga ang iyong pangunahing hilig. Marahil ay hindi pa ito natutukoy, ngunit sa anumang kaso, kung sisimulan mong masusing bantayan ang galaw ng iyong puso, mapapansin mo rin ito. Pagkatapos, kung handa kang magtiwala sa akin, sama-sama nating hahanapin kung paano harapin ang iyong pangunahing kahinaan nang pinakamabilis.

Hayaan mong paalalahanan kita na may mga mabagsik na paraan para sa aktibong pakikibaka sa mga pagnanasa. Ang karaniwan para sa atin ay isang buhay na pagtalikod sa mundo sa anyo ng paglayo rito, kung saan, matapos mong tuluyang iwan ang lahat at ilagak ang buong pag-asa sa Panginoon, pumapasok ka sa isang monasteryo upang mamuhay nang may masunuring pagsunod nang walang reklamo, mahigpit na pag-aayuno, panalangin, mabigat na paggawa, at matalinong pagbabantay. Dito, ang kahirapan, ang pagputol sa sariling kalooban, at ang pagtanggap sa sarili ay mabilis na naglilinis ng lahat ng pagnanasa sa kaluluwa. Pagkatapos, naitatag ang payapang kalagayan ng puso at kalinisan ng puso — ang pinakahuling layunin ng isang buhay ng pagtalikur. Hindi ko kayo pinapaalis sa mundo. Maililigtas kayo rito kung ituturing ninyo ang inyong sarili na parang hindi kayo naroroon. Pinapaalala ko lamang ito sa inyo bilang isang paraan ng pamumuhay na pinakaangkop sa paglilinis ng puso mula sa mga pagnanasa.

Idagag ko pa na isa sa mga batas ng probidensiya ng Diyos para sa atin ay ayusin ang buhay ng bawat tao at ang takbo ng mga pangyayari rito sa paraang, sa pamamagitan ng matalinong paggamit nito, ay malilinis niya ang kanyang sarili mula sa mga pagnanasa sa pinakamabilis at pinakaangkop na paraan. Pinapaalalahanan kita nito dahil minsan kang nagtanong kung bakit magkakaiba ang kapalaran ng mga tao at kung bakit ito pabagobago, at sa tingin ko ay hindi kita nasagot. Kaya narito ang aking sagot. Ito ay dahil, ayon sa pag-aayos ng Panginoon, mas maginhawa para sa mga tao na linisin ang kanilang sarili mula sa mga pagnanasa, o dahil Nais Niya na durogin sa alikabok ang ating matigas na makasarili, ang ating matigas na egoismo, na siyang pinagmumulan ng mga pagnanasa na sumisira sa tao.

At magdaragdag ako pa ng isang bagay. Labanan mo ang iyong mga pagnanasa sa loob at labas, at linangin mo ang iyong mabubuting katangian, sa pamamagitan ng pagbibigay sa mga ito ng puwang at pagsasanay. Ang pinakamahalaga rito ay ang panalangin. Napag-usapan na natin ito. Dapat itong sundan ng paggawa ng mabubuting gawa. Napag-usapan din natin ito noong iniisip mo ang ilang malalawak na layunin sa buhay. At kasabay nito ay dapat isagawa ang mga babasahin at pag-uusap na nakapagpapaligtas ng kaluluwa, ang pagtupad sa mga tungkulin sa simbahan, at mga gawa ng pagtanggap sa sarili: itanggap ang sarili, kapag kinakailangan, nang kaunti-kaunti sa pagkain, pagtulog, libangan, at lahat ng uri ng mga kasiyahang makasarili, at panatilihin ang sarili sa patuloy na pagtutol sa sarili at pagpipilit sa sarili. Napag-usapan na natin ito.

Iyan ang buong daan ng paglilinis ng sarili mula sa mga pagnanasa. Ginagawa mo na ang lahat ng ito. Nawa'y pagpalain ka ng Panginoon.

| 63 |

Pinabilis ko ang pagtatapos ng aking talumpati tungkol sa pakikibaka laban sa pagnanasa — bagaman hindi kailanman tunay na matatapos ang ganitong talumpati — at hindi ko nasagot ang marami sa mga sinulat mo noon. Makikita mo ang mga sagot sa ilan sa iyong mga tanong sa aking mga sinulat, at sasagutin ko naman ngayon ang iba.

Sinulat mo na marami kang gawaing-bahay. Gawin mo nang buong sigasig ang lahat ng inuutusan sa'yo. Ito ang tungkulin mo. Ngunit huwag kang mag-alala. Ang pag-aalala ay sinasamahan ng kaguluhan sa loob, at hindi ito tama. Hindi mo ba kayang kalmadong talakayin ang lahat ng ipinagkatiwala sa'yo at saka gawin ito nang hindi nag-aalala, na may payapang isipan? Sa pang-araw-araw na buhay, kung may anumang nakakasagabal sa buhay-espirtwal, hindi ito ang mga gawa at aktibidad, kundi ang mga walang-saysay na pag-aalala na kumakain sa puso, habang sabay na hindi nito mailalapit ang usapin kahit isang hibla ng buhok, at ang mga istorbo na ito na sumasabog sa mga iniisip na parang buhawi. Palagi itong humahantong sa kalituhan, at hindi natutupad ang usapin. Kaya, pag-ibahin mo ang tamang pagsisikap at ang labis na pag-aalala at pagkabahala, at matutong gawin ang lahat nang may matinong pag-iisip, nang hindi inililihis ang iyong mga iniisip mula sa Panginoon, kundi sa halip ay nananatiling matatag sa paniniwalang ikaw ay nagpapalugud-lub sa Kanya sa lahat ng bagay na ito.

Tatanungin mo: "Paano naman ang pag-awit at pagtugtog ng piano at harmonium? Dati, tumutugtog at umaawit ako nang hindi pinapansin ang nilalaman ng mga tugtugin, pero ngayon, naiisip ko na ito. Kilalang-kilala na hindi lahat ng mga tugtugin ay may mabuting nilalaman, kahit na napakaganda ng kanilang harmoniya."

Ano ang dapat kong gawin? Hindi mo biglang mababago ang lahat. Mapapansin agad iyon. Kanta at tugtugin mo pa rin ang dati mong kinakanta at tinutugtog, at pilitin mong huwag pansinin ang nilalaman. Samantala, unti-unting pumili ng mga piyesang may mabuting nilalaman o kahit katanggap-tanggap lang, at mas madalas mo silang kantahin at tugtugin, upang sa huli ay makalimutan mo na ang iba pa na pinipilit kang kumanta at tumugtog. Ang harmonium ay napakahusay na magpahayag ng wastong pag-awit sa simbahan. Kuhanin mo ang mga komposisyon ni Turchaninov at pag-aralan mo kung alin ang pinakagusto mo sa mga ito. Pag-aralan mo ang "God Save the Tsar", "How Glorious is Our Lord in Zion" at iba pang katulad na mga piyesa. Kung kakantahin mo ang ganitong uri ng mga piraso nang may damdamin, tinitiyak ko sa iyo na mas pahahalagahan ang mga ito kaysa sa anumang iba pa. At saka hihilingin sa iyo na kumanta at tumugtog hindi ng mga walang-laman na maliliit na piraso, kundi ang mga dakilang likhang ito mismo. Noong nakaraan, nabanggit mo na pinupuri ang iyong boses at pagkanta. Ginagawa nila ang kanilang tungkulin, at ginagawa mo naman ang sa iyo. Kapag pareho silang maganda, paano mo hindi pupurihin? Ngunit hindi ka dapat magmayabang tungkol dito, kundi maging mapagkumbaba. Saan mo nakuha ang iyong boses at hilig sa pagkanta? Ibinigay ito sa iyo ng Diyos. Bakit ito ibinigay sa iyo ng Diyos? Para lang ba pasayahin ang pandinig ng iba o para sa iba pang bagay?! Wala nang iba kundi para ituro mo sila sa kaluwalhatian ng Diyos. At ginawa mo ba iyon? Hindi. Nagpasaya ka lamang sa sarili at sa iba, at hindi mo man lang binanggit ang Diyos, . Kaya inabuso mo ang kaloob ng Diyos, at sinayang mo ito sa wala. Ngayon na ang iyong mga iniisip ay nakatuon sa pagpapalugod sa Diyos, ituon mo rin ang paggamit mo ng kaloob ng Diyos sa ganoong direksyon. Kung ang pagkain at pag-inom ay dapat gawin para sa kaluwalhatian ng Diyos, mas lalo pa nga ang pagkanta at pagtugtog. Kung tumutugtog ka at kumakanta ng isang bagay na tumatagos sa kaluluwa ng mga nakakarinig at nagiging dahilan upang humagulgol sila sa Panginoon o magtayo sa Kanya nang may papuri at pasasalamat, gagawin mo ang kaparehong ginagawa ng isang mabuting mangangaral sa simbahan. At ito ang nakapagliligtas na bunga ng iyong kaloob! Kaya ituon ang paggamit nito sa ganitong direksyon. Pumili ng mga sekular at espirituwal na awit na nakapagpapalago ng diwa, at awitin at tugtugin lamang ang mga iyon. Ito ay para sa iba; huwag kailanman mag-awit ng sekular na awit nang mag-isa, kundi mga espirituwal na awit lamang. Ngunit ulitin ko: huwag biglaang huminto, kundi dahan-dahan.

At sa pangkalahatan, huwag magpakita ng anumang kakaibang ugali. Maging kasing palakaibigan, mabait, at masigla sa lahat gaya ng dati. Iwasan lamang ang pagtawa, pagbibiro, at lahat ng walang kabuluhang usapan. Posibleng maging palakaibigan, masigla, at kaaya-aya nang hindi ginagawa ang mga ito. Huwag kailanman maging malungkot sa anumang kalagayan. Nang inutusan ng Tagapagligtas ang mga nag-aayuno na maghugas, magpahid ng langis sa ulo, at magsuklay, ang ibig niyang sabihin ay huwag silang maging malungkot.

Nawa'y ipagkaloob sa iyo ng Panginoon ang karunungan!

| 64 |

Nawa'y sumaiyo ang awa ng Diyos!

Nakasulat ka: "Mag-isa ako at nababagot ako." Isang likas na pakiramdam ito. Ngunit sa tingin ko, maaaring hindi mo mararamdaman ito pagkatapos ng iyong mga desisyon at ng iniaalok na gawin sa iyo bilang resulta. Kung ang huli ay tumubo man lang sa iyo nang kaunti, hindi ka sana nakaramdam ng pag-iisa, kahit na mag-isa ka. Hindi ka mag-iisa dahil mapagtatanto mong malapit ang Panginoon, napakalapit, at kasama mo ang iyong anghel na tagapag-ingat, hindi lamang sa iyong isipan kundi sa katotohanan. At kung gayon, hindi na angkop ang pakiramdam ng pag-iisa, at gayundin ang pagkabagot na kaakibat nito. Ngunit naniniwala ako na ang pagkabagot na ito ay panandalian lamang at agad na nawala.

Gayunpaman, sa hinaharap, tuwing ikaw ay nag-iisa, agad mong panatilihin ang iyong paniniwala na ang Panginoon ay kasama mo, gayundin ang iyong anghel na tagapag-ingat, at sulitin mo ang mga sandaling ito ng pag-iisa para sa walang sagabal na pakikipag-isa sa Panginoon at matamis na pakikipag-usap sa Kanya. Ang pag-iisa sa ganitong diwa ay matamis. Nais kong matikman mo ang katamis na ito balang araw, upang hangarin mo ito na parang paraiso sa lupa.

Noong isang araw, habang nagbabaliktad ako ng pahina sa isang aklat, natagpuan ko ang ilang payo mula sa isang ama (Si Count Speransky) para sa kanyang anak na babae. Kasama sa iba pang mga bagay, tinalakay nito kung paano iwasan ang pagkabagot. Narito ang kanyang payo. Lahat, sabi niya, ay may bilog ng mga pang-araw-araw na gawain na ginagawa nila na parang buwis. Ngunit maraming tao na para sa kanila, ang mga gawaing parang buwis na ito ay hindi kumplikado at hindi tumatagal. Marami silang natitirang oras, at kung hindi nila ito

pupunuin ng iba pa, hindi nila maiiwasan ang pagkabagot. Narito ang pinaka-siguradong paraan para maiiwasan ito: ayusin ang iyong mga gawain upang hindi ka magkaroon ng kahit isang minutong walang ginagawa at ang lahat ng iyong oras ay puno ng angkop na aktibidad, upang kapag natapos mo na ang isang gawain at nagkaroon ka ng bakanteng oras, mayroon ka nang isa pang gawain na handa nang simulan. Ano ang mga gawaing ito? 1. Mga gawaing pampaganda: musika, pag-awit, pagpipinta. Ngunit hindi ito pang-araw-araw na pagkain, ito ay mga panghimagas. 2. Anumang uri ng pananahi — paghahabi, pagbuburda at iba pa. 3. Ngunit ang pinakamabisang lunas sa kabagot ay ang maghanap ng kasiyahan sa seryosong pagbabasa at pag-aaral ng mga paksang hindi mo pa nasusuri. Hindi ang pagbabasa ang higit na nag-aalis ng kabagot kundi ang pag-aaral.

Noong panahong iyon, nagpasya akong ibahagi ang resiping ito sa iyo bilang paghahanda. Ngunit ngayon ay kailangan na ito. Mangyaring pansinin ito at ayusin ang iyong sarili nang naaayon. At tiyak na hindi ka na makakaranas ng pagkabagot. May kilala akong isang lalaki na palaging mag-isa, hindi kailanman lumalabas at hindi kailanman nag-iimbit ng sinuman sa kanyang bahay. Tinanong siya ng mga tao, "Paano ka hindi nababagot?" Sumagot siya, "Wala akong oras. Napakarami kong dapat gawin kaya pagkabukas ko lang ng mata pagkatapos matulog, nagsisimula na akong magtrabaho at hindi ko na natatapos lahat bago ako muling makatulog."

Nais kong ituro na ang pag-aaral na tinutukoy ng ama tungkol sa kanyang anak na babae ay malinaw na nangangahulugang pag-aaral ng buong siyensiya o ng mga bahagi nito na hindi pa lubusang natatalakay. Malinaw na inaalisa nito ang pagbabasa ng mga librong walang laman. Mukhang hindi mo ito gusto. At iyon ay mabuti. Huwag kang lumihis sa gawi na ito. Magbasa ka pa ng mga espiritwal na aklat. Ito ang saklaw ng mga pinakamalubhang paksa at, higit sa lahat, ng mga pinakakailangang aralin. Sa saklaw na ito, lahat ay bago at hindi kailanman tumatanda. Habang mas marami kang natututuhan, mas marami kang makikitang mga kilalang paksa. Ang pagnanais na matutunan ang mga paksang ito at ang kakayahan para matutunan ang mga ito ay lumilitaw lamang kapag ang isang tao ay tunay na sumusulong sa landas ng espiritwal na buhay. Mula nang magpasya kang pasayahin ang Panginoon, hindi ko na itinuturing na dayuhan ka sa landas na ito. Kaya magbasa ka ng mga aklat tungkol sa paksang ito at maging pantas. Pagpalain ka ng Diyos!

| 65 |

Sino ang nagpakilala sa iyo kay Santo Pimen, na nais mong malaman tungkol sa kanya? Ngunit sino man ang nagpakilala sa iyo, ikinagagalak ko ito. Malalaman mo kung sino si Santo Pimen at kung paano siya nabuhay sa Cheti Minei sa ilalim ng ika-27 ng Agosto at pati na rin sa aklat na "Memorable Tales of the Asceticism of the Saints and Blessed Fathers." Sa parehong sanggunian ay makikita mo ang marami sa kanyang mga aral. Payak at hindi siya sanay magbasa, ngunit ang kanyang mga karanasan sa buhay-espiritwal at ang biyaya ng Diyos ay nagbigay-liwanag nang lubos sa kanyang isipan, kaya't ayon sa kanyang malalim at tumpak na kaalaman sa mga batas ng pag-angat tungo sa kabanalan sa espiritu, dapat siyang maibilang sa mga unang pantas at maka-Diyos na ama.

Habang hindi mo pa siya nababasa, isusulat ko para sa iyo ang pinakamahalagang punto mula sa kanyang mga aral at tagubilin na naaangkop sa matagal ko nang ipinaliwanag sa iyo.

Ang simula ng daan patungo sa Diyos ay pagsisisi at pag-iyak para sa mga kasalanan. Ito ang ating makikita kay San Pimen. Nakita niya ang isang babae na nakaupo sa isang libingan at umiiyak nang taimtim, at sinabi: "Kung ang lahat ng ligaya ng mundo ay lilitaw dito, hindi nito palalayain ang kanyang kaluluwa mula sa dalamhati. Kaya dapat tayong laging umiyak" (26). (Mga Tala mula sa "Mga Natatanging Kwento ng Pag-aascetismo ng mga Santo at mga Banal na Ama"). Sa ika-27 na punto, inilalarawan nang mas detalyado ang parehong pangyayari, at binanggit ang mga salita ni San Pimen na ganito: "Tinitiyak ko sa inyo na kung hindi pumatay ang isang tao sa lahat ng pagnanasa ng laman at hindi umiyak sa ganitong paraan, hindi siya maaaring maging isa sa Diyos. Ang buong kaluluwa at buhay ng babaeng ito ay nalubog sa dalamhati."

Ang isang taong nagsisisi at umiiyak para sa kanyang mga kasalanan ay kusang-loob na lumalayo sa kasamaan at gumagawa ng mabuti. Habang ganito pa siya, hindi siya gagawa ng masasamang gawa, ngunit hindi siya maaaring maging malaya sa masasamang kaisipan. Kaya naman, ang kanyang paglayo sa kasamaan ay halos nakatuon lamang sa pakikipaglaban sa kanyang mga kaisipan. Narito ang sinasabi ni San Pimen tungkol dito. May isang kapatid na lumapit kay Abba Pimen at sinabi sa kanya, "Abba! Marami akong iniisip, at mapanganib ang mga ito para sa akin." Dinala siya ng matanda sa labas at sinabi, "Buksan mo ang iyong dibdib at huwag

mong papasukin ang hangin!" "Hindi ko iyon magawa," tugon ng kapatid. "Kung hindi mo ito magawa," sabi ng matanda, "hindi mo mapipigilan ang pagbaha ng mga kaisipan. Ngunit tungkulin mong labanan ang mga ito" (28).

Labanan mo, ngunit paano? Una, bigyang-pansin ang iyong sarili at maging matino. Kaya, isang kapatid, na nagsabi tungkol sa kanyang sarili na kapag nakakasalamuha siya ng iba, naaliw siya at bumabalik sa kanyang sarili na hindi na kapareho ng pag-alis niya, ay nagtanong kung ano ang dapat niyang gawin. Sinabi ng nakatatanda sa kanya, "Nais mo bang bumalik sa iyong sarili at makita ang iyong sarili na gaya ng pag-alis mo? Bantayan mo ang iyong sarili sa bahay at bantayan mo rin sa labas ng iyong bahay" (137). Sa pangkalahatan, sinasabi ni Abba Pimen na ang pinakakinakailangan natin ay isang matinong isip (135).

Sa sandaling mapansin mo ang pagnanasa, ipagtanggol mo ang iyong sarili, manalangin kaagad, at mawawala ito. May isang kapatid na nagtanong kay Abba Pimen tungkol sa pakikipaglaban sa mga mapaghimagsik na kaisipan, at sumagot ang nakatatanda: "Ang usaping ito ay parang isang taong may apoy sa isang gilid at isang mangkok ng tubig sa kabila. Kapag nagsimulang magliyab ang apoy, kukuha siya ng tubig mula sa tasa at papatayin ang apoy. Ang apoy ay ang mga suhestiyon ng kaaway (mga pagnanasa), at ang tubig ay masigasig na panalangin sa Diyos" (146).

Upang mas kaunti ang pagdurusa mula sa mga mapanapaling kaisipan, dapat alisin ang mga sanhi ng pagiging nito. Dapat alisin ang lahat ng bagay na mapanapali, ayon kay Abba Pimen. Ang taong malapit sa maaaring mag-udyok ng pagnanasa ay parang nakatayo sa ibabaw ng malalim na bangin, at madaling mahahagis siya ng kaaway ng tao sa banging iyon. Ngunit ang taong lumalayo sa maaaring mag-udyok ng pagnanasa ay parang nakatayo nang malayo sa bangin. Hayaan mong hilahin siya ng kaaway pababa sa bangin, ngunit hangga't siya ay hinihila nang sapilitan, tatawag siya sa Diyos, at tutulungan siya ng Diyos (59).

Ang pinakamahalaga ay sikapin sa lahat ng paraan na huwag pasukin ang mga kaisipan. Bilang paghihikayat dito, mababasa natin ang sumusunod sa mga sinabi ni San Pimen: "May isang kapatid na nagtanong sa kaniya, 'Maaari bang palaging pigilan ng isang tao ang kaniyang mga kaisipan at hindi pasukin ang kaaway sa alinman sa mga ito? At sumagot ang matanda: "May isang tao na napipigil ang sampu, ngunit sumusuko sa isa." Tinanong muli ng parehong kapatid si Abba Sisoes tungkol sa iisang bagay, at sinabi niya: "Tunay nga, may isang tao na hindi sumusuko ng kahit ano sa kaaway" (88, 89).

At higit pa: "Tinanong ni Abba Anuvi si Abba Pimen tungkol sa mga maruruming kaisipan na sumisibol sa puso ng tao at tungkol sa mga hungkag na pagnanasa. Sumagot si Abba Pimen: *'Thahayag ba ng palakol ang sarili nito laban sa kaniya na gumagamit nito?'* (Isaiah 10:15). Huwag mong tulungan ang mga ito, at wala silang magagawa."

Ano ang magiging bunga ng ganitong pagiging matigas ang ulo? Mamamatay ang mga pagnanasa. Ito ang sinabi ni Abba Pimen kay Abba Isaiah nang tanungin siya nito tungkol sa maruruming kaisipan, na nagsasabing: "Kung ang isang baul na may damit ay pababayaan, ang mga damit ay mabulok sa paglipas ng panahon; gayundin, kung hindi natin kikilosan ang ating mga iniisip, mawawala o mabulok ang mga ito sa paglipas ng panahon" (20).

Tinanong ni Abba Joseph si Abba Pimen tungkol sa iisang bagay, at sinabi niya: "Kung ilalagay ng isang tao ang ahas at alakdan sa isang garapon at isasara ito, siyempre mamamatay ang mga reptile sa paglipas ng panahon; gayundin, mamamatay ang masasamang kaisipan na nagmumula sa mga demonyo kung matiisin nating labanan ang mga ito at hindi natin sila papakinin" (21).

Ngunit habang pinapalayo natin ang ating sarili sa kasamaan sa pamamagitan ng walang humpay na pagtutol sa mga mapanlabas na kaisipan at pagnanasa, dapat din nating gawin ang mabuti, at itanim sa ating sarili ang bawat birtud. Pareho silang malilinis ang puso sa lalong madaling panahon. At marami ring aral mula kay San Pimen tungkol sa pagtanim ng mga birtud. Narito ang pinakamahalaga sa mga ito. Inaalang niya ang isang kasabihan ni Abba John Kolov, na nagsabi: "Nais kong magkaroon ng lahat ng birtud, kahit papaano" (46). At pagkatapos ay iniaalok niya ang sarili niyang aral tungkol dito, na nagsasabing: "Kapag ang isang tao ay nagbabalak na magtayo ng bahay, nagtitipon siya ng maraming materyales at iba't ibang uri ng sangkap upang siya ay makapagtayo ng bahay. Kaya dapat nating kamtan, kahit papaano, ang lahat ng mga birtud" (130).

Ngunit may mga pangunahing at gabay na birtud, na dapat nating pagtuunan ng lahat ng ating pagsisikap. Madalas itong ituro ni San Pimen. Narito ang mga ito: pagpipigil sa sarili, kamalayan sa sarili, at katamtaman — ito ang tatlong birtud na gumagabay sa kaluluwa (35).

Ang pagpapakumbaba sa harap ng Diyos, ang pagiging mapayapa, at ang pagtanggap sa sariling kalooban — ito ang mga kasangkapan ng kaluluwa! (36).

Sinasabi ng Kasulatan: "*Kung ang tatlong lalaking ito, sina Noah, Daniel, at Job, ay nasa gitna nito, sila'y ililigtas lamang ang kanilang sariling kaluluwa dahil sa kanilang katuwiran*" (Ezekiel 14:14, 20). Si Noah ay kumakatawan sa hindi pagka-gahaman, si Job ay kumakatawan sa pagtitiis, at si Daniel ay kumakatawan sa pag-iingat. Kung naroroon ang tatlong birtud na ito sa isang tao, naninirahan ang Panginoon sa kaniya (60).

Ang takot sa Diyos, panalangin, at pag-ibig sa kapwa ang tatlong saligan ng kaperpeksiyunan (160).

Pinapagsabi ni Abba Pimen sa isang karaniwang tao ang mga sumusunod: "Hindi ko alam kung paano magsalita mula sa Kasulatan, ngunit ikukwento ko sa iyo ang isang parabula. Sinabi ng isang tao sa kanyang kaibigan, 'Gusto kong makita ang hari, samahan mo ako.' Sumagot ang kanyang kaibigan, 'Sasamahan kita hanggang sa kalagitnaan.' Sinabi niya sa isa pa, 'Pumunta ka at dalhin mo ako sa hari.' Sinabi niya, 'Ihahatid kita sa palasyo ng hari.' Sinabi niya sa ikatlo, 'Halika sa akin papunta sa hari.' 'Tara,' sagot ng ikatlong kaibigan, 'ihahatid kita sa palasyo, papasok kita, sasabihin ko sa hari ang tungkol sa iyo, at ipakikilala kita sa kaniya.' Tinanong nila siya, 'Ano ang ibig sabihin ng parabula na ito?' Sumagot siya, "Ang unang kaibigan ay pag-aawit, na humahantong sa tunay na landas; ang pangalawa ay kadalisayan, na umaabot sa kalangitan; ang ikatlong kaibigan ay kawanggawa, na matapang na humahantong sa Hari Mismo, ang Diyos" (109).

Kapag, sa ganitong paraan, sa isang banda, walang ipinagkakaloob sa mga pagnanasa, at sa kabilang banda, itinatanim ang mga birtud, unti-unting lumalambot ang puso (182), nag-iinit at tinatanggap ang banal na apoy, na kailangan mo lamang bantayan — at magiging ligtas ka. Sinabi ni Abba Pimen tungkol dito: "Kapag pinainit ang palayok mula sa ibaba ng apoy, hindi ito matatablan ng langaw o ng anumang reptilya; ngunit kapag lumamig ito, uupo sila rito. Ganoon din ang nangyayari sa kaluluwa: hangga't nananatili ito sa espirituwal na aktibidad (ang pag-aalab ng espiritu tungo sa Diyos), hindi ito matatablan ng kaaway" (111).

Sapat na ang mga siping ito. Makakakita ka pa ng iba pang mga bagay na kinakailangan at mahalaga sa iyo sa mga sinulat ng banal na abbot. Gusto ko lamang gamitin ang mga siping ito upang sariwain ang iyong alaala sa lahat ng sinabi ko noon. Narito ang buong landas na iyong sinimulan. Kahit sinong ama ang basahin mo, makikita mo ang iisang bagay sa diwa, bagaman magkaiba sa paglalarawan at paliwanag.

Maging matalino ka! Pagpalain ka ng Diyos!

| 66 |

Kaya siya pala ang nagdala sa iyo kay Santo Pimen?! Isang taong masigasig na nagsasalita tungkol sa mga banal na bagay. Sa palagay ko. Marahil siya rin ang kasama ko noon at kasama ninyo. Natutuwa ako sa kalagayang ito — natutuwa, , na may isang tao sa iyong tabi na makapagsalita nang ganoon. Samantalain mo siya, at sa tuwing kasama mo siya, pag-usapan mo siya tungkol sa mga ganitong paksa at kunin ang lahat mula sa kanya at pag-aralan mo ito para sa iyong sarili.

Papunta ka sa Sergiev! Mabuti. Pagpalain ka ng Diyos. At maglalakad ka pa! Doble o triple ang ganda! Para hindi makialam ang iba, maaari mo itong itago. Kung hindi mo magawa, hayaan mo silang magsalita. Pero nagkakamali ka kung inakala mong magiging kaaya-aya ang paglalakad. Limampung verste, marahil, ay malalakad mo nang walang abala, ngunit pagkatapos ay mararamdaman mo ang hindi mo inaasahan. Darating ka sa loob ng dalawang araw. Sa unang gabi, malalaman mo kung ano ang ibig sabihin ng paglalakad, kung hindi mo pa ito alam noon. Huwag mong kalimutang magdala ng bote ng vodka na may asin para ipahid sa iyong mga paa tuwing gabi. Pagdating ng gabi, hindi mo na mararamdaman na iyo ang mga ito. Ipahid mo, at pagdating ng umaga, bahagyang gagaan na ang pakiramdam. Sa umaga, hindi ka na lalakad nang kasing galing ng paglalakad mo mula Moscow, pero makakagalaw ka na rin. Maaari kang umuwi sa pamamagitan ng tren, kung hindi, halos hindi ka na makakalakad sa loob ng dalawang araw pa. Ngunit gawin mo ang sinasabi ng iyong puso. Maglingkod ka sa Panginoon, at bibigyan ka Niya ng lakas. At pagkatapos noon, bibigyan ka Niya ng isang bagay, mapapansin man o hindi. At bibigyan ka rin ng isang bagay ni Reverend Sergius. Binibigyan ng Diyos ang mga santo ng kakayahang makita kung ano ang ginagawa ng mga mananampalataya para sa kanila at marinig kung ano ang hinihiling nila sa kanila. Ngunit kung ang lahat ay nagmumula sa puso. Tulad ng telegrapo na agad na nagpapadala ng balita mula sa Moscow patungong St. Petersburg at sa iba pa, gayundin naman ang sumusulpot sa puso sa isang iglap ay naipapabatid sa taong pinupuntahan nito. Sa sandaling magpasya kang pumunta sa kanya, pinagmamasdan na ka ni Santo Sergius; kapag ikaw ay naglakbay, lalo pa kitang babantayan, at lalo pa kapag ikaw ay dumating sa kanyang monasteryo, matapos mong tiisin ang mga kahirapan ng paglalakbay nang may masayang loob at kagalakan. Kaya pagpalain mo kami, Panginoon! Huwag mo lang asahan ang mga

kagandahang-loob, kundi ang pagod, ang mga kaladkad, at ang pananakit ng mga buto. Maghanda kang mag-alay, hindi upang maghanap ng ligaya.

Habang naglalakad ka sa daan, paulit-ulit mong sabihin ang maikling panalangin na isinulat ko para sa iyo, baka madala ka ng iyong mga iniisip sa maling landas. Maaaring dalhin ka nito sa pag-iisip ng mga bagay na hindi angkop isipin, lalo na para sa mga nasa paglalakbay-pang-pananampalataya. Kapag napagod ka nang paulit-ulit na sabihin ang panalangin na ito, kumuha ka ng anumang salmo at basahin mo ito mula sa memorya nang may pagninilay. Basahin mo ang "Maawa ka sa akin, O Diyos," o ang "O Diyos, sa tulong mo ako'y sumasigaw," o alinman sa iba pa na alam mo. Huwag mong alalahanin ang pagbabasa nito mula simula hanggang wakas, kundi ang pag-iisip at pakiramdam sa nilalaman nito. Suriin mong mabuti ang bawat salita, tanungin mo ang iyong sarili kung bakit ito sinasabi at saan ka nito dadalhin. Sa ganitong pagsisiyasat, hindi mo mapapansin kung paano dumaraan ang mga milya. Ang pagbabasa ng mga salmo mula sa memorya kasabay ng pagninilay sa paglalakbay ay isang tuntunin ng mga unang dakilang ama, sina Anthony at Pachomius. Batas nila na ang sinumang lumapit sa kanila bilang isang disipulo ay dapat makabisa ng ilang mga salmo. Ang mga hindi marunong magbasa ay kinakailangang matuto ng mga salmo nang kanta-kanta mula sa iba bago matuto magbasa. Matapos matutunan ang ilang salmo, kailangan nilang basahin ang mga ito habang nakaupo sa trabaho at lalo na habang naglalakad. Subukang gayahin ang mga sinauna.

Huwag kalimutang magkumpisal at tumanggap ng mga sakramento ni Cristo sa monasteryo. Ang pagod sa paglalakbay ang papalit sa pagod ng pag-aayuno. Hindi magiging mahirap para sa iyo na magkumpisal ngayon pagkatapos ng iyong huling, napaka-detalyadong kumpisal. Huwag mong itago ang anumang hindi inaprubahan ng iyong konsensya, maliit man o malaki. Ngunit huwag mong kaligtaan ang pinakamahalaga — ang luha ng pagsisi. Isang luha — at para kang naligo o nahugasan sa paliguan.

Gusto kitang sulatanan tungkol sa malungkot na kuwentong ito noon, pero nakalimutan ko. Isusulat ko na ito ngayon. Kumukuha ka ng mga libro sa aklatan para basahin. Kunan mo si Zhukovsky at basahin ang artikulong "Peri and Angel." Mukhang nasa ikalimang tomo ito. Nakakaantig ito. Mahaba ito. Ikuwento ko sa iyo nang maikli ang nilalaman nito. Si Peri, isang espiritu, isa sa mga naligaw mula sa Diyos, ay nagkamalay at bumalik sa paraiso. Ngunit nang lumipad siya patungo sa mga pintuan nito, natagpuan niyang nakasara ang mga ito. Sinabi sa kanya ng anghel na nagbantay rito, "May pag-asa kang makapasok, ngunit magdala ka ng karapat-dapat na handog." Lumipad pababa si Peri sa lupa. Nakita niya ang isang digmaan. Namatay ang isang matapang na mandirigma at, sa kanyang mga luha sa pagpanaw, nanalangin siya sa Diyos para sa kanyang tinubuang-bayan. Huliin ni Peri ang luha na ito at bitbitin ito. Dinala niya ito, ngunit hindi bumukas ang mga tarangkahan. Sinabi sa kanya ng anghel, "Mabuti itong handog, ngunit hindi ito sapat na makapangyarihan upang buksan ang mga tarangkahan ng paraiso para sa iyo." Ipinapakita nito na mabuti ang lahat ng kabutihang-sipag sa lipunan, ngunit hindi nito mag-isa na hahantong sa paraiso. Lumipad si Perry pabalik sa lupa. Nakita niya ang salot. Isang guwapong lalaki ang namamatay. Ang kanyang nobya ay maalagaing nag-aalaga sa kanya, ngunit siya mismo ay nahawahan. Kakapikit pa lang niya ang mga mata ng lalaki nang siya mismo ay bumagsak na patay sa kanyang dibdib. May luha rin dito. Kinuha ni Perry ang isa at dinala ito, ngunit hindi rin bumukas ang mga tarangkahan ng paraiso para rito. Sabi ng anghel sa kanya: "Ito ay isang mabuting kaloob, ngunit ang isa lamang ay hindi sapat para buksan ang langit para sa iyo." Ibig sabihin nito, ang mga birtud ng pamilya lamang ay hindi rin humahantong sa paraiso. Maghanap! May pag-asa. Bumalik si Perry sa lupa. Nakakita siya ng isang taong nagsisi. Kinuha niya ang luha nito at dinala ito. At bago pa man siya lumapit sa paraiso, bukas na lahat ng pinto nito para sa kanya. Kaya ganito ang uri ng luha na dapat mong ihain sa Panginoon. May kagalakan sa langit kapag may isang taong umiiyak at nagsisi, na nakararamdam ng pagiging makasalanan. At ito ang pinaka-maasahang landas para sa atin: "*Magsisi kayo at maniwala sa ebanghelyo*" (Marcos 1:15). Pagpalain ka, Panginoon!

| 67 |

Natapos mo na ang iyong paglalakbay! Himala sa Diyos! Nakikita mo, natupad ang aking hula ng pagod at pananakit. Ang ipinangako sa iyong kaluluwa ay natupad din. Pinagaan ng Panginoon ang iyong loob sa pamamagitan ng kagalakan ng Banal na Komunyong, at inalis ni San Sergio ang iyong kalituhan.

Sumulat ka: "Isang matinding at nag-aalalang kalituhan ang sumiklab sa aking kaluluwa, lumapit ako kay San Sergius — at ang kalituhan ay agad na nawala, napalitan ng isang tahimik at kaaya-ayang kapayapaan."

Kaya't nakikita mo, ang daing mula sa puso ay agad na naririnig sa langit, at isang sagot ay agad ding ipinapadala pababa mula roon. Matuto ka rito kung saan hahanapin ang aliw at pag-unawa.

Ngunit anumang kasalanan na hindi mo inamin ay hindi mabuti. Malaki man o maliit, gawa man o salita, kung sinasabi ng iyong konsensya na ito ay kasalanan, kailangan mong linisin ang iyong sarili sa pamamagitan ng kumpisal at pagsisisi. Ang diwa ng sakramento ng pagsisisi ay ang kapatawaran ng kasalanang naikumpisal. Ang kasalanang hindi naikumpisal ay hindi mapapatawad at mananatili sa kaluluwa at sasama rito sa susunod na buhay. Magiging isang itim na mantsa ito, na lalong kapansin-pansin sa puting damit. Hindi makakatulong ang katusuhan doon. Dapat itong gawin ayon sa nararapat, hindi ng mga tao, kundi ng Panginoon Mismo. Sinasabi ng Panginoon: "*Ihayag mo muna ang iyong mga kasamaan, upang ikaw ay maging matuwid*" (Isaias 43:25-26). At para sa ating kapanatagan at ginhawa sa kung minsan ay hindi madaling tungkuling ito, Itinakda Niya ang batas: "*Ang anumang iyong itali sa lupa ay itatali rin sa langit, at ang anumang iyong paluwagin sa lupa ay papaluwagin din sa langit*" (Mateo 18:18). Isapuso mo ito at tandaan mong mabuti na ang lahat ng hindi pinatawad sa lupa ayon sa itinakdang kaayusan ng Diyos ay nananatiling hindi pinatawad sa langit. At magmadali kang makabawi sa pagkukulang na ito. Ngayon, dapat kang magsisi sa kasalanang hindi mo nabanggit sa kumpisal, at magsisi rin sa sinadya mong hindi nabanggit.

Mabuti na lang at hindi mo binitawan ang isang maikling panalangin halos sa buong daan. At palaging matutong huwag itong iwanan. Titipunin nito ang iyong pansin, pipigilan ang mga walang kabuluhan at hungkag na kaisipan, at pananatilihin kang nasa kalagayan ng pagtanggap ng gabay mula sa Panginoon sa pamamagitan ng iyong anghel na tagapag-ingat sa tamang oras. Ang maikling panalangin ay isang dakilang kayamanan. Walang katulad nito sa mga bagay na espirituwal. Subukang ituon ang iyong pansin sa iyong puso at hindi lamang basta-basta magsalita nang walang tigil, kundi panatilihin din ang alaala ng Panginoon, kasabay ng mapagkumbabang takot. Ang Diyos ay nasa lahat ng dako. Maging iniisip natin Siya man o hindi, Siya ay narito pa rin, kung nasaan tayo, at nakikita Niya ang lahat. Ayon sa pamantayan ng tao, gaano Siya kalungkot kapag walang nakikiramdam sa Kanya, kahit na Siya ang humahawak sa lahat, inaalagaan ang lahat, at binibigyan ang lahat ng mabubuting bagay. Huwag mong isama ang sarili sa bilang ng mga taong ito na pabaya at huwag kalimutang ituon ang mata ng iyong isipan sa Panginoon, o kahit papaano ay tandaan na Siya ay malapit, tulad ng nararamdaman natin na ang araw ay nasa itaas natin at nagpapainit sa atin, kahit na hindi natin ito tinitingnan. Ang isang matalinong, mapagdalang na paghingi sa Diyos mula sa puso ay isang panalangin na. Gawin mo ito tuwing maaari. At huwag masyadong mag-alala kung hindi ka makatayo sa harap ng mga ikon at yumuko sa araw. Sa halip, ialay mo sa Panginoon ang lahat ng iyong oras sa umaga at gabi. Dito ka maaaring magbasa, mag-isip, at manalangin nang mas matagal. Parang natutulog ka, ngunit sa pansamantala, gumising nang maaga, bumangon agad at magkaroon ng matamis na pag-uusap sa Panginoon. Ilagay mo sa mabuting disposisyon ang sarili mo sa umaga, at magiging maayos ang buong araw. Ang pag-alala sa Diyos, ang pagbabasa ng Ebanghelyo at ng mga Apostol at iba pang aklat na nakapagpapabuti sa kaluluwa ay magbubunyag at magpapatibay sa iyo ng mga kaisipan tungkol sa kung ano ang tama. Ang iyong budhi ay aakayin ang mga kaisipang ito at sisimulang isabuhay ang mga ito, na hindi ka papayagang lumihis sa mga gawaing itinuturo nito. At ang iyong buhay ay magiging maliwanag. Gawing tuntunin mo na huwag kailanman gumawa ng anumang bagay, malaki man o maliit, na salungat sa iyong budhi, at kung may makalusot, agad mo itong punuin ng pagsisisi — ang iyong panloob, pribadong pagsisisi. Pagkatapos, ipagtapat mo ito sa iyong espirituwal na ama. Ang budhi ay isang dakilang bagay. Ito ang tinig ng Makapangyarihang Diyos sa kaluluwa. Ang sinumang payapa rito ay payapa rin sa Diyos.

Pagpalain ka ng Diyos!

Nawa'y sumaiyo ang awa ng Diyos!

Napakalungkot sa puso ko ng mga salita mong "kumakalat ang mga tsismis"! Oh, gaano kakila-kilabot at nakasasakit ang apoy ng mga salita at ang mapanuring tingin ng tao! At nauunawaan kung bakit sa mga Salmo, madalas na lumalapit sa Diyos nang may mabigat na puso ang banal na propeta David sa panalangin, na hinihiling Niya na iligtas Siya mula sa dila ng tao.

Saan mo mahahanap ang ginhawa at suporta? Sa patotoo ng iyong budhi. Panatilihin sa iyong isipan at puso ang kamalayan sa moral na dangal ng iyong mga gawa sa harap ng Diyos at ng lahat ng makatwirang tao.

Sa pamamagitan nito, matapang mong harapin ang anumang pananalita, ano man ito. Samantala, pakitunguhan mo ang lahat na parang wala kang alam.

Sa pang-araw-araw na buhay, hindi mo lubos na maaaring balewalain ang sinasabi o sasabihin ng mga tao. Ang katamtamang pag-iingat, gayunpaman, ay dapat humantong lamang sa sumusunod: isagawa ang iyong mga gawain sa paraang hindi mo inaasar ang mga tao sa iyong mga salita o nakakasakit sa kanilang paningin. Hindi ito dapat lumampas dito: halimbawa, ang pagpapaliban ng mga bagay na itinuturing na sapilitan.

Ngunit ano na ang natatanging nagawa mo hanggang ngayon? Hindi naman siguro ang pagpunta upang makita si Reverend Sergius? Ngunit ginawa iyon nang tahimik, at ikaw ay nakatago sa likod ng iyong mga kabalen. O ang pagpunta sa simbahan tuwing Linggo at sa mga pista para sa buong-gabi na pagbabantay at liturhiya? Ngunit ito ay isang tungkuling tapat na ginagampanan ng lahat ng mga Kristiyano na nag-aalala sa kanilang pagiging Kristiyano. Tanging sukdulang pangangailangan lamang ang makakapagpatawad sa isang tao sa pagtupad nito, nang hindi siya mapapansin bilang tamad at pabaya sa kanyang pagiging Kristiyano. Huwag mong tingnan ang masasamang gawi ng mga babaeng taga-Moscow at huwag mong pakinggan ang kanilang hungkag na usapan. Malapit na ang kamatayan. Hindi nito pinipili ang mga magaganda; tinatabas din nito sila. At pagkatapos ng kamatayan, may agarang paghuhukom. At ang matatalinong puna ng mga dalaga ay hindi isasaalang-alang doon.

Kaya huwag kang mag-alala tungkol sa mga salita. Ginagawa mo ang lahat ng iyong makakaya upang hindi sila mairita. Kung, sa kabila nito, ay aalis sila, hayaan mo na lang sila. Tulad ng sinabi ko, ang patotoo ng iyong budhi sa harap ng Diyos ay sapat na upang magbigay-aliw at patatagin ang iyong lakas ng loob. Hayaan mong husgahan ka ng lahat, ngunit kung pinapatotohanan ka ng Diyos sa iyong budhi, ang lahat ng mga hatol na ito ay walang kabuluhan. Sinabi sa akin ng isa sa mga mapagmasid na ang mga salita ng tao, hangga't hindi ito kumakapit sa anumang tunay na masama, ay lilutang sa ibabaw ng isang tao na parang ulap na walang tubig at pagkatapos ay mawawala. Ang bakas nito ay lalaho, at wala nang makakaalala pa rito. Sa tingin ko, ganoon din ang mangyayari sa iyo. Ipinagdarasal ko ito para sa iyo nang buong puso. Panatilihin mong kalmado ang sarili, gaya ng dati, na para bang wala kang napapansin.

Sa halip na mahigpit na pag-a-ascetic, na hindi naaangkop sa iyong buhay, kunin mo ang takot sa Diyos at ang pag-alala sa kamatayan, at tuturuan ka nila ng lahat.

Sumulat tungkol sa lahat ng bagay. Ang pagiging lihim sa pang-araw-araw na buhay ay hindi masamang bagay, ngunit sa buhay-espiritwal ito ang pinakamapanganib. Mahalaga na magkaroon ka ng taong maaari mong kausapin tungkol sa lahat ng nangyayari, sa labas at lalo na sa loob. Dahil napag-usapan na natin ito, sumulat tungkol dito. May isang masamang puwersa sa paligid at sa loob natin na linoloko tayo ng iba't ibang huwad na birtud at naguguluhan ang ating mga gawain, na humahantong sa katamaran at maging sa masasamang gawa. Nakaupo ang kaaway sa tabi at itinutulak tayo. Malaking tulong laban sa kanya ang sarili nating pag-iisip: huwag agad gawin ang lahat ng tila mabuti, kundi pag-usapan muna ito nang mabuti. Kapag sinimulan mo nang pag-usapan ito, agad na mawawala ang mapanlinlang na kabutihan na ginagamit ng kaaway upang balutin ang kanyang mga suhestiyon. Ngunit hindi palaging nagagawa ito ng iyong pag-iisip, dahil madalas itong nalilito ng kaaway sa pamamagitan ng kanyang mga mungkahi (tinawag ito ng ating mga nakatatanda na "podsady"). Sumulat at isulat ang lahat. At kung may makita kang iba roon, pag-usapan ninyo ang lahat nang madalas hangga't maaari.

Nawa'y iligtas ka ng Diyos at kaawaan ka Niya! Kailangan matutong mabuhay.

Pansinin ang iyong sarili. Ipapakita sa iyo ng mga pagkakamali kung paano mas gagaling sa susunod.

Nawa'y sumaiyo ang awa ng Diyos!

Ang iyong pag-aalala tungkol sa seguro ay hindi maunawaan. Ano ang gusto mo? Ayos lang ang lahat sa iyo: sa bahay man o sa iyong buhay-espiritwal. Maging matiisin. Ano pa ang magagawa mo? Manalangin ka sa Diyos at ipagkatiwala mo sa Kanya ang iyong kapalaran at ang kapalaran ng lahat ng iyong mga mahal sa buhay. Ito ang pinakasiguro na landas tungo sa kapayapaan! Mag-alala ka sa isang bagay lamang: ang hindi paggawa ng anumang makakapagpagalit sa Diyos. Mula rito, magkakaroon ka ng matibay na pag-asa at pangmatagalang kapayapaan.

Walang masama sa pag-eejoy ng ilang libangan para sa pamilya. Huwag lang masyadong magpadala. Huwag mong kalimutan ang Diyos at pasalamatang Siya sa bawat kaginhawahan, tinatanggap ang kaginhawaang iyon na parang galing sa Kanyang mga kamay. Sa halip, kapag mag-isa ka, lumapit ka sa Panginoon, humingi sa Kanya ng gabay at direksyon sa iyong buhay. Ngunit nangyayari rin na ang libangan, kahit kaaya-aya, ay nagbubunga ng kalungkutan, sapagkat bagaman hindi ito makasalanang, hindi nito mapupuspos ang puso. Gayunpaman, ang pagbabago-bago ng damdamin ay tunay na katangian natin. Dapat itong tiisin at pagtiisan, na iniingatan lamang na ang pangunahing desisyon — ang layunin ng buhay na pinili mo para sa iyong sarili — ay hindi magbago, kundi manatiling may bisa.

Ano pa nga ba ito?! Sa huli, hinihiling ng Diyos ang iyong puso, at ang iyong puso ay nagnanasa sa Diyos. Sapagkat kung wala ang Diyos, hindi ito kailanman nasisiyahan, laging nananabik; tingnan mo ang iyong sarili mula sa pananaw na ito. Marahil dito mo matatagpuan ang pinto patungo sa mga silid ng Diyos.

Napakahusay na naghiwalay na kayo ng isa sa iyong mga kaibigan, na sa kanyang kaakit-akit at mapang-udyok na paraan, ay nagkaroon ng hindi kanais-nais na impluwensya sa iyo para sa layunin sa buhay na itinakda mo para sa iyong sarili. Nabanggit mo na minsan ang impluwensyang ito, ngunit hindi ko naiparating sa iyo: magingat ka. Naku, salamat sa Diyos! Ngayon, gumanda na ang takbo ng usapin. Gayunpaman, huwag mong hayaang pumasok ang poot sa iyong puso. Iwasan mo na lamang siyang pagkatiwalaan at huwag mong seryosohin ang kanyang matatamis na salita. Panatilihin mong kalmado ang iyong sarili at huwag guluhin ang mapayapang samahan.

Tinanong mo kung ano ang iisipin tungkol sa isang Ingles na apostol (Redstock). Ngunit nasa sariling mong mga salita ang sagot kung ano ang iisipin tungkol sa kanya. Sinasabi niya na ang Panginoon ay nagpapakita sa kanya at sinasabi sa kanya kung ano ang gagawin at kung ano ang sasabihin. Hindi mo ba nakikita, o hindi ba nila nakikita roon, na siya ay isang manlilinlang? Kung ang Panginoon ay nagpakita sa kanya, hindi Niya siya ipapadala sa atin, kundi sa mga Turko, halimbawa, o sa iba pang hindi mananampalataya. Ang Panginoon Mismo ay paulit-ulit na kinumpirma ang ating pananampalataya at patuloy itong kinukumpirma sa pamamagitan ng mga himala, banal na relikyang, at ng Kanyang sariling mga pagpapakita at ng Kanyang mga santo. Wala kaming kailangang ituro. Sa kabaligtaran, siya mismo ang kailangang matuto mula sa amin. Ang apostol na ito ay hindi kumakatawan sa karaniwang pananampalatayang Ingles, kundi sa isang espesyal at kamakailan lamang lumitaw. Kamakailan lamang ay lumitaw doon ang isang sekta ng mga espiritista. Naisip ng isang tao na dapat ulitin ng Simbahan ni Cristo ang nangyari sa mga apostol, ibig sabihin, na ang Banal na Espiritu ay dapat kitang-kitang bumaba at kitang-kitang kumilos sa mga mananampalataya. Ilang tao ang naniwala sa kaniya, karamihan ay mga magagandang babae. Nagsimula silang mag-isip kung paano ito makakamtan. Paulit-ulit silang nag-isip—at nakabuo ng isang ideya. Sa paanuman, kumbinsido sila na talagang gumagawa ang Banal na Espiritu sa kanila, at sinimulan nilang patunayan ito sa iba. Nangimbento sila ng ilang malabong himala at sinimulang ikalat ang balita saanman. Sa gayon, nakapagtipon sila ng ilang madaling mapaniwalang tao sa kanilang paligid. Naghiwalay sila sa iba at nagtatag ng sarili nilang kaayusan sa simbahan. At sa ganoong paraan, isinilang ang isang sekta!

Ang inyong apostol ay nagmula sa kanilang hanay. Palagi siyang nagsasalita tungkol sa Banal na Espiritu, na sinasabing ang lahat ay dapat mapuno ng Kanyang biyaya upang maligtas. Ang ideyang ito ay ganap na tama. Ibinunyag ko ito sa inyo sa aking mga unang liham. Ngunit iyon lamang ang katotohanan sa kanyang mga salita. Ang lahat ng iba pa ay kasinungalingan! Nanangigaw siya: maniwala, maniwala, at darating ang Espiritu Santo. Iyan ang kanyang pangunahing kasinungalingan! Ang pananampalataya ay tunay na isang agarang kundisyon para matanggap ang kaloob ng Espiritu Santo, ngunit ang kaloob mismo ay hindi natatanggap sa pamamagitan ng pananampalataya lamang, kundi sa pamamagitan ng pananampalataya sa pamamagitan ng mga sakramento na itinatag ng Diyos. Ganoon din noong panahon ng mga apostol. Narito ang isang halimbawa! Dumating si San Pablo sa Efeso at nang makatagpo niya ang ilang mananampalataya doon, tinanong niya sila kung natanggap nila ang Banal na Espiritu. Sumagot sila na hindi pa nila narinig man lang ang tungkol sa Banal na Espiritu. Lumabas na nabinyagan lamang sila sa binyag ni Juan. Pagkatapos ay binyagan sila ni San Pablo ng binyag ni Cristo, at pagkatapos ng binyag ay ipinataw niya ang kaniyang mga kamay sa kanila, at napuno sila ng Banal na Espiritu. Sila ay muling nabago sa pamamagitan ng binyag, ngunit hindi nila natanggap ang kaloob ng Banal na Espiritu. Ipinagkaloob niya ito sa kanila sa pamamagitan ng apostolikong pagpapataw ng mga kamay, at ang binyag lamang ang nagawang magbigay-daan sa kanila upang matanggap ang kaloob at maging karapat-dapat dito. Gaya ng nangyari sa mga mananampalatayang ito, ganoon din ang nangyari sa lahat ng mga apostol at sa mga sumunod

sa kanila. Ganito pa rin ang nangyayari sa Simbahan ng Diyos, sa pamamagitan ng banal na krismasyon, na ipinakilala ng mga apostol bilang kapalit ng paglalagay ng mga kamay.

Tayong lahat na nabinyagan at nakumpirma ay may kaloob ng Banal na Espiritu. Mayroon ito ang bawat isa, ngunit hindi lahat ay pinapagana ito. Ang paraan para mapagana ito ay inilarawan sa aking mga unang liham. Mangyaring pag-aralan mo muli ang mga ito. Idaragdag ko lamang dito na wala nang ibang paraan para gawin ito.

Ngayon, lumapit ka sa Ingles na apostol at tanungin mo siya kung taglay ba niya ang kaloob ng Espiritu Santo. Wala siya nito. Sapagkat ang mga Ingles ay walang sakramento ng kumpirmasyon, na kung wala ito, gaya rin ng walang paglalagay ng mga kamay ng mga apostol, ang Espiritu Santo ay hindi kailanman bumaba at hindi bumababa. May dalawang sakramento lamang ang mga Ingles: binyag at komunyon, ngunit walang sakramento ng kumpirmasyon. Kaya, wala silang kaloob ng Banal na Espiritu. Wala rin itong apostol. Kaya't pinag-uusapan niya ang isang bagay na hindi niya alam at ipinangangaral ang tungkol sa pagkuha ng isang bagay na wala naman siya. Sa kanyang mga talumpati, hindi mo makikita ang anumang pagbanggit kung paano matatanggap ang Banal na Espiritu. Pinag-uusapan lang niya kung gaano kahalaga na magkaroon Nito at saka sasabihin, "Maniwala ka!" Para bang, buksan mo lang ang iyong bibig at lilipad papasok ang Banal na Espiritu.

Paano naaangkop sa apostol na ito ang salita ng Panginoon: manggagamot, pagalingin mo ang iyong sarili!

Paki-sang-ayon ninyo rito at ipaabot ninyo ang aking mga saloobin sa iba, lalo na sa mga masigasig na nagsasalita sa inyo tungkol sa usapin ng pananampalataya. Sa pamamagitan nila, maaaring mas malawak na kumalat ang pananaw na ito tungkol sa apostol.

Pagpalain ka ng Diyos! Iligtas ninyo ang inyong sarili!

| 70 |

Nawa'y sumaiyo ang awa ng Diyos!

Sa iyong kahilingan, ipinapadala ko sa iyo si San Antonio kasama ang kaniyang mga sinulat. Basahin at pag-aralan nang mas malalim. At manghang humanga. Hindi siya isang iskolar at hindi nagbasa ng mga aklat pang-iskolar, kundi inawit lamang ang Salmo at binasa ang Ebanghelyo kasama ang Apostol. Ang biyaya ng Diyos ay naghayag ng mga pagninilay sa kanyang isipan, at narito, kung gaano kabihasa ang kanyang mga salita. May patotoo ng mga nakasaksi tungkol sa kanya na nang siya ay magsimulang magsalita, ang kanyang pananalita ay dumaloy na parang ilog at, nang magmula sa kanyang puso, pinuno ang mga puso ng lahat ng nakinig. Minsan, buong magdamag ang ginugugol sa ganitong mga pag-uusap, at hindi nakararamdam ng pagod ang kaniya at ang kaniyang mga tagapakinig, o nararamdaman ang pagnanais na matulog. Dito rin, si Ama Seraphim ng Sarov ay hindi sanay sa pag-aaral, ngunit ang kaniyang mga karanasan sa buhay-espirtwal, ang kaniyang malalim na pag-unawa sa salita ng Diyos at sa mga sinulat ng mga Ama ng Simbahan ang nagpa-matalino sa kaniya sa gitna ng mga pantas. Sa buhay-espirtwal, ang mga aklat ay gabay lamang. Ang kaalaman mismo ay nakukuhâ sa pamamagitan ng gawa. Kahit ang mga natutunan sa pagbabasa, na tila malinaw at detalyado, ay lumilitaw sa ganap na ibang liwanag kapag sinubok sa gawa. Ang buhay espirtuwal ay isang natatanging mundo na hindi kayang pasukin ng karunungan pantao. Mararanasan mo ito sa iyong sarili, o marahil ay nararanasan mo na. Paghirat mo ang iyong sarili at pakinggan mo ang iyong sarili. Unti-unti, aabot ka sa puntong magsisimula kang magsalita ng mga salita ng karunungan, na dapat mong itala. Pagpalain ka ng Diyos!

Nakasulat ka: "Marami akong binabasang libro; masama ba iyon?" Maaari itong maging masama at mabuti, depende sa kung ano ang binabasa mo at kung paano mo ito binabasa. Magbasa nang may pag-iisip at patotohanan ang iyong binabasa sa hindi mapagkamaling katotohanan ng ating pag-amin. Tanggapin mo ang naaayon dito, at agad mong tanggihan ang hindi naaayon dito bilang isang di-makadiyos na kaisipan, at itapon ang aklat na naglalahad ng ganoong mga kaisipan. Pinagtibay mo nang pag-aralan ang buhay na espirtwal. Ang paksang ito ay malawak, marangal, at kaaya-aya sa puso, na hindi maaaring hindi makita rito ang pinakamataas nitong kabutihan. Inako ninyo sa inyong sarili na pag-aralan ito, mula sa mga aklat at, higit pa rito, sa pamamagitan ng gawa. Alam na ninyo kung aling mga aklat ang babasahin, at alam ninyo kung paano ihanda ang inyong sarili para sa katugmang buhay. Kung seryoso ninyong nais tahakin ang landas na ito, wala kayong oras para pag-aralan ang ibang paksa. Nag-aral na kayo at may pangkalahatang pagkaunawa sa lahat, at sapat na iyon para sa inyo.

Maaaring sabihin mo: mahuhuli ka ba? Ano'ng malaking bagay! Mahuhuli ka sa isang bagay, pero nangunguna ka sa iba, at sa bagay na iyon mas mataas ka. Kung, sa pagkahuli mo sa karunungan pantao, hindi ka naman nanguna sa karunungan ng Diyos, magiging pagkalugi iyon. Ngunit dahil tiyak na magtatagumpay ka sa huli kung susundin mo nang maayos, hindi ka mawawalan, kundi makakamit mo pa ang mas malaking pakinabang. Sapagkat hindi maihahambing ang karunungan pantao sa karunungan espiritwal.

Sa pagsasabing ito, hindi ko ibig sabihin na wala nang iba pang maaaring basahin, kundi na maaari itong hindi gawin nang walang pagkalugi, samantalang kung hihilig ka rito, maaaring magkaroon ka ng pagkalugi sa iyong pangunahing layunin. Kung tutugis ka ng dalawang bagay, hindi ka magtatagumpay sa alinman.

Ngunit nananatiling hindi nalutas ang tanong: paano nga ba makababasa ng iba pa maliban sa mga espiritwal na akda? Sinasabi ko sa iyo nang nakakagat ang ngipin, halos hindi marinig: marahil maaari, ngunit kaunti lamang at hindi basta-basta. Gumawa ka ng alituntunin para sa iyong sarili: kapag nasa mabuting espirituwal na kalagayan ka at nagsimula kang magbasa ng aklat ng karunungan pantao at nagsimulang kumupas ang mabuting kalagayang iyon, itabi mo ang aklat. Ito ay isang pangkalahatang batas para sa iyo.

Ngunit kahit ang mga aklat na ito ng karunungan pantao ay makapagpapalusog sa espiritu. Sila ang nagpapakita sa atin ng bakas ng karunungan, kabutihan, katotohanan, at ng mapag-bantay na pag-aaruga ng Diyos sa atin sa kalikasan at kasaysayan. Basahin ang mga ganitong aklat. Ipinapakita ng Diyos ang Kanyang sarili sa kalikasan at kasaysayan gaya ng sa Kanyang salita. At ang mga ito ay mga aklat ng Diyos para sa mga marunong bumasa nito.

Madaling sabihin, "Basahin ang ganitong mga aklat," ngunit saan nga ba sila matatagpuan? Hindi ko iyon masasabi sa iyo. Sa kasalukuyan, mas maraming aklat tungkol sa mga paksang agham-kalikasan ang nalilimbag. Ngunit halos lahat ng ito ay maligaw — sinisikap nilang ipaliwanag ang pinagmulan ng mundo nang walang Diyos at lahat ng moral, relihiyoso, at iba pang pagpapakita ng espiritwal na buhay sa atin — nang walang espiritu at kaluluwa. Huwag ninyo silang kunin. May mga aklat tungkol sa mga paksang agham-kalikasan na walang ganoong sofistika. Maaari silang basahin. Mabuti na maunawaan ang estruktura ng mga halaman, hayop, lalo na ng tao, at ang mga batas ng buhay na nahahayag sa kanila. Dakila ang karunungan ng Diyos sa lahat ng ito! Hindi masukal! Magtanong sa isang taong nakakabighani magsalita tungkol sa mga bagay ng pananampalataya kung anong uri ng mga aklat ang magagamit.

At paano naman ang mga nobela at kuwento? May ilang magaganda sa mga ito. Ngunit para malaman kung maganda sila, kailangan mong basahin ang mga ito, at kapag nabasa mo na, mapupuno ka ng mga ganoong kuwento at imahen na naku! Punuin mo ang malinis mong isipan. Pagkatapos, subukang linisin ito. Bakit mo pa dadalhin sa sarili mo ang ganoong abala?! Kaya sa tingin ko, mas mabuting huwag mo na lang silang basahin. Kapag may taong nakabasa na at may mabuting hangarin ang nagrekomenda ng isang kuwento, saka mo ito babasahin.

May magagandang paglalarawan tungkol sa lupa. At maaari mo silang basahin. Pero kaunti-unti lang at para lang sa iba't ibang babasahin. Magpokus ka sa sarili mong gawain at huwag kang maaliw rito.

Pagpalain ka ng Diyos!

Nawa'y sumaiyo ang awa ng Diyos!

Nakasulat ka: "Hindi maayos ang panalangin ko." Kung hindi maayos ang panalangin mo, hindi panalangin ang dapat sisihin, kundi ang taong nananalangin. Subukang manalangin nang maayos, at magiging maayos ang panalangin mo. Ang mga sumusulat nang hindi maayos ay pinapagalitan at binabantaan, at saka sila nagsusulat nang maayos. Galitan mo ang sarili mo at bantaan mo ang sarili mo ng hatol ng Diyos, at magsisimula kang manalangin nang maayos. Maingat nating itinatama ang mga gawain ng tao dahil makikita tayo ng mga tao at pagsasabihan nila tayo, ngunit pabaya naman nating ginagawa ang gawain ng Diyos dahil tahimik ang Panginoon at hindi agad tayo pinagsasabihan, itinuturing Niya ang paglilingkod sa Kanya bilang sigasig ng Kanyang mga anak, na lubos Niyang pinagpala. Oh, gaano kasakit kapag kinailangang aminin natin ang ating kasalanan sa harap ng Panginoon mismo.

Saan napunta ang iyong panalangin?! Maayos naman ang takbo nito, at nararamdaman mo na ang kapaki-pakinabang nitong epekto sa iyong puso. Sasabihin ko sa iyo kung saan ito napunta. Matapos kang manalangin nang isang beses o dalawang beses nang taimtim at mainit, at maranasan ang napakabilis na tulong mula kay San

Sergius bilang bunga ng iyong panalangin, inakala mong nakatanim na ang iyong panalangin at hindi na kailangang mag-alala pa nang husto: magiging maayos na ito nang kusa. Nang pinayagan mong pumasok sa iyong isipan ang kaisipang ito, nagsimula kang manalangin nang pabaya at padalus-dalos, hindi mo na pinapansin ang iyong mga iniisip. Dahil dito, nagkalat ang iyong pansin, naglayas ang iyong mga kaisipan sa iba't ibang direksyon, at ang iyong panalangin ay hindi na tunay na panalangin. Minsan o dalawang beses mong ginawa ito, at tuluyang nawala ang panalangin. Magsimula ka muli na kamtan ang panalangin at hingin ito sa Panginoon.

Mula rito, matutuhan mong huwag kailanman isipin na nakatatag na ang anumang espirituwal na gawain, lalo na ang panalangin, kundi dapat mong gawin ito na parang unang beses mo pa lamang. Ang unang beses na pagganap ay may kaakibat na unang sigasig. Kung lalapitan mo ang panalangin na may saloobin na hindi ka pa kailanman nanalangin nang wasto dati at nais mo na ngayong gawin ito sa unang pagkakataon, palagi mong gaganapin ang iyong panalangin nang may unang sigasig. At magiging maayos ito.

Naniniwala ako na nagmadali kang simulan ang iyong panuntunan sa panalangin, para matapos mo na lang ito. Gawin mong tuntunin sa iyong sarili na huwag kailanman magmadali sa pagdarasal. Wala nang nakakasakit sa Panginoon nang kasing-tindi nito. Mas mabuti pang huwag basahin ang lahat ng itinakdang panalangin, ngunit gawin ito nang may takot sa Diyos at paggalang, kaysa basahin silang lahat nang magmadali. Mas mabuti pang magbasa ng kahit isang panalangin o manalangin sa sarili mong salita habang nakaluhod kaysa gawin iyon nang padalus-dalos. Nagsimula kang manalangin nang ganito, at ngayon ay walang bunga. Tiyaking sawayin mong mabuti ang iyong sarili dahil sa ganoong kapabayaang. Alamin ito: wala sa mga taong nananalangin nang may buong pansin at masigasig ang lumalayo sa panalangin nang hindi tumatanggap ng bisa nito. Oh, anong kabutihan ang hindi natin nakakamtan dahil pinapabayaang tayong manalangin nang pabaya!

Bakit nagmamadali sa panalangin? Hindi ito mauunawaan. Gumugugol tayo ng maraming oras sa ibang bagay, at hindi ito tila mahaba, ngunit sa sandaling magsimula tayong manalangin, iniisip natin na hindi natin alam kung gaano na katagal tayong nakatayo. At nagmamadali tayong matapos agad. Walang saysay ang magdasal nang ganito. Ano ang dapat nating gawin? May ilang tao na gumagawa ng sumusunod upang maiwasan ang ganitong panlilinlang sa sarili: naglalaan sila ng labing-limang minuto, o kalahating oras, o isang oras para sa panalangin, ayon sa kanilang kaginhawahan, at sinasabay nila ang oras ng kanilang pagdarasal upang ang pagtunog ng orasan — kalahating oras o isang oras — ang magpahiwatig sa kanila kung kailan nagtatapos ang kanilang pagdarasal. Pagkatapos, kapag tumayo sila para manalangin, hindi na nila iniisip ang pagbigkas ng tiyak na bilang ng mga panalangin, kundi ang paglapit sa Panginoon sa panalangin ayon sa itinakdang oras. May iba namang gumagawa nito: kapag nagtakda sila ng oras para sa panalangin, tinatantiya nila kung ilang beses nilang mabibilang ang rosaryo sa loob ng panahong iyon, habang dahan-dahan itong binibilang. Pagkatapos, kapag nagsimula na silang manalangin, dahan-dahan nilang hihilahin ang mga butil ng rosaryo nang ilang beses, at sa panahong iyon ay nakatayo sila sa harap ng Panginoon sa kanilang isipan, nakikipag-usap sa Kanya sa kanilang mga salita, o nagbabasa ng ilang panalangin, o taimtim na sumasamba sa Kanyang walang-hanggang kadakilaan nang hindi gumagamit ng alinman dito. Ang parehong grupo ay nasasanay nang husto sa pagdarasal kaya ang mga minutong ginugugol nila sa panalangin ay matatamis na sandali para sa kanila. Bihira silang tumayo sa panalangin nang nakalaang oras lamang; kadalasan ay dinodoble o dinodoble pa nila ito. Pumili ng isa sa mga paraang ito para sa iyong sarili. At panindigan mo ito nang walang pag-aatubili. Hindi tayo maaaring wala ang tumpak na mga tuntunin. Ngunit para sa mga taong nananalangin nang taimtim, hindi na kailangan ang mga tuntunin.

Nakasulat ko na sa iyo na dapat mong isaulo ang mga panalangin at, kapag nananalangin ka, bigkasin mo ang mga ito mula sa memorya nang hindi binubuksan ang iyong aklat-panalangin. Napakabuti nito! Kapag nananalangin ka, bigkasin mo ang naisulat sa memorya mong panalangin o salmo at yakapin mo ang bawat salita hindi lamang sa iyong isipan kundi pati na rin sa iyong damdamin. Kung, sa paggawa nito, magsimulang umusbong ang sarili mong mga panalangin mula sa anumang salita ng salmo o panalangin, huwag mo silang pigilin, kundi hayaang dumaloy. Hindi mo na kailangang mag-alala tungkol sa pagbabasa ng isang tiyak na dami, kundi tungkol lamang sa pananatili sa panalangin sa itinakdang oras, na ituturo ng iyong rosaryo o ng orasan. Hindi mo kailangang magmadali sa iyong mga panalangin. Basahin ang isang salmo o isang panalangin sa buong takdang oras na ito. May isang tao na nagsabing madalas niyang binabasa ang isang "Ama Namin" lamang sa buong oras na nakalaan para sa panalangin. Ito ay dahil ang bawat salita ay nagiging isang buong panalangin para sa kanya. Sinabi naman ng isa na nang ipinaliwanag sa kanya na posible ang manalangin sa ganitong paraan, siya

ay tumayo nang may paggalang sa panalangin sa buong umagang serbisyo, binabasa ang "Maawa ka sa akin, O Diyos," at hindi niya natapos ang salmo.

Subukang matutong manalangin nang ganito, at, kung papayag ang Diyos, magkakaroon ka agad ng ugali ng panalangin. At pagkatapos, hindi mo na kakailanganin ang anumang tuntunin. Magpursigi ka, kung hindi, wala kang makakamit. Kung hindi ka magtatagumpay sa panalangin, huwag mong asahan ang tagumpay sa anumang bagay. Ito ang ugat ng lahat.

Pagpalain ka ng Diyos.

| 72 |

Nawa'y sumaiyo ang awa ng Diyos.

Ang huling liham mo ay nagdulot sa akin ng di-mailarawang kagalakan. Kaya, sa wakas ay nagpasya ka nang ialay ang iyong buhay sa paglilingkod sa Panginoon, nang hindi nababahala sa pang-araw-araw na buhay. Sana ay malugod na tanggapin ng Panginoon ang sakripisyong ito at pagpalain ang iyong mabuting pasya! Ginawa mo na ang iyong panata sa harap ng Panginoon, kaya tuparin mo ito at mula ngayon, pasyahan mo na sa iyong isipan na hiwalay ka na sa mundo. Narinig ko na sa iyo dati na ang iyong kaluluwa ay hindi nahihilig sa buhay na ito, marahil dahil sa iyong mahinang kalusugan o dahil sa takot mong mabigo na nakita mo sa ibang pamilya. Ngunit iba iyon noon, at iba na ngayon. Pareho ang bagay, ngunit iba ang diwa sa likod nito. Dati, ayaw mo sa buhay sa mundo dahil sa mga mundanong dahilan, ngunit ngayon ay pinaghiwalay mo ang sarili mo sa buhay sa mundo upang lubos kang maging pag-aari ng Panginoon. Maraming tao ang nabubuhay nang walang pamilya, ngunit namumuhay sila na parang may pamilya rin, na may parehong mga alalahanin at pananaw. Ang iyong desisyon ay hindi nasa ganitong diwa. Nagmula ito sa ganap na ibang pinagmulan at kabilang sa ibang paraan ng pamumuhay, at itinatali ka nito rito. Kaya pasiglahin mo ang diwa kung saan ginawa ang iyong desisyon.

Ginawa na ang desisyon, ngunit ang kung kailan at paano ito isasakatuparan ay nangangailangan ng matiyagang paghihintay. Hindi mo ito maaaring biglaang isagawa sa kalagayan mong ito, kung kailan lahat ng bagay, gaya ng inaasahan mo, ay tututul sa iyo. Ang pagpapala ng mga magulang ang unang kundisyon. Kailangan mo itong hintayin. Maghintay at manalangin. Ang Panginoon, na naglagay ng ganoong mabuting hangarin sa iyo, Siya mismo ang magpapatupad nito sa paraan na hindi mo mapapansin, na parang isang sled na dumurugo sa burol. Huwag mong pag-usapan ito, kundi panatilihin mo ang iisang kaisipan sa iyong puso at manalangin ka sa Panginoon na matupad ang iyong hangarin, ayon sa Kanyang marunong na kalooban.

Samantala, iangkop ninyo ang inyong sarili sa ganitong uri ng buhay — hindi sa pamamagitan ng pagbabago ng inyong panlabas na kalagayan, kundi sa pamamagitan ng pagbabago ng inyong panloob na kaayusan. Sa pamamagitan nito, wala akong ibang ibig sabihin kundi ang iisang bagay na paulit-ulit nang nasulat at na sinimulan na ninyong gawin. Ngayon, higit ninyong tiyakin ang lahat ng itinuro. Naipagtayo na ang pundasyon; itayo na ang gusali.

Iniwan mo na ang mga bagay sa mundo, kaya huwag mo na muling harapin ang mga ito.

Ngayon maaari mo nang lubusang talikuran ang lahat ng nakalilibang na kasiyahan at manatili nang higit sa iyong tahanan sa pag-iisa, nakatuon sa isang gawain, at sa pagitan nito at ng iba pang mga gawain na naaayon sa iyong kalooban. Ngayon maaari ka nang kumilos nang mas matatag hinggil dito.

Babanggitin ko ang pinakamahalagang bagay. Sa pagtalikod sa mga bagay na makamundo, dapat kang lumapit sa Diyos. Alam mo ito, ngunit pagpapalain ka kung sisimulan mo itong gawin. Pag-isipan mong mabuti ang Diyos at ang mga gawa Niya. Tandaan na ang Diyos ay nasa lahat ng lugar, kasama mo at nasa loob mo — itatak mo ang gunitang ito sa iyong isipan at maglakad ka kasama nito nang hindi mapaghiwalay: sa trabaho, sa pag-upo, sa pagtulog, at sa paggising. Pagsamahin mo ang gunitang ito sa isa pa — ang gunita ng kamatayan at kung ano ang kasunod nito — ang paghuhukom at ang itinakdang kapalaran sa walang hanggan. Ang dalawang gunitang ito ay dalawang makapangyarihang tagapangalaga ng lahat ng mabuti. Sila mismo ang magtuturo sa iyo ng lahat, na magpapasiklab sa iyo ng isang nakaliligtas na takot sa Diyos — ang pinagmumulan ng banal na karunungan.

Alam mo na ang lahat ng ito. Binabanggit ko lamang ito nang pabuod upang mas seryosohin mo ito. May isang salita na lalo mong kailangan ngayon: pagpapala, Panginoon! Ngunit maghintay kang matiisin para sa katuparan nito.

Nagmamadali akong magdagdag ng isa pang bagay tungkol sa iisang paksa.

Ang banal na apostol na si Pablo, na nagtanim ng pananampalataya kay Cristo sa Korinto, sa takot na baka maligaw ang mga taga-Korinto sa isang di-matuwid na landas, ay sumulat sa kanila: *"Sapagkat naiinggit ako sa inyo ng selos ng Diyos; sapagkat ipinangasa ko kayo sa isang lalaki, upang iharap ko kayo bilang isang dalagang malinis kay Cristo. Ngunit natatakot ako na baka, kung paanong nilinlang ng ahas si Eba sa pamamagitan ng kanyang panlilinlang, maligaw din ang inyong pag-iisip mula sa pagiging tapat kayo kay Cristo"* (2 Cor. 11:2-3). Masidhi ang aking pagkainggit para sa inyo sa pagkainggit ng Diyos, gaya ng nakita ninyo mula pa sa simula ng aming mga pag-uusap. Nakatayo kayo sa harap ni Cristo na Panginoon bilang isang dalisay na birhen na inialay ang sarili Niya sa Kanya! Ngunit ang inyong pakikipag-sipi sa Panginoon ay hindi ako ang naganap. Nangyari ito nang hiwalay sa aking mga pagsisikap at maging sa aking mga hangarin. Nang sumulat ako sa inyo, wala akong ibang nasa isip kundi itakda kayo sa landas ng tunay na buhay Kristiyano — isang matibay na landas na kung saan, tulad ng isang ligtas na bangka, maaari kayong maglayag sa mapanganib na dagat ng pansamantalang buhay. Gayunpaman, may nangyaring mas dakila. At luwalhati sa Diyos! Mayroon kang likas na hilig para rito — ibinigay ito sa iyo ng Diyos. Pinatyaw ito ng biyaya ng Diyos. At narito — ang pasya!

Ang desisyon! Ngunit ang gawain ay malayo pa sa pagiging tapos. Ilang aksidente ang maaaring mangyari na maaaring magbaliktad sa lahat ng bagay? Kaya, huwag kang matakot, baka masira ang iyong isipan sa pamamagitan ng pagiging simple, baka tuksuhin ka ng kaaway sa kanyang katusuhan, gaya ng pagtukso niya kay Eba noon. Nawa'y iligtas ka ng Panginoon mula sa mga ganitong aksidente. Gayunpaman, kung palaging kinakailangan para sa mga lingkod ni Cristo na maging matino at mapagbantay, na magbantay at manalangin, lalong kailangan ito para sa iyo ngayon, matapos mong makagawa ng iyong desisyon. Wala akong masabi sa iyo na tiyak, maliban sa: mag-ingat ka. Maaaring umatake ang kaaway anumang sandali. Sumulat ka agad sa akin. Samantala, manatiling matatag.

Palalimin ang iyong paninindigan na ang landas ng buhay na pinili mo ay pinagpala ng Diyos. Inaprubahan ito ng Tagapagligtas sa pamamagitan ng Kanyang mga salita tungkol sa mga eunuko alang-alang sa Kaharian ng Langit. Binigyan Niya ito ng prayoridad, nang sabihin Niya tungkol kay Maria, na nakaupo sa Kaniyang mga paa at nakinig lamang sa Kaniyang mga salita, na pinili niya ang mabuting bahagi, ang nag-iisang bagay na kinakailangan. Nakikita mo ang nagliliwanag na mga halimbawa nito sa mga tao ng maraming propeta at apostol, sa Banal na Pangunahing Tagapahayag ng Panginoon, at lalo pa sa Pinakadakilang Dalaga, ang Ina ng Diyos, ang kaibigan at pinagmumulan ng kadalisayan. Nawa'y palagi kang maprotektahan ng kanyang pagiging ina. Ang mga birhen ay isang espesyal na paksa ng kanyang pag-aalaga.

Ang mga birhen, gaya ng mga birhen, ay nagtatag ng kanilang sarili sa Simbahan ni Cristo kahit noong panahon pa ng mga apostol at nanatili rito mula noon at mananatili roon hangga't ang banal na Simbahan ay manatiling nakatayo, ibig sabihin, hanggang sa katapusan ng panahon. Sapagkat ang paraang pamumuhay na ito ay hindi dayuhan sa ating kalikasan at sinusupportahan ng diwa ng pananampalataya ni Cristo. Sa Korinto, maraming birhen ang ayaw magpakasal, sapagkat minahal nila si Kristo na Panginoon nang buong puso, ang Nag-iisang Asawa ng lahat ng kaluluwa. Lumapit ang kanilang mga ama kay San Pablo upang itanong kung ano ang dapat nilang gawin. Pinayuhan sila ni San Pablo na bigyan ng kalayaan ang kanilang mga anak na babae na maglingkod sa Panginoon, nang hindi sila pinipilit na magpakasal. Sinunod ng mga ama ang payong ito, at nanatiling dalaga ang mga birhen. Sinunod ng ibang Simbahan ang halimbawa ng mga taga-Corinto, at namulaklak ang pagkabirhen saanman. Sa ibang lugar, ang mga birhen ay nagtipon upang manirahan sa isang bahay, nagtatrabaho at nananalangin sa Diyos, nang hindi nakikipag-ugnayan sa iba. Marami sa kanila ang pinarangalan ng pagkamartir, gaya ng pinatutunayan ng kanilang tunay na buhay.

Tingnan ninyo kung anong samahan ang sineserbisyuhan ninyo, kung kaninong mga yapak ang sinusundan ninyo, kung kaninong proteksyon ang tinatanggap ninyo, at kung kaninong mga salita ang pinakikinggan ninyo. Kaya, kapag sinimulan mo na ang araro, huwag kang lumingon pa. Isaisip mo ang mga salita ng Apostol tungkol sa mga nagpasyang hindi mag-asawa at ulitin mo ito nang madalas sa iyong isipan: *"Ang dalagang hindi kasal ay nagmamalasakit sa mga bagay ng Panginoon, kung paano niya mapaluluguran ang Panginoon, upang maging banal sa katawan at sa espiritu"* (1 Cor. 7:34). Hindi na kailangang pag-usapan ang kabanalan sa katawan. Ngunit hindi natin maaaring hindi magsalita nang marami tungkol sa kabanalan ng espiritu at magmalasakit dito nang lubos. Maaari itong mawala sa isang iglap. *"Kaya't mag-ingat kayo sa inyong*

paglalakad, na huwag maging mangmang" (Efe. 5:15). Ano ang dapat nating ingatan? Ang ating mga puso, upang hindi ito dumikit sa anumang bagay, hindi lamang sa isang tao — na hindi na kailangang sabihin — kundi sa anumang bagay. Ang anumang ganitong pagdikit ay paglabag sa iyong pakikipag-sang-ayon sa Panginoon, isang kawalang-katapatan sa Kanya. At Siya ay seloso. At mahigpit Niyang pinaparusa ang mga pusong hindi tapat sa Kanya.

Hindi ko ito sinusulat upang takutin kayo. Ang takot ay hindi isang makapangyarihang puwersa! Ngunit pinaaalalahanan ko kayo sa posibilidad na kung minsan ay kailangan ninyong gamitan ng takot ang inyong sarili upang magising sa katotohanan, kung hindi gumagana ang ibang paraan ng paghihikayat. Hindi tayo maaaring umasa sa ating selos at katapatan. Ganito ngayon, ngunit sino ang nakakaalam kung ano ang magdadala ng bukas. Kaya't alamin mo kung gaano kasama ang magiging bunga kung lilipat ka mula sa iyong mga layunin.

Pagpalain ka ng Diyos!

| 74 |

Nawa'y sumaiyo ang awa ng Diyos!

Sumusulat ka: "Oh, sana mas maaga! Lilipad na ako papunta sa disyerto ngayon din, para wala akong makita o marinig." Hindi, hindi. Hindi mo kailangang magmadali. Kung saan may pagmamadali at ganoong kasigasigan — mabilis, mabilis — doon ay walang gawa ng Diyos. Ang magulong mga hangarin, kahit mabuti pa, ay hindi mabuti at hindi humahantong sa kabutihan. Ang gawa ng Diyos ay tahimik, hindi napapansin, ngunit matibay.

Manalangin at maghintay nang may pasensya, at bantayan kung mabubuksan ang pintuan palabas. Iuugit ng Panginoon ang mga bagay sa paraang hindi ninyo mahuhulaan kung paano magwawakas ang lahat. Ipangako ninyo ang inyong sarili sa Panginoon ngayon — sa loob ninyo, sa harap Niya lamang. At kung kailan kayo sasali sa koro ng Kaniyang mga nobya — iwanang Niya ang pagpapasya. Ibigay ninyo ang inyong sarili nang lubos sa Kaniyang mga kamay.

Pinipili mo ang isang monasteryo. Ngunit hindi lamang sa monasteryo mapupunta ang mga ayaw masakop ng mga ugnayang pampamilya. Sa simula, wala pang mga monasteryo. Ang mga nagpasiyang maglingkod sa Panginoon nang hindi nabibigatan ng mga alalahanin sa mundo ay nagtayo ng isang tahimik na silid sa kanilang sariling bahay at nanirahan doon nang hiwalay sa lahat ng bagay, nag-aayuno, nananalangin, at pinag-aaralan ang Banal na Kasulatan. Sa kalaunan, nang maging hindi na maginhawa ang manirahan sa mga bahay, ang ilan ay nagsimulang lisanin ang mga lungsod at nayon at manirahan sa mga likas na kuweba, mga libingan, o sa mga kubong sadyang itinayo na kahawig ng mga tolda. Pagkatapos nila, itinatag ang mga monasteryo upang magsama-samang mabuhay at magsama-samang magtrabaho, upang matustusan ang kanilang sarili, at upang isagawa ang gawain ng kaligtasan sa pamamagitan ng mga natatanging gawa. Ngunit kahit sa kanilang hanay, ang ilan, na nagpasiyang ialay ang kanilang buhay sa Panginoon sa pamamagitan ng pagkabiyak, ay hindi pumasok sa mga monasteryo, kundi inialay ang kanilang sarili sa paglilingkod sa kanilang mga kapatid sa mga ospital, bahay-ampunan, at hospisyo. Lahat ng paraang ito ng pamumuhay, na lumitaw sa mismong simula ng Simbahan ni Kristo, ay hindi pinigilan, kundi palagiang umiiral at patuloy na umiiral hanggang sa araw na ito. At ngayon, ang ilan sa mga hindi kasal ay naliligtas sa kanilang mga tahanan, ang ilan ay pumapasok sa mga monasteryo, at ang ilan ay nag-aakmang alagaan ang mga maysakit bilang mga kapatid na mapagkawanggawa.

At maaari mong piliin ang alinman sa mga paraang ito ng pamumuhay. Ngunit kung alin iyon, kailangan mong maghintay at tingnan kung alin ang ipapakita sa iyo ng Diyos. Tama ka sa pagsasabing mas madaling maligtas sa isang monasteryo. Doon, mas madaling makamit ang paglilinis ng puso at ang kalagayang kagalakan ng Banal na Espiritu. Lahat ng bagay doon ay nakatuon para rito. Sa tingin ko, dahil sa kalagayan ng iyong kalusugan, ang isang monasteryo ang pinakaangkop na lugar para sa iyo. Kaya, huwag mong isuko ang ideya na pumunta roon sa tamang panahon. Ipapakita sa iyo ng Panginoon kung kailan ang tamang oras. Hanggang noon, kailangan kang maging matiisin. Hanggang noon, mabuhay ka muna sa iyong unang buhay — ibig sabihin, ang pamumuhay sa bahay. Magkaroon ka ng sarili mong silid — ituring mo itong selda ng monghe at manirahan ka roon na parang nasa monasteryo ka. Hayaan mong ang iyong ama at ina ang maging abbess mo, ang iyong pamilya ang iyong mga kapatid na babae, at ikaw ang maging permanenteng nobis para sa lahat.

Tumatakbo ka sa monasteryo na parang patungo sa kalayaan at paraiso. Tunay nga, may ganap na kalayaan para sa espiritu, ngunit hindi para sa katawan at sa mga panlabas na bagay. Sa aspetong ito, may ganap na

pagkaalipin, isang mahigpit na batas — na huwag magkaroon ng sariling kalooban. At may paraiso roon, ngunit hindi ito laging matatagpuan sa pamamagitan ng paglalakad sa landas na puno ng bulaklak. Nariyan nga ito, ngunit napapaligiran ito ng mga tinik at matitinik na halaman, na kailangang pagdaanan upang marating ito. Walang makakamit ito nang hindi natutusok at nauurong. Tandaan ito at itama ang iyong inaasahan sa kalayaan at paraiso mula sa monasteryo.

Maghintay nang matiisin. Alalahanin mo ang tagapagturo! (Tingnan ang liham 28) Naghintay siya ng pitong taon, sinubok ang tibay ng kanyang determinasyon. At siya ay naging isang masigasig na madre.

Bakit magmadali? Hindi naman tatakas ang mga monasteryo. Magkakaroon ka ng panahon para makapasok sa isa. Samantala, mapapalakas mo ang iyong determinasyon at lalakas ang iyong katawan. Maayos ang lahat sa bahay. Ang iyong mga magulang at kamag-anak ay lahat ay mga taong may takot sa Diyos (). Hindi mo maaaring tiisin ang anumang bagay na salungat sa iyong desisyon na ialay ang iyong sarili sa Panginoon. Lumaki ka sa ganoong kapaligiran at sa ganoong pugad.

Kaya't napagpasyahan na: maghintay. Unti-unting iangkop ang iyong buhay at mga gawi sa mga gawi sa monasteryo.

Pagpalain ka ng Diyos!

| 75 |

Nawa'y sumaiyo ang awa ng Diyos!

Sumusulat ka: "Malungkot ako, hindi ako makahanap ng kapayapaan kahit saan. May mabigat na pabigat sa akin, mabigat at madilim ang puso ko. Bigla akong nilunod nito."

Ang kapangyarihan ng krus ay sumasaatin! Maging matapang at manindigan. Napagtanto ng kaaway na nais mong makatakas mula sa bilog kung saan madali niyang napagsasamantalahan ang mga Kristiyano, kaya't inaatake ka niya nang may matinding pagnanasa at paghihirap. Hindi ka nag-iisa; lahat ay nakakaranas ng ganitong mga pag-atake, ngunit hindi pareho ang nararanasan ng bawat isa. Pinahihirapan ka ng pagnanasa; ang iba ay nilulunod ng takot; ang iba naman ay binibigatan ng mga hadlang na kasing taas ng bundok sa kanilang isipan; ang iba naman ay kumbinsidong hindi makatwiran ang gagawin. Lumalapit siya sa bawat tao sa paraang pinakaangkop sa kaniya, pinupuno ang kanilang isipan ng mga kaisipan, ginugulo ang kanilang puso, at ginigising sila sa loob. At ito'y nangyayari nang biglaan, na parang bagyo. Ganito ang mga panlilinlang ng ating mga kaaway. Sila ay mga taong magulo. Naglilibot sila saanman. Nakikita nilang bukas ang mga pinto at walang mga guwardiya, sumusugod sila sa ating bahay at pinag-uugyat ang lahat. Ginagantimpalaan nila ang kanilang sarili at tumatakbo palayo. At saka mo na lang haharapin iyon sa abot ng iyong makakaya. Ngunit walang masama roon. Hindi tayo ang may kasalanan sa katotohanang sumasalakay ang mga kaaway; hindi tayo ang may kasalanan sa kaguluhang idinudulot nila sa ating panloob na kaayusan; hindi tayo ang may kasalanan sa mga kaisipan at damdamin na ginigising nila sa atin. At hindi rin tayo sinisisi ng Diyos sa ito. Hindi tayo dapat sumang-ayon sa anumang bagay, kundi magtiis — at lilipas din ang lahat.

Hindi mo mailarawan ang iyong paghihirap sa anumang paraan, marahil dahil tunay nga itong hindi mailalarawan; ang hindi mailarawang ito ang pinakamalinaw na patunay na mga pag-atake ito ng kaaway. Manindigan ka! Pinayagan ka ng Panginoon na pagdaanan ang pagsubok na ito upang maipakita mong hindi ka nagbibiro sa iyong panata. Ituring mong ipinadala ng Panginoon ang iyong nararanasan at sabihin, gaya ni Job: Purihin ang pangalan ng Panginoon! Payapa ito, at ngayon ay mahirap na! Magpasalamat ka sa Panginoon para sa kapayapaan, at magpasalamat ka rin para sa kairapan na ito. Sabihin mo sa Panginoon: "Titiisin ko, mangyari ang kalooban Mo! Tulungan mo lamang ako, Panginoon, na magtiis." At kayong lahat, manatili kayo sa Panginoon. At manalangin kayo sa Ina ng Diyos.

Ikaw ay inaatake. Ito ay isang pagkakataon upang ipakita ang iyong kakayahang manindigan nang matatag sa kabutihan, tulad ng isang mandirigma — isang pagkakataon upang mangibabaw ka kapag umatake ang kaaway. Hayaan mong umatake ang kaaway. Manindigan kang matatag sa kabutihan. Sabihin ng iyong dila: Hindi ko babaguhin kahit isang tuldok ng aking intensyon at desisyon. Hindi ko gusto ang anumang hinihikayat ng kaaway; at listahin mo kung ano ang hinihikayat niya, itakwil mo ito at sumpain. At manawagan sa Panginoon para sa tulong. Lahat ay lilipas. Isang espiritu ng kalapastanganan at kawalang-paniwala ang umatake sa isang mabuting laiko. Sinabi niya: "Naririnig ko ang mga kaaway na umaalingawngaw sa aking mga tenga: walang Diyos, walang Kristo. At paulit-ulit ko lang sinabi: 'Nananampalataya ako, Panginoon! Nananampalataya ako, nananampalataya

ako, nananampalataya ako! At pinalayas ko ang kaaway." Ganoon din ang gawin ninyo. Sumigaw: Ayaw ko nito, ayaw ko niyan, ayaw ko niyon — ayaw ko ng anumang iminumungkahi ng kaaway. Ang gusto ko lang ay ang aking ipinahayag sa harap ng Panginoon sa aking puso.

Sabihin: "Totoo, ako ay isang malaking makasalanan, at pinaparusahan ako ng Panginoon." Ang pakiramdam na ikaw ay isang makasalanan ay isang mabuting pakiramdam. At kung pakiramdam mo ay mas malaking makasalanan ka pa, hindi ka lalampas sa hangganan.

Tayo ay lahat ay malalaking makasalanan at hindi karapat-dapat. Kung iaakda mo ang kasong ito sa iyong pagkamakasalanan, hindi magkakaroon ng problema. Huwag mo lang baguhin ang iyong panloob na mga desisyon at huwag sumuko sa pag-aalinlangan. Anumang payagan ng Panginoon, sa loob man o sa labas, ay nakatuon sa ating paglilinis at kaligtasan. Siya mismo ay malapit at tumutulong sa atin. At Siya ay malapit sa iyo. Buhayin mo ang pag-asang ito at manalangin nang may pasensya.

Pinapayagan ng Panginoon ang ganito at mga katulad na bagay para sa mga korona. Ang sinumang magtitiis ay nagwawagi at makakatanggap ng korona. Maaari tayong kumita ng mga korona para sa bawat tao sa ating paligid at sa bawat taong ating makikilala. Ang kailangan lamang ay pansin, tapang, at ang kakayahang tanggapin ang lahat mula sa Diyos at iugnay ito sa Diyos.

Maging mabait at huwag mag-atubili. Pagpalain ka ng Panginoon!

| 76 |

Nawa'y sumaiyo ang awa ng Diyos!

Naku, naku! Hindi pa man tuluyang nalalampasan ang unang pagsubok nang isa na namang mas maselan at mapanganib ang nakahanda na. Sino 'yon na sumisigaw sa'yo?! Ilang kasinungalingan at gaano karaming kalokohan ang ipinuno niya sa isip mo?! Sinubukan niyang yugyugin ang iyong pananampalataya at hindi lang ka ilihis mula kay Kristo ang Panginoon, kundi gawing lubos kang walang Diyos. Ang kaaway ang nagpadala sa iyo ng ganoong matalino at marunong na tao.

Mabuti na lang at iniwasan mo ang pakikipag-usap sa mga hindi maniniwala at anumang pakikiharap sa kanila. Ang masasamang usapan ay sumisira sa mabuting kalagayan ng kaluluwa. Pagkatapos ay kailangan mong magpunyagi at maibalik ang nasirang-sira. Ngunit hindi mo ito maiiwasan. Ang masasamang nilalang na ito ay nakapailid saanman. Titingin ka, at naroroon siya. Kaya't gawin mo ito: kapag nakarinig ka ng anumang salungat sa pananampalataya, pilitin mong huwag hayaang pumasok sa puso mo ang iyong naririnig, kundi hayaang pumasok sa isang tenga at lumabas sa kabila. Kasabay nito, habang iniwas mo ang iyong pansin sa mga salita ng kawalang-paniwala, tiyakin mong punuin ang iyong puso ng katiyakan na ang ating pananampalataya ay walang-dudang totoo sa lahat ng punto nito at kung may mga kalaban man dito, ito ay dahil sa hindi pagkaunawa sa usapin. Maaaring tutulan ang lahat, pati na ang mismong katotohanan ng ating pag-iral. Ang kumbiksyong muling nabubuo sa iyong puso sa pag-iisip sa makitid na pag-iisip at masungit na ugali ng nagsasalita ay gagawing parang bato ang iyong kaluluwa, na kung saan ay tumalbog ang masasamang salita nang hindi nag-iiwan ng bakas. Kung, sa kabila nito, may masamang bagay pa ring makapasok sa iyong kaluluwa, magdasal ka agad, gaya ng ginawa nila kay San Sergius: tawagin mo ang iyong anghel na tagapag-ingat, ang Ina ng Diyos, at lalo na, ang Panginoong Tagapagligtas Mismo. At aalisin Nila ang kadiliman na ibinuhos sa iyo. Pagkatapos noon, talakayin mo man ang kalituhan na nanirahan sa iyo, o maghanap ng pagtutol dito sa isang aklat, o makipag-usap sa iba, ngunit tiyakin mong gawin mo ito upang walang bakas na manatili sa iyong kaluluwa. Anumang bakas na maiiwan ay magpapalabo sa iyong kaluluwa at magiging parang mga batong itinapon sa ilalim ng mga paa ng naglalakad.

Sumulat ka sa akin. Maayos ang ginawa mong isulat ang lahat ng narinig mo. Bagaman wala ka nang pag-aalinlangan at nawala na ang lahat ng tumatak sa isip mo mula sa mga salitang iyon, magsasabi ako ng isa o dalawang salita laban sa mga iyon.

"Ang pananampalataya ay itinanim ng pagpapalaki." Hindi ito itinanim, kundi pinapalago at binibigyan ng tiyak na anyo. Ang bawat muling ipinanganak ay pumapasok sa isang lipunang may pananampalataya. Ang pananampalataya ng lipunan ang nagiging pananampalataya niya, gayundin ang lahat ng iba pa. Ngunit ang kakayahang maniwala at ang pangangailangan nito para sa kaluluwa ay hindi itinanim ng lipunan. Katulad ito ng sa kaalaman: sa pamamagitan ng edukasyon, ipinapasa ng lipunan ang natamo nitong kaalaman sa bagong miyembro nito, ngunit hindi nito ibinibigay sa kanya ang kakayahang makilala. Ang kakayahang ito ay isang hindi mapagtatagong katangian ng kaluluwa. Gayundin, ang paniniwala sa pag-iral ng

Diyos at sa Kanyang kakayahang-gawin ang lahat ay isang hindi mapagtatagong katangian ng espiritu, na malakas na nagpapahayag ng sarili sa bawat tao sa sandaling umunlad ang kanilang mga kakayahan. Ang lipunan ay nagpapasa lamang ng larawan ng pananampalataya nito, hindi ang kapangyarihan ng paniniwala mismo at ang pangangailangan para rito.

Ipinananim ng lipunan ang pananampalataya sa pamamagitan ng edukasyon. Ngunit saan ito nagmula sa simula? Ang lahat ng pumapasok sa lipunan ay nagmumula sa kaluluwa. Ito ay isang imbakan, tulad ng isang reservoir, kung saan dumadaloy ang lahat ng nagmumula sa kaluluwa. Kaya naman, may pananampalataya sa lipunan dahil umiiral na ito sa kaluluwa. Lumabas ito mula sa kaluluwa at nanirahan sa lipunan. Mas matanda ang pananampalataya kaysa sa lipunan at pamilya, at samakatuwid, mas matanda pa kaysa sa mismong edukasyon. Ang edukasyon ay nagbibigay sa bagong silang ng kung ano ang dati nang dinala sa pamilya at lipunan mula sa kaluluwa.

Kaya, itatag nang matibay sa iyong isipan ang paniniwala na ang edukasyon ay nagpapalago lamang sa mga likas na katangian ng tao, at hindi nagpapasok ng anumang bago rito. Kung ito ay nagpapalago ng pananampalataya, ito ay dahil likas ang pananampalataya sa kalikasan ng tao. Walang sinuman ang makapagtuturo sa iba na makilala ang Diyos at sumamba sa Kanya kung hindi ito isang agarang batas sa espiritu ng tao. At kaya nakikita natin na ang pananampalataya ay umiiral sa buong sangkatauhan. Kahit ang pinakamabangis ay taglay ito, dahil kung wala ito, ang isang tao ay hindi tunay na tao. Kung ang ilan sa mga pinag-aralan ay hindi naniniwala, hindi nito ibig sabihin na nakagawa sila ng malaking hakbang pasulong o lumipad nang mataas, kundi lumihis sila mula sa likas na katangian ng tao, binaluktot at sinira ang kanilang sarili, na para bang binunot nila ang kanilang sariling mga mata o pinutol ang kanilang sariling mga ilong. Kung ang lahat ay may pananampalataya, sumusunod na ang pamantayan ng buhay ng tao ay kinakailangang kasama ang pananampalataya. Dahil dito, ang mga walang pananampalataya ay lumilihis sa pamantayang ito at sila ay mga kakaiba sa moralidad — iyan ang diwa ng lahat ng hindi mananampalataya.

"Ang isang taong napalilibutan ng mga hayop mula pagkabata ay nagiging katulad nila." Ito ay isinulat sa mga kuwentong Pranses at nobela noong katapusan ng nakaraang siglo. Hindi ko alam kung ito nga ba ay totoo. Ang tao ay tao saanman. Kahit lumaki siya sa gitna ng mga hayop, hindi maiiwasang kunin niya ang lahat ng para sa kanya. Ngunit kahit totoo man iyon, kunin mo ang taong lumaki sa gitna ng mga hayop, at kunin mo ang dalawa sa mga hayop na iyon at isama mo sila sa iyong lipon. Sa loob ng isang linggo, makikita mo kung gaano kalayo ang lalayo ang tao sa mga hayop. Bakit? Dahil taglay niya ang mga binhi ng isang mas mataas na buhay sa kanyang kalooban. At lilitaw ang pananampalataya sa kanya. Nariyan na ito, ngunit ito ay madilim, pinipigilan. Mula sa pinakaunang mga palatandaan, magigising ito at malapit nang magkaroon ng lakas. Ang mga hayop naman ay mananatiling mga hayop.

Ang mga hindi maniniwala na lumihis mula sa karaniwang kalikasan ng tao ay karaniwang gumagamit ng mga abnormalidad upang patunayan ang kanilang kawalang-paniwala. Ganoon din ang kanilang sanggunian sa mga taong likas na hangal, bukod pa sa kanilang inimbentong ideya ng hindi normal na pagpapalaki sa mga hayop. At ano ba ang hindi nila sasabihin tungkol dito?! Walang Diyos, at walang kaluluwa. Samantala, kung huhusgahan nang makatwiran, walang dapat kongklusiyong gawin mula sa mga kasong ito, dahil ang mga kasong ito mismo ay hindi pa naipapaliwanag. Isaalang-alang ang ganitong paraan ng paghuhusga tungkol dito. Mayroon silang kaluluwa tulad ng lahat ng tao, ngunit wala silang pagkakataong lubos na ipamalas ito: sila ay nakagapos. Ilapat ito sa mga gawa ng probidensiya ng Diyos. Nangyayari na ang isang tao ay nanganganib dahil sa mga pangyayaring malapit nang maganap kung siya ay makikilahok rito. Nagpapadala ang Diyos ng karamdaman sa kanya, at habang siya ay nakahiga sa kama, lumilipas ang mga pangyayaring iyon nang hindi siya nakikilahok. Sa gayon, siya ay naliligtas sa problema. Kung sila ay naging malusog, tiyak na sasangkot sila sa mga gawain at mahuhulog sa kapahamakan. Pag-isipan mo ito kaugnay ng mga taong hangal sa kalikasan. Ang kanilang mga kaluluwa ay nakatali sa buong panahon ng kanilang pamumuhay sa lupa, sapagkat kung ito ay matatanggal, walang katapusang kapahamakan ang idudulot nila — kapwa sa iba at sa kanilang sarili. Sa ibang buhay, mabubunyang na ganoon nga. Doon lilipat ang kanilang mga kaluluwa, na parang kaluluwa ng mga sanggol na mamatay. Kung makatwiran man o hindi ang paniniwalang ito, makikita natin sa kabilang buhay. Ngunit sa kabilang buhay, magkakaroon ng pagtutol dahil sa pangyayaring ito, kung maaari mang magtol. At sa mundong ito, wala tayong maaaring ikuha bilang konklusyon mula rito.

Hindi ko na tatalakayin ang iba pang mga kabalbalan na narinig ninyo. Naintindihan na ninyo ang mga iyon nang mabuti. *"Kaya't mag-ingat kayo sa inyong paglalakad, na huwag maging mangmang, kundi matatalino"* (Efe. 5:15).

Pagpalain nawa kayo ng Diyos!

| 77 |

Nawa'y sumaiyo ang awa ng Diyos!

Narito pa! Nais ng kaaway na gawin kang hindi mananampalataya, at ngayon ay ginagawa ka niyang rebelde, at laban kanino? Laban sa iyong mga magulang.

Naku, ang reklamo-reklamo ng liham na ito! Ano ba ang nangyari?! Sigurado akong nakagat ka ng pulgas. Sa tingin ko'y maliit na bagay lang ito, hindi karapat-dapat banggitin. Ngunit sa isip mo, lumaki na ito nang husto kaya hindi mo na ito maintindihan. Lahat ay kaaway, lahat ay kaaway. Pinapaalis ka niya sa bahay ng iyong mga magulang upang sirain ang iyong diwa. Kaya pinapalaki niya ang bawat munting bagay, pinabibigat ka nito. Hindi mo mailarawan kung ano ito. Sasabihin ko na sa'yo nang maaga na wala namang mailalarawan. Karaniwang taktika ng kaaway na guluhin ang ating isipan sa pamamagitan ng mga kawalang-katiyakan. At marunong siyang takpan ang dalamhating idinudulot nila at ang kanyang mga hangal na pag-alih ng mga ilusyon, upang kahit na wala namang tiyak na nakikita rito, iniisip pa rin ng mga tao na ito'y isang dakilang bagay. Ngunit kung sisimulang mong suriin ito, mawawala ang lahat, at hindi na magkakaroon ng kalungkutan o aliw kung saan dati'y pinakita ang mga bundok ng mga ito. Panlilinlang lamang ang lahat. At ngayon, naglatag siya ng panlilinlang laban sa iyo. Magkrus ka at durugin mo ang mga payo ng kaaway na ito.

Suliranin, suliranin! Sigurado akong wala naman talaga. Ngunit kahit na mayroon nga, dapat ka bang tumakas mula rito? Dapat itong tiisin nang may masayang kalooban at may pasasalamat sa Panginoon. Pinupukaw ka ng kaaway. Kapag ang isang mandirigma ay nakaharap sa kaaway, dapat ba siyang tumakas? Dapat siyang lumaban. At ganoon din dapat ang gawin mo. Ano'ng ginagawa mo? Ipinakita lang ng kaaway ang kanyang mga sungay, nagdulot ng ilang problema, at tatakas ka na agad. Huwag mo man lang iisipin iyan. Matapos mong magpasya na hindi ka mag-aasawa, dalawa na lang ang pagpipilian mo: monasteryo o kumbento, na may pagpapala ng iyong mga magulang. Hanggang hindi naaayos ang alinman sa dalawang ito, manatili ka sa bahay at tiisin mo ang lahat. Tumayo ka sa harap ng Panginoon ngayon din, taimtim na magsisi sa iyong maling kalituhan, at gumawa ka ng matibay na pasya: Maghihintay ako, titiisin ko ang lahat nang may mabuting loob. Nawa'y mangyari ang kalooban Mo sa lahat ng bagay, Panginoon!

Hindi ko maintindihan kung paano ka maaaring sumalungat sa iyong mga magulang sa anumang bagay. Kung tungkol ito sa paghuhusga sa isang bagay, bakit hindi ka sumuko sa kanila nang may kababaang-loob sa bawat pagkakataon? Mas matanda at mas may karanasan sila kaysa sa iyo. Dapat mong aminin ang sarili mong pagkakamali sa paghuhusga kaysa isipin na sila ang may mali. Kaya isipin mo sa sarili mo: oo, nagkakamali ako — at sumang-ayon ka sa kanilang opinyon. Kung tungkol naman ito sa anumang ayos sa bahay, ulit, gawin mo ang sinasabi nila, at doon na iyon nagtatapos. Kung hindi mo magawa ang isang bagay, ipaliwanag na hindi mo kaya, at doon na iyon magtatapos. Kung, sa kabila nito, pilit pa rin sila, gawin mo ang kaya mo. Hindi ko maisip ang anumang alitan sa pagitan ninyo na hindi malulutas. Ginagawa ng kaaway na bundok ang isang butil ng buhangin.

Hindi mo ba gustong maging pabor sa'yo ang lahat? Ang mayabang mong babae! Hindi lamang ito labag sa batas kaugnay ng anumang bagay sa bahay, kundi pati na rin sa iyong sarili. Magpasya kang lubusang sumunod sa iyong mga magulang at gawin ang lahat upang mapasaya sila, upang pakalmahin ang kanilang loob. Ito ang magiging paunang paghahanda para sa hinaharap na pagsunod bilang madre o kasipagan sa komunidad ng mga madre ng awa. Ipinag-utos ng apostol sa lahat na *"magpasakop sa isa't isa sa takot ng Diyos"* (Efe. 5:21). Ngunit nangahas kang sumalungat sa iyong mga magulang at hindi sumang-ayon sa kanila, nang walang takot sa Diyos. Mukha itong ano? Sa paaralan ninong ka natutong ganoong karunungan?!

Mag-ingat ka, inuulit ko sa iyo, kung gaano ka mapanganib ang iyong landas! Pagpalain ka ng Diyos!

| 78 |

Nawa'y sumaiyo ang awa ng Diyos!

Muli?! Kawalang-katarungan, paninirang-puri! Dapat ay nagmumula ito sa labas. Ngunit saanman ito manggaling, sasabihin ko sa iyo: huwag kang matakot, maging matatag ka at magalak. Ibig sabihin nito ay maayos ang iyong espirituwal na gawain. Pinangungunahan ka ng Panginoon tungo sa paglilinis, at ang kaaway ay nakakakita ng matibay na kalaban sa iyo. Manindigan ka nang matatag sa iyong mga paniniwala. Hindi mo kailangang mahiya dahil sa kawalan ng katarungan at paninirang-puri. Hahatulan ng Diyos ang mga nagdudulot nito, at ang mga naghahirap dahil dito ay dapat tiisin ito nang may masayang loob at magpasalamat sa Diyos. Huwag mong kalimutan na may ibang buhay kung saan ang lahat ng ito rito ay papaparangalan, sa pamamagitan man ng papuri o ng panunisi. Tititiisin mo ba ang kawalang-katarungan? Magkakaroon ng papuri. Hindi mo ba ito titimpiin? Magkakaroon ng panunisi. Doon, hindi mo masasabi, "Ngunit hindi ito patas." Patas man o hindi, hindi iyong usapin ang humatol, sasabihin nila. Bakit hindi mo ito tinitiiis?

Walang kawalang-katarungan ang nagmumula sa Diyos, ngunit pinapayagan ito ng Diyos para sa kabutihan ng mga pinapahintulutan. Tunay ngang para sa kabutihan! Hindi ito simpleng salita, kundi isang tunay na bagay. Ibinibigay ko sa inyo ang halimbawa ng mga martir. Kung paanong sila ay pinag-uusig. At ano ang ginawa ng Panginoon? Nandoon Siya, tila lumalabas sa kanila, pinapaghinhawa sila, pinababawasan ang kanilang pagdurusa, ngunit iniwan pa rin sila sa paghihirap — upang magtiis hanggang wakas, upang sila'y koronahan ng ganap na korona. Kaya ang bawat kawalang-katarungan at bawat paninirang-puri ay naghahanda ng korona. Ngunit ang mga pinapatawan nito ay dapat magtiis. Ngayon ay dumating na sa inyo ang pangangailangang ito. At dapat ninyong matiisin nang may pasensya ang anumang nararanasan ninyo. Nais ito ng Diyos mula sa inyo para sa inyong kabutihan.

Sasabihin ninyo: nakakatakot na isuko ang sarili sa mga kabulaanan sa buong buhay. Siyempre, nakakatakot. Kaya nga sinasabi sa mga sumusunod sa Panginoon: "*Maging matatag ka at magpakalakas ka ng loob*" (Awit 26:14). Nasa unahan ang krus. Lumalabas na wala nang ibang natitira kundi ang isuko ang sarili sa kalungkutan, kawalan, at mga maling paratang. Sa pagsukong ito, sinasabi ko sa iyo, nararoon ang simula ng tunay na landas. Isusuko mo ba ang sarili mo rito? Sa sandaling gawin mo iyon, susunod ka sa Panginoon. Pakiusap, talakayin ninyo ang lahat ng ito at magpasya ayon sa kalooban ng Diyos. Ang tagumpay ng buong usaping ito ay nakasalalay sa tamang desisyon sa puntong ito.

At nagmadali kang lumabas ng bahay ng iyong mga magulang, na hindi mo man alam kung saan ka pupunta, na parang pinipigilan ka nila sa isang paraan. Tungkulin ng mga magulang na protektahan ka; pinoprotektahan ka nila, sa tingin ko, na parang mabulang ng kanilang mata. Kung ito ay salungat sa iyong mga nais, dapat kang sumunod. Hindi patas na tingnan lamang sila bilang may hangaring mapagbigay ng kanilang gusto; mas natural na tingnan sila bilang may hangaring protektahan ka at panatilihing ligtas ka sa lahat ng bagay. At ito ang bunga ng pag-ibig. Maging kampante ka rito at gawing matamis ang kapaitan ng pagsunod, kung nararamdaman mo ito dahil sa iyong pagsuway.

Sa pagsunod na ito, dapat mong suklian ang natatanggap mo sa iyong pamilya. Ang pagkain, damit, at tirahan ay hindi maliit na bagay, ngunit hindi iyon ang pinakamahalaga. Ang pinakamahalaga ay ang proteksyon mula sa mga panlabas na problema. Tinatakpan ka ng mga pakpak ng agila. Ang tuka at mga kuko ng agila ay handang umatake sa sinumang susubukang magdulot sa iyo ng pinsala o problema. Ang biyayang ito ay hindi mapapalitan. Sa sandaling mawala ang agila na sumasakop sa iyo, kakagatin ka. Ngayon, walang mananakit sa iyo, ngunit pagkatapos ay sasabugin ka ng lahat. Hindi mo maiisip kung gaano kalaki ang pangamba ng kawalan ng depensa, sapagkat hindi mo pa ito nararanasan. At sana huwag mo na itong maranasan kailanman. Mayroon ka bang proteksyon? Ingatan mo ito at huwag kang magmadaling lumabas mula sa ilalim nito. Mula sa ilalim nito, kailangan mong lumipat sa ibang lugar ng proteksyon — sa loob man ng mga pader ng isang monasteryo o sa isang komunidad ng mga madre de la misericordia. Ngunit ang pumasok sa labanan nang mag-isa — hindi, hindi, hindi. Tutuka-tukain ka nila, at hindi ka makakakita ng lugar na pagtataguan.

Ano ang ibig sabihin ng iyong matinding pagnanais para sa kalayaan? Ito ay isang masamang pagnanais. Naayos na ang iyong landas. Saan ka nagmamadali? Napagpasyahan mo na ba kung ano ang gusto mo, na labis mong hinahangad ang kalayaan? Hindi na kailangang hanapin ang panloob na kalayaan, sapagkat umiiral na ito bilang hindi mapipilitang katangian ng espiritu. Walang sinuman ang makakapag-alis nito. Lumalabas na panlabas na kalayaan ang iyong hinahangad. Ngunit isipin mo, hanggang saan pinapayagan at makakamtan ang ganitong kalayaan? Kahit saan ka magpunta, makakapaligid sa iyo ang mga kalayaang katumbas ng sa iyo. Anuman ang ating ipasyang gawin, dapat nating laging isaalang-alang ang ating mga kilos kaugnay ng kilos ng ibang tao at limitahan ang ating sarili batay rito, na siyang naglilimita sa ating kalayaan. Bawat hakbang ay isang

paghihigpit sa kalayaan, at higit pa rito, isang legal na paghihigpit na hindi maaaring tutulan, ayon sa sariling konsensya. Kung gayon, ang pagnanais para sa kalayaan ay parang paghabol sa bahaghari, o mas masahol pa, parang pagsubok na hulihin ang multo. Sa pangkalahatan, ang sa iyo ay libong beses na mas walang katuturan.

Kaya, subukang pigilin ang iyong mga pagnanasa. Dapat makinig ang mga bata sa kanilang mga magulang at sundin ang kanilang payo sa pag-aayos ng kanilang mga gawain at buhay, na kusang-loob na sumusunod sa kanila. Iyan ang batas ng kalayaan! At ano ang iniisip mo? Magmamadali ako rito, magmamadali ako roon, at walang sinuman ang nangahas na magsalita. Isang tunay na babaeng emansipada! Ngunit tingnan mo, hindi ka ba napapagod sa kayabangan? Ang lahat ng babaeng emansipada ay mayabang.

Matalino bang magmadali kahit saan? Palagi nating nakikitang nagmamadali ang mga tao, pero wala sa kanila ang masaya. Ano ang silbi ng ganoong pagmamadali? Wala, isa lang ang ipagmamalaki: lumayo ka! Gusto ko talaga ito! Sino ang makakapigil sa akin? At ang mga taong padalus-dalos na ito ay nagmamadali nang patuluy, nang hindi tinitingnan kung saan sila pupunta, hanggang sa mahulog sila sa isang bangin na walang takas. Pakiusap, isaalang-alang mo ito kapag ikaw ay padalos-dalos: Gagawin ko ito, magpapasya akong gawin ito.

Ang isa sa iyong mga hangarin ay napakabuti. At marahil ito ay isang palatandaan kung paano mo dapat ayusin ang iyong buhay? Ang ibig kong sabihin ay ang pagsali sa Sisters of Mercy. Ngunit ang katotohanang lumilitaw ito sa gitna ng mga ganoong magulong pagnanasa ay hindi mabuti. Wala pang palatandaan kung paano mo dapat ayusin ang iyong buhay. Maghintay, gaya ng maraming beses ko nang nasulat dati. Ihahanay ng Panginoon ang lahat. Ang iyong pugad ay mainit at komportable. Manatili ka rito hanggang dumating ang oras na lilipad ka.

Pagpalain ka ng Diyos!

| 79 |

Nawa'y sumaiyo ang awa ng Diyos!

May mga alalahanin ka pa rin. At sabihin mo sa akin, saan nga ba manggagaling ang mga iyon? Maganda ang iyong panlabas na kalagayan, nasuri at naayos mo na ang iyong panloob na kalagayan, at nakumpirma na ang iyong desisyon. Saan nga ba manggagaling ang iyong mga alalahanin? Ang lahat ay kaaway, ang lahat ay kaaway. Wala nang ibang pinagmulan.

Ano pa nga ba ang iba? Hindi mo ba iniisip na kaya mong ayusin ang buhay mo mag-isa, sa sarili mong lakas at sariling kakayahan, kahit pa ayon ito sa itinakdang plano? Silipin mong mabuti at, kung kahit kaunti man lang ay totoo ito, magmadali kang itama ang sarili mo. Sa ganitong istruktura, hindi ka malaya sa kalituhan. Kaya ayun na nga! Suriin o ulitin sa isip ang lahat ng naisulat, ang mga nangyari sa iyo, at kung paano mo sa wakas napagpasyahan ang usapin ng iyong buhay, at ituon mo ang pagsusuring ito upang sa pagtatapos nito ay makarating ka sa matibay na pasya na hindi na mababawi ang pagtitiwala ng iyong kapalaran sa mga kamay ng Diyos. Pagkatapos, tumayo ka sa panalangin at, matapos kang manalangin nang taimtim, sabihin mula sa iyong puso sa harap ng Panginoon: "Sa Iyong mga kamay, Panginoon, iniaalay ko ang aking kapalaran. Ayusin Mo ang aking buhay ayon sa Iyong nakikita, kasama ang lahat ng ugnayan at mga hindi inaasahang pangyayari. Mula ngayon, isinasakwil ko ang lahat ng pag-aalala para sa aking sarili at tinatanggap ko lamang ang isang pag-aalala: na palaging gawin ang nakalulugod sa Iyo." Sabihin mo ito at tunay na ipagkatiwala mo nang lubusan ang iyong sarili sa mga kamay ng Diyos, huwag mag-alala sa anumang bagay at tanggapin nang kalmado ang bawat pangyayari, bilang isang bagay na sadyang inihanda para sa iyo ng Diyos, maganda man o hindi. Ang iyong nag-iisang pag-aalala ay dapat ang kumilos ayon sa utos ng Diyos sa bawat pagkakataon. Ito lamang ang kailangan para sa iyo.

Kapag pumasok ka na sa ganitong pag-iisip, matatapos na ang lahat ng iyong mga alalahanin. Ngayon, aalagaan mo ang sarili mo at nais mong ayusin at gawing pabor sa iyo ang lahat ng aksidente. Kapag hindi umuusad ang mga bagay, pinapahirapan mo ang sarili mo sa pag-iisip kung ano ang mali at kung ano ang tama. Ngunit kapag isinuko mo ang lahat sa Panginoon at tinanggap mo ang lahat ng nagmumula sa Kanya bilang mabuti para sa iyo, wala kang magiging alalahanin, kundi titingin ka lamang sa paligid upang makita kung ano ang ipinapadala ng Panginoon sa iyo, upang kumilos ka ayon sa kahulugan ng ipinadala. Bawat sitwasyon ay maaaring lapitan bilang isang utos. Lapitan ito bilang ganoon, at kumilos ayon sa utos, na nagsusumikap na mapasaya ang Diyos, at hindi pinipilit na matugunan ang sarili mong mga pagnanasa. Pag-isipan mong mabuti

ang sinasabi ko, at magpasya kang makamit ang ganitong pag-iisip. Kailangan mong matutuhan ito; bigla-bigla, hindi ito posible. At ipanalangin mo ito.

Nananalangin ako sa Panginoon na palayain ka mula sa sitwasyong hindi mo gusto, ngunit idinadagdag ko na kung ito ay kaaya-aya sa Kanyang banal na kalooban at kapaki-pakinabang sa iyo. At siya ay magpapalaya sa iyo, siyempre, sa Kanyang sariling oras. Isuot mo ang pananampalatayang ito at magpakita ng pasensya. At sa simpleng pagtingin sa kasalukuyang kalagayan, nakikita natin na ito ay patuloy na nagbabago. Walang nanatiling pareho. Magbabago rin ang mga pabigat sa iyo. Darating ang mga araw na malaya kang makakahinga, at hindi lang makakahinga, kundi lilipad-lipad ka rin na parang paru-paro sa gitna ng mga bulaklak; kailangan mo lang tiisin ang kinakailangang panahon ng pagtitiyaga. Ang isang maybahay ay inilagay ang isang pie sa hurno at hindi niya ito tinatanggal hanggang sa matiyak niyang ito ay naluto na. Inilagay ka ng Panginoon ng mundo sa hurno at pinananatili ka roon, hinihintay kang maluto. Kaya magtiyaga ka at maghintay. Sa sandaling maluto ka na, hindi ka na mananatili sa hurno nang kahit isang minuto pa. Agad-agad ka nilang ilalabas. Kung magmamadali kang lumabas nang mag-isa, magiging parang pie na hindi lubos na naluto. Kaya magsandata ka ng pagtitiis. Sasabihin ko pa: ayon sa ating pananampalataya, ang mga taong tinatanggap nang may masayang kalooban ang mga kapighatiang dumarating sa kanila, at tinitanggap ito bilang mula sa kamay ng Diyos, ay nakikibahagi sa pagkamartir. Itatak mo ito nang mabuti sa iyong isipan at kumuha ka ng kaaliwan mula rito sa iyong puso.

Imposibleng mabuhay nang walang damdamin, ngunit mali na padaloyin ang mga ito. Dapat mong pasiglahin at pakapain ang mga ito gamit ang katwiran at bigyan ng tamang direksyon. Madali kang maimpluwensiyahan, at nangingibabaw ang iyong puso sa iyong isipan. Gawin mo ang sinulat ko na sa iyo: pag-isipan mo nang maaga kung saan maaaring mag-ugat ang isang partikular na damdamin, at pumasok ka sa mga pagkakataong iyon, habang iniingatan mo ang iyong sarili laban sa mga pag-uga ng puso, o pinipigilan mo ang iyong puso sa pamamagitan ng matibay na kamay. Kailangan mong sanayin ito, at sa pamamagitan ng pagsasanay ay magkakaroon ka ng ganap na kontrol sa iyong sarili.

Ngunit ang lahat ay nagmumula sa Diyos. Dapat kang lumapit sa Kanya. At sinulat mo na hindi ka nananalangin. Matalinong babae! Ano ka ba, isang pagano, o ano?! Paano ka hindi nananalangin? Huwag mong basahin ang mga nakahandang panalangin, kundi sabihin Mo sa Kanya sa sarili mong salita ang nasa puso mo at humingi ng tulong. Tingnan Mo, Panginoon, kung ano ang mali sa akin? Ito at iyon. Hindi ko kayang pigilan ang sarili ko. Tulungan Mo ako, Ikaw na Pinakamahabagin! Ibulalas Mo sa Kanya ang bawat detalye ng iyong pangangailangan at humingi ng angkop na tulong para sa lahat ng bagay. At ito ang magiging pinakatapat na panalangin. Maaari kang palaging manalangin gamit ang sarili mong panalangin, nang hindi binabasa ang nakasulat na mga dasal, hangga't hindi ka nagpapadala sa katamaran.

Ngunit bakit ka nakikinig sa nagsasabing itigil mo na ang panalangin? O hindi mo ba nakikita na siya ang kaaway? Malinaw na kaaway siya. Bumubulong siya sa iyong mga tainga: sumuko ka na; at kung minsan, na para bang binabalot ang buong katawan mo, hinihila ka niyang mabilis papunta sa kama. Lahat ng ito ay mga daya niya. Ngunit ginagampanan niya ang kanyang tungkulin, na siya kang ilihis mula sa mabubuting gawa. At dapat nating gampanan ang ating tungkulin, na hindi lumalayo sa mga mabubuting gawa hanggang sa ito'y matapos. Kaya't sandatan mo ang iyong sarili ng tapang at huwag makinig sa kaaway, at huwag pansinin ang kanyang pag-ungol. Mas mabuti pang ipagalit mo siya. Ang galit sa kaaway ay parang suntok sa dibdib. Agad siyang lilipad palayo.

Taos-puso kong hinihiling na sa wakas ay kumalma ka na.

Pagpalain ka ng Diyos!

| 80 |

Nawa'y sumaiyo ang awa ng Diyos!

Naku, salamat sa Diyos! Sinimulan mong labanan ang iyong mga pagkabahala sa pamamagitan ng panalangin, o mas tama nga, laban sa kaaway na nagdulot nito, at dumating ang kapayapaan. Nawa'y tulungan ka ng Diyos na ipagpatuloy ang gawaing ito.

Kaya nakikita mo kung anong unos ang dinaanan mo! Natupad sa iyo ang salita ng Panginoon: "*Hiniling ni Satanas na salain ka gaya ng trigo*" (Lucas 22:31). Saan ka niya hindi hinagis?! Pinayagan ito ng Panginoon, at sinalain ka niya: hinagis ka muna sa isang direksyon, tapos sa isa pa. Anong awa ng Diyos na sa wakas ay nailigtas ka! Kaya matuto ka. Ang agham ng buhay ay nagmumula sa karanasan. Tandaan mong mabuti ang

nangyari sa iyo sa buong masamang sitwasyong ito, at tukuyin mo ito nang mas tumpak. Sa buong panahong ito ay inaatake ka ng kaaway. At ngayon alam mo na kung ano ang mga pag-atakeng ito, kung paano sila dumarating at kung paano sila nawawala. Kaya, matutong kilalanin kung ikaw ay nasa ilalim ng pag-atake ng kaaway. Ang kaaway ay palaging nagpapanggap bilang isang anino ng katuwiran. Ngunit huwag mong tingnan iyon, tingnan mo kung ano ang nangyayari sa iyong kaluluwa — ang patuloy na pagkabahala at malabong kawalang-katiyakan. Kaya, agad mong mahuhulaan na lumalapit ang kaaway, at mataboy mo siyang walang-awang gamit ang pagtangi at panalangin. At ang impluwensya ng Diyos ay laging nagbibigay-liwanag. Ang iyong anghel na tagapag-ingat ang bumulong ng mga salitang kaaliwan sa iyong mga tainga. Sanayin mong makinig sa kanya, at tuturuan ka niya ng lahat ng bagay.

Natutuwa ako na sinimulan mo na ang iyong landas. At pagtrabahuhan mo ang iyong sarili, maghanda para sa iyong mga hinahangad. Hinahamon ka ng kaaway na magmadali. Palagi ka niyang pinapakatakot upang magulo ang lahat. Ngunit ang daan ng Diyos ay payapa at tahimik. Wala nang ibang paraan kundi ang maghintay. May panahon ang lahat ng bagay. Darating ang panahon na mag-i-slide ka pababa na parang nasa sled, gaya ng nasulat ko na.

Pupunta ka sa nayon at pinapangarap mo ang tamis ng buhay roon. Mabuti, mabuti! May katotohanan ang buhay na iyon. Sa mga lungsod, at lalo na sa mga kabisera, walang katotohanan. Dito, lahat ay nagpapanggap. Nawa'y ipagkaloob sa iyo ng Diyos ang mabilis at ligtas na paglalakbay patungo sa lugar na ito kung saan ka lumaki at pinalaki nang payapa. Paano mo aalalahanin ang iyong pananatili sa sinaunang kabisera? Nagturo ito sa iyo ng mabuting aral, lalo na sa wakas, nang lubusang ka nitong pinirito sa kawali.

Sa nayon, magiging isang monghe ka. Nais kong magdagdag ng sarili kong ideya sa iyong mga pangarap. Humanap ng likas na kuweba o maghukay ng isa gamit ang iyong sariling mga kamay. Sa isang gilid, kung maaari, magkaroon ng maliit na bukal, sa kabila — isang punong namumunga; sa harap — isang maliit na taniman ng bulaklak. Turuan mo ang ilang lumilipad na ibon na lumapit sa puno at sa mga bulaklak. Bumangon ka nang maaga at, habang nasa iyong pag-iisa rito, kumanta ka kasama ang mga ibon para sa kaluwalhatian ng Maylalang ng lahat ng bagay!

Pagpalain mo, Panginoon, ang iyong landas!